

Naukowa refleksja na temat turystyki kulturowej na świecie i w Polsce. Obszary badawcze, kluczowe publikacje, rozwój.

(stan: 25 grudnia 2021)

Armin Mikos von Rohrscheidt
armin@turystykakulturowa.org
ORCID: 0000-0001-5811-9096

Abstrakt: Opracowanie obejmuje zestawienie oraz krytyczną analizę opublikowanych wyników badań nad turystyką kulturową jako jedną z głównych gałęzi współczesnej turystyki. Pierwszym jego przedmiotem są prace teoretyczne, dotyczące kulturowych, etycznych, ekonomicznych i socjologicznych podstaw oraz dziejów turystyki kulturowej i metodologii badań tego zjawiska i jego uczestników. Druga grupa badań i opracowań poddanych analizie odnosi się do potencjału poszczególnych form turystyki kulturowej oraz do opracowywanych w związku z ich organizacją koncepcji, przedsięwzięć marketingowych i praktyki zarządczej. Trzecią grupę stanowią opublikowane w formie monografii, raportów i artykułów szczegółowe analizy potencjału turystyczno-kulturowego miejsc i obszarów, profili i preferencji turystów kulturowych, zarządzania organizacjami i systemami służącymi upowszechnieniu kultury przez turystykę oraz organizacją oferty w konkretnych miejscach i obszarach. Bibliografia obejmuje najważniejsze publikacje zwarte i artykuły o kluczowym znaczeniu opublikowane za granicą oraz w językach innym niż polskim. Bardziej szczegółowe zestawienie dotyczy natomiast publikacji polskich, i do nich odnosi się także następująca analiza. Uwzględnienie światowej literatury ma służyć ukazaniu powiązań między rodzimą a globalną refleksją naukową w odniesieniu do turystyki kulturowej, a także wskazać na ewentualne luki w badaniach podejmowanych w kraju i skoncentrować na nich uwagę polskich uczonych oraz ośrodków naukowych. Zarówno zagraniczne, jak i krajowe publikacje ujęto w jedenastu działach tematycznych.

Słowa kluczowe: turystyka kulturowa, badania turystyczne, bibliografia turystyki, analiza turystyki

Wprowadzenie: kontekst, cele i adresaci zestawienia i analizy

Niniejszy raport, podobnie jak trzy poprzednie: sporządzone przed jedenastu [Mikos v. Rohrscheidt 2010], dziewięciu [Mikos v. Rohrscheidt 2012] i siedmiu laty [Mikos v. Rohrscheidt 2014] opracowano w formule krytycznego zestawienia, wzbogaconego o analityczny komentarz. Od ostatniej z wymienionych publikacji ukazało się blisko sto dwadzieścia ważnych analiz o globalnym lub więcej niż krajowym znaczeniu opublikowanych w formule zwartych monografii, głównie w języku angielskim, rzadziej w niemieckim, natomiast sporadycznie w hiszpańskim i innych językach. W porównaniu do stanu prezentowanego przez ostatni wspomniany raport z roku 2014 stwierdzono także ogólny znaczący przyrost liczby

publikacji naukowych w badanej dziedzinie. W skali globalnej (gdzie zestawienie bibliograficzne obejmuje tylko publikacje zwarte o charakterze monografii lub podręcznika akademickiego oraz artykuły o przełomowym względnie kluczowym znaczeniu dla badań) wyniósł on około 61% w stosunku do stanu wyjściowego (z roku 2014).

Z kolei w Polsce ukazało się kilkadziesiąt istotnych pozycji książkowych i ponad dwieście artykułów odnoszących się do wcześniej już podejmowanej problematyki, jak refleksja nad kulturowymi podstawami turystyki, potencjał kulturowo-turystyczny ważniejszych destynacji krajowych, warunki uprawiania i sposób organizacji rozmaitych form turystyki kulturowej. W odniesieniu do publikacji krajowych (w tym także wydawnictw seryjnych, artykułów w czasopismach naukowych, publikowanych raportów) dotyczących badań w zakresie turystyki kulturowej – objętość prezentowanego zestawienia wzrosła w tym samym okresie o około 47 procent.

W ostatnich siedmiu latach pojawiła się duża liczba opracowań zagadnień dotychczas nie badanych lub podejmowanych tylko marginalnie. Dotyczą one między innymi problematyki: zarządzania w turystyce kulturowej w skali organizacji, obszarów recepcji turystycznej i systemów (takich jak szlaki kulturowe i trasy turystyczne), kreowania doświadczeń turystów kulturowych, w tym interpretacji dziedzictwa, a także problematyki zrównoważonej turystyki kulturowej, szczególnie miejskiej. Zorganizowano też kilkanaście krajowych i międzynarodowych konferencji i sympozjów, których opublikowane rezultaty zasługują na uwzględnienie. Tak długi okres od poprzedniego zestawienia i analizy piśmiennictwa oraz znaczący przyrost liczby badań i ich opublikowanych rezultatów wywołuje potrzebę ich ponownego przejrzania i uzupełnienia w ramach krytycznej bibliografii. Tym razem – w kontekście zaobserwowanego znacznego rozszerzenia zakresu badań i koncentracji badaczy na nowych zagadnieniach – w ramach analizy wprowadzono nowy dział (kreowanie doświadczeń turystów kulturowych) oraz zaktualizowano krytyczne omówienie pozostających białych plam w krajowej refleksji nad fenomenem turystyki kulturowej i jego kluczowymi aspektami. Dotyczy to szczególnie zagadnień, których lepsze rozpoznanie powinno się przyczynić do wzrostu różnorodności i poprawy poziomu polskiej oferty turystyczno-kulturowej oraz rozwinięcia sposobów i przekształcenia podmiotów zarządzania nią. Analiza pomija istotny fragment naukowej pracy związanej z turystyką kulturową – mianowicie jej akademickiej

dydaktyki. Przyczyną tej decyzji jest fakt, że była ona i nadal będzie przedmiotem osobnych opracowań, publikowanych na łamach „*Turystyki Kulturowej*”.

Tak jak przy trzech poprzednich opracowaniach głównymi adresatami sporządzonego wykazu bibliograficznego są osoby zajmujące się naukowo turystyką kulturową lub kulturowymi aspektami podróżowania, w tym przygotowujący obszerniejsze rozprawy i opracowania naukowe, akademicy dydaktycy tego przedmiotu, a także kreatorzy produktów turystycznych i studenci piszący prace absolutoryjne. Tematycznie zestawione bibliografie pomogą im zyskać lepszą orientację w prowadzonych badaniach, i zwrócą ich uwagę na wartościowe źródła i opracowania. Jednak ważnym celem tej analizy jest również wskazanie na luki nadal istniejące w krajowych badaniach nad turystyką kulturową. Dzięki temu badacze mogą skoncentrować swoje wysiłki na słabo dotąd rozpoznanych i opisanych zagadnieniach, problemach i (w odniesieniu do obszaru Polski) obszarach recepcji turystyki kulturowej oraz sposobach i wymiarach kreowania jej oferty i zarządzania nią.

I. Rodzaje i kryteria selekcji źródeł, metody analizy i struktura raportu

Wykorzystane źródła. Pierwszym źródłem dla zestawień piśmiennictwa światowego w językach: angielskim, francuskim, hiszpańskim, włoskim, portugalskim i niemieckim była najnowsza bibliografia zestawiona przez Grega Richardsa dla ATLAS (Atlas Cultural Tourism Bibliography), po raz czwarty sporządzona w roku 2019 (stan na 14 grudnia tego roku) i opublikowana na portalu internetowym tej instytucji [Richards 2019]. Podobnie dokonano przeglądu aktualizowanej na bieżąco listy publikacji Światowej Organizacji Turystyki [UNWTO Publications 2021 [www](http://www.unwto.org)], bibliografię zestawioną przez naukowy zespół roboczy Creative Tourism Network [CTN Bibliography 2021 [www](http://www.ctn-network.org)] oraz aktualny stan oferty księgarni internetowej tego zespołu. Dla potrzeb raportu przeprowadzono selekcję umieszczonych tam pozycji bibliograficznych uwzględniając tylko publikacje książkowe, a następnie wprowadzono je do odpowiednich działów bibliografii.

Jako drugie główne źródło przy przygotowaniu zestawienia publikacji autor wykorzystał profesjonalne wyszukiwarki biblioteczne (jak Book Finder, Google Books i katalogi światowych księgarni elektronicznych (m. in. Amazon i „books shop eBay”), a znalezione pozycje weryfikował na oficjalnych portalach internetowych

odnośnych wydawnictw, za pomocą lektury abstraktów, spisów treści, wprowadzeń i recenzji opublikowanych pozycji.

Trzecim podstawowym źródłem były portale wydawnictw naukowych, które począwszy od roku 1998 wydały przynajmniej jedną publikację zwartą odnoszącą się do turystyki kulturowej. W pierwszym rzędzie były to wydawnictwa Aleph, Apple Academic Press, Archipelago Press, Armand Colin, Avebury Press, Belhaven, Berghahn Books, Buttwerworth-Heinemann, CABI Publishing International, Cambridge University Press, Cassell, Channel View Publications, Cognizant Corporation, Columbia University Press, Continuum, Contexto, Copenhagen Business School Press, Deutscher Tourismusverband Verlag, De Gruyter, Dietrich Reimer Verlag, Du Mont, Elsevier, FIT-Verlag, Geographische Gesellschaft Trier, Goodfellow Publisher, Haworth Press, Harvard University Press, Koninklijke Brill, Les Cahiers de l'AFIT, L'Harmattan, IGI Global, John Wiley & Sons, Lexington Books, Ligouri Editore, LSA, Manole, Methuen, Oldenbourg, Oxford University Press, Palgrave, Pearson Education, Pergamon, Prentice Hall, Princeton University Press, Routledge, Sage, Schmidt Erich Verlag, Springer Fachmedien, Springer International, Salzwasser Verlag, Sunderland, transcript-Verlag, UTAD, VDG-Verlag, Woehler, jak również witryny wydawnictw uniwersyteckich z Amsterdamu, Berkeley, Bielefeldu, Bristolu, Cambridge, Goeteborgu, Leeds, Liverpoolu, Londynu, Manchesteru, Mexico City, Monachium, Nowego Jorku, Paderborn i Zurychu.

Kolejnym obszarem poszukiwań były międzynarodowe czasopisma naukowe profilowane na publikację analiz z zakresu turystyki, w tym turystyki dziedzictwa i kulturowej. Autor zestawienia zdecydował się na to uznając, że w ostatnich latach proporcja sposobu publikacji analiz o dużym znaczeniu naukowym przesunęła się powoli z teoretycznych lub analitycznych części monografii jednoautorskich lub rozdziałów w wieloautorskich monografiach (a zatem w publikacjach zwartych) w kierunku problemowych artykułów autorstwa jednego lub kilku badaczy, ukazujących się w czasopismach profilowanych na problematykę turystyki kulturowej, jej poszczególnych odmian (jak turystyka dziedzictwa, turystyka religijna), turystyki jako całości względnie kulturowego, etycznego, społecznego lub innego kontekstu turystyki. W grupie czasopism szczegółowy research dotyczył tym razem: *Journal of Heritage Tourism*, *Journal of Tourism and Cultural Change*, *Annals of Tourism Research*, *Tourism Management*, *Journal of Tourism History*, *Tourism Culture & Communication*, *Tourism and Hospitality Research*, *Tourism*

Recreation Research, *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage* oraz ukazujący się dopiero od roku 2015 *Journal of Gastronomy and Tourism*. Ze względu na wyraźne poszerzenie profilu tych czasopism oraz pojawienie się wśród zebranych tam publikacji licznych artykułów dotyczących turystyki kulturowej i jej uczestników w bieżącym zestawieniu uwzględniono po raz pierwszy również *Current Issues in Tourism* oraz *Zeitschrift für Tourismuswissenschaft*. Tak znaczące poszerzenie listy międzynarodowych czasopism poddanych przeglądowi odbiło się na poważnym powiększeniu grupy artykułów w niemal każdym dziale bibliograficznego zestawienia.

Dla literatury niemieckojęzycznej podstawą były ponadto kwerendy autora realizowane w drodze kontaktu bezpośredniego z odpowiedzialnymi za pozyskiwanie publikacji do zbiorów naukowych (m.in. w Instytucie Szlaków Kulturowych w Luksemburgu, sierpień 2019) oraz w niemieckich, austriackich i szwajcarskich uczelniach (uniwersytety i instytuty w Monachium Osnabrück, Paderborn, Wiedniu, Innsbrucku, Sankt Gallen i Zurychu), zrealizowane w miesiącach lipcu i sierpniu 2021.

W odniesieniu do poszczególnych dziedzin: historii podróży kulturowych, zarządzania w turystyce kulturowej, metodologii badań nad turystyką i turystami oraz kreowania doświadczeń turystów kulturowych pozycje były wyszukiwane także w systematycznych i typologicznych zestawieniach poszczególnych form turystyki lub grup zagadnień, o ile takie istnieją [jak De Jong i inni 2018; Campos i inni, 2018], jak też w zestawieniach bibliograficznych najnowszych dostępnych pozycji naukowych.

Podstawą bibliografii w jej polskiej części były poprzednie trzy raporty (z lat 2010, 2012 i 2014). Jej uzupełnienia o nowsze pozycje dokonano korzystając z szeregu różnorodnych źródeł.

Pierwszą ich grupą były spisy literatury zestawione przez wszystkich autorów dostępnych monografii odnoszących się do turystyki kulturowej, jej poszczególnych form oraz rozmaitych aspektów jej organizacji, opublikowanych w latach 2014-21. Pojawiające się w nich pozycje zweryfikowano z punktu widzenia odniesienia ich treści do turystyki kulturowej na podstawie spisu treści, abstraktów i wprowadzeń redakcyjnych, w większości przypadków także recenzji, o ile były one dostępne.

Kolejnym źródłem była oferta polskich wydawnictw naukowych publikujących pozycje z tego zakresu, w tym: Proksenia, PWE, PWN, Almamater, Difin, Universitas, oraz szeregu wydawnictw uczelnianych: polskich Akademii Wychowania Fizycznego,

uniwersytetów, państwowych uczelni ekonomicznych i prywatnych uczelni z profilem turystycznym. Także te pozycje zweryfikowano na podstawie spisów treści, abstraktów, recenzji oraz not bibliograficznych.

Jako trzecią grupę źródeł krajowych wykorzystano archiwa czasopismach naukowych: „*Folia Turistica*”, „*Turyzm*”, „*Ido-Movement for Culture*”, „*Ekonomiczne Problemy Turystyki*”, „*Problemy Turystyki*”, „*Prace i Studia Geograficzne*”, „*Studia Periegetica*” „*Teksty Drugie*” i – ze względu na jego profil w najszerszym zakresie - „*Turystyka Kulturowa*”, jak również bibliografie zawarte w opracowaniach opublikowanych w tych czasopismach. W przypadku ostatniego z wymienionych tytułów bardzo przydatny był jego dział recenzji naukowych, w którym na bieżąco prezentowane i oceniane są niemal wszystkie publikowane w Polsce naukowe pozycje książkowe dotyczące turystyki kulturowej lub zagadnień z nią powiązanych. Ponadto przeszukano elektroniczne katalogi bibliotek naukowych polskich uczelni, instytutów badawczych i zakładów naukowych zajmujących się badaniami z zakresu turystyki.

Czwarta grupa źródeł to analityczne zestawienia literatury dotyczącej turystyki kulturowej [Nowacki 2018; Mikos v. Rohrscheidt, Buczkowska-Gołąbek 2018] i turystyki kulinarnej [Buczkowska-Gołąbek 2021b] oraz oparte na analizach światowych i krajowych publikacji wprowadzenia do poszczególnych kolekcji tematycznych czasopisma „*Turystyka Kulturowa*” [Buczkowska-Gołąbek 2020; Gorączko 2020; Kowalczyk, Kociszewski 2020; Mikos v. Rohrscheidt 2020; Plichta 2020; Mikos v. Rohrscheidt i Plichta 2021]. Wszystkie pozycje uwzględnione w wymienionych źródłach było przeglądane a następnie krytycznie selekcjonowane, na tej drodze eliminowano teksty nie wnoszące nowej wiedzy w danym zakresie i teksty o charakterze publicystycznym oraz popularyzatorskim. W rezultacie spis nie obejmuje m.in. krótkich notatek bez elementu krytycznej analizy, opracowań o charakterze wtórnym, będących relacjami na temat stanu badań lub organizacji turystycznej obszaru, opisanych szerzej lub wcześniej gdzie indziej.

Struktura bibliografii i kryteria podziału publikacji

Zebraną literaturę w poniższym zestawieniu (zob II Główne pozycje...) podzielono na jedenaście głównych działów tematycznych. Poszczególne działy obejmują publikacje o następujących zakresach:

- 1) fundamentalne kwestie turystyki kulturowej (w tym analizy fenomenologiczne, zagadnienia definicyjne, badania kontekstowe, kwestie kulturoznawcze),

- 2) historyczny rozwój turystyki kulturowej,
- 3) zagadnienia antropologiczne, ekonomiczne, socjologiczne i etyczne związane z organizacją i uprawianiem turystyki kulturowej,
- 4) opracowania na temat metod badań turystów kulturowych i poszczególnych fenomenów składających się na turystykę kulturową,
- 5) zarządzanie ofertą turystyki kulturowej (m.in. zagospodarowanie jej atrakcji, organizacja kreacja i marketing jej produktów, zarządzanie podmiotami realizującymi je, obsługa produktów i klientów, w tym pilotaż turystyczny),
- 6) kształtowanie doświadczeń uczestników turystyki kulturowej (w tym obszerna sfera interpretacji dziedzictwa z ich udziałem),
- 7) profile, preferencje i zachowania turystów kulturowych,
- 8) poszczególne formy turystyki kulturowej, zgodnie z podziałem zaproponowanym w drugim wydaniu jej najobszerniejszej polskiej monografii [Mikos v. Rohrscheidt 2010b, s. 68],
- 9) krajowa literatura analizująca potencjał turystyczno-kulturowy wybranych destynacji polskich i zagranicznych w aspekcie turystyczno-kulturowym,
- 10) całościowe opracowania dotyczące krajowych obszarów recepcji (miororegionów) wraz z oceną potencjału turystyczno-kulturowego oraz
- 11) całościowe opracowania dotyczące szlaków kulturowych wraz z oceną ich potencjału turystyczno-kulturowego.

Generalnie każda pozycja bibliograficzna została przyporządkowana do jednego z wyżej wymienionych działów. Wskutek tego niektóre opracowania, podejmujące wycinkowo fragment większego obszaru badawczego zamieszczono w dziale dedykowanym problematyce określonej bardziej szczegółowo, ze względu na ścisłe odniesienie do tego działu i kluczowe znaczenie dla niego. I tak monografia dotycząca organizacji szlaków kulturowych (która bez wątpienia jest jednym z obszarów zarządzania w turystyce kulturowej) znalazła się wyłącznie w dziale poświęconym turystyce tematycznej, a już nie w dziale „zarządzanie oferta turystyki kulturowej”. Jest to rezultatem uznania istotnego znaczenia tej publikacji dla pierwszego z tych działów, podczas kiedy w drugim byłaby ona tylko jednym z kilku opracowań. Tylko w wyjątkowych przypadkach ten sam tekst uwzględniono w dwóch działach bibliografii. Dotyczy to zwłaszcza krajowych publikacji, które w polskiej literaturze naukowej jako jedyne podejmują daną tematykę w jednej ze swoich części,

a w ich braku pozostałaby ona nieuwzględniona w danym dziale szczegółowym. To samo rozwiązanie stosowano, kiedy opracowanie będące komponentem (rozdziałem) zbiorowej monografii uwzględnionej w jednym dziale ma jednocześnie kluczowe znaczenie dla innego działu, a brak całościowych opracowań odnoszących się do tego ostatniego. W takim wypadku tekst, nie wyodrębniony w pierwszym z działów (jako będący integralną częścią zbiorowej publikacji) uwzględniono w dziale drugim.

W ramach każdego działu zestawiono najpierw opracowania funkcjonujące w literaturze zagranicznej - są to głównie zwarte monografie i inne pozycje książkowe. W większości działów odrębnie zestawiono także kluczowe ze względu na ich znaczenie artykuły o charakterze teoretycznym, definicyjnym lub systematycznym. Biorąc pod uwagę ich słabszą dostępność uwarunkowaną znajomością języka obcego, do tej grupy włączono także ważniejsze opracowania polskich autorów opublikowane w innym języku (angielskim, rzadziej niemieckim). Następnie (o ile istnieją) prezentowane są zwarte publikacje w języku polskim - monografie autorskie, monografie zbiorowe, podręczniki akademickie i materiały konferencyjne. W ostatniej kolejności w każdym dziale zestawiono ważniejsze polskie artykuły z czasopism naukowych i opracowania zamieszczone w zbiorowych monografiach lub materiałach konferencyjnych.

Główne zmiany. W ramach opracowania raportu, na etapie zestawiania nowych publikacji z poprzednimi bibliografiami dokonano ponownego przeglądu i selekcji tekstów. Jej efekty są najbardziej widoczne w tych dziedzinach refleksji nad turystyką kulturową i w ramach tych szczegółowych zagadnień, w których od roku 2014 pojawiły się liczniejsze całościowe opracowania monograficzne lub jednolicie opracowane zbiory analiz (będących m.in. rezultatem konferencji tematycznych). W sytuacji, gdy nowe publikacje w danym zakresie dotyczą kwestii poddanych poprzednio tylko częściowej analizie lub prezentowanych przez pojedyncze artykuły, w nowym zestawieniu – jako bardziej reprezentatywne lub ujmujące problem całościowo - zastąpiły one opracowania, które w chwili ich publikacji utraciły status jedyne lub głównego tekstu prezentującego daną problematykę. W tych - stosunkowo nielicznych - przypadkach, tekst o częściowym odniesieniu był usuwany z bibliografii. Analizy częściowe pozostawiono natomiast w bibliografii w sytuacji braku całościowych lub choćby obszerniejszych opracowań dla danej dziedziny albo wyodrębnionego aspektu badań, dołączając do nich kolejne, o ile takie się pojawiły.

Kolejnym istotnym novum jest wyodrębnienie po raz pierwszy nowego zakresu badawczego, zdefiniowanego jako doświadczenia turystów kulturowych, w tym interpretacja dziedzictwa (Dział 6). Obok szeregu nowych publikacji, które pojawiły się w ostatnich dwóch latach i spowodowały decyzję o wyodrębnieniu tego działu, przeniesiono do niego niektóre publikacje dawniej zestawiane w Dziale 5 (zarządzanie turystyką kulturową). Tym samym dawny dział odnoszący się do zarządzania w TK ograniczono do publikacji odnoszących się do zarządzania jej ofertą w wymiarze zarządzania jej poszczególnymi zasobami i atrakcjami, jej organizacji produktowej oraz marketingu. Z kolei Dział 3, w poprzednich zestawieniach i analizach obejmujący publikacje o charakterze kontekstowym - z zakresu socjologii, antropologii i ekonomii turystyki kulturowej - został poszerzony o zbiór publikacji z zakresu refleksji etycznej, przeniesionych tu z Działu 1. Ten dział, zestawiający teraz już tylko analizy z zakresu fundamentalnych kwestii turystyki kulturowej i jej wielorakich kontekstów, został uzupełniony o nowe publikacje. Grupa pozycji składających się na Dział 3 i odnoszących się do trzech istotnych obszarów refleksji nad turystyką kulturową - w ostatnich siedmiu latach wzbogacona o zauważalnie dużą grupę nowych analiz - z pewnością zasługuje na odrębny dział. Ich umieszczenie w „zbiorczym” Dziale 3 z jednoczesnym odnotowaniem tego w jego zmienionym tytule wydaje się więc tymczasowe i jest formą wskazania na potrzebę jeszcze szerszego zajęcia się tą grupą zagadnień w krajowych badaniach.

Ponadto w niniejszej bibliografii po raz pierwszy wyodrębniono liczne już (ponad 100) analizy potencjału turystyczno-kulturowego polskich mikroregionów (Dział 10) oraz analizy tegoż potencjału dla szlaków kulturowych. Jedne i drugie, dzięki przeprowadzeniu ich według jednolitej metody, posiadają wysoką wartość porównawczą.

Cele i struktura krytycznego komentarza. Ostatnia część opracowania to krytyczny komentarz, sporządzony na podstawie dokonanego zestawienia bibliograficznego. Analizuje on stan badań i aktualne kierunki polskiej refleksji naukowej nad turystyką kulturową. Jego pierwszym zadaniem jest ukazanie najpierw tych aspektów i obszarów, które w ostatnich siedmiu latach objęto badaniami lub które doczekały się całościowych analiz, a drugim: wskazanie na nadal istniejące białe plamy lub zakresy niedostatecznie zbadane (a więc potencjalne obszary zainteresowań naukowych dla badaczy).

II. Główne pozycje światowej literatury naukowej i opracowania polskie na temat turystyki kulturowej (zestawienie bibliograficzne).

Dla ułatwienia Czytelnikom lektury i odnalezienia interesujących ich pozycji, wszystkie pozycje bibliograficzne znajdujące się już w ostatnim zestawieniu [Mikos v. Rohrscheidt 2014] zostały zaznaczone czcionką czerwoną, a wszystkie pozycje nowo wpisane – czarnym kolorem czcionki. Ten zabieg pomaga także zobrazować przyrost publikacji w poszczególnych obszarach refleksji i polach badawczych.

1. Fundamentalne kwestie turystyki kulturowej (w tym analizy fenomenologiczne, zagadnienia definicyjne, systematyczne, badania kontekstowe, problematyka kulturoznawcza)

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Amirou R., 2000, *Imaginaire du tourisme culturel*, Presses universitaires de France, Paris

Artal-Tur A., Kozak M., 2020, *Culture and Cultures in Tourism. Exploring New Trends*, Routledge, London - New York

Bloch N., 2021, *Encounters across Difference: Tourism and Overcoming Subalternity in India*, Lexington Books, Lanham - Boulder - New York - London

Boswijk A., Thijssen T., Peelen E., 2007, *The Experience economy: a new perspective.*, Pearson Education, Amsterdam

Brown I., Anderesen V., Gordin V. (red.), 2000, *Cultural Tourism: the convergence of tourism and culture at the start of the 21st century*, Queen Margaret University College, Edinburgh

Bruner E.M., 2005, *Culture on Tour: Ethnographies of Travel*, University of Chicago Press, Chicago

Camargo P. de, Cruz, G., da (red.) 2008, *Turismo Cultural*, University Press, Salvador, Bahia

Carson S., Pennings M. (red.), 2017, *Performing Cultural Tourism. Communities, Tourists and Creative Practices*, Routledge

Correia A., Fyall A., Kozak M., 2019, *Experiential Consumption and Marketing in Tourism within a Cross-Cultural Context*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford

- Cuvelier P., 1999, *Anciennes et nouvelles formes de tourisme*, Wyd. L'Harmattan, Paris
- Csapó, J., 2012, *The role and importance of cultural tourism in modern tourism industry*, IntechOpen, London
- Cudny W., 2016, *Festivalisation of Urban Spaces. Factors, Processes and Effects*, Springer
- Diaz P., Schmitz M.F., 2014, *Cultural Tourism*, WIT Press, Southampton
- Dielemans J., 2011, *Välkommen till Paradiset: reportage om turistindustrin*, Bokförlaget Atlas
- Dodd D., Annemoon van Hemel (red.), 1999, *Planning Cultural Tourism in Europe: A presentation of case studies and theories*, Boekmanstudies, Amsterdam
- Donaire J. A., 2008, *Turisme cultural: entre l'experiència i el ritual*, Vitella, Bellcaire d'Empordà
- Dreyer A. (red.), 2000, *Kulturtourismus*, Oldenbourg, München-Wien
- Dreyer A., Antz Ch.(red.), 2020, *Kulturtourismus. Lehr- und Handbücher zu Tourismus, Verkehr und Freizeit*, De Gruyter Oldenbourg, Berlin-Boston
- Dreyer A., Linne M., 2006, *Grundlagen des Kulturtourismus*, Hochschulverbund Distance Learning, Brandenburg
- Fladmark J.M.(red.), 1994, *Cultural Tourism*, Donhead Publishing, London
- Frihammara M., Silverman H., 2018, *Heritage of Death. Landscapes of Emotion, Memory and Practice*, Routledge
- Froidure J. 1998, *Du Tourisme social au tourisme associatif*, L'Harmattan, Paris
- Giaoutzi M., Nijkamp P. (red.), 2006, *Tourism And Regional Development: New Pathways*, Aldershot: Ashgate
- Girard L.F., Nijkamp, P. (red.), 2009, *Cultural Tourism and Sustainable Local Development*, Farnham, Ashgate
- Groen C., Van der Neut D., 1995, *Cultuurhistorisch toerisme, erf goed al goed, "Special Recreatie en toerisme"*, Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme, nr 6-7
- Guttman C. 1999, *Vers une éthique du tourisme*, "Le Courrier de l'Unesco." t. 52
- Hanley K., 2010, *Constructing Cultural Tourism: John Ruskin and the Tourist Gaze*, Channel View Publications
- Hargrove Ch., 2014, *Cultural Tourism: Attracting Visitors and their Spending*, seria: National Cultural Districts Exchange, Americans for the Arts, New York

- Hausmann A., Murzik, L. (red.), 2010, *Neue Impulse im Kulturtourismus*, VS Verlag, Wiesbaden
- Heinze T. (red.), 1999, *Kulturtourismus: Grundlagen, Ziele, Trends und Fallstudien*, Oldenburg, München – Wien
- Herrero Prieto, L. C. (red.), 2000, *Turismo cultural: El patrimonio histórico como fuente de riqueza*, Fundación del Patrimonio Histórico de Castilla y León, Valladolid
- Hewison R., 1987, *The Heritage Industry: Britain in a Climate of Decline*, Methuen, London
- Hughes H., 2003, *Arts, entertainment and tourism*, Butterworth-Heinemann, Oxford-Burlington
- Jansen-Verbeke M., Priestley G.L., Russo A.P. (red.), 2008, *Cultural Resources for Tourism: Patterson, Processes and Policies*, Nova Science Pub Inc, Hauppauge (NY)
- Kagermeier A., Steinecke A., Freitag Ch. (red.), 2011, *Kultur als touristischer Standortfaktor. Potenziale, Nutzung, Management*, Paderborner Geographische Studien zu Tourismusforschung und Destinationsmanagement, Paderborn
- Kamiński J., Benson A.M., Arnold D., 2013, *Contemporary Issues in Cultural Heritage Tourism*, Routledge, New York, USA
- Katsoni V., Upadhyaya A., Stratigea A., 2017, *Tourism, Culture and Heritage in a Smart Economy*, Third International Conference IACuDiT, Athens 2016, Springer
- Klein A., Pröbstle Y., Schmidt-Ott T., 2017, *Kulturtourismus für alle? Neue Strategien für einen Wachstumsmarkt*, transcript Verlag, Bielefeld
- Köb S., 2005, *Reisephilosophie. Neue Ziele für Touristen oder Über die Selbstveränderung in alternativen Welten*, Focus, Giessen
- Kostiainen A.; Syrjämaa T.(red.), 2008, *Touring the Past. Uses of History in Tourism. Discussion and Working Papers*, „Keskusteluja ja raportteja” nr 6, The Finnish University Network of Tourism Studies (FUNTS) Savonlinna
- Knudsen B. T., Waade A.M., 2010, *Re-Investing Authenticity: Tourism, Place and Emotions*, Channel View Publications, Bristol
- Lemaître M., 2015, *Ressources patrimoniales culturelles et d’éveloppement touristique, Economies et finances*, Université Toulouse le Mirail – Toulouse II

- Lew A., Hall C.M., Williams A.M. (red.), 2014, *A Companion to Tourism*, John Wiley & Sons, Ltd.
- Lovell J., Bull Ch., 2017, *Authentic and Inauthentic Places in Tourism: From Heritage Sites to Theme Parks*, Routledge, London- New York
- Matzka Ch.; Eigner M.; Heinrich A.; Süssenbacher H., 2003, *Kulturtourismus*, t.1 i 2, Trauner Schulbuchverlag, Linz
- McKercher, B., Du Cros, H., 2002, *Cultural tourism: the partnership between tourism and cultural heritage management*, Haworth Press, Binghamton, New York
- McCormick R.R., 2011, *Marketing Cultural & Heritage Tourism. A World of Opportunity*, Routledge, London - New York
- Munsters W. (1994; 1997) *Cultuurtoerisme*. Garant, Apeldoorn
- Nahrstedt W., Pančić-Kombol T. (red.), 1997, *Leisure, Culture and Tourism in Europe: The Challenge for Reconstruction and Modernisation in Communities*, 1997, Institut für Freizeitwissenschaft und Kulturarbeit (IFKA), Bielefeld
- Origet du Cluzeau C., 1998, *Le tourisme culturel*, Presses universitaires de France, Paris
- Pellegrini F.A., 2000, *Turismo Cultural em Tiradentes*. Manole, Sao Paulo
- Pellegrini G.C., 2010, *Esplorazioni geografiche e turismo culturale*, ArchetipoLibri, Bologna
- Pereiro X., 2009, *Turismo cultural. Uma visão antropológica*, "PASOS. Revista de turismo e patrimonio cultural", (www.pasosonline.org), Edita colection Nr 2
- Pine J., Gilmore, J., 1999, *The Experience economy, Work is theatre and every business a stage*, Harvard Business School Press, Boston
- Quack H.D., Klemm K. (red.), 2013, *Kulturtourismus zu Beginn des 21. Jahrhunderts. Festschrift für Albrecht Steinecke*, Oldenbourg, München
- Reisinger Y., 2003, *Cross-cultural behavior in tourism: concepts and analysis*, Butterworth-Heinemann, Oxford, Boston
- Richards G. (red.), 2001, *Cultural Attractions and European Tourism*, CABI Publishing, Wallingford
- Richards G. (red.), 2007, *Cultural Tourism. Global and Local Perspectives*, Haworth Hospitality Press, New York
- Richards G., 2021, *Rethinking Cultural Tourism*, Edward Elgar Publishing Ltd., Cheltenham

- Richards G., Pereiro X., 2007, *Cultural Tourism: Negotiating identities*, UTAD, Vila Real
- Richards G., Wilson, J., 2008, *The Changing Context of Cultural Tourism*, ATLAS, Arnhem
- Richards G., 2009, *The Impact of Culture on Tourism*, OECD, Paris
- Robinson M., 1996, *Tourism and cultural change*, Channel View Publications, Cleveland
- Robinson, M., Boniface, P. (1999) *Tourism and Cultural Conflicts*, CABI, Wallingford
- Robinson, M., Evans, N., Callaghan, P. (1996), *Tourism and cultural change: tourism and culture: towards the 21st century*, Business Education Publishers, Sunderland
- Robinson P., Heitmann S., Dieke P., (red.), 2011, *Research Themes for Tourism*, CABI, Oxfordshire-Cambridge
- Rojek Ch., Urry J., 1997, *Touring cultures: transformations of travel and theory*, Routledge, London-New York
- Thiem M., 1994, *Tourismus und kulturelle Identität. Berner Studien zur Freizeit und Tourismus*, Tom 30, Bern-Hamburg
- Tieng S., 2019, *Cultural Tourism*, Society Publishing
- The Impact Of Culture on Creativity*, 2009, Studium przygotowane dla Komisji Europejskiej (Dyrekcja Generalna Edukacji i Kultury)
- Tourism and Culture Synergies*, 2018, UNWTO Publications, World Tourism Organization, Madrid
- Turismo Cultural. *El Patrimonio historio como fuente de riqueza*, 2000, Fundacion del patrimonio historico, Valladolid
- Saidi M. H., 2011, *Le tourisme culturel / Cultural Tourism*, "Ethnologies", t. 32, Zesz. 2
- Schnepel B., Girke F., Knoll E.-M. (red.), 2013, *Kultur all inclusive. Identität, Tradition und Kulturerbe im Zeitalter des Massentourismus*, transcript, Bielefeld
- Schwegmann M, 2001, *Kulturtourismus – Fluch oder Segen*, Universität Osnabrück
- Weissenborn B., 1997, *Kulturtourismus*, Seria: Trierer Tourismus Bibliographie, Nr 10, Trier
- Smith M., Richards G. (red.), 2013, *Handbook of Cultural Tourism*, Routledge, London

- Smith L., Waterton E., Watson S., 2012, *The Cultural Moment in Tourism* (Advances in Tourism Book 26), Tourledge, London - New York
- Urry J., Larsen J., 2011, *The Tourist Gaze 3.0*, SAGE Publications Ltd., Los Angeles - London
- White J.(red.), 2017, *Commercial nationalism and tourism: selling the national story*, Channel View Publications, Bristol
- World Tourism Organization, 2017, *Contribution of Islamic Culture and its Impact on the Asian Tourism Market*, UNWTO
- World Tourism Organization, 2018, *Tourism and Culture Synergies*, UNWTO, Madrid
- World Tourism Organization, 2021, *Inclusive Recovery Guide – Sociocultural Impacts of Covid-19, Issue 2: Cultural Tourism*, UNWTO, Madrid

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

- Aulet S., Vidal D., 2018, *Tourism and religion: sacred spaces as transmitters of heritage values*, *Church, Communication and Culture*, 3/3, s. 237–259
- Carr A., 2004, *Mountain places, cultural spaces: the interpretation of culturally significant landscapes*, *"Journal of Sustainable Tourism"*, 12/5, s. 432-459
- Debes T., Alipour H., 2011, *Culture as a Tourism Resource: The Case of North Cyprus (TRNC)*, *"Tourism Culture & Communication"*, 11/2, s. 83-101
- Dredge D., Gyimóthy S., 2015, *The collaborative economy and tourism: Critical perspectives, questionable claims and silenced voices*, *"Tourism Recreation Research"*, vol 40, is. 3, s. 286-302
- Duarte Alonso A., 2015, *Far away from sun and beach: opportunities and challenges for cultural tourism in Córdoba, Spain*, *"Journal of Heritage Tourism"* vol. 10, is. 1, s. 21-37
- Hall C.M., 2016, *Heritage, heritage tourism and climate change*, *"Journal of Heritage Tourism"* vol. 11, is 1, s. 1-9
- Hall C.M., Baird T., James M., Ram Y., 2016, *Climate change and cultural heritage: conservation and heritage tourism in the Anthropocene*, *"Journal of Heritage Tourism"* vol. 11, is 1, 10-24
- Hsiao T.Y., Chuang Ch.-M., 2016, *The cooperation model between tourism development and traditional culture: new perspectives on regional context*, *"Journal of Tourism and Cultural Change"*, 14/2, s. 91-106

- Isaac R., Platenkamp V., 2019, *Tourism and Cultural Dynamics: An Introduction*, "Tourism, Culture and Communication", 19 (4), s. 227-230
- Isaac R.K., Platenkamp V., 2019, *A Future Perspective on Tourism and Cultural Dynamics*, "Tourism Culture & Communication", 19/4., s. 313-315
- Jovicic D., 2016, *Cultural tourism in the context of relations between mass and alternative tourism*, "Current Issues in Tourism", 19 (6), s. 605-612
- McCabe S., Diekmann A., 2015, *The rights to tourism: reflections on social tourism and human rights*, "Tourism Recreation Research", vol 40, is. 2, s. 194-204
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Cultural Tourism – concerning the definition*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 46-62
- Mousavi S.S., Doratli N., Mousavi S.N., Moradiahari F., 2016, *Defining Cultural Tourism*, International Conference on Civil, Architecture and Sustainable Development (CASD-2016) Dec. 1-2, 2016, London (pdf), s.70-75
- Nuryanti W., 1996, *Heritage and postmodern tourism*, "Annals of Tourism Research", 23, s. 249-260
- Ritzer G., Liska A., 1997, 'McDisneyization' and 'post-tourism', [w:] C. Rojek, J. Urry (red.), *Touring cultures: Transformations of travel and theory*, Routledge, New York, s. 96-109
- Singh S., 2021, *Time, tourism area 'life-cycle', evolution and heritage*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 16, is. 2., s. 218-229
- Smith S., 2015, *A sense of place: place, culture and tourism*, "Tourism Recreation Research", vol 40, is. 2, s. 220-233
- Vergori A.S., Arima S., 2020, *Cultural and non-cultural tourism: Evidence from Italian experience*, "Tourism Management" nr 78, art. 104058
- Wijesinghe S.N.R., Mura P., Bouchon F., 2019, *Tourism knowledge and neocolonialism – a systematic critical review of the literature*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 11, s. 1263-1279
- Zhang Ch., Fyall A., Zheng Y., 2015, *Heritage and tourism conflict within world heritage sites in China: a longitudinal study*, "Current Issues in Tourism", vol. 18, Is. 2, s. 110-136.

Polskie publikacje zwarte:

Buczowska K., *Turystyka kulturowa. Przewodnik metodyczny*, AWF Poznań, Poznań

- Buczkowska K., Malchrowicz E., 2012, *Etyczne dylematy turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 12, s. 42-55
- Cynarski W. (red.), 2010, *Spotkania, konflikty, dialogi – analiza wybranych obszarów kultury fizycznej i turystyki kulturowej*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów
- Dłużewska A. (red.), 2011, *Nowe wyzwania edukacji turystycznej. Turystyka w obszarach odmiennych kulturowo i przyrodniczo cennych. Turystyka osób niepełnosprawnych*, SWPR, Warszawa
- Jędrysiak T, 2008, *Turystyka kulturowa*, Wyd. PWE, Warszawa
- Kawałko B., Pastuszka J. (red.), 2000, *Turystyka i dziedzictwo kulturowe*, WSZiA w Zamościu, Zamość
- Kazimierczak M. (red.) 2004, *Turystyka w humanistycznej perspektywie*, AWF, Poznań
- Kazimierczak M. (red.) 2008, *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań
- Kazimierczak M (red.), 2010, *Współczesne podróże kulturowe*, AWF, Poznań
- Kazimierczak M. (red.), 2016, *Inspiracje sportem w turystyce kulturowej*, Wyd. AWF, Poznań
- Kowalczyk A. (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa
- Kowalczyk A. (red.), 2010, *Turystyka zrównoważona*, PWN, Warszawa
- Krakowiak B., Stasiak A., Włodarczyk B. (red.), 2013, *Kultura i turystyka: miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź
- Krawczyk Z., Lewandowska-Tarasiuk E., Sienkiewicz J.W. (red.), 2009, *Człowiek w podróży*, Almamater, Warszawa
- Kruczek Z., 2011, *Atrakcje turystyczne. Fenomen, typologia, metody badań*, Proksenia, Kraków
- Kulczyk S., 2013, *Krajobraz i turystyka. O wzajemnych relacjach*, UW, Warszawa
- Mikos von Rohrscheidt A. 2008, 2010, 2016, *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, GWSHM Milenium, Gniezno (1), KulTour.pl, Poznań (2), KulTour, Poznań (3 wyd.).
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *Turystyka kulturowa w płynnej rzeczywistości. Quaestiones disputatae*, KulTour.pl, Poznań

- Mokras-Grabowska J., Latosińska J., 2016, *Kultura i turystyka. Sacrum i profanum*, ROTWŁ, Łódź
- Orłowski D. (red.), 2017, *Przestrzeń turystyki kulturowej*, WSTiO, Warszawa
- Wojtanowicz J., Zbucki Ł.(red.), 2011, *Krajobraz kulturowy a turystyka*, PSW, Biała Podlaska

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Błażek A., 2010, *Translatoryka a turystyka kulturowa – potrzeby, wyzwania, perspektywy*, „Folia Turistica”, nr 23, s. 175-187
- Barbier B., 2005, *Wybrane aspekty turystyki kulturowej Francuzów*, „Turyzm” z. 1-2, s. 95-120
- Burszta W.J., 2008, *Przeznaczenie: kultura. Cztery uwagi o antropologii globalnego turystyki*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 17-27
- Dawidejt-Drobek E., Drobek W., 2018, *Turystyka i przestrzeń w kontekście pamięci kulturowej (na przykładzie powiatów nyskiego i prudnickiego)*, „Prace i Studia Geograficzne”, T.63.2., s. 21-42
- Duda-Seifert M., 2015, *Kryteria oceny atrakcyjności turystycznej obiektów architektury w świetle literatury*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 74-88
- Jarnecki M., 2011, *Wielokulturowość jako atut i atrakcja turystyczna*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 4-24
- Katsoni V., Fryta A., 2021, *Od Pauzanasza do Baedekera i serwisu Tripadvisor: prototurystyka tekstualna oraz zagrożenia dla kanałów dystrybucji turystycznej*, „Turyzm” nr 31/1, s. 11-19
- Kazimierczak M., 2008, *Etyczny wymiar zrównowżenia w turystyce kulturowej ery ponowoczesnej*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s.347-358
- Kazimierczak M., 2009, *W poszukiwaniu autentyczności turystyki kulturowej*, [w:] Krawczyk Z., Lewandowska-Tarasiuk E., Sienkiewicz J.W. (red.), 2009, *Człowiek w podróży*, Almamater, Warszawa, s. 41-58
- Kosiński W., 2004, *Turystyka kulturowa, krajobraz kulturowy, kultura międzyludzka*, „Folia Turistica” nr 15, s. 5-27

- Kowalczyk A., 2008, *Współczesna turystyka kulturowa – między tradycją a nowoczesnością*, [w:] A. Kowalczyk (red.), *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, s. 9-57
- Kowalczyk A., 2012, *Zasoby kulturowe i walory kulturowe – próba ustalenia znaczenia tych pojęć*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólne korzenie*, ROTWŁ, Łódź, s. 17-34
- Kowalczyk A., Kociszewski P., 2020, *Krajobrazowe aspekty w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 155-191
- Kruczek Z., 2009, *Między atrakcją a pułapką turystyczną. Dylematy turystyki kulturowej XXI wieku*, [w:] A. Stasiak (red.), *Turystyka i kultura. Razem, ale jak*, WSTiH Łódź, s. 71–80.
- Kulczyk S., 2013, *Kulturowe zjawiska efemeryczne jako walor dla turystyki. Przykłady z krajów Sahelu*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 20-34
- Leniartek M.K., 2009, *Turystyka konceptualna, czyli podróż nad morza południowe*, [w:] Leniartek M.K. (red.), *Terra incognita w turystyce*, WSZ, Wrocław, s. 401-420
- Mazurkiewicz L., 2008, *O istocie turystyki kulturowej*, „Turystyka i Rekreacja”, AWF Warszawa, t.4, s. 51-61
- Mikos von Rohrscheidt A., 2008, *Turystyka kulturowa. Wokół definicji*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 28-49
- Niemczyk A., Seweryn R., 2008, *Uczestnictwo w kulturze jako motyw zachowań turystycznych – studium teoretyczno-empiryczne*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 159-169
- Nowacki M., 2013, *Jakość i autentyczność – czy jedno wyklucza drugie?*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak, A. Stasiak A. (red.), 2013, *Kultura i turystyka. Miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź, s. 9-27
- Przybyś J., 2008, *Czy turystyka kulturowa może być "zrównoważona"?* [w:] S. Wodejko (red.) *Zrównoważony rozwój turystyki*, Wyd. SGH, Warszawa, 2008, s. 267-278
- Rypiński M., 2013, *Dźwięk jako element produktu turystycznego na wybranych przykładach*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 24-37

- Skoczek T., 2007, *Kultura szansą rozwoju współczesnej turystyki*, [w:] Przychodzeń Z.J., *Problemy rozwoju turystyki edukacyjno-kulturowej w Polsce i na świecie*, SGGW, Warszawa, s. 47-62
- Studzieniecki T., 1999, *Rozwój turystyki a ochrona środowiska kulturowego*, „Problemy Turystyki”, nr 3-4, s.21-34
- Wasiuk E., 2008, *Turystyka kulturowa – dialogiem XXI wieku*, M. Kazimierzczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 371-380
- Ziarkowski D., 2012, *Turystyka i sztuka – wzajemne relacje z perspektywy semiotycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 22-37

2. Dzieje turystyki kulturowej

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

- Bueno O.D., i inni, 2013, *An Islamic Past in Contemporary Spanish and Portuguese Tourism Narratives*, "Tourism Culture & Communication", 13/3, s. 191-202
- Berghoff H; Korte B.; Schneider R.; Harvie C.; (red.), 2002, *The Making of Modern Tourism: The Cultural History of the British Experience, 1600-2000*, Palgrave Macmillan, Houndmills
- Bhandari K., 2014, *Tourism and National Identity: Heritage and Nationhood in Scotland*, Channel View Publications, Bristol
- Brill A., 1997, *Als Reisen eine Kunst war. Vom Beginn des modernen Tourismus: Die "Grand Tour"*, Wagenbach, Berlin
- Brodie A., Barton S., 2014, *Travel and Tourism in Britain, 1700–1914*, Pickering and Chatto - Routledge, London
- Campbell M.B., 1988, *The Witness and the Other World: Exotic European Travel Writing, 400-1600*, Cornell Univ. Press, Ithaca (USA)
- Casson L., 1974, *Travel in the ancient world*, George Allen and Unwin, London
- Davies P. Howard D., Pullan W. (red.), 2016, *Architecture and Pilgrimage, 1000–1500: Southern Europe and Beyond*, Routledge, London - York
- Gissibl B., Höhler S., Kupper P. (red.), 2015, *Civilizing Nature. National Parks in Global Historical Perspective*, Bergahn Books, New York - Oxford
- Gordon A., 2017, *Time travel: tourism and the rise of the living history museum in mid-twentieth-century Canada*, UBC Press, Vancouver

- Harland Ph. A., 2011, *Travel and Religion in Antiquity*, Wilfrid Laurier University Press, Waterloo (Canada)
- Hell V., Hell H., 1966, *The Great Pilgrimage of the Middle Ages: The Road to St James of Compostela*, Clarkson N. Potter Inc., New York
- Kötting B., 1950, *Peregrinatio religiosa. Wallfahrten in der Antike und das Pilgerwesen in der alten Kirche*, Regensburg-Verlag, Münster (Forschungen zur Volkskunde. H. 33/34/35)
- Krafft-Ebing V., E., 2000, *Eine Studienreise durch Südeuropa 1869/70*, Leykam, Starnberg
- McDonald K., 2017, *Placing empire: travel and the social imagination in imperial Japan*, University of California Press, Oakland
- Prein Ph., 2005, *Bürgerliches Reisen im 19. Jahrhundert. Freizeit, Kommunikation und soziale Grenzen*, Lit Verlag, Münster
- Schroeder S., 1970, *Studienreise klassisches Griechenland*, Fahrtenring, Starnberg
- Stagl J. 1983, *Apodemiken. Eine räsionierte Bibliographie der reisetheoretischen Literatur des 16., 17., und 18. Jahrhunderts*, Verlag F. Schöningh, Paderborn
- Stannek A., 2001, *Telemachs Brüder. Die höfische Bildungsreise des 17. Jahrhunderts*, Campus Verlag, Frankfurt – New York
- Towner, J. 1985, *The Grand Tour: a key phase in the history of tourism*, *Annals of Tourism Research* 12, Elsevier Ltd., Oxford
- Thrush C., 2016, *Indigenous London: Native Travelers at the Heart of Empire*, Yale University Press; New Haven - London
- Watson N.J., 2006, *The Literary Tourist, Readers and Places in Romantic and Victorian Britain*, Palgrave Macmilan, Houndmills Basingstoke
- Westover P., 2012, *Necromanticism: Traveling to Meet the Dead, 1750-1860*, Palgrave Macmilan, Houndmills
- Willeitner J., 1987, *Ägypten abseits des Nil Begleitheft für die Studienreise*, Studienreisen Klingenstein, München
- Winberg O., 2018, *Den statskloka resan: Adels peregrinationer 1610–1680* ('Travel in Search of Political Prudence: The Grand Tour of the Nobility 1610–1680'), seria: "Acta Universitatis Upsaliensis", Uppsala
- Wood J., 2017, *The amusement park: history, culture and the heritage of pleasure*, Routledge, London - New York

Yoshikawa S., 2014, *William Wordsworth and the Invention of Tourism, 1820-1900*, Taylor & Francis Ltd

Zuelow E.G.E., 2016, *A History of Modern Tourism*, Palgrave, London - New York

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

Anderson M., 2012, *The development of British tourism in Egypt, 1815 to 1850*, "Journal of Tourism History", 4/3, s. 259-279

Baranowski Sh. i inni, 2015, *Tourism and empire*, "Journal of Tourism History", 7, 1-2, s. 100-130

Cohen-Hattab K., 2004, *Zionism, Tourism, and the Battle for Palestine: Tourism as a Political-Propaganda Tool*, "Israel Studies" Nr 9 (1), Indiana University, s. 61-85

Diez-Pastor M. C., 2010 'Albergues de carretera' (Highway inns): a key step in the evolution of Spanish tourism and modernist architecture, "Journal of Tourism History" 2/1, s. 1-22

García Romero F., 2013, *Sports tourism in Ancient Greece*, "Journal of Tourism History", 5/2, s. 146-160

Gordon T.S., 2015, 'Take Amtrak to Black History': marketing heritage tourism to African Americans in the 1970s, "Journal of Tourism History", 7-1-2, s. 54-74

Goren H., 2007, *Pilgrimage, Tapestries, and Cartography: Sixteenth-Century Wall Hangings Commemorating a Pilgrimage to the Holy Land*, "Journal of Historical Geography" 33(3), s. 489-513

Guzik H., 2021, *Memory, Imagination, Identity: Pilgrimage and Portraiture in Medieval and Early Modern Europe*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 9/2, art. 11

Hendrix H., 2014, *City guides and urban identities in early modern Italy and the Low Countries*, "Incontri Rivista europea di studi italiani", 29 (1), s. 3-13

Kaelber L., 2006, *Paradigms of Travel: From Medieval Pilgrimage to the Postmodern Virtual Tour*, [w:] D.J. Timothy, D.H. Olsen (red.), *Tourism, Religion and Spiritual Journeys*, Routledge, London - New York, s. 49-63

Keck S.L., 2010, 'Going out and doing something': Victorian tourists in Egypt and the 'tourist ethic', "Journal of Tourism and Cultural Change", vol. 8, is. 4, s. 293-304

- Kłudkiewicz K., 2019, *Großpolnische Adlige in Spanien und Portugal des 19. Jahrhunderts*. Athanasius Graf Raczyński und Hugo Graf Radoliński, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 85-106
- Kovacs C.L., 2013, *Pompeii and its material reproductions: the rise of a tourist site in the nineteenth century*, *Journal of Tourism History*, 5/, s. 25-49
- Morère N., 2017, *Antiquity in Benjamin of Tudela's travel narrative: interpretation and meaning within the context of the history of travel*, "Journal of Tourism History", 9/1, s. 27-43
- Mulligan M., 2016, *Women's travel writing and the legacy of Romanticism*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/4, s. 323-338
- Nicholson P.T., Mills S., 2017, *Soldier tourism in First World War Egypt and Palestine: the evidence of photography*, "Journal of Tourism History", 9/2-3, s. 205-222
- Ørskov F.F., 2019, *In ideological transit: German tourism to Denmark in the 1930s*, "Journal of Tourism History", 11/3, s. 243-262
- Parashar A., Kumar M., Saluja V., 2019, *Discovering India Through Imagery in Postcolonial Travel Writings*, "Tourism Culture & Communication", 19/2, s. 103-110
- Pedersen S.B., 2018, *Eastbound tourism in the Cold War: the history of the Swedish communist travel agency Folk turist*, "Journal of Tourism History", 10/2, s. 130-145
- Polat H.A., Arslan A., 2019, *The rise of popular tourism in the Holy Land: Thomas Cook and John Mason Cook's enterprise skills that shaped the travel industry*, "Tourism Management" nr 75, s. 231-244
- Ponferrada, M. L. V., 2015, *Evolución del turismo en España: el turismo cultural*, „International Journal of Scientific Management and Tourism“, 1(4), s. 75-95
- Reilly B.J., , 2019, *Northern European patterns of visiting Rome, 1400–1850*, "Journal of Tourism History", 11/2, s. 101-123
- Young P., 2018, *Tourism, empire and aftermath in French North Africa*, *Journal of Tourism History*, 10/2, s. 183-200

Polskie publikacje zwarte:

Gaj J., 2003, *Zarys historii turystyki w Polsce*, ALMAMER WSE, Warszawa

Lewan M., 2004, *Zarys dziejów turystyki w Polsce*, Proksenia, Kraków

- Mączak A., 1978, *Życie codzienne w podróżach po Europie w XVI i XVII w.*, PIW, Warszawa
- Mączak A., 1998, *Odkrywanie Europy. Podróże w czasach renesansu i baroku*, PIW, Warszawa
- Mączak A., 2001, *Peregrynacje, wojaże, turystyka*, (Wyd. 2), Książka i Wiedza, Warszawa
- Pawłowska B., 2007, *Pielgrzymki i podróże religijne do Rzymu w Starożytności Chrześcijańskiej (IV-VII w.)*, WAM, Kraków.
- Roćko A., (red.), 2014, *Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku*, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Warszawa
- Schnayder J., 1959, *Podróże i turystyka w starożytności*, PZWS, Warszawa

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Bulas R., 2012, *Chrześcijańskie itineraria do miejsc świętych od II do VIII wieku*, „Vox Patrum”, R. 32, t. 57, s.77-91
- Chachaj M., 1997, *Podróże edukacyjne młodzieży z Prus Królewskich do Bolonii, Sieny i Perugii w XVI i XVII wieku* [w:] J. Wijaczek (red.), *Prusy Książęce i Prusy Królewskie w XVI-XVIII wieku*, Takt, Kielce, s. 195-210
- Czerniak G., Kowalik J., 2016, *Turystyka kulturowa, rozważania a wyjazdy. Europa Zachodnia oczami XVIII-wiecznego podróżnika*, "Turystyka Kulturowa" nr 2., s. 135-145
- Firlej W., 1999, *Szlakiem podróży turystycznych starożytnych Greków i Rzymian*, „Zeszyty Naukowe WSE w Warszawie” nr 4, s. 175 – 197
- Kijak-Skalska A., 2016, *Turystyka, patriotyzm i dziedzictwo kulturowe. Na podstawie relacji z podróży na Pomorze hrabiego Stanisława Tarnowskiego*, "Turystyka Kulturowa" nr 4., s. 70-79
- Kostuch L., 2011, *Militarne ekspozycje w Periegesis Pauzaniusza. Helleńska typologia wojennych świadectw jako dziedzictwa kulturowego*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 28-41
- Kowalczyk A., 2018, *Wykorzystanie metod kartografii i geowizualizacji w turystyce kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 80-106
- Kruczek Z., 2014, *Od egipskich piramid po disneylandy. Szkice o ewolucji atrakcji turystycznych*, „Folia Turistica” nr 31, s. 9-30

- Mączak A., 2008, *Turystyka europejska: wieki XVI-XIX*, „Folia Turistica” nr 19, s. 5-26
- Merski J., Piotrowski J.P., 2010, *Drogi ewolucji drukowanych przewodników turystycznych po Polsce*, Almamer, Warszawa
- Midura F., 2009, *Podróże jako źródło poznania zabytków*, [w:] Krawczyk Z., Lewandowska-Tarasiuk E., Sienkiewicz J.W. (red.), 2009, *Człowiek w podróży*, Almamer, Warszawa, s. 233-242
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Historyczne etapy rozwoju turystyki kulturowej* [w:] *Turystyka Kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, GWSHM Milenium, Gniezno, s. 40-50
- Patyra A., Dłużewska A., 2015, *Backpacking - historia, ramy, rozwój*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 40-54
- Ryszewska K., 2012, „Wycieczki archeologiczne” w międzyrzeczu Wisły i Pilicy jako przykład XIX-wiecznej turystyki kulturowej i archeoturystyki, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 21-41
- Ślusarczyk J., 2017, *Horyzonty geograficzne starożytnych turystów greckich*, „Turystyka Kulturowa” nr 4., s. 42-58
- Tomczak R.T., 2015, *Turystyka w dawnych czasach. Siedemnastowieczne pobyty szlachty polskiej w Pradze*, „Turystyka Kulturowa” nr 6., s. 6-20
- Wyrwa A.M., 2007, „Ad limina apostolorum”. Patron pielgrzymów – św. Jakub Starszy, apostoł i pielgrzymki do „jego grobu” w Santiago de Compostela. Szkice problemu. [w:] „Studia Periegetica” z. 1, Poznań 2007, s. 7-32
- Ziarkowska J., Ziarkowski D., 2015, *Status quo czy panta rhei? Atrakcje turystyczne Krakowa od końca XVIII wieku do czasów współczesnych*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 34-53
- Ziarkowska J., Dominik Z., 2016, „Głowa miast wszystkich”. Obraz Rzymu w przewodniku Pielgrzym włoski z 1614 roku, „Folia Turistica” nr 39, s. 143-158
- Ziarkowski D., 2018, *Przewodniki a rozwój nowoczesnej turystyki w XIX wieku*, „Turystyka Kulturowa”, nr 7, s. 23-42
- Żołędź-Strzelczyk, D., 1996, *Peregrinatio academica: Studia młodzieży polskiej z Korony i Litwy na akademiach i uniwersytetach niemieckich w XVI i pierwszej połowie XVII wieku*, WN UAM, Poznań.

3. Ekonomiczne, socjologiczne, antropologiczne i etyczne aspekty turystyki kulturowej

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Becker Ch., Steinecke A., (współpraca: S. Höchlin), 1997, *Kulturtourismus: Strukturen und Entwicklungsperspektiven*, Fern-Universität Hagen
- Boniface P., 1995, *Managing quality cultural tourism*, Routledge, London
- Bruner, E.M., 2005, *Culture on Tour: Ethnographies of Travel*, University of Chicago Press, Chicago
- Butler R.W., 1980, *The Concept of a Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources*, „*The Canadian Geographer*”, 24 (1)
- Hausmann D., Murzik L., 2011, *Neue Impulse im Kulturtourismus*, Springer Fachmedien, Wiesbaden
- Enzo N., 2004, *Turismo culturale e promozione della sostenibilità ambientale*, Maggioli Editore, Santarcangelo di Romagna
- Freyer W., 1997, *Grundlagen der Tourismuswirtschaft für den Kulturtourismus*, FernUniversität Hagen, Hagen
- „*Folia Turistica*”, 2015, nr 37 (red. M. Banaszkiewicz i S. Owsianowska), *Anthropology of Tourism* – numer tematyczny poświęcony antropologii turystyki
- Gavin J., Phipps A., 2005, *Tourism and Intercultural Exchange: Why Tourism Matters*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo - Toronto
- Harrison D. 2002, *Tourism and the Less Developed World – Issues and Case Studies*, Oxford University Press
- Kulturtourismus: Besucherlenkung versus Numerus clausus. Studie und Dokumentation zum Fachkursus 258/95, 1996*, Deutsches Seminar für Fremdenverkehr, Berlin
- Leite N.M., Castañeda Q.E., Adams K.M. (red.), 2019, *The Ethnography of Tourism: Edward Bruner and Beyond*, Lexington Books, Lanham - Boulder - New York - London
- Maclead D.V.L., Carrier J.G. (red.), 2009, *Tourism, Power and Culture: Anthropological Insights*, Channel View Publications, Bristol – Buffalo – Toronto
- McCormick R., 2014, *Marketing Cultural and Heritage Tourism: A World of Opportunity*, Left Coast Press, Walnut Creek

- Munsters W., Melkert M. (red.), 2015, *Anthropology as a Driver for Tourism Research*, Garant, Antwerpen-Apeldoorn
- Nahrstedt W., 1997, *Kulturtourismus*, FernUniversität Hagen, Hagen
- Owsianowska S., Banaszkiewicz M. (red.), 2018, *Anthropology of Tourism in Central and Eastern Europe: Bridging Worlds*, Rowman and Littlefield, Lanham
- Pearce P.L., 2011, *Tourist Behavior and the Contemporary World*, Channel View Publications, Bristol-Buffalo-Toronto
- Pereiro X., Fernandes F., 2018, *Antropologia e turismo. Teorias, métodos, praxis*, PASOS, La Laguna
- Picard D., Di Giovine M.A. (red.), 2014, *Tourism and the Power of Otherness: Seductions of Difference*, Channel View Publications, Bristol
- Pires M. J., 2001, *Lazer e Turismo Cultural*, Manole, São Paulo
- Reisinger Y., Turner L.V., 2003, *Cross-Cultural Behavior in Tourism: Concepts and Analysis*, Butterworth-Heinemann (imprint: Elsevier Science Ltd.), Oxford
- Richards, G. (red.), 2007, *Cultural Tourism. Global and Local Perspectives*, The Haworth Hospitality Press, New York
- Richards G., Wilson J., 2006, *Developing creativity in tourist experiences: A solution to the serial reproduction of culture? „Tourism Management”*
- Richards G., Wilson J., 2008, *Changing Structures of Collaboration in Cultural Tourism*, ATLAS, Arnhem
- Richards G., Wilson J., 2008, *Changing Places – The spatial challenge of creativity*, ATLAS, Arnhem
- Robinson M., Evans N., Callaghan P. (red.), 1996, *Managing cultural resources for the tourist*, Wyd. The Centre for Travel and Tourism and Business Education Publishers, Sunderland
- Robinson M., Evans N., Callaghan P., 1996, *Culture as the tourist product, tourism and culture: towards the 21st century*, Wyd. Business Education Publishers Limited, Sunderland
- Schäfer R., 2015, *Tourismus und Authentizität. Zur gesellschaftlichen Organisation von Außeralltäglichkeit*, transcript Verlag, Bielefeld
- Shepherd R. (red.), 2017, *Cosmopolitanism and Tourism: Rethinking Theory and Practice*, Lexington Books, Lanham - Boulder - New York - London
- Skinner J., Theodossopoulos D. (red.), 2011, *Great Expectations: Imagination and Anticipation in Tourism*, Berghahn Books, New York - Oxford

- Skinner J.(red.), 2012, *Writing the Dark Side of Travel*, New York - Oxford, Berghahn Books
- Smith L., Waterton E., Watson, S. (red.) 2012, *The Cultural Moment in Tourism*, Routledge, London
- Steinecke A., 2007, *Kulturtourismus. Marktstrukturen, Fallstudien, Perspektiven*, Oldenbourg, München-Wien
- Weissenborn B., 1997, *Kulturtourismus*, Trierer Tourismus Bibliografien, t. 10, Trier
- Smith M., Robinson M, 2006, *Cultural Tourism in a Changing World: Politics, Participation, and (Re)presentation*, Channel View Publications, Bristol
- Swarbrooke J., 2018, *The Meaning of Luxury in Tourism, Hospitality and Events*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Tunbridge J. E., Ashworth, G. J. 1996, *Dissonant Heritage : the management of the past as a resource in conflict*, Wiley, Chichester
- UNESCO, 2018, *Barcelona Declaration of Tourism and Cultural Heritage: "Better Places to live better places to visit (17.04.2018)*, UNESCO, Paris- Barcelona
- Walle, A.H. 1998, *Cultural tourism: a strategic focus*, Westview Press Boulder, Oxford
- World Tourism Organization, 2018, *Tourism for Development, vol. I: Key Areas for Action*, UNWTO, Madrid
- World Tourism Organization, 2019, *Tourism for Development, vol. II: Good Practices*, UNWTO, Madrid
- World Tourism Organization, 2021, *Big Data in Cultural Tourism – Building Sustainability and Enhancing Competitiveness*, UNWTO, Madrid

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Ahn M.J., McKercher B., 2018, *Hofstede's Cultural Indices Revisited: The Relationship Between Cultural Values and International Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 18/4, s. 241-250
- Aquino J., Phillips R., Sung H., 2012, *Tourism, Culture, and the Creative Industries: Reviving Distressed Neighborhoods with Arts-Based Community Tourism*", 12/1, s. 5-18
- Aslan R., 2014, *The Museumification of Rumi's Tomb: Deconstructing Sacred Space at the Mevlana Museum*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 2/2, art. 2

- Brida J. G., Meleddu M., Tokarchuk O., 2017, *Use value of cultural events: The case of the Christmas markets*, "Tourism Management" nr 59, s. 67–75
- Buchrieser Y., 2019, *Simulacra architecture in relation to tourism: Charles Rennie Mackintosh in Glasgow and Antoni Gaudi in Barcelona*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/1, s. 100-114
- Butcher J., 2015, *Ethical tourism and development: the personal and the political*, "Tourism Recreation Research", vol 40, is. 1, s. 71-80
- Bywater, M., 1993, *The market for cultural tourism in Europe*, "Travel and Tourism Analyst" t. 6, 30-46
- Chiabai A., Paskaleva K., Lombardi P., 2013, *E-Participation Model for Sustainable Cultural Tourism Management: a Bottom-Up Approach*, "International Journal of Tourism Research" nr 15, s. 35–51
- Christou E., 2005, *Heritage and Cultural Tourism: a Marketing-Focused Approach* [w:] M. Sigala, D. Leslie (red.), *International Cultural Tourism. Management, implications and cases* Butterworth-Heinemann, Oxford, s. 4-15
- Cisneros-Martínez J.D., Fernández-Morales A., 2015, *Cultural tourism as tourist segment for reducing seasonality in a coastal area: the case study of Andalusia*, "Current Issues in Tourism", vol. 18, is. 8, s. 765-784
- Cohen S.A., Cohen E., 2019, *New directions in the sociology of tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 2, s. 153-172
- Graave E.J., Klijs J., Heijman W., 2017, *The Economic Impact of Pilgrimage: An economic impact analysis of pilgrimage expenditures in Galicia*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage" 5/3, art. 7
- Graburn N., Gravari-Barbas M., Staszak J.-F., 2019, *Simulacra, architecture, tourism and the Uncanny*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/1, s. 1-12
- Isaac R.K., Ashworth G.J., 2011, *Moving from Pilgrimage to "Dark" Tourism: Leveraging Tourism in Palestine*, "Tourism Culture & Communication", 11/3, s. 149-164
- Keskitalo E.C. i inni, 2021, *Deconstructing the indigenous in tourism. The production of indigeneity in tourism-oriented labelling and handicraft/souvenir development in Northern Europe*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 1, s. 16-32
- Kim M.J., Hall C.M., 2020, *Investment crowdfunding in the visitor economy: the roles of venture quality, uncertainty, and funding amount*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 20, s. 2533-2554

- Kim S.S., Timothy D.J., Hag-Chin H., 2007, *Tourism and political ideologies: A case of tourism in North Korea*, "Tourism Management" 28, s. 1031-1043
- Kim B., Kim S.S., King B., 2016, *The sacred and the profane: Identifying pilgrim traveler value orientations using means-end theory*, "Tourism Management" nr 56, s. 142–155
- Khoi N.H. i inni, 2020, *Customer inspiration in a tourism context: an investigation of driving and moderating factors*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 21, s. 2699-2715
- Koskowski M., 2020, *Key Challenges for Administrators of Built Heritage Tourism Destinations in Poland at the Beginning of the 21st Century*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 17-27
- Mahadevan R., Suardi S., Ji Ch., Hanyu Z., 2021, *Is urbanization the link in the tourism–poverty nexus? Case study of China*, Current Issues in Tourism, vol. 24, is. 23, s. 3357-3371
- Manh Cuong V., 2020, *Alienation of ethnic minorities in community-based tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 21, s. 2649-2665
- Noonan D.S., Rizzo I., 2017, *Economics of cultural tourism: issues and perspectives*, „Journal of Cultural Economics“, 41, s. 95-107
- Olya H. i inni, 2019, *Pro-tourism and anti-tourism community groups at a world heritage site in Turkey*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 7, s. 763-785
- Pavličić J., 2016, *Dissonant heritage and promotion of tourism in the case of Serbian medieval monuments in Kosovo*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/3, s. 189-205
- Shin Y., 2010, *The Commodification of Culture in Jeolla Province, Korea: The Frame of Cultural Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 10/2, s. 149-157
- Sun J., Zhang S., Ji M., 2020, *Revisiting the impacts of tourism from the perspective of social space production: an ethnological study of the Muslim community in Sanya, Hainan Province, China*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 15, s. 1845-1863

Polskie publikacje zwarte:

Banaszkiewicz M., 2012, *Dialog międzykulturowy w turystyce. Przypadek polsko-rosyjski*, UJ, Kraków

- Bąk J. 2007, *Działania Unii Europejskiej na rzecz kultury i turystyki kulturowej*, Difin, Warszawa
- Bloch, N., 2018, *Bliscy nieznajomi. Turystyka i przewyższanie podporządkowania w postkolonialnych Indiach*, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań
- Cynarski W., 2010, *Spotkania, konflikty, dialogi – analiza wybranych obszarów kultury fizycznej i turystyki kulturowej*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów
- Kazimierczak M. (red.), 2007, *Turystyka i podróżowanie w aksjologicznej perspektywie*, AWF Poznań
- Kazimierczak M.(red.), 2012, *Jakość życia w kulturowych przestrzeniach podróżowania*, AWF Poznań
- Kazimierczak M. (red.), 2014, *Etyczny wymiar podróży kulturowych*, AWF Poznań
- Krawczyk Z., Lewandowska –Tarasiuk E., Sienkiewicz J.W. (red.), 2009, *Człowiek w podróży*, Druk Tur, ALMAMER, WSE, Warszawa
- Kryczka M., 2019, *Overtourism vs. Sustainable Development of Tourism. Attempts to Handle Overtourism Following the Example of Venice*, "Studia Peregrinica" nr 26 (2), s. 43-61
- Mamzer H., 2003, *Tożsamość w podróży. Wielokulturowość a kształtowanie tożsamości jednostki*, WN UAM, Poznań
- Leniartek M. K.(red.), 2010, *Komercjalizm turystyki kulturowej*, WSZ, Wrocław
- Puchnarewicz E. (red.), 2010, *Wielokulturowość w turystyce*, WSTiJO, Warszawa
- Owsianowska S., Winiarski R. (red.), 2017, *Antropologia turystyki kulturowej*, UJ, Kraków
- Sikora J., Kaczocha W., Wartecka-Ważyńska A., 2017, *Etyka w turystyce*, CeDeWu, Warszawa
- Stasiak A., (red.), 2008, *Rola krajoznawstwa i turystyki w życiu osób niepełnosprawnych*, PTTK Kraj, Warszawa
- Stasiak A. (red.), 2007, *Kultura i turystyka: razem czy oddzielnie?*, WSTH, Łódź
- Stasiak A. (red.), 2008, *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź
- Stasiak A. (red.), 2009, *Kultura i turystyka: wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź
- Szczepanowski A., 2015, *Ekonomika turystyki kulturowej*, Difin S.A., Warszawa
- Wieczorkiewicz A., 2008, *Apetyt turysty. O doświadczaniu świata w podróży*, Universitas, Kraków

Włodarczyk B., Krakowiak B. (red.), 2012, *Kultura i turystyka. Wspólne korzenie*, ROTWŁ, Łódź

Włodarczyk B., Krakowiak B., Stasiak A. (red.), 2013, *Kultura i turystyka. Miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Alejski W., Biliński J., 2003, *Dziedzictwo kulturowe a nowe trendy w popycie i podaży turystycznej*, „Problemy Turystyki i Hotelarstwa” nr 2, s.5-18

Derek M., Kowalczyk A., 2009, *Turystyka kulturowa w świetle koncepcji klastra turystycznego*, [w:] A. Stasiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź, s. 33-50

Hańderek J., 2011, *Kulturowe wymiary podróżowania*, „Folia Turistica” nr 24, s. 197-220

Isański J., 2008, *Turystyka kulturowa – dialog czy monolog? (Przypadek Angeliny Jolie)*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 72-82

Kachniewska M., Para A., 2016, *Wymiana na rynku turystycznym jako narzędzie komercjalizacji i wyceny dóbr kulturowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 4., s. 59-69

Kaczmarek J., Kaczmarek S., 2021, *Odkrywanie siebie w podróży. Rozważania o podmiotowości w czasach klęski postępu*, „Turystyka Kulturowa” nr 1 (118), s. 7-37

Kamel M., 2012, *Turystyka kulturowa dzieci szkolnych*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 5-22

Kazimierczak M., 2018, *Etyczny wymiar międzykulturowego zrozumienia w turystyce*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 75-89

Kazimierczak M.A., Malchrowicz-Mośko E., 2021, *Overtourism w etycznej perspektywie*, „Turystyka Kulturowa” nr 1 (118), s. 38-55

Klimeczak D.P., 2018, *Nietzscheańska topografia podróży*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 80-93

Kowalczyk A., 2008, *Turystyka kulturowa jako czynnik kształtujący konkurencyjność regionów*, [w:] G. Gołębski (red.), *Turystyka jako czynnik wzrostu konkurencyjności regionów w dobie globalizacji*, AE, Poznań, s. 39-51

- Kowalczyk A., 2008, *Krajobraz kulturowy*, [w:] Młynarczyk, Z., Zajądacz A. (red.) *Uwarunkowania i plany rozwoju turystyki, Tom XII: Zasoby antropogeniczne. Krajobraz. Ruch turystyczny, Turystyka i Rekreacja*, „*Studia i Prace*”, 12, Wydawnictwo Naukowe UAM w Poznaniu, Poznań, s. 121-137
- Kozicka D., 2006, *Podróżny horyzont rozumienia*, „*Teksty Drugie*”, 1-2, s. 270-285
- Kruczek Z., Ulancka V., 2015, *Co kraj to obyczaj – znaczenie różnic kulturowych w turystyce międzynarodowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 45-62
- Maj A., 2018, *Antropologia jako projekt podróży etycznej. Kolonializm, wyprawy badawcze i turystyka masowa w perspektywie komunikacji międzykulturowej*, „*Folia Turistica*” nr 49, s. 239-262
- Małek J., 2003, *Turystyka kulturowa jako czynnik rozwoju lokalnego*, „*Prace i Studia Geograficzne*”, t. 32, s.13-34
- Marciszewska B., 2000, *Turystyka kulturowa a rozwój społeczno-gospodarczy* [w:] *Prace i Materiały. Teoria Ekonomii*, Uniwersytet Gdański, Gdańsk, s. 75-87
- Marciszewska B., 2002, *Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania rozwoju turystyki kulturowej w Polsce*, „*Problemy Turystyki i Hotelarstwa*” nr 3, s. 5-9
- Markiewicz E., 2008, *Uwarunkowania kulturowe strategii produktu globalnego w przedsiębiorstwie hotelarskim*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 408-420
- Mielcarek R., 2012, *Ginąca kultura papuaskiego ludu Dani i wpływ turystyki na jej zachowanie*, „*Studia Peregrinatio*” nr 7, s. 53-72
- Mikos v. Rohrscheidt A., (Raport): 2010, *Studia turystyki kulturowej na polskich uczelniach 2010*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7-9, s. 126-129
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2018, *Polityka historyczna z etyką w tle. Patologie w kreowaniu doświadczeń turystów kulturowych*, „*Folia Turistica*” nr 49, s. 67-123
- Niezgoda A., 2009, *Popytowe uwarunkowania turystyki kulturowej*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), 2009 *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 469-481
- Myga-Piątek U., 2006: *Krajobraz kulturowy jako walor i produkt turystyczny – problemy oceny i ochrony*, [w:] *Krajobraz kulturowy - cechy, walory, ochrona*, „*Problemy Ekologii Krajobrazu*”, t. XVIII, Lublin, s. 201-212

- Nielatwa ekonomika turystyki kulturowej – jak w praktyce rozwiązywane są/mogą być napięcia między opłacalnością a dziedzictwem kulturowym?*, 2020, dyskusja ekspercka, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 139-269
- Nowacki M., 2003, *Jakość produktu turystycznego obiektów dziedzictwa kulturowego i naturalnego*, „Problemy Turystyki i Hotelarstwa” nr 1, s. 5-13
- Owsianowska S., 2014, *Stereotypy w narracji turystycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 6-20
- Piotrowski J.P., 1997, *Obiekty kultury jako atrakcja turystyczna. Wybrane problemy promocji (ze szczególnym uwzględnieniem obiektów lokalnych)*, [w:]: *Kulturowe aspekty turystyki i gospodarki turystycznej*, UKFiT/PST, Warszawa, s. 69-77
- Podemski K., 2008, *Turystyka kulturowa dla każdego*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 8-16
- Skutnik J., 2012, „No walk - no work” - o związku sztuki i podróży, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 28-41
- Szmatuła P., Zmyślony P., 2013, *Czy kultura sprzedaje turystykę? Znaczenie walorów kulturowych w promocji sprzedaży usług turystycznych w mieście na przykładzie akcji „Poznań za pół ceny!*”, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 5-43”
- Wartecki A., 2010, *Spoleczno-ekonomiczne uwarunkowania turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 1-3, s. 84-95
- Wpływ „polityki historycznej” na (re)interpretację dziedzictwa w turystyce, 2016, dyskusja ekspercka, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 164-185
- Ziarkowska J., Ziarkowski D., 2018, *Ars longa, vita brevis... Co historyk sztuki ma do zakomunikowania badaczowi turystyki*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 123-131
- Zmyślony P., 2009, *Rachunek zysków bez strat, identyfikacja ekonomicznych korzyści ze współdziałania kultury z turystyką*, [w:] A. Stasiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź, s. 7-24
- Zmyślony P., 2009, *Ekonomiczne aspekty kształtowania rozwoju turystyki kulturowej*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 452-468
- Żemła M., 2014, *Autentyczność obiektywistyczna wybranych typów atrakcji w oczach turysty w kształtowaniu doświadczenia turystów*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki”, z. 1 (24), s. 385-403

4. Teoria i metodologia badań turystyki kulturowej i turystów kulturowych

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Ateljevic I., Pritchard A., Morgan N., 2007, *The Critical Turn in Tourism Studies: Innovative Research Methodologies*, Elsevier, London
- Bao, J., 1996, *Tourism Development Research: principles, methodology and practice*, Science Press, Beijing
- Cozzolino M., Di Giovanni E., Mauriello P., Piro S., Zamuner D., 2018, *Geophysical Methods for Cultural Heritage Management*, Springer International Publishing, Switzerland
- Finn M., Elliot-White M., Walton M., 2000, *Tourism and Leisure Research Methods*, Pearson Education, Harlow
- Hanna S.P., Potter A.E., Modlin E.A., Carter P., Butler D.L. (red.), 2015, *Social Memory and Heritage Tourism Methodologies*, Routledge, London - Abington
- Jennings G., 2001, *Tourism Research*, John Wiley and Sons (Australia) Matjas A., Nijkamp P., Neto P. (red.), 2007, *Advances in Modern Tourism Research. Economic Perspectives*, Physica-Verlag, Heidelberg / New York
- Philimore J., Goodson L., 2004, *Qualitative Research in Tourism: Ontologies, Epistemologies and Methodologies*, Routledge, London
- Pickering M. (red.), *Research Methods for Cultural Studies*, Edinburgh University Press, Edinburgh
- Rakic T., Chambers D., (red.), 2012, *An introduction to visual research methods in tourism*, Routledge, London
- Richards G., Munsters W., (red.), 2010, *Cultural Tourism Research Methods*, CABI, Wallingford
- Ritchie, B.W., Burns P., Palmer C. (red.), 2005, *Tourism Research Methods*, CABI, Wallingford
- Ritchie J., Lewis J., 2003, *Qualitative Research Practice. A Guide for Social Science Students and Researchers*, Sage, London
- Smith M.K., 2003, *Issues in Cultural Tourism Studies*, Routledge, London
- Smith S.L.J., 1995, *Tourism Analysis. A Handbook*, Longman, Harlow

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Antón C., Camarero C., Garrido M-J., 2018, *Exploring the experience value of museum visitors as a co-creation process*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 12, s. 1406-1425
- Binkhorst E., Dekker T.D., 2009, *Agenda for co-creation tourism experience research* "Journal of hospitality marketing & management" 18 (2/3), s. 311–327
- Božić S., Spasojević B., Vujičić M.D., Stamenkovic I., 2016, *Exploring The Motives Of Religious Travel By Applying The Ahp Method – The Case Study Of Monastery Vujan (Serbia)*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/4, art. 4
- Carr A., 2004, *Mountain places, cultural spaces: the interpretation of culturally significant landscapes*, "Journal of Sustainable Tourism", 12, 5, 432-459
- Cynarski W., 2011, *About qualitative research of cultural tourism*, „Ido Movement for Culture“, vol. 11 (1), s. 80-81
- deAscaniis S., Cantoni L., 2016, *Pilgrims in the Digital Age: a research manifesto*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/3, art. 3
- Deb M., 2021, *An empirical investigation on heritage destination positioning and loyalty*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 12, s. 1735-1748
- Davies A.J., Prentice R.C., 1995, *Conceptualising the Latent Visitor to Heritage Attractions*, "Tourism Management", 16/7, s. 491-500
- Duarte Alonso A., Sakellarios N., Pritchard M., 2015, *The theory of planned behaviour in the context of cultural heritage tourism*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, Is 4, s. 399-416
- Drews K., 2016, *Disziplinen, Themen, Methoden der wissenschaftlichen Behandlung von Kulturtourismus. Aktuelle Debatten in internationalen Journals*, „Zeitschrift für Kulturmanagement“, 2016/2, s. 145–151
- Dziedzic E., Skalska T., Vincze R., 2018, *The Use of Tourism Consumption Estimations to Assess the Economic Effects of Tourism in Metropolitan Cities as Exemplified by Warsaw*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (44), s. 101-111
- Getz D., 2008, *Event tourism: Definition, evolution, and research*, "Tourism Management" nr 29(3), s. 403–428
- Getz D., Page S., 2016, *Progress and prospects for event tourism research*, "Tourism Management" nr 52, s.593-631

- Guachalla A., 2018, *Perception and experience of urban areas for cultural tourism: A social constructivist approach in Covent Garden*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 18/3, s. 297–308
- Hadinejad A., Moyle B.D., Kralj A., Scott N., 2019, *Physiological and self-report methods to the measurement of emotion in tourism*, "Tourism Recreation Research", vol 44, is. 4, s. 466-478
- Hu I-L., Chang C-C., Lin Y-H., 2021, *Using big data and social network analysis for cultural tourism planning in Hakka villages*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 21/1, s. 99–114
- Kim H., Kim B., 2019, *The evaluation of visitor experiences using the peak-end rule*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 5-6, s. 561-573
- Kruczek Z., Szromek A., 2014, *A Survey of the Attractiveness of Museum Services in Krakow: A Proposal for Methodology*, "Folia Turistica" nr 33, s. 109-130
- Leask A., 2010, *Progress in visitor attraction research: Towards more effective management*, "Tourism Management" 31(2), s. 155-166
- Lee T.H. i inni, 2021, *Proposing a systematic approach for integrating traditional research methods into machine learning in text analytics in tourism and hospitality*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 12, s. 1640-1655
- Li S., Scott N., Walters G., 2014, *Current and potential methods for measuring emotion in tourism experiences: a review*, "Current Issues in Tourism", nr 18 (9), s. 805-827
- Lin Y.Ch., 2021, *Measuring authenticity through spatial metaphors: How close are tourists to the back regions?*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 11, s. 1561-1575
- Martí P., García-Mayor C., Serrano-Estrada L., 2021, *Taking the urban tourist activity pulse through digital footprints*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 2, s. 157-176
- Montero C.G., 2020, *Legitimacy, Authenticity, and Authority in Brazilian Quilombo Tourism: Critical Reflexive Practice Among Cultural Experts*, "Tourism Culture & Communication", 20/2-3, s. 71-82
- Nowacki M., 2015, *Constraints to attendance at visitor attractions: the case of museums, zoos and botanic gardens*, "Turyzm" nr 25/1, s. 29-37

- Nyaupane G.P., Andereck K.L., 2014, *Visitors to cultural heritage attractions: an activity-based integrated typology*, "Tourism Culture & Communication", 14/1, s. 17-26
- Nyaupane G.P., Timothy D.J. Poudel S., 2015, *Understanding tourists in religious destinations: A social distance perspective*, "Tourism Management", 48, s. 343-353
- Özdemir C., Yolal M., 2017, *Cross-cultural tourist behavior: An examination of tourists' behavior in guided tours*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 17/3, s. 314-324
- Quintal V., Soutar G., Phau I., Sood A., 2021, *Exploring personality and fit for garden festivals and parks: a Best-Worst Scaling approach*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 12, s. 1686-1702
- Peng K-H., Tzeng G-H., 2019, *Exploring heritage tourism performance improvement for making sustainable development strategies using the hybrid-modified MADM model*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 8, s. 921-947
- Pesce D., Neirotti P., Paolucci E., 2019, *When culture meets digital platforms: value creation and stakeholders' alignment in big data use*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 15, s. 1883-1903
- Rageh A., Melewar T.C., Woodside A., 2013, *Using netnography research method to reveal the underlying dimensions of the customer/tourist experience*, "Qualitative Market Research: An International Journal" nr 16, s. 126-14
- Ross D., Saxena G., Correia F., Deutz P., 2017, *Archaeological tourism: A creative approach*, "Annals of Tourism Research" nr 67, s. 37-47
- Scott A.J., 2010, *Cultural economy and the creative field of the city*, "Geografiska Annaler" (Series B: Human Geography), 92(2), s. 115-130
- Stettler J., Wallebohr A., Herzer Ch., Hoff O., 2016, *Bedeutung und Bewertung von Events zur Beurteilung ihrer Förderwürdigkeit*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 8/2, s. 253-283
- Sharma P., Nayak J.K., 2020, *Examining experience quality as the determinant of tourist behavior in niche tourism: an analytical approach*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 1, s. 76-92
- Swanson K.K., DeVereaux C., 2017, *A theoretical framework for sustaining culture: Culturally sustainable entrepreneurship*, "Annals of Tourism Research" 62, s.

78–88

- Taheri B., Jafari A., O’Gorman K., 2014, *Keeping your audience: Presenting a visitor engagement scale*, "Tourism Management" nr 42, s. 321–329
- Tasci A.D.A., Milman A., 2019, *Exploring experiential consumption dimensions in the theme park context*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 7, s. 853-876
- Trinh T.T., Ryan Ch., Cave J., 2016, *Evaluating heritage: tourists and holiday visits to heritage sites*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/2, s. 129-149
- Trunfio M., Campana S., Magnelli A., 2020, *Measuring the impact of functional and experiential mixed reality elements on a museum visit*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 16, s. 1990-2008
- Tsaur S-H., Huang Ch-Ch., 2020, *Serious tourists or casual tourists? Development and validation of a scale to measure tourists’ serious/casual participation*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 2, s. 217-232
- Wilson E., i inni, 2020, *Beyond the third moment? Mapping the state of qualitative tourism research*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 7, s. 795-810

Polskie publikacje zwarte:

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2020, *Zarządzanie w turystyce kulturowej. Tom I: konteksty, koncepcje, strategie*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań
- Myga-Piątek U., 2012, *Krajobrazy kulturowe. Aspekty ewolucyjne i typologiczne*, Prace Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytet Śląski, Katowice
- Plit F., 2011, *Krajobraz kulturowy – czym jest?*, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa

Winiarski R. (red.), 2008, *Turystyka w naukach humanistycznych*, PWN, Warszawa

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Fornal-Pieniak B., Żarska B., 2014, *Metody waloryzacji krajobrazowej na potrzeby turystyki i rekreacji*, „Acta Scientiarum Polonorum. Formatio Circumiectus”, 13/2, s. 3-9
- Jaśkiewicz A., 2017, *Postrzeganie Szlaku Architektury Przemysłowej Łodzi przez mieszkańców miasta. Przykład partycypacji społecznej w badaniach nad turystyką*, "Turystyka" nr 27/1, s. 7-17

- Kalaska M., 2018, *Możliwości wykorzystania metody przewodnikowej w badaniach nad ewolucją miejskiej przestrzeni turystycznej w krajach Maghrebu*, "Turyzm" nr 28/2, s. 17-24
- Kotus J., Rzeszewski M., 2015, *Applying 'mixed methods' in the study of tourist behaviours in the city – an example of conceptualization and application (discursive article)*, "Turyzm" nr 25/1, s. 57-66
- Kruczek Z., 2011, *Atrakcje turystyczne. Fenomen, typologia, metody badań, Proksenia*, Kraków (odnośne rozdziały),
- Kruczek Z., 2005, *Metody badań atrakcji turystycznych*, [w:] R. Winiarski, W. Alejski (red.) *Turystyka w badaniach naukowych*, AWF Kraków i WZiIZ w Rzeszowie, Kraków-Rzeszów
- Kruszewska M., Nowacki M., 2015, *Wykorzystanie metody MACDAB w ocenie ekomuzeum „Wrzosowa Kraina”*, "Turystyka Kulturowa" nr 1., s. 17-44
- Kulczyk S., 2014, *Atrakcyjność turystyczna krajobrazu - przykład podejścia systemowego*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 6-15
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Metoda oceny potencjału turystyczno-kulturowego mikroregionów. Propozycja* [rozdział w:] Mikos v. Rohrscheidt A., *Turystyka Kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, Wyd (2.), KulTour.pl, Poznań, s. 442-510
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Metoda oceny potencjału regionalnych tematycznych szlaków turystyczno-kulturowych*, [rozdział w:] Mikos v. Rohrscheidt A., *Regionalne szlaki tematyczne. Idea, potencjał, organizacja, Proksenia*, Kraków, s. 69-174
- Myga-Piątek U., 2005, *Historia, metody i źródła badań krajobrazu kulturowego*, „Problemy Ekologii Krajobrazu”, t. XVIII, 71-77
- Ziarkowski D., 2007, *Problemy oceny walorów i atrakcji kulturowych z punktu widzenia turystyki*, „Folia Turistica” nr 18, s. 175-183.

5. Zarządzanie ofertą turystyki kulturowej

(w tym kształtowanie oferty miejsc i obiektów, organizacja produktów obszarowych, oferty wycieczek i pobytów, obsługa turystów i pilotaż turystyczny)

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

Ballart Hernandez J., 2001, *Gestion del patrimonio cultural*, Ariel, Barcelona

- Behrens J., 2014, *Kirchenbauten als touristische Attraktionen. Werte und Zahlungsbereitschaften im Kirchentourismus*, Technische Universität Dresden (dysertacja doktorska w repozytorium uczelni via www.core.ac.uk)
- Bieger T., 2005, *Management von Destinationen*, Oldenburg Wissenschaftlicher Verlag, München
- Chhabra D., 2009, *Sustainable Marketing of Cultural and Heritage Tourism*, Routledge, Oxford
- Cultural tourism: tourism at world heritage cultural sites: the site manager's handbook*, 1993, ICOMOS, WTO, Madrid
- Cultural and Heritage Tourism Development Guide*, 2014, Destination BC Corp, USA
- Camarero Isquardo C., Garrido Samaniego M.J., 2004, *Marketing de patrimonio cultural*, Piramide, Madrid
- Ecomuseums 2012. Proceedings of the 1st International Conference on Ecomuseums, Community Museums and Living Communities Seixal, Portugal, 19-21 September*, S. Lira, R. Amoêda, C. Pinheiro, P. Davis, M. Stefano, G. Corsane (red.), Green Lines Institute for Sustainable Development, Barcelos
- Garrod B., Fyall A., 2013, *Contemporary Cases in Heritage : Volume 1*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Guido C., 2005, *Turismo culturale e promozione della sostenibilità ambientale*, Maggiori Editore, Santarcangelo di Romagna
- Hanley K., Walton J.K., 2010, *Constructing cultural tourism: John Ruskin and the tourist gaze*, Channel View Publications, Bristol
- Hausmann, A., 2011, *Kunst- und Kulturmanagement. Kompaktwissen für Studium und Praxis*, Wiesbaden
- Hausmann A., 2019, *Einführung in den Kulturtourismus: Praxis Kulturmanagement*, Springer Fachmedien, Wiesbaden
- Heinze T., 2002, *Kultursponsoring, Museumsmarketing, Kulturtourismus, Ein Leitfaden für Museumsmanager*, Woehler, Wiesbaden
- Izquierdo Tugas P., Juan Tresserras J., Matamala Mellin J.C., 2005, *Heritage Interpretation Centres*, The Hicira Handbook / Disputacio de Barcelona, Barcelona
- Jamieson W., Engelhardt R., 2018, *The Planning and Management of Responsible Urban Heritage Destinations in Asia. Dealing with Asian urbanization and tourism forces*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford

- John H., Schild H-H., Hieke K. (red.), 2010, *Museen und Tourismus. Wie man Tourismusmarketing wirkungsvoll in die Museumsarbeit integriert*, transcript, Bielefeld
- Kagermeier A., 2010, *Wettbewerbsvorteil Kulturtourismus: Innovative Strategien und Produkte*, Schmidt Erich Verlag, Berlin
- Katsoni V. (red.), 2015, *Cultural Tourism in a Digital Era. First International Conference IACuDiT, Athens, 2014*, Springer International
- Katsoni V., Stratigea A. (red.), 2016, *Tourism and Culture in the Age of Innovation. Second International Conference IACuDiT, Athens 2015*, Springer International
- Kaufman T.J., 2018, *Cultural and Heritage Tourism and Management*, Business Expert Press, New York
- Leask A., Fyall A. (red.), 2006, *Managing World Heritage Sites*, Elsevier, Oxford-Burlington
- Leslie, D., Sigala M. (red.), 2005, *International Cultural Tourism. Management, implications and cases*, Butterworth-Heinemann, Oxford
- McCormick R.R., 2011, *Marketing Cultural & Heritage Tourism. A World of Opportunity*, The Museum Store Association, USA
- McDonald S.J., Bennett J.R., Merwin K.A., Merwin G.A., 2019, *Cultural Tourism in the Wake of Web Innovation: Emerging Research and Opportunities*, IGI Global
- Pedersen A., 2002, *Managing Tourism at World Heritage Sites: A Practical Manual for World Heritage Site Managers*, UNESCO World Heritage Centre, Paris
- Prentice R.C., 1993, *Tourism and Heritage Attractions*, Routledge, London
- Pike S., 2004, *Destination Marketing Organizations*, Elsevier, Oxford
- Quispe Guizado R.M., 2021, *Kulturtourismus und Qualität der Touristeninformation in Museen: Klassifizierung des Kulturtourismus, Prinzipien des touristischen Informationssystems und Werbestrategien*, Verlag Unser Wissen, Beau Bassin
- Raj R., Griffil K., Morpeth N.D., 2013, *Cultural Tourism*, CABI International, Wallingford
- Rager G., Weber B., 1997, *Kulturtourismus Management: Kulturtourismus und Öffentlichkeitsarbeit*, FernUniversität Hagen, Hagen
- Robinson M., Evans N., Callaghan P. (red.), 1996, *Managing cultural resources for the tourist*, The Centre for Travel and Tourism and Business Education Publishers, Sunderland

- Roth P., 1998, *Marketing im Kulturturismus – Kulturtourismus Management*, Fernuniversität Hagen, Hagen
- Schmeer-Sturm M.L., 2012, *Reiseleitung und Gästeführung. Professionelle Organisation und Führung*, Oldenbourg Verlag, München
- Sentias J.F., 2006, *Casos de turismo cultural. De la planificación estrategica e la gestion del producto*, Ariel, Barcelona
- Shackley M., 2001, *Managing sacred sites: Service provision and visitor experience*, Continuum, London
- Sigala M., Leslie D., 2005, *International Cultural Tourism. Management, implications and cases*, Elsevier, Oxford
- Smith M., Richards G. (red.), 2012, *Handbook of Cultural Tourism*, Routledge, London
- Srivastava S. (red.), 2019, *Conservation and Promotion of Heritage Tourism*, IGI Global, Hersher
- Steinecke A., 2009, *Themenwelten im Tourismus: Marktstrukturen - Marketing-Management – Trends*, Oldenbourg Wissenschaftlicher Verlag, München
- Steinecke A., 2013, *Management und Marketing im Kulturtourismus. Basiswissen – Praxisbeispiele – Checklisten*, Springer VS, Wiesbaden
- Su R., Cai H. H., 2019, *From cultural governance to cultural tourism-Towards an interpretation approach*, „Tourism Culture & Communication” (online)
- Successful Tourism at Heritage Places: A guide for tourism operators, heritage managers and communities*, 2000, Australian Heritage Commision (AHC), Queensland
- Teissl V., Seltenheim K., 2017, *Kulturtourismus in Tirol. Chancen und Widerstände in einer Alpenregion*, transcript Verlag, Bielefeld
- Timothy D., J., (red.). 2007, *Managing heritage and cultural tourism resources*, University of Minnesota, Ashgate
- Walle A. H., 2010, *The Equitable Cultural Tourism Handbook (PB)*, Information Age Publishing, USA

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Al-Ansi A., Lee J-S., King B., Han H., 2021, *Stolen history: Community concern towards looting of cultural heritage and its tourism implications*, "Tourism Management" nr 87, art. 104349
- Butler R., 1997, *The destination life cycle: implications for heritage site management and attractivity*, [w:] W. Nuryanti (red.), *Tourism and Heritage Management*, Gadjah Mada University Press, Yogyakarta, s. 44-53
- Chen H., Rahman I., 2018, *Cultural tourism: An analysis of engagement, culturalcontact, memorable tourism experience and destination loyalty*, „TourismManagement Perspectives“, 26, s. 153-163

- Cynarski W., 2012, *Castles as the heritage of Polish fortification art and as a tourist attraction*, "Ido Movement for Culture", vol. 12 (4), s. 44-55
- Drozdowska M., Duda-Seifert M., Leśniak M., 2016, *Collaboration Between Lowlands Cultural Tourism Attractions - A Reality or a Dream of a Future?*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki", nr 4 (36), s. 7-19
- Easson H., Leask A., 2020, *After-hours events at the National Museum of Scotland: a product for attracting, engaging and retaining new museum audiences?* "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 11, s. 1343-1356
- Gilli M., Ferrari S., 2017, *Marginal places and tourism: the role of Buddhist centers in Italy*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 15/5, s. 422-438
- Hausmann A., Schuhbauer S., 2021, *The role of information and communication technologies in cultural tourists' journeys: the case of a World Heritage Site*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 6, s. 669-683
- Jere J.T., Clarke A., 2017, *Systems (Holistic) Approach to Religious Tourism*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/3, art. 4
- Kim S., Whitford M., Arcodia Ch., 2019, *Development of intangible cultural heritage as a sustainable tourism resource: the intangible cultural heritage practitioners' perspectives*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 5-6, s. 422-435
- Krakover S., 2017, *A heritage site development model: Jewish heritage product formation in south-central Europe*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 1, s. 81-101
- Liu G., Chen J.S., 2015, *A Dynamic Model for Managing Cultural Tourism*, "Asia Pacific Journal of Tourism Research", t. 20, z. 5, s. 500-514
- Mikos von Rohrscheidt A., 2013, *Adaptation of fortress-type sites for cultural tourism*, "Ido Movement for Culture", vol. 13 (2), s. 38-55
- Park H-J., Lee T.J., 2019, *Influence of the 'slow city' brand association on the behavioural intention of potential tourists*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 12, s. 1405-1422
- Phua V.C., Shircliff J.E., 2020, *Heritage spaces in a global context: the case of Singapore Chinatown*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 12, s. 1449-1453
- Poria Y., Reichel A., Biran A., 2006, *Heritage site management: motivations and expectations*, "Annals of Tourism Research" nr 33 (1), s. 162-178
- Rueda-Esteban N.R., 2019, *Technology as a tool to rebuild heritage sites: the second life of the Abbey of Cluny*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 2., s. 101-116

- Russo A.P., 2002, *The –vicious circle of tourism development in heritage cities*, "Annals of Tourism Research", 29 (1), s. 165-182
- Salazar N.B., 2012, *Community-based cultural tourism: issues, threats and opportunities*. "Journal of Sustainable Tourism" 20 (1), s. 9–22
- Seraphin H., Korstanje M., Gowreesunkar V., 2020, *Diaspora and ambidextrous management of tourism in post-colonial, post-conflict and post-disaster destinations*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/2, s. 113-132
- Seyfi S., Hall C.M., Fagnoni E., 2019, *Managing World Heritage Site stakeholders: a grounded theory paradigm model approach*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 4, s. 308-324
- Silberberg T., 1995, *Cultural tourism and business opportunities for museums and heritage sites*, "Tourism Management" nr 16(5), s. 361–365
- Sinha R., Pratt S., 2021, *Marketing Cultural Tourism in a Developing Country Setting: The Case of Murshidabad, West Bengal, India*, "Tourism Culture & Communication", vol. 21, nr 3, s. 203-219
- Su J., 2020, *Managing intangible cultural heritage in the context of tourism: Chinese officials' perspectives*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/2, s. 164-186
- Su M.M., Wall G., Min Y.W. Jin, 2017, *Multi-agency management of a World Heritage Site: Wulingyuan Scenic and Historic Interest Area, China*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, is. 12, s. 1290-1309
- Sun J., Zhou Y., Wang X., 2019, *Place construction in the context of world heritage tourism: the case of 'Kaiping Diaolou and Villages'*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/2, s. 115-131
- Xie P.F., 2015, *A life cycle model of industrial heritage development*, "Annals of Tourism Research" nr 55, s. 141–154
- Xu Y., McGehee N.G., 2017, *Tour guides under zero-fare mode: evidence from China*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, is. 10, s. 1088-1109
- Yang X., Hung K., Huang W-J., Tseng Y-P., 2019, *Tourism representation by DMOs at religious sites: A case of Shaolin Temple, China*, "Tourism Management" nr 75, s. 569–581
- Zandieh M., Seifpour Z., 2020, *Preserving traditional marketplaces as places of intangible heritage for tourism*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 1, s. 111-121
- Zheng W., Liao Z., 2019, *Using a heuristic approach to design personalized tour routes for heterogeneous tourist groups*, "Tourism Management" nr 72, s. 313-325

Polskie publikacje zwarte:

Gołuchowski J., Spyra Z., 2014, *Zarządzanie w kulturze, sztuce i turystyce kulturowej*, CeDeWu.pl. Warszawa

Kruczek Z., 2011, *Atrakcje turystyczne. Fenomen, typologia, metody badań*, Proksenia, Kraków

Kruczek Z. (red.), 2011, *Piloci i przewodnicy na styku kultur, Materiały z VI Forum Pilotażu i Przewodnictwa w Szczecinie*, Proksenia, Kraków, 2011

Kruczek Z. (red.), 2012, *Specjalizacja i profesjonalizacja we współczesnym pilotażu i przewodnictwie. Materiały z VII Forum Pilotażu i Przewodnictwa w Toruniu*, Proksenia, Kraków

Kruczek Z. (red.), 2013, *Problematyka deregulacji zawodu pilota wycieczek i przewodnika turystycznego. Materiały z VIII Forum Pilotażu i Przewodnictwa w Warszawie*, Proksenia, Kraków

Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Turystyka kulturowa w dobie przyspieszonej zmiany. Problemy zarządzania, promocji i badań turystyki kulturowej w Polsce*, KulTour.pl, Poznań

Mikos v. Rohrscheidt 2020b, *Zarządzanie w turystyce kulturowej. Tom I: konteksty, koncepcje, strategie*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań

Mikos v. Rohrscheidt 2020c, *Zarządzanie w turystyce kulturowej. Tom II: obszary, relacje, oferta*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań

Nowacki M., 2012, *Atrakcje turystyczne: koncepcje, stan, determinanty zadowolenia osób zwiedzających*, AWF Poznań

Nowacki M., 2014, *Obecne tendencje w rozwoju atrakcji turystycznych*, "Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu", nr 45, s. 185-195

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Artyshuk, 2010, *Indywidualne pakiety turystyczne w turystyce kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 4-24

Borzyszkowski J., 2011, *Turystyka kulturowa w dokumentach planistycznych wybranych krajów europejskich*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 4-16

Buryan P., 2017, *„Funkcja turystyczna i jakość obsługi ruchu turystycznego w zarządzaniu najważniejszymi obiektami sakralnymi na obszarze Polski”*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 106-127

- Buryan P., Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Główne aspekty organizacji i koordynacji turystyki tematycznej na przykładzie „El Legado Andalusi”*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 28-51
- Dubińska A., 2013, *Kreowanie nowego produktu turystycznego na bazie szlaku tematycznego – Małopolska Ścieżka Winna*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 38-52
- Gawel Ł., 2008, *Architektoniczne szlaki turystyczne jako narzędzie kształtowania i ochrony krajobrazu kulturowego*, [w:] *Zarządzanie Krajobrazem Kulturowym*, Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego nr 10, s. 552-559
- Gawel Ł., 2012, *Zarządzanie strategiczne szlakiem dziedzictwa kulturowego w świetle koncepcji stakeholders*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 31-40
- Góral A., 2012, *Zarządzanie miejscami kultu religijnego w kontekście rozwoju turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 19-34
- Kociszewski P., 2017, *Kształtowanie oferty na rynku turystyki kulturowej przez organizatorów turystyki (na przykładzie turystów seniorów)*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 80-105
- Koskowski M., 2019, *Od faktów do emocji. Turystyka kulturowa wobec technologii Web 5.0*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 84-99
- Kozłowska D., Ryszkowski W., 2013, *Kompetencje formalno-prawne pilota wycieczek*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 18-34
- Kruczek Z., 2009, *Między atrakcją a pułapką turystyczną. Dylematy turystyki kulturowej XXI w.*, [w:] A. Stasiak (re.), *Kultura i turystyka, razem ale jak*, WSTH, Łódź, s. 71–80
- Kruczek Z., 2012, *Parki tematyczne jako flagowe atrakcje turystyczne. Rozwój i globalizacja*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 29-40
- Kruczek Z., Maciąg J., 2017, *Możliwości wykorzystania Normy ISO 18065:2015 do zarządzania jakością usług turystycznych w polskich parkach kulturowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 184-201
- Kulczyk S., 2014, *Atrakcyjność turystyczna krajobrazu – przykłady podejścia systemowego*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 6-15
- Manczak I., Sanak-Kosmowska K., Bajak M., 2020, *Zastosowanie beaconów w komunikacji z niepełnosprawnym turystą kulturowym (na przykładzie muzeów miejskich)*, „Turystyka Kulturowa” nr 5 (116), s. 116-139

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Nowoczesne trasy miejskie jako forma prezentacji historii i kultury oraz oferta turystyczna*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTiH, Łódź, 2009, s. 95-126
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Sylabus miejsc, czyli jak atrakcyjnie pokazać miasto współczesnemu turyście kulturowemu* [w:] Z. Kruczek (red.) *Piloci i przewodnicy na styku kultur*, z serii „Monografie o tematyce turystycznej” (nr 8), Proksenia, Kraków, s. 99-122
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Przewodnictwo miejskie w kontekście wyzwań współczesnej turystyki kulturowej*, [w:] Z. Kruczek (red.), *Specjalizacja i profesjonalizacja we współczesnym pilotażu i przewodnictwie*, Proksenia, Kraków, s. 61-98
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Finansowanie zarządzania polskimi szlakami kulturowymi. W poszukiwaniu optymalnego modelu*, „*Ekonomiczne problemy turystyki*” t. 1 (21), s. 31-51
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Zagospodarowanie cennych walorów kulturowych w organizacji turystyki. Bilans atutów i niewykorzystanych szans*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak, (red.), *Turystyka i kultura – wspólna droga*, ROTWŁ, Łódź, s. 101-138
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Nowoczesne formy i metody oprowadzania w pracy przewodnika miejskiego. Analiza typów usług i kompetencji przewodnika*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 59-70 (+ wersja angielska)
- Mikos v. Rohrscheidt 2017, *Zarys problematyki zarządzania w turystyce kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 8-55
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2020, *Zarządzanie w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 6 (117) s. 133-154
- Panasiuk A., Pawlicz A., 2011, *Analiza efektywności promocji produktu turystyki miejskiej w wybranych miastach nadbałtyckich*, „*Ekonomiczne Problemy Turystyki*” nr 16, s. 111-124
- Pawlicz A., 2012, *Zastosowanie technik yield management w komercjalizacji turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 5-18
- Pawlusiński R., Zmyślony P., 2018, *Gospodarka nocna a oferta kulturowa miast*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7, s. 7-22
- Pawłowska A., 2014, *Questing jako innowacja w turystyce kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 30-46

- Pukowiec K., Kurda W., 2015, *Ocena wartości kulturowej i turystycznej w świetle sposobu zagospodarowania obiektów zabytkowych na przykładzie Zamków nad Piotrówką*, "Studia Peregrinica" nr 14 (2), s. 185-206
- Skalska T., Koskowski M., 2017, *Rola organizacji pozarządowych w zarządzaniu dziedzictwem kulturowym dla potrzeb turystyki*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 68-79
- Stasiak A., 2013, *Produkt turystyczny w gospodarce doświadczeń*, „Turyzm” nr 23/1, s. 29-38
- Sukiennik M., 2015, *Wykorzystanie zabytków na potrzeby infrastruktury turystycznej – szansa czy zagrożenie dla zachowania dziedzictwa kulturowego? Przykład Hiszpanii*, „Turystyka Kulturowa”, nr 3, 19-43
- Zajadacz A., 2010, *Sposoby udostępniania obiektów dziedzictwa kulturowego niesłyszącym turystom*, „Turystyka i Hotelarstwo” nr 16, s. 155-168
- Wasyluk P., Kucner A., 2020, *Wykorzystanie trendów w projektowaniu produktów i usług turystycznych na przykładzie Szlaku Kopernikowskiego*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 28-43
- Žuromskaitė B., Nagaj R., 2018 *Obiekty turystyki kulturowej w kontekście zwiększonego ryzyka terrorystycznego: młodzi turyści z Litwy wobec środków bezpieczeństwa*, "Turyzm" nr 28/2, s. 93-100

6. Kształtowanie doświadczeń uczestników turystyki kulturowej, w tym interpretacja dziedzictwa

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Beck L., Cable T., 2002, *Interpretation for the 21st Century. Fifteen guiding principles for interpreting nature and culture*, Sagamore Publishing, Champaign
- Beck L., Cable T., 2011, *The Gifts of Interpretation. Fifteen Guiding Principles for Interpreting Nature and Culture*, Sagamore Publishing, Urbana
- Brochu L., 2003, *Interpretive planning – The 5-M Model for Successful Planning Projects*, Heartfelt Publications, Fort Collins
- Brochu, L., Merriman T., 2002, *Personal interpretation: Connecting your audience to heritage resources*, InterPress, Fort Collins
- Bulence P., Egger R., 2015, *Gamification in Tourism. Designing memorable experiences*, BoD, Norderstedt

- Carter J., 2001, *A Sense of Place. An interpretative planning handbook*, Tourism and Environment Initiative, Iverness
- Clark D., 2008, *Handbook for Interpretive Guides*, Interpretive Guides Association, Banff
- Colquhoun F., 2005, *Interpretation handbook and standard: distilling the essence*, Department of Conservation Te Papa Atawhai, Wellington
- Costa R.A., Brandão F., Breda Z., Costa C. (red.), 2021, *Planning and Managing the Experience Economy in Tourism*, IGI Global
- Engaging your visitors: Guidelines for achieving excellence in heritage interpretation*, 2016, Interpret Europe, Witzhausen
- Falk J.H., Dierking L.D., 1992, *The Museum Experience*, Whalesback Books, Washington
- Falk J.H., Dierking L.D., 2000, *Learning from museums: Visitor experiences and the making of meaning*, Altamira Press, Walnut Creek
- Garfield D. (red.), 1993, *Tourism at World Heritage Cultural Sites: The Site Manager's Handbook*, The ICOMOS International Committee on Cultural Tourism, Washington
- Ham S., 2013, *Interpretation. Making a Difference on Purpose*, Fulcrum Publishing, Golden (Co)
- Hein G.E., 1998, *Learning in the Museum*, Routledge, New York
- Howard P., 2003, *Heritage: Management, interpretation and identity*, Continuum, London
- Jelincic, D.A., Mansfeld Y. (red.), *Creating and Managing Experiences in Cultural Tourism*, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., Singapore, New York, London
- Jones S., 2007, *Sharing our Stories. Guidelines for Heritage Interpretation*, The National Trust of Australia, Canberra-Sydney
- Knudson M., Cable T., Beck L., 1995, *Interpretation of Cultural and Natural Resources*, Venture Publishing Inc., State College
- Kohl J., 2018, *Interpretive Theme Writer's Field Guide*, National Association for Interpretation (NAI), Fort Collins
- Kumar Ch., 2016, *Tour Guiding: A Training Manual & Professional Approach of Guiding in Tourism*, CreateSpace, Scotts Valley

- Lovell J., Bull C. (red.), 2019, *Authentic and inauthentic places in tourism: from heritage sites to theme parks*, Routledge, Abington
- Ludwig T., 2003, *Grundlagen der Interpretation. Das Kurshandbuch*, Bildungswerk interpretation, Werleshausen
- Ludwig T., 2015, *The Interpretive Guide. Sharing Heritage with People*, Bildungswerk interpretation, Werleshausen (oraz): Ludwig T. 2019, *Oprowadzanie interpretacyjne. Jak budować relacje pomiędzy uczestnikami a dziedzictwem*, MIK, Kraków (tłumaczenie)
- Merriman T., Brochu L., 2005, *Management of Interpretive Sites: Developing Sustainable Operations Through Effective Leadership*, NAI, For Collins
- Magelssen S., 2007, *Living history museums: Undoing history through performance*, Scarecrow Press, Manham
- Moscardo G., 1999, *Making visitors mindful*, Sagamore Publishing, Champaign
- Moscardo G., Ballantyne R., Hughes K., 2007, *Designing interpretative Signs. Principles in Practice* (Applied Communication Series), Fulcrum Publishing, Golden, Co
- Neuhofer B., Egger R., Yu J., Celuch K., 2021, *Designing experiences in the age of human transformation: An analysis of Burning Man*, "Annals of Tourism Research", vol. 91, s. 1-13
- Nowacki M., 2012, *Heritage interpretation* (seria: podręczniki , nr 72), AWF, Poznań
- Nuryanti W., 1997, *Interpreting Heritage for Tourism: Complexities and Contradictions, Tourism and Heritage Management*, Gadjah Mada University Press, Yogyakarta
- O`Dell T., Biling P. (red.), 2005, *Experiencescapes: Tourism, Culture and Economy*, Copenhagen Business School, Copenhagen
- Othman M., 2012, *Measuring Visitors' Experiences with Mobile Guide Technology in Cultural Heritage Spaces*, University of York, York
- Palmer C., Tivers J. (red.), 2020, *Creating Heritage for Tourism*, Routledge Cornwall
- Pastorelli J., 2003, *Enriching the Experience – An Interpretative Approach to Tour Guiding*, Pearson Education Australia, French Forest
- Rahaman H., 2012, *A framework for digital Heritage Interpretation*, National University of Singapore, Singapore (dysertacja doktorska - pdf)

- Regnier K.H., Gross M.P., Zimmerman R., Heintzman J., 1992 (zrewid. 2015), *The Interpreter's Guidebook: Techniques for Programs and Presentations*, University of Wisconsin - SP Foundation Press, Madison
- Salazar N.B., 2010, *Envisioning Eden: Mobilizing Imaginaries in Tourism and Beyond*, Berghahn Books, New York - Oxford
- Santoro S. (red.), 2013 / 2015 (vol I, II), *Skills and Tools to the Cultural Heritage and Cultural Tourism Management*, CHTMBAL/Tempus IV, Teramo
- Simon N., 2010, *The Participatory Museum*, Museum, Santa Cruz, USA
- Sotiriadis M., Gursoy D. (red.), 2016, *The Handbook of Managing and Marketing Tourism Experiences*, Emerald Group Publishing Ltd.
- Staiff R., 2014, *Re-imagining heritage interpretation: enchanting the past-future*, Farnham and Burlington, Ashgate
- Tilden F., 1957, *Interpreting Our Heritage*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill
- Tilkin G. (red.), 2014, *InHerit. Professional Development in Heritage Interpretation. Manual*, Alden Biesen, Bilzen
- Veverka, J.A., 1994, *Interpretive Master Planning*, Falcon Press Publishing Co., Helena
- Veverka, J.A., 2018a, *Interpretive Master Planning Volume One: Strategies for the New Millennium*, Museumsetc, Edinburgh
- Veverka, J.A., 2018b, *Interpretive Master Planning Volume Two: Selected Essays, Philosophy, Theory and Practice*, Museumsetc, Edinburgh
- Volgger M., Pfister D. (red.), 2019, *Atmospheric Turn in Culture and Tourism: Place, Design and Process Impacts on Customer Behaviour, Marketing and Branding*, Vol: 16, Emerald Publishing Lmtl.
- Ward C. W., Wilkinson A. E., 2006, *Conducting meaningful interpretation: A field guide for success*, Fulcrum Publishing, Golden
- Weiler B., Black R., 2015, *Tour Guiding Research. Insights, Issues and Implications*, Channel View Publications, Bristol – Buffalo – Toronto
- White Ch., 2019, *Heritage revitalisation for tourism in Hong Kong: the role of interpretive planning*, Routledge - New York
- Widner Ward C., Wilkinson A. E., 2006, *Conducting meaningful interpretation: A field guide for success*, Fulcrum, Golden
- Wurzbürger R., Aageson T., Pattakos A., Pratt S. (red.), 2010, *A global conversation. How to provide unique creative experiences for travelers worldwide*, Sunstone Press, Santa Fe

Xu F., Buhalis D. (red.), 2021, *Gamification for Tourism*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo – Toronto

Yildirim G., Ozbek O., Kilinc C.C., Tarinc A. (red.), 2020, *Cases on Tour Guide Practices for Alternative Tourism*, IGI Global

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Albrecht J.N., Danielmeier T., Boudreau P., 2020, *The Importance of Architecture in Food and Drink Experiences Within a Tourism Context*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 4/1, s. 41-50

Alexiou M-V., 2020, *Experience economy and co-creation in a cultural heritage festival: consumers' views*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 2, s. 200-216

Baniya R., Dogru-Dastan H., Thapa B., 2021, *Visitors' experience at Angkor Wat, Cambodia: evidence from sentiment and topic analysis*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 6, s. 632-645

Bec A., i inni, 2019, *Management of immersive heritage tourism experiences: A conceptual model*, "Tourism Management" t. 72, s. 117-120

Black R., 2018, *Improving engagement between tourists and staff at natural and cultural heritage tourism sites: exploring the concept of interpretive conversations*, "Tourism Recreation Research", vol. 43, is. 1, s. 82-90

Bogdan M.M., Łasiński G., 2019, *Rhetorical aspects of tour guiding: the Polish case*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/5, s. 609-623

Bohlin M., Brandt D., 2014, *Creating tourist experiences by interpreting places using digital guides*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 9, Is. 1, s. 1-17

Brown L., Arriaza Ibarra K., 2018, *Commemoration and the expression of political identity*, "Tourism Management" nr 68, s. 79-88

Cai W., Gebbels M., Wan-Zainal-Shukri W.H., 2021, *Performing authenticity: Independent Chinese travellers' tourism dining experiences in Europe*, "Tourism Management" nr 86, art. 104339

Campos A.C., i inni, 2018, *Co-creation of tourist experiences: a literature review*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 4, s. 369-400

Causevic S., Neal M., 2019, *The exotic veil: Managing tourist perceptions of national history and statehood in Oman*, "Tourism Management" nr 71, s. 504-517

- Cetin G., Bilgihan A., 2016, *Components of cultural tourists' experiences in destinations*, *Current Issues in Tourism*", vol. 19, is. 2, s. 137-154
- Chapman A., Light D., Richards S., 2021, *Heritage attractions, competitive pressures and adaptation: the case of the British seaside pier*, *"Journal of Heritage Tourism"*, vol. 16, is 5, s. 533-545
- Chen Z., 2018, *A pilot study of the co-creation experience in traditional Cantonese teahouses in Hong Kong*, *"Journal of Heritage Tourism"*, vol. 13, is. 6, s. 506-527
- Chen C.F., Chen F.S., 2010, *Experience quality, perceived value, satisfaction and behavioral intentions for heritage tourists*, *"Tourism Management"* nr 31(1), s. 29-35
- Chhabra D., Healy R., Sills E., 2003, *Staged authenticity and heritage tourism*, *"Annals of Tourism Research"*, nr 30 (3), s. 702-719
- Chronis A., 2005, *Constructing heritage at the Gettysburg storyscape*, *"Annals of Tourism Research"*, 32, s. 386-406
- Cohen E., 1985, *The tourist guide: The origins, structure and dynamics of a role*, *"Annals of Tourism Research"* 12 (1), s. 5-29
- Cohen E., 1988, *Authenticity and Commoditization in Tourism*, *"Annals of Tourism Research"* nr 15, s. 371-386
- Cohen E., 2015, *"Mobile Cultures" as Leisure Pursuits and Tourist Attractions: Gauchos, Cowboys, and Indians*, *"Tourism Culture & Communication"*, 15/1, s. 1-20
- Correia A., Kozak M., Ferradeira J., 2013, *From tourist motivations to touristsatisfaction*. *"International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research"*, 7(4), s. 411-424
- Crespi-Vallbona M., 2021, *Satisfying experiences: guided tours at cultural heritage sites*, *"Journal of Heritage Tourism"*, vol. 16, is. 2, s. 201-217
- Dieck M.C., Jung T., 2018, *A theoretical model of mobile augmented reality acceptance in urban heritage tourism*, *"Current Issues in Tourism"*, vol. 21, is. 2, s. 154-174
- Domínguez-Quintero A.M., i inni, 2020, *The mediating role of experience quality on authenticity and satisfaction in the context of cultural-heritage tourism*, *"Current Issues in Tourism"*, vol. 23, is. 2, s. 248-260

- Domínguez-Quintero A., González-Rodríguez M.R., Roldán J.L., 2019, *The role of authenticity, experience quality, emotions, and satisfaction in a cultural heritage destination*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is.5-6, s. 491-505
- Douglas D., Ellis G., Lacanienta A., 2018, *Increasing Visitor Engagement During Interpretive Walking Tours*, "Journal of Interpretation Research" nr 23 (2), s. 31-48
- Duan X., Chan Ch.S., Marafa L.M., 2019, *Does authenticity exist in cultural theme parks? A case study of Millennium City Park in Henan, China*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/3, s. 321-338
- Duda T., 2020, *Virtualization of experience – Evaluating new communication tools in tourism and guiding*, "Communication Papers - Media Literacy & Gender Studies", t. 9, nr 19, s. 25-39
- Duda T., 2021, *Digital Interpreting Tools as A New Perspective for Cultural and Natural Tourist Routes*, Proceedings of the 37th International Business Information Management Association (IBIMA), 30-31 May 2021, Cordoba, Spain", s. 3551-3556
- Fagence M., 2019, *"Teasing Out" What Cultural Heritage Landscapes and Historic Sites Have "To Say": A Probe Using Opportunities from Epistemological Pluralism*, "Tourism Culture & Communication", 19/4, s. 253-264
- Finegan Ch., 2019, *The interpreter as researcher: ethical heritage interpretation in Indigenous contexts*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, Is. 3, s. 282-294
- Fu Y., Kim S., Zhou T., 2015, *Staging the 'authenticity' of intangible heritage from the production perspective: the case of craftsmanship museum cluster in Hangzhou, China*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 13/4, s. 285-300
- García-Almeida D.J., 2019, *Knowledge transfer processes in the authenticity of the intangible cultural heritage in tourism destination competitiveness*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 5-6, s. 409-421
- Graham S.C., 2021, *Authentic Culinary Tourism Experiences: The Perspectives of Locals*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/2, s. 65-82
- Graziano T., Privitera D., 2020, *Cultural heritage, tourist attractiveness and augmented reality: insights from Italy*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 6, s. 666-679

- Hanna S.P i inni, 2019, *Following the story: narrative mapping as a mobile method for tracking and interrogating spatial narratives*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 1, s. 49-66
- Hans Ch., 2013, *Das Image des Naumburger Doms im Spannungsfeld von Wissensaneignung und Ergriffenheit – Implikationen für die Gestaltung des Produktes Kirchenbesichtigung*, "Zeitschrift für Tourismuswissenschaft" 5/2, s. 161-178
- Hoarau-Heemstra H., Eide D., 2019, *Values and concern: Drivers of innovation in experience-based tourism*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 19/1, s. 15–26
- Irimiás A., Mitev A., Michalkó G., 2021, *The multidimensional realities of mediatized places: the transformative role of tour guides*, "Journal of Tourism and Cultural Change" vol. 19, is. 6, s. 739-753
- Jackson A., Kidd J., 2011, *Performing heritage: research, practice and innovation in museum theatre and live interpretation*, Manchester University Press, Manchester
- Johner, A. 2015, *Transformational Festivals: A New Religious Movement?*, [w:] E. Simao i in. (red.), *Exploring Psychedelic Trance and Electronic Dance Music in Modern Culture*, IGI Global, Hersher, s. 58-86
- Kirillova K., Lehto X., Cai L., 2017, *What triggers transformative tourism experiences?*, "Tourism Recreation Research", vol. 42, is. 4, s. 498-511
- Kirova V., 2021, *Value co-creation and value co-destruction through interactive technology in tourism: the case of 'La Cité du Vin' wine museum, Bordeaux, France*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 5, s. 637-650
- Lamont M., Kennelly M., Weiler B., 2018, *Volunteers as tour guides: a stakeholder–agency theory case study*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 1, s. 58-77
- Lee H.Y., 2017, *A Case of "Disneyization"? The Cheung Chau Bun Festival, Hong Kong*, "Tourism Culture & Communication", 17/2, s. 107-117
- Lee M.Y., Hitchcock M., Lei J.W., 2018, *Mental mapping and heritage visitors' spatial perceptions*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 4, s. 305-319
- Li J., 2012, *The folkloric, the spectacular, and the institutionalized: touristifying ethnic minority dances on China's southwest frontiers*, "Journal of Tourism and Cultural Change", vol. 10, is. 1, s. 65-83

- Li T.T., Liu F., Soutar G.N., 2021, *Connecting tourism experience and environmental learning*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, Is. 13, s. 1792-1797
- Liang L.J., Elliot S., 2021, *A systematic review of augmented reality tourism research: What is now and what is next?*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 21/1, s. 15–30
- Lim S.T., i inni, 2021, *The influence of open innovation activities on non-financial performance in the cultural tourism content industry*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 10, s. 1340-1344
- Little Ch., Bec A., Moyle BD., Patterson D., 2020, *Innovative methods for heritage tourism experiences: creating windows into the past*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 1, s. 1-13
- Lu L., Chi C., Liu Y., 2015, *Authenticity, involvement, and image: Evaluating tourist experiences at historic districts*, „Tourism Management”, nr 50, s. 85-96
- Lunchaprasith T., Macleod D., 2018, *Food Tourism and the Use of Authenticity in Thailand*, "Tourism Culture & Communication" 18/1, s. 101-116
- MacLeod N., 2016, *Self-guided trails – a route to more responsible tourism?*, "Tourism Recreation Research", vol. 41, is. 2, s. 134-144
- Maaiah B., i inni, 2019, *The Dynamic Role of Augmented Reality in Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 19/1, s. 43-53
- Mazor-Tregerman M., Mansfeld Y., Elyada O., 2017, *Travel guidebooks and the construction of tourist identity*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 15/1, s. 80-98
- Megerle A., Hildinger A., Ernst Y., 2015, *Linking heritage interpretation with rail and bus line marketing*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is. 4, s. 417-430
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Modern methods of guiding city tours. Analysis of guide's competences and types of services*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 59-70
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2017, *Towards Interpretative City Guiding. New Approaches and Services. On the Example of Selected European Cities*, [w:] M. Banaszkiewicz, S. Owsianowska (red.), "After the Iron Curtain. Anthropology of Tourism in Central and Eastern Europe", Lexington Books, London-NewYork, s. 239-255

- Moore K., Buchmann A., Månsson M., Fisher D., 2021, *Authenticity in tourism theory and experience. Practically indispensable and theoretically mischievous?*, "Annals of Tourism Research" 89, art. 103208
- Mura P., 2020, *Ethnodrama and ethnotheatre in tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 24, s. 3042-3053
- Nieszczerzewska M., 2015, *Female-oriented tourist guidebooks: Polish case studies*, „Folia Turistica”, vol. 37, s. 167-186
- Noor S., Rasoolimanesh M.S., Ganesan V., Jaafar M., 2015, *Effective interpretation using various media toward mindfulness: a case study of Malacca*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is. 3, s. 263-279
- Noor S., Rasoolimanesh S., Mostafa J., Mastura G.V., 2014, *What Influences Visitor Mindfulness at World Heritage Sites?*, "Tourism Culture & Communication", 14/3, s. 139-150
- Olsen D.H., 2013, *A Scalar Comparison of Motivations and Expectations of Experience within the Religious Tourism Market*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 1/1, s. 41-61
- Oren G., Shani A., Poria Y., 2021, *Dialectical emotions in a dark heritage site: A study at the Auschwitz Death Camp*, "Tourism Management", nr 82, art. 104194
- Quinn B., Ryan T., 2016, *Tour Guides and the mediation of difficult memories: the case of Dublin Castle, Ireland*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 4, s. 322-337
- Parsons H., Houge S.M., Filep S., 2019, *Facilitating self-development: how tour guides broker spiritual tourist experiences*, "Tourism Recreation Research", vol. 44, is. 2, s. 141-152
- Patkin T.T., 2015, *These are a Few of My Favorite Things: The Search for Authenticity in Sound of Music Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 15/2, s. 69-85
- Pera R., 2017, *Empowering the new traveller: storytelling as a co-creative behaviour in tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, is. 4, s. 331-338
- Phi G., Dredge D., 2019, *Critical issues in tourism co-creation*, "Tourism Recreation Research", vol. 44, is. 3, s. 281-283

- Powell R., Skibins J., Stern M., 2010, *Linking Interpretation Best Practices with Outcomes: A Review of Literature*, East Carolina University, Greenville (pdf), s. 1-22
- Powell R. B., Stern M.J., 2013, *Speculating on the Role of Context in the Outcomes of Interpretive Programs*, "Journal of Interpretation Research", t. 18, nr 2, s. 61-78
- Prentice R.C., Witt S.F., Hamer C., 1998. *Tourism as experience: The case of heritage parks* "Annals of Tourism Research" nr 25, s. 1-24
- Pung J.M., i inni, 2020, *Transformative travel experiences and gender: a double duoethnography approach*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 5, s. 538-558
- Rahaman H., Kiang T. B., 2017, *Digital Heritage Interpretation: Learning from the Realm of Real-World*, „Journal of Interpretation Research”, t. 22 (2), s. 53-64
- Rátz T., 2017, 'Be global, go local' – innovation and creativity in the development of alternative guiding services in Budapest, "Journal of Tourism and Cultural Change", 15/5, s. 476-489
- Reisinger Y., Steiner C., 2006, *Reconceptualising Interpretation: The Role of Tour Guides in Authentic Tourism*, „Current Issues in Tourism”, t. 9., nr 6, s. 481-498
- Richards G., 2015, *Evolving Gastronomic Experiences: From Food to Foodies to Foodscapes*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 1/1, s. 5-17
- Ross D., 2020, *Towards meaningful co-creation: a study of creative heritage tourism in Alentejo, Portugal*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 22, s. 2811-2824
- Sedmak G., Kerma S., Čivre Z., 2021, *Traditional music in tourists' eyes – the case of Slovene Istria*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is 5, s. 546-558
- Serhat G., Uzunçan B., 2021, *Impossibility of authentic experience? The existential estrangement which turns to performance*, "Journal of Tourism and Cultural Change" vol. 19, is.5, s. 681-695
- Sheldon P.J., 2020, *Designing tourism experiences for inner transformation*, "Annals of Tourism Research" nr 83, art. 102935
- Shen Y., Choi H.C., Joppe M., Yi S., 2020, *What motivates visitors to participate in a gamified trip? A player typology using Q methodology*, "Tourism Management" nr 78, art. 104074

- Solima L., Izzo F., 2018, *QR Codes in cultural heritage tourism: new communications technologies and future prospects in Naples and Warsaw*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 2, s. 115-127
- Soulard J., McGehee N.G., Stern M.J., Lamoureux K.M., 2021, *Transformative tourism: Tourists' drawings, symbols, and narratives of change*, "Annals of Tourism Research" nr 87, art. 103141
- Su R., Cai H., 2019, *From Cultural Governance to Cultural Tourism: Towards an Interpretation Perspective*, "Tourism Culture & Communication", 19/4, s. 291-302
- Sthapit E., Piramanayayagam S., Björk P., 2021, *Tourists' Motivations, Emotions, and Memorable Local Food Experiences*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/1, s. 17-32
- Sutcliffe K., Kim S., 2014, *Understanding children's engagement with interpretation at a cultural heritage museum*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 9, is 4, s. 332-348
- Swensen G., Nomeikaite L., 2019, *Museums as narrators: heritage trails in a digital era*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 5-6, s. 525-543
- Tan S-K., Kung S-F., Luh D.B., 2013, *A model of "creative experience" in creative tourism*, "Annals of Tourism Research" 41(1), s. 153-174
- Vij M., Upadhyaya A., 2021, *Systems approach to design and development of a tourist guide training program: a case study of Sharjah tourism*, "Tourism Recreation Research", vol. 46, is. 3, s. 373-389
- Viken A., Höckert E., Grimwood B., 2021, *Cultural sensitivity: Engaging difference in tourism*, "Annals of Tourism Research", nr 89, art 103223
- Wearing S.L., McDonald M., Ankor J., 2016, *Journeys of creation: experiencing the unknown, the Other and authenticity as an epiphany of the self*, "Tourism Recreation Research", vol. 41, is. 2, s. 157-167
- Weaver D.B., Kwek A., Wang Y., 2017, *Cultural connectedness and visitor segmentation in diaspora Chinese tourism*, "Tourism Management" nr 63, s. 302-314
- Weiler B., Black R., 2015, *The changing face of the tour guide: one-way communicator to choreographer to co-creator of the tourist experience*, "Tourism Recreation Research", vol. 40, Is. 3, s. 364-378

- Wengel Y., McIntosh A., Cockburn-Wooten Ch., 2019, *Co-creating knowledge in tourism research using the Ketso method*, "Tourism Recreation Research", vol. 44, is. 3, s. 311-322
- Wiltshier P., Clarke A., 2017, *Virtual cultural tourism: Six pillars of VCT using co-creation, value exchange and exchange value*, "Tourism and Hospitality Research", 17/4, s. 372-383
- Wijngaarden V., 2016, *Tourists' agency versus the circle of representation*, "Annals of Tourism Research" nr 60, s. 139-153
- Yanata K., 2021, *What Makes Tourists' Experience Spiritual?: A Case Study of a Buddhist Sacred Site in Koyasan, Japan*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimages", 9/3, s. 5-21
- Yew J., Deshpande S., Precians N., Cheng K., Yi-Luen Do E., 2020, *A location-aware app to support the heritage trail experience in Singapore*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 6, s. 680-695
- Yu X., Xu H., 2018, *Moral gaze at literary places: Experiencing "being the first to worry and the last to enjoy" at Yueyang Tower in China*, "Tourism Management", nr 65, s. 292-302
- Xiang Y.M., Hågensen A-M.S. Kristiansen H.S., 2020, *Storytelling through experiencescape: Creating unique stories and extraordinary experiences in farm tourism*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 20/1, s. 93-104
- Xu F., i inni, 2016, *Tourists as mobile gamers: Gamification for tourism marketing*, "Journal of Travel & Tourism Marketing" nr 33 (8), s. 1124-1142
- Zatori A., Smith M.K., Puczko L., 2018, *Experience-involvement, memorability and authenticity: The service provider's effect on tourist experience*, "Tourism Management" nr 67, s. 111-126
- Zhu D., Xu H., 2021, *Guides' handling of multiple roles in interactions with tourists: The prism of impression management*, "Tourism Management" nr 85 art. 104306
- Zhu Y., 2012, *Performing heritage: Rethinking authenticity in tourism*, "Annals of Tourism Research", nr 39 (3), s. 1495-1513

Polskojęzyczne publikacje zwarte:

- Hajduk J., Piekarska-Duraj Ł., Idziak P., Waciegą S., 2014, *Lokalne muzeum w globalnym świecie. Poradnik praktyczny*, MIK, Kraków

- Ludwig T. 2019, *Oprowadzanie interpretacyjne. Jak budować relacje pomiędzy uczestnikami a dziedzictwem*, MIK, Kraków (tłumaczenie)
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Współczesne przewodnictwo miejskie. Metodyka i organizacja interpretacji dziedzictwa*, Proksenia / KulTour.pl, Kraków Poznań
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2021, *Interpretacja dziedzictwa w turystyce kulturowej. Konteksty, podmioty, zarządzanie*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe / Poznańskie Centrum Dziedzictwa, Poznań
- Tilden F., 2019, *Interpretacja dziedzictwa*, (wyd. polskie: CTK TRAKT, Poznań)
- Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:
- Banaszkiewicz M., 2020, *Kłopotliwe dziedzictwo Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia w interpretacji przewodników*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 103-127
- Barbarzak D., 2020, *Zupełnie nowa – ta sama opowieść. Oprowadzania tematyczne po ekspozycji Bramy Poznania ICHOT jako przykład zastosowania zasad interpretacji dziedzictwa*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 128-153
- Bosiacki S., Hołderna-Mielcarek B., 2017, *Kreowanie wartości atrakcji turystycznej opartej na doświadczeniach*, „Folia Turistica” nr 42, s. 141-158
- Duda A., 2015, *Hiperrzeczywiste enklawy kulturowe Nowego Jorku a autentyczność turystycznych doświadczeń*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 6-18
- Małolepszy B., 2015, *Produkty turystyczne Bramy Poznania. Teoria interpretacji dziedzictwa w praktyce*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 47-66
- Małolepszy B., Kaczmarkiewicz L., 2017, *Turystyka na obszarze sacrum. Przykłady działań turystycznych i edukacyjnych zrealizowanych w katedrze poznańskiej* „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 59-72
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *W stronę przewodnictwa interpretatywnego. Nowe podejścia i nowe usługi na przykładzie wybranych miast europejskich*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 21-41
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2018, *Polityka historyczna z etyką w tle – patologie w kreowaniu doświadczeń turystów kulturowych* „Folia Turistica” nr 49, s. 67-123
- Mikos v. Rohrscheidt 2019, *Zarys dziejów interpretacji dziedzictwa w turystyce i propozycja ich systematyki*, „Turystyka Kulturowa”, nr 3, s. 7-32

- Mikos v. Rohrscheidt 2019, *Przedmiot interpretacji dziedzictwa we współczesnej turystyce kulturowej - główne typy interpretowanych zasobów i wiodące treści*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 65-91
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2019, *Interpretacja dziedzictwa we współczesnej turystyce kulturowej. Cele i założenia, poziomy i wymiary programów, rodzaje podejmowanych działań*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 61-102
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2020g, *Konteksty i uwarunkowania zarządzania interpretacją dziedzictwa w turystyce kulturowej*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (114), s. 41-102
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2020, *Organizacje zarządzające turystyczną interpretacją dziedzictwa i jej wykonawcy – typologia podmiotów i analiza podejmowanych działań*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 93-128
- Nowacki M., 2005, *Interpretacja dziedzictwa w pracy przewodnika i pilota wycieczek*, [w:] Z. Kruczek (red.) *Pilotaż i przewodnictwo – nowe wyzwania*, Proksenia, Kraków, s. 67-79
- Nowacki M., 2010, *Autentyczność atrakcji a autentyczność doświadczeń turystycznych*, "Folia Turistica" nr 23, s. 7-21
- Nowacki M., Kruczek Z., 2019, *Współtworzenie doświadczeń, emocje a zadowolenie i intencje osób zwiedzających atrakcje turystyczne*, "Przedsiębiorczość i Zarządzanie", t. XX, z. 2, cz. I, s. 31-42
- Nowacki M., 2020, *Interpretacja dziedzictwa w XXI wieku: kreatywność, koreakcja i publiczny dyskurs w ekonomii doświadczeń*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (114), s. 12-40
- Nowacki M., Smoleńska O., 2016, *Wykorzystanie metody inwentaryzacji krajoznawczej w opracowywaniu planu interpretacji dziedzictwa dla regionu* [w:] A. Stasiak, J. Śledzińska, B. Włodarczyk, *Współczesne oblicza krajoznawstwa*, Wyd. PTTK "Kraj", Warszawa, s. 229-240
- Stasiak A., 2013a, *Produkt turystyczny w gospodarce doświadczeń*, "Turyzm" nr 23/1, s. 29-38
- Stasiak A., 2013b, *Nowe przestrzenie i formy turystyki w gospodarce doświadczeń*, "Turyzm" nr 23/2, s. 65-74
- Stasiak A., 2016, *"Escape rooms" – nowa oferta sektora rekreacji w Polsce*, "Turyzm" nr 26/1, s. 33-49

- Stasiak A., 2019, *Przestrzeń turystyczna jako przestrzeń doświadczeń*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 64. 1, s. 61-87
- Szewerniak M., 2016, *Dziedzictwo kulturowe i doświadczenie wirtualne*, "Turystyka Kulturowa" nr 3., s. 129-142
- Wyrzykowska M. A., 2020, *Koncepcja rewitalizacji i aktywizacji turystycznej pocysterskiego zespołu klasztornego w Lubiążu w kontekście teorii interpretacji dziedzictwa Freemana Tildena*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 195-213
- Zajas P., 2008, *O „autentyczności” i ponowoczesnym rozumieniu doświadczenia turystycznego*, "Teksty Drugie" nr 4, s. 215–230
- Zdziebko T., Drażek Z., Swacha J., Muszyńska K., 2017, *Interaktywne przewodniki multimedialne w ocenie zwiedzających*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 1 (37), s. 159-168
- Żemła M., 2014, *Autentyczność obiektywistyczna wybranych typów atrakcji w oczach turysty w kształtowaniu doświadczenia turystów*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 1 (25), s. 385-404

7. Turyści kulturowi – profile, preferencje

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

- Hannam K., Ateljavic I. (red.) 2008, *Backpacker Tourist. Concepts and Profiles*, Channel View and Publications, Clevedon-Buffalo-Toronto
- Ingram L., Tarkó K., Slocum S.L., 2021, *Women, Leisure and Tourism. Self-actualization and Empowerment through the Production and Consumption of Experience*, CABI International, Wallingford, UK
- Isaac R., 2008, *Understanding the Behavior of Cultural Tourists. Towards a Classification of Dutch Cultural Tourists*, NHTV International Higher Education, Breda
- Pröbstle Z., 2014, *Kulturtouristen. Eine Typologie*, Springer VS, Wiesbaden
- Rami I., 2012, *Understanding the Behavior of Cultural Tourists, Towards a Classification of Dutch Cultural Tourists*, NHTV International Higher Education Breda
- Smith V.L., 1978, *Host and Guests. The Anthropology of Tourism*, Basic Blackwell, Oxford
- ATLAS (the Association for Tourism and Leisure Education), (www.atlas-euro.org)

**Obszerne zbiory analiz i raportów z badań turystów kulturowych w kilkunastu krajach znajdują się w archiwach ATLAS, dostępnych członkom tej międzynarodowej grupy badawczej. Poszukujący danych mogą z nich skorzystać, nawiązując kontakt z tą organizacją.*

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

Adie B.A., Hall C.M., 2017, *Who visits World Heritage? A comparative analysis of three cultural sites*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 1, s. 67-80

Alazaizeh M.M. i inni, 2016, *Crowding standards at Petra Archaeological Park: a comparative study of McKercher's five types of heritage tourists*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 11, is 4, s. 364-381

Amaral R., Serra J., 2019, *Back to the same place of holidays. An analysis of European tourists' preferences towards cultural tourism*, "Trends in Tourist Behavior", Springer, Cham, s. 195-208

Aulet Serallonga S., 2020, *Pilgrim's Motivations: A Theoretical Approach to Pilgrimage as a Peacebuilding Tool*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/6, art. 7

Barbieri C., Mahoney E., 2010, *Cultural tourism behaviour and preferences among the live-performing arts audience: An application of the univorous-omnivorous framework*, "International Journal of Tourism Research", vol. 12, s. 481-496

Başarangil I., 2018, *The relationships between the factors affecting perceived service quality, satisfaction and behavioral intentions among theme park visitors*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 18/4, s. 415-428

Brian C.K., Rubright B.H., Green E., Harris E., 2016, *An exploratory study of expectation-importance-performance analysis with cultural tourists in Havana, Cuba*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/1, s. 19-34

Chark R., 2021, *Midnight in Paris: on heritage and nostalgia*, "Annals of Tourism Research" nr 90, art. 103266

Cuccia T., Rizzo I., 2011, *Tourism seasonality in cultural destinations: Empirical evidence from Sicily*, "Tourism Management", vol. 32 (3), s. 589-595

- Dimitrovski D., Ioannides D., Nikolaou K., 2021, *The tourist-pilgrim continuum in consumer behaviour: the case of international visitors to Kykkos Monastery, Cyprus*, "Journal of Tourism and Cultural Change" vol 19, Is. 5, s. 568-586
- Franzidis A., Hritz N., 2014, *Profiling the Gen Y tourist*, "Tourism", t. 62, nr 3, s. 323-330
- García J.A., 2016, *Market segmentation based on time use: an empirical analysis in the historic city of Toledo, Spain*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 2, s. 155-173
- Giraldi A., Cesareo L., 2014, *Destination image differences between first-time and return visitors: An exploratory study on the city of Rome*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 14/4, s. 197-205
- Gundersen V., i inni, 2019, *Large-scale segregation of tourists and wild reindeer in three Norwegian national parks: Management implications*, "Tourism Management" nr 75, s. 22-33
- Irimias A., Mitev A., Michalko G., 2016, *Demographic Characteristics Influencing Religious Tourism Behaviour: Evidence form a Central-Eastern-European country*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/4, art. 3
- Katahenggam N., 2020, *Tourist perceptions and preferences of authenticity in heritage tourism: visual comparative study of George Town and Singapore*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/4, s. 371-385
- Kaur S., Kaur M., 2020, *Behavioral intentions of heritage tourists: Influential variables on recommendations to visit*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, Is. 5, s. 511-532
- Khairi N.D., i inni, 2019, *Tourist behaviour through consumption in Melaka World Heritage Site*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 5, s. 582-600
- Korinth B., Berdenov Z., Pashkov S.V., Wendt J.A., 2019, *The perception of the tourists visiting chosen cultural facilities in Gdańsk*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 1/2019, s. 63-72
- Leask A., Fyall A., Barron P., 2014, *Generation Y: An Agenda for Future Visitor Attraction Research*, "International Journal of Tourism Research" nr 16, s. 462-471

- Li F.S., He C.L., Qiao G., 2021, *Attributes that form romantic travel experience: a study of Chinese Generation Y tourists*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 15, s. 2130-2143
- Lin Y.Ch., 2017, *The willingness of heritage tourists to pay for perceived authenticity in Pingxi, Taiwan*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, Is. 10, s. 1044-1069
- Liro J., 2021, *Visitors' motivations and behaviours at pilgrimage centres: push and pull perspectives*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 1, s. 79-99
- Liro J., Soljan I., Bilska-Wodecka E., 2018, *Visitors' diversified motivations and behavior – the case of the pilgrimage center in Krakow (Poland)*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/4, s. 416-435
- Lohmann M., Femers A., 2018, *Food Tourists' Travel Behavior and Well-Being Effects*, "Journal of Gastronomy and Tourism" 3/3, s. 203-216
- López-Guzmán T., i inni, 2019, *Segmentation and motivation of foreign tourists in world heritage sites. A case study, Quito (Ecuador)*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 10, s. 1170-1189
- Lupu Ch., Padhi S.S., Pati R.K., Stoleriu O.M., 2021, *Tourist choice of heritage sites in Romania: a conjoint choice model of site attributes and variety seeking behavior*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 6, s. 646-668
- Manczak I., 2014, *Determinants of Arrivals of Ukrainian Tourists to Poland*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 68-83
- McKercher B., 2002, *Towards a classification of cultural tourists*, "International Journal of Tourism Research" nr 4, s. 29-38
- McKercher, B., 2020, *Cultural tourism market: a perspective paper*, "Tourism Review", 75/1, s. 126-129
- McKercher B., Du Cros H., 2003, *Testing a cultural tourism typology*, "International Journal of Tourism Research", 5/1, s. 45-58
- Niezgoda A., 2019, *A Comparison of Motivations Behind Tourism Trips to Italy – Travellers of the Grand Tour Era vs. Modern Tourists*, "Studia Peregrinica" nr 28 (4), s. 43-55
- Nguyen T.H.H., Cheung C., 2014, *The classification of heritage tourists: a case of Hue City, Vietnam*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 9, is 1, s. 35-50
- Pröbstle Y., 2016, *Kulturtouristen im Fokus. Motive von Kultur- und Tourismusakteuren, empirische Befunde und eine typologische Annäherung*,

- [w:], P. Glogner-Pilz, P.S. Föhl (red.), *Handbuch Kulturpublikum. Forschungsfragen und –befunde*, Springer, Wiesbaden, s. 515–554
- Pulido-Fernández J.I., Carrillo-Hidalgo I., Mudarra-Fernández A.B., 2021, *Segmentation and characterization of tourists by spending composition in World Heritage Cities*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 2, s. 230–245
- Rasul T., 2019, *The trends, opportunities and challenges of halal tourism: a systematic literature review*, "Tourism Recreation Research", vol. 44, is. 4, s. 434–450
- Remoaldo P.C., Ribeiro J.C., Vareiro V., Santos J.F., 2014, *Tourists' perceptions of world heritage destinations: The case of Guimarães (Portugal)*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 14/4, s. 206–218
- Richards G., 1996, *Production and consumption of European cultural tourism* "Annals of Tourism Research" nr 23 (2), s. 261–283,
- Richards G., King B., Yeung E., 2020, *Experiencing culture in attractions, events and tour settings*, "Tourism Management" nr 79, art. 104104
- Tan S-K., Luh D-B., Kung S-F., 2014, *A taxonomy of creative tourists in creative tourism*, "Tourism Management", 42(C), s. 248–259
- Taylor L.L., Norman W.C., 2019, *The influence of mindfulness during the travel anticipation phase*, "Tourism Recreation Research", vol. 44, is. 1, s. 76–90
- Scarpi D., Mason M., Raggiotto F., 2019, *To Rome with love: A moderated mediation model in Roman heritage consumption*, "Tourism Management" nr 71, s. 389–401
- Vong F., 2016, *Application of cultural tourist typology in a gaming destination – Macao*, Current Issues in Tourism", vol. 19, Is. 9, s. 949–965
- Wight A.C., 2020, *Visitor perceptions of European Holocaust Heritage: A social media analysis*, "Tourism Management" nr 81, art. 104142
- Williams H.A., Yuan J., Williams R.L., 2018, *Characteristics and Practices of Gastro-tourists: Application for a 6+ Gastro-cluster Destination Development Model*, "Journal of Gastronomy and Tourism" 3/3, s. 177–190
- Wei L., Qian J., Zhu H., 2021, *Rethinking indigenous people as tourists: modernity, cosmopolitanism, and the re-invention of indigeneity*, Annals of Tourism research, nr 89, art. 103200

Wu H.Ch., Chen X., Cheng Ch.Ch., 2021, *Relationships between experiential cultural distance, experiential relationship quality and experiential future intentions: the case of Mainland Chinese tourists*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/3, s. 250-273

Yousaf S., Fan X., 2020, *Copysites / duplitecture as tourist attractions: An exploratory study on experiences of Chinese tourists at replicas of foreign architectural landmarks in China*, "Tourism Management" nr 81, art. 104179

Polskie publikacje zwarte:

Buczkowska K., 2014, *Portret współczesnego turysty kulturowego*, AWF Poznań

Duda A., 2020, *Turysta wobec porzuconego dziedzictwa Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia*, Historia Iagiellonica, Kraków

Dłużewska A., (red.), 2011, *Nowe wyzwania edukacji turystycznej. Turystyka w obszarach odmiennych kulturowo i przyrodniczo cennych. Turystyka osób niepełnosprawnych*, SWPR, Warszawa

Kociszewski P., 2016, *Oferta turystyczna dla seniorów - jej istota i społeczno-geograficzne uwarunkowania* (dysertacja doktorska), Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniw. Warszawskiego, Repozytorium:
www.depotuw.ceon.pl/handle/item/1503

Kopczak-Wirga A., 2018, *Od inności do normalności. Turystyka zagraniczna Polaków w mozaice wspomnień*, WUO, Opole

Muszyński W., Sokołowski M. (red.), 2008, *Homo creator czy homo ludens? Twórcy - internauci – podróżnicy*, Adam Marszałek

Niemczyk A., 2014, *Zróżnicowanie zachowań konsumentów na rynku turystyki kulturowej*, Wyd. UEK, Kraków

Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, zarządzanie, oferta kulturowo-turystyczna*, Proksenia, Kraków (część III)

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Adamiak Cz., Szyda B., Dubownik A., 2018, *Preferencje turystów z Chin dotyczące wyboru atrakcji odwiedzanych w Europie*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (42), s. 49-58

- Bajerski A., 2013, *Turystyka kulturowa czy wypoczynkowa? Analiza różnych form aktywności turystycznej osób odwiedzających Sanok*, "Turystyka Kulturowa" nr 12, s. 36-46
- Banaszkiewicz M., 2011, *Antropologia turystyki. Zarys problematyki*, [w:] A. Mankowicz (red.) *W kręgu kultury*, Wyd. UJ, Kraków, s. 119-134
- Bieliński T.J., Dabizha V., 2020, *Zachowania i preferencje chińskich turystów w Polsce*, "Turystyka Kulturowa" nr 6 (117), s. 64-102
- Buczowska K., 2009, *Turysta kulturowy – klient nietuzinkowy*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź, s. 81-94
- Buczowska K., 2011, *Kim są polscy turyści kulturowi na Starym Rynku w Poznaniu?* [w:] A.
- Buczowska-Gołąbek K., 2021, *Turyści kulturowi – wprowadzenie do kolekcji tematycznej czasopisma naukowego „Turystyka Kulturowa”*, "Turystyka Kulturowa" nr 1 (118), s. 149-170
- Duda-Seifert M., 2016, *Charakterystyka turystów kulturowych zainteresowanych dziedzictwem żydowskim w miastach na przykładzie odwiedzających synagogę Pod Białym Bocianem we Wrocławiu*, "Turyzm" nr 26/2, s. 59-67
- Głąbiński Z., 2018, *Motywy podróży turystycznych małopolskich seniorów na przykładzie słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku*, "Folia Turistica" nr 48, s. 137-160
- Głąbiński Z., 2018, *Uwarunkowania aktywności turystycznej seniorów przyjeżdżających do Innsbrucka, Krakowa i Szczecina*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 46-62
- Jabłonkowska J.B., 2016, *Tożsamość współczesnego Backpackera - między kontrkulturowością a indywidualizmem*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 1(33), s. 273-286
- Kociszewski P., 2021, *Aktywność turystyczna seniorów w kontekście odkrywania wartości dziedzictwa kulturowego*, "Turystyka Kulturowa" nr 1 (118), s. 116-148
- Madurowicz M., 2008, *Turysta wątpliwy* [w:] Kowalczyk A. (red.), *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, Wyd. UW, Warszawa, ss. 59-84
- Mikos v. Rohrscheidt (red.) *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek miejskiej turystyki kulturowej*, Proksenia/KulTour.pl, Kraków/Poznań. s. 94-109

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *(Re)animatorzy dawnej historii a podróże w czasie wolnym*.
- Profil polskich uczestników ruchu „historical reenactment” i ich potencjał dla rozwijania turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 22-54
- Mikos v. Rohrscheidt A. (red.), 2011, *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek miejskiej turystyki kulturowej*, Proksenia/KulTour.pl, Kraków/Poznań (odnośne rozdziały autorów: P. Buryan i D. Ohde, A. Mikos v. Rohrscheidt, P. Ratkowska, M. Piechowicz, O. Artyschuk).
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Zachowania i preferencje turystów zagranicznych korzystających z usług przewodników w Poznaniu w latach 2011-2013*, „Studia Oeconomica Posnaniensia”, t. 1, 2014
- Pudełko A., 2017, *Turyści czy spacerowicze? Próba charakterystyki uczestników spacerów literackich*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 37-52
- Rogowski M., Żyto A., 2018, *Co turysta kulturowy robi w parku narodowym? Motywy i preferencje turystów kulturowych w Parku Narodowym Gór Stołowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 63-77
- Szulc M., 2014, *Struktura wartości osobistych i motywy zainteresowań osób biorących udział w rekonstrukcjach historycznych*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 28-40
- Orzechowska-Kowalska A., 2013, *Współczesny pielgrzym na szlaku do Santiago de Compostela*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 36-55
- Poczta J., 2013, Marianchuk M., 2013, *Samoświadomość turysty kulturowego a wizualność turystycznego świata, powszechność fotografii i ich wpływ na jakość turystycznego przeżywania*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 32-47
- Trykowski P., Podhorodecka K.A., 2019, *Postawy Polaków wobec norm społecznych w Zjednoczonych Emiratach Arabskich i ich wpływ na turystykę*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 47-68

8. Poszczególne segmenty i formy turystyki kulturowej

Klasyczne podróże kulturowe (turystyka kultury „wysokiej”)

8.1.1. Turystyka dziedzictwa kulturowego

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Alvarez M., Yüksel A., Go F., 2016, *Heritage Tourism Destination. Preservation, Communication and Development*, CABI, Wallingford UK

Ashworth, G.J.; Larkham, P.J. (red.), 1994, *Building a New Heritage: Tourism, Culture and Identity in the New Europe*, Routledge, London

Becker C. Steinecke A. (red.), 1993, *Megatrend Kultur? Chancen und Risiken der touristischen Vermarktung des kulturellen Erbes*, Seria: ETI-Texte, Universität Trier

Bourdeau L., Gravari-Barbas M. (red.), 2015, *World Heritage, Tourism and Identity. Inscription and Co-production*, Routledge, London - New York

Cuvelier, F., 1994, *Patrimoine, modèles de tourisme et développement local*, L'Harmattan, Paris

Doucet P., 1998, *Tourisme patrimonial: guide pratique*. Ottawa, Regroupement des organismes du patrimoine franco-ontarien, Ottawa

First UNWTO International Conference on Spiritual Tourism for Sustainable Development, 2015, Publication from conference in Ninh Binh, Vietnam, 21–22 November 2013, UNWTO, Madrid

Funari P.; Pinsky J., 2001, *Turismo e Patrimônio Cultural*, Contexto, São Paulo

Grahn W. Wilson R.J., (red.), 2018, *Gender and heritage: performance, place and politics*, Routledge, London - New York

Gravari-Barbas M., Robinson M., Bourdeau L., 2013, *World Heritage Tourism and Identity*, Ashgate Publishing, Farnham (UK)

Hargrove Ch., 2017, *Cultural Heritage Tourism. Five Steps for Success and sustainability*, Rowman & Littlefield, Lanham - Boulder - New York - London

Herbert D., 1995, *Heritage, Tourism and Society*, Mansell, London

Jiang, X., Hornsey, A., 2008, *Heritage Tourism Planning Guidebook: Methods for Implementing Heritage Tourism in Sussex County*, University of Delaware, Delaware

Kirchanblatt-Gimblett B., 1998, *Destination Culture: Tourism, Museums, and Heritage*, University of California Press, Berkeley

Kaminski J., Benson A., Arnold D., (red.), 2013, *Contemporary Issues in Cultural Heritage Tourism*, Routledge, London - New York

Korsay M (red.), 1999, *Heritage, multicultural attractions and tourism*, Istanbul

- Luger K., Wöhler K., (red.), 2008, *Welterbe und Tourismus. Schützen und Nützen aus einer Perspektive der Nachhaltigkeit*, StudienVerlag, Innsbruck
- Maher D.R., 2019, *Mythic Frontiers: Remembering, Forgetting, and Profiting with Cultural Heritage Tourism*, University Press of Florida, Gainesville
- McCormick R.R., 2011, *Marketing Cultural & Heritage Tourism. A World of Opportunity*, Routledge, London-New York
- Leniartek M. (red.), 2008, *Cultural heritage as a tourism motive*, WSZ 'Edukacja' Wrocław
- Patin V. 2003, *Tourisme et patrimoine*, Armand Colin, Paris
- Park H. Y., 2014, *Heritage Tourism*, Routledge, London - New York
- Pedersen A., 2002, *Managing Tourism at World Heritage Sites: a Practical Manual for World Heritage Site Managers*, UNESCO World Heritage Centre, Paris
- Ploner J., Naef P., 2018, *Tourism, conflict and contested heritage in former Yugoslavia*, Routledge, Oxon
- Poria Y., 2001, *Clarifying heritage tourism. Distinguishing heritage tourists from tourists in heritage places*, University of Surrey (rozprawa doktorska, pdf)
- Prentice R., 1993, *Tourism and Heritage Attractions*, Routledge, London
- Reynolds D.P., 2018, *Postcards from Auschwitz: Holocaust Tourism and the Meaning of Remembrance*, New York University Press, New York
- Russo A.P., 1998, *Organizing sustainable tourism development in heritage cities*, Euricur, Rotterdam
- Silva F.; F. da, 2004, *As Cidades Brasileiras eo Patrimônio Cultural da Humanidade*, EDUSP, São Paulo
- Staiff R., Bushell R., Watson S. (red.), 2013, *Heritage and Tourism. Place, Encounter, Engagement*, Routledge, Oxon - New York
- Successful Tourism at Heritage Places: A guide for tourism operators, heritage managers and communities*, 2000, Australian Heritage Commission (AHC), Queensland
- Timothy D.J. Boyd S.W., 2003, *Heritage Tourism*, Pearson Education, Harlow
- Timothy D.J., 2011, *Cultural Heritage and Tourism. An Introduction*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo – Toronto (rozszerzone drugie wydanie: 2020)
- Timothy D.J., Boyd S.W., 2013, *Heritage in tourism*, Pearson Education Ltd, Essex
- Timothy D.J., Nyaupane G.P., 2009, *Cultural Heritage and Tourism in the Developing World. A Regional Perspective*, Routledge, London – New York

- Srivastava S., 2021, *Capacity Building Through Heritage Tourism. An International Perspective*, Apple Academic Press, Palm Bay
- Waterton E., Watson S., 2014, *The Semiotics of Heritage Tourism*, Channel View Publications, Bristol - Toronto – Buffalo
- World Tourism Organization, 2015, *Tourism and World Heritage sites - Challenges and Opportunities*, International tourism seminar, Çeşme (Izmir), Turkey, 26 March 2013, UNWTO, Madrid
- Yale P., 1991, *From tourist attractions to heritage tourism*, ELM, Huntingdon
- Yan H. 2017, *Heritage tourism in China: modernity, identity and sustainability*, Channel View Publications, Bristol

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Ababneh A., 2015, *Managing Heritage Tourism in the Decapolis Sites of Jordan: Planning Opportunities and Challenges*, "Tourism Culture & Communication", 15/2, s. 141-156
- Ahebwa W.B., Aporu J.P., Nyakaana J.B., 2016, *Bridging community livelihoods and cultural conservation through tourism: Case study of Kabaka heritage trail in Uganda*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/3, s. 103–115
- Apostolakis A., 2003, *The convergence process in heritage tourism*, "Annals of Tourism Research", 30, s. 795–812
- Carol W., 2015, *World Heritage and Sustainable Tourism: A Multifaceted Relationship*, [w:] M.T. Albert (red.), *Perceptions of Sustainability in Heritage Studies*, De Gruyter, Berlin, s. 203–214
- Cheer J.M., Reeves K.J., 2015, *Colonial heritage and tourism: ethnic landscape perspectives*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is. 2, s. 151-166
- Dragouni M., Fouseki K., 2018, *Drivers of community participation in heritage tourism planning: an empirical investigation*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 3, s. 237-256
- Delconte J., Kline C.S., Scavo C., 2016, *The impacts of local arts agencies on community placemaking and heritage tourism*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 11, is 4, s. 324-335
- Fisher D., Smiley B., 2016, *Adapting Rubbish Theory for heritage tourism*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 11, is 2, s. 143-154

- Ghanem M.M., Saad S.K., 2015, *Enhancing sustainable heritage tourism in Egypt: challenges and framework of action*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is 4, s. 357-377
- Li Y., Lau Ch., Su P., 2020, *Heritage tourism stakeholder conflict: a case of a World Heritage Site in China*, *Journal of Tourism and Cultural Change*, 18/3, s. 267-287
- Hartmann R., Su M.M., 2021, *Tourism to Lu Gou Qiao: enduring scenic qualities of a landmark bridge and a difficult legacy of a conflict site*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is 6, s. 705-715
- Nawijn J., i inni, 2018, *Holocaust concentration camp memorial sites: an exploratory study into expected emotional response*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 2, s. 175-190
- Niezgoda A., Wyszowska I., 2020, *The significance of the Renaissance in Poland according to tourists' opinions on TripAdvisor concerning three major Renaissance landmarks*, "Studia Peregrinica" nr 30 (2), s. 45-59
- Park E., Choi B-K., Lee T.J., 2019, *The role and dimensions of authenticity in heritage tourism*, "Tourism Management" nr 74, s. 99-109
- Park H., 2010, *Heritage Tourism. Emotional Journeys into Nationhood*, "Annals of Tourism Research", t. 37, nr 1, s. 116-135
- Podoshen J.S., 2017, *Trajectories in Holocaust tourism*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 4, s. 347-364
- Poria Y., Butler R., Airey D., 2003, *The core of Heritage Tourism*, "Annals of Tourism Research", t. 30, z. 1, s. 238-254
- Soukhathammavong B., Park E., 2019, *The authentic souvenir: What does it mean to souvenir suppliers in the heritage destination?*, "Tourism Management" nr 72, s. 105-116
- Timothy D.J., Boyd S.W., 2006, *Heritage Tourism in the 21st Century: Valued Traditions and New Perspectives*, "Journal of Heritage Tourism", t. 1, z. 1., s. 1-16
- Weaver D., 2011, *Contemporary Tourism Heritage as Heritage Tourism . Evidence from Las Vegas and Gold Coast*, "Annals of Tourism Research" 38/1, s. 249-267
- Yankholmes A., McKercher B., 2015, *Rethinking slavery heritage tourism*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is 3, s. 233-247

- Yankholmes A., McKercher B., 2015, *Understanding visitors to slavery heritage sites in Ghana*, "Tourism Management" nr 51, s. 22–32
- Zhao S. N., Timothy D.J., 2015, *Governance of red tourism in China: Perspectives on power and guanxi*, "Tourism Management" nr 46, s. 489–500
- Zhao S., Timothy D.J., 2017, *Tourists' consumption and perceptions of red heritage*, "Annals of Tourism Research", nr 63, s. 97–111
- Zhang R., Smith L., 2019, *Bonding and dissonance: Rethinking the Interrelations Among Stakeholders in Heritage Tourism*, "Tourism Management" nr 74, s. 212–223

Polskie publikacje zwarte:

- Banaszkiewicz M., 2018, *Turystyka w miejscach kłopotliwego dziedzictwa*, UJ, Kraków
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2021, *Interpretacja dziedzictwa w turystyce kulturowej. Konteksty, podmioty, zarządzanie*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe / Poznańskie Centrum Dziedzictwa, Poznań
- Orłowski D., Wyleżalek J. (red.), 2011, *Związki polskiego dziedzictwa kulturowego z turystyką*, WSTiJO, Warszawa
- Purchla J. (red.), 2011, *Zarządzanie miejscami wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce i w Norwegii - Management of UNESCO World Heritage Sites in Poland and Norway*, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków
- Turos L., 2004, *Turystyka i odkrywanie wartości "małej ojczyzny"*, Ypsilon, Warszawa
- Wyleżalek J., Orłowski D. (red.), 2011, *Dziedzictwo kulturowe Polski i jego znaczenie w turystyce*, WSTiJO, Warszawa

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Banaszkiewicz M., Semik Z., 2019, *Schrony w Nowej Hucie jako kłopotliwe dziedzictwo: pomiędzy edukacją a rozrywką*, "Turyzm" nr 29/1, s. 7–15
- Bełkot A., 2010, *Karnawał w perspektywie Listy Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO*, „Turystyka Kulturowa” nr 1-3, s. 45–61
- Czajkowski S., 2017, *Turystyka dziedzictwa a proces kontrolowania w zarządzaniu*, „Turystyka kulturowa” nr 1, s. 134–145

- Czerwińska K.M., 2019, *Odkrywając na nowo, odkrywając inaczej. Dziedzictwo kulturowe w kontekście turystyki na przykładzie współczesnego pasterstwa w Beskidzie Śląskim*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 7-18
- Gaweł Ł., 2017, *Dziedzictwo kulturowe w świetle dokumentów strategicznych rozwoju turystyki w Polsce*, „Turystyka Kulturowa” nr 1/2017, s. 56-67
- Ilski K., Ratkowska P., 2009, *Turystyka prawnie chronionego dziedzictwa kulturowego* [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF Poznań, s. 59-90
- Jagusiewicz A., 2000, *Raport: Zasoby dziedzictwa kulturowego i historycznego jako wartości turystyczne*, Instytut Turystyki, Warszawa
- Jagusiewicz A., 2002, *Dziedzictwo kulturowe w turystyce polskiej*, „Problemy Turystyki”, nr 1-2, s.105-117
- Koskowski M., 2020, *Key Challenges for Administrators of Built Heritage Tourism Destinations in Poland at the Beginning of the 21st Century*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 17-27
- Kowalski J. (Smit), 2012, *Turystyka – ucieczka od rzeczywistości. Innowacyjna segmentacja i motywy eskapad.*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólne korzenie*, ROTWŁ, Łódź, s. 51-65
- Kruczek Z., Nowak A., 2019, *Miasto w cieniu muzeum. Problemy rozwoju turystyki w Oświęcimiu*, "Turyzm" nr 29/1, s. 47-55
- Legienis H., 2001, *Raport: Przystosowanie wybranych pomników historii i kultury dla turystyki*, Instytut Turystyki, Warszawa
- Lipińska I., 2011, *Turystyka dziedzictwa kulturowego – wybrane aspekty ochrony prawnej parku kulturowego*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 14-27
- Mikos v. Rohrscheidt 2018c, *Turystyka kulturowa jako forma wpisywania dziedzictwa w kapitał kulturowy jednostki* [w:] A. Marciniak, M. Pawleta, K. Kajda (red.), *Dziedzictwo we współczesnym świecie*, Universitas, Kraków, s. 49-69
- Nieszczerowska M., 2016, *Turystyczna eksploracja alternatywnego dziedzictwa*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 42-55
- Nowacki M., 2012b, *Dziedzictwo i turystyka: relacje i ewolucja koncepcji* [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólne korzenie*, ROTWŁ, Łódź, s. 35-49

- Owsianowska S., Banaszkiewicz M., 2015, *Trudne dziedzictwo a turystyka. O dysonansie dziedzictwa kulturowego*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 6-24
- Riley R., 2007, *Typologia i podaż dziedzictwa kulturowego dla turystyki*, „Turyzm” z.1/2, s.93-107
- Nowacki M., 2012, *Dziedzictwo i turystyka: relacje i ewolucja koncepcji*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak (red.), *Kultura i turystyka. Wspólne korzenie*, ROTWŁ, Łódź, s.35-50

8.1.2. Turystyka muzealna

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Hausmann A., 2001, *Besucherorientierung von Museen unter Einsatz des Benchmarking*, Transcript, Bielefeld
- Heinze T., 2002, *Kultursponsoring, Museumsmarketing, Kulturtourismus, Ein Leitfaden für Museumsmanager*, Woehler, Wiesbaden
- John H., Schild H-H., Hieke K., 2010, *Museen und Tourismus. Wie man Tourismusmarketing wirkungsvoll in die Museumsarbeit integriert. Ein Handbuch*, transcript Verlag, Bielefeld
- Kotut E. J., 2011, *Cultural tourism and the Museum concept: Domestic Tourists' Perceptions and Meanings of the Sacred Objects of the Massai in Kenya*, Lambert Academic Publishing
- MacDonald S. (red), 1998, *The Politics of Display: Museums, Science, Culture*, Routledge, London, New York
- Marcon, G., 2002, *Cultural tourism and museums & galleries in the UK*, City University, Department of Arts, Policy and Management, London
- Plaza B., 2007, *The Bilbao effect (Guggenheim Museum Bilbao)*, online: www.mpra.ub.uni-muenchen.de
- Weber B., 2005, *Touristische Internationalisierungsstrategien für Museen*, Österreichische. Gesellschaft für Angewandte Fremdenverkehrswissenschaft, Wien
- Walsh K., 1992, *The Representation of the Past: Museums and Heritage in the Post-Modern World*, Routledge, London

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Camarero C., Garrido M.J., Vicente E., 2010, *Components of art exhibition brand equity for internal and external visitors*, "Tourism Management", nr 31(4), s. 495–504
- Farokhi O.S., Hosseini S.Y., 2021, *Evaluating the role of the National Museum of Iran in the development of cultural tourism*, "Studia Peregrinica" nr 34 (2), s. 9–26
- Franklin A., 2016, *Journeys to the Guggenheim Museum Bilbao: Towards a revised Bilbao Effect*, "Annals of Tourism Research", nr 59, s. 79–92
- Garibaldi R., Pozzi A., 2021, *Food Museums as Cultural Institutions and Tourist Attractions: Evidence from Italy*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/2, s. 83–94
- Leiper N., Park S-Y., 2011, *Why the Gunarsa Art Museum Fails as a Tourism Attraction*, "Tourism Culture & Communication", vol. 11, nr 2, s. 71–82
- Pawlikowska-Piechotka A., 2014, *Museums and the Commercialisation Dilemma of the Cultural Institutions*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (28), s. 341–355
- Shao J., Ying Q., Shu S., Morrison A., Booth E., 2019, *Museum Tourism 2.0: Experiences and Satisfaction with Shopping at the National Gallery in London*, "Sustainability", t. 11 z. 12 (7108), s. 1–16
- Tang J., Qiu C., 2015, *Research on motivation, experience, satisfaction and behavioral intention of museum tourism – A case of Macau Museum*, "Tourism and Hospitality Development between China and EU", Springer, Berlin-Heidelberg, s. 137–153
- Zaprucka J.I., Nawrocka E., Baumann J., 2019, *The Use of Cultural Institutions in Tourism as an Incentive for Local Development - the Case of National Museum in Wrocław*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki”, nr 1(45), s. 73–83
- Zhang H., Xu F., Lu L., Yu R., 2017, *The spatial agglomeration of museums, a case study in London*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 2, 172–190

Polskie publikacje zwarte:

- Toczewski A. (red.), 2006, *Rola muzeów w turystyce i krajoznawstwie*, Wyd. Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra

Niemczyk A., Seweryn R., (red.), 2015, *Turystyka muzealna. Przypadek Muzeum Narodowego w Krakowie*, Proksenia, Kraków

Wyszowska I., Jędrusiak T., 2017, *Turystyka muzealna*, PWE, Warszawa

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Gutowska M., 2016, *Jak turyści zwiedzają muzea sztuki? Propozycja klasyfikacji*, „Folia Turistica” nr 39, s. 101-124

Gutowska M., 2021, *Transgresyjny rys turystycznego zwiedzania muzeów sztuki*, „Turystyka Kulturowa” nr 1 (118), s. 93-115

Hochleitner J., Rekuć I., 2017, *Zarządzanie wydarzeniami muzealnymi na przykładzie „Oblężenia Malborka”*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 145-159

Janowski I., 2007, *Muzeum jako produkt turystyczny i obiekt dydaktyczny*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem czy osobno?*, Wyd. WSTH Łódź, s. 135-150

Jeremen D.E., Rapacz A., 2018, *Wydarzenia kulturalne formą kreowania nowego oblicza obiektów muzealnych*, „Turyzm” nr 28/1, s. 23-34

Jędrusiak T., 2009, *Turystyka muzealna*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, Wyd. AWF, Poznań, s. 36-58

Jóźwik R., 2014, *Różnorodność dziedzictwa kulturowego w programach turystycznych wielkich metropolii – na przykładzie Londynu*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 52-69

Kulesza E., 2004, *Raport: Imprezy realizowane przez muzea etnograficzne dla turystów krajowych i zagranicznych*, Wyd. Instytut Turystyki, Warszawa

Leśniewski A., 2009, *Spoleczne placówki muzealne jako zaplecze regionalnej turystyki kulturowej na przykładzie Muzeum Regionalnego w Trzemesznie*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6, s. 12-27

Łukasiewicz N., 2019, *Muzea w Egipcie w opinii użytkowników portalu TripAdvisor*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 100-116

Matoga Ł., Pawłowska A., 2016, *Muzea uczelniane w Polsce – przestrzeń spędzania czasu wolnego inspirowana nauką. Stan obecny i kierunki rozwoju w kontekście turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 46-66

Midura F., 1997, *Turystyczne wykorzystanie muzeów w Polsce* [w:] *Kulturowe aspekty turystyki i gospodarki turystycznej*, Warszawa, s. 51-58

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Poznańskie muzea w kontekście standardów i potrzeb współczesnej turystyki kulturowej*, [w:] A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek turystyki kulturowej*, KulTour.pl, Poznań, s. 362-404
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *Turystyka kulturowa a muzea: oczekiwania i szanse współpracy*, „Zbiór Wiadomości do Antropologii Muzealnej” nr 3, s. 93-116
- Nowacki M., 2007, *Analiza stanu atrakcji turystycznych w Polsce: muzea i obiekty paramuzealne*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem czy osobno?*, WSTH Łódź, s. 95-113
- Pawłowska A., Matoga Ł., 2014, *Wirtualne Muzea w Internecie – forma promocji i udostępniania dziedzictwa kulturowego czy nowy walor turystyczny?*, „Turystyka Kulturowa” nr 9., s. 46-58
- Piekarska-Duraj Ł., Idziak P., 2013, *Małe muzea jako miejsce spotkań istotnych*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak, A. Stasiak (red.), 2013, *Kultura i turystyka. Miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź, s. 187-206
- Roszak J.M., Godlewski G., 2015, *Zgromadzone z braku wieczności. Muzea literackie w ofercie turystycznej Lubelszczyzny*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 6-21
- Stasiak A., 2000, *Muzeum jako produkt turystyczny*, [w:] A. Szwichenberg; E. Dziegeć *Przemysł turystyczny*, Wyd. Politechnika Koszalińska, Koszalin, 2000, s.165-182
- Stefanik M., Kamel M., 2013, *Muzea i wystawy interaktywne w Polsce – współczesna atrakcja turystyczna*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 5-23

8.1.3. Turystyka literacka i filmowa

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Baeton S., 2005, *Film-induced Tourism* (seria: Aspects of Tourism), Channel View Publications, Bristol
- Baleiro R., Pereira R (red.), 2021, *Global Perspectives on Literary Tourism and Film-Induced Tourism*, IGI Global, Hersher
- Fletcher L.M., 2018, *Literary Tourism and the British Isles. History, Imagination, and the Politics of Place*, Lexington Books, Lanham
- Heitmann A., Schröder S.M. (red.), 2013, *Tourismus als literarische und kulturelle Praxis. Skandinavistische Fallstudien*, Herbert Utz Verlag, München

Jenkins I., Lund K.A., 2019, *Literary Tourism: Theories, Practice and Case Studies*, CABI, Wallingford

Steinecke A., 2016, *Filmtourismus*, UVK Verlagsgesellschaft, Konstanz – München

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Báez-Montenegro A., Devesa-Fernández M., 2017, *Motivation, satisfaction and loyalty in the case of a film festival: differences between local and non-local participants*, „*Journal of Cultural Economics*”, 41(2), s. 173-195

Carson S. i inni, 2017, *Literature, tourism and the city: writing and cultural change*, „*Journal of Tourism and Cultural Change*”, 15/4, s. 380-392

Connell J., 2012, *Film tourism - Evolution, progress and prospects*, „*Tourism Management*”, 33(5), s. 1007-1029

Farsani N.T., Saffari B., Shafiei Z., Shafieian A., 2018, *Persian literary heritage tourism: travel agents' perspectives in Shiraz, Iran*, „*Journal of Heritage Tourism*”, vol. 13, is. 5, s. 381-394

Frost W., 2010, *Life changing experiences. Film and tourists in the Australian outback*, „*Annals of Tourism Research*” 37(3), s. 707-726

Herbert D., 2001, *Literary places, tourism and the heritage experience*, „*Annals of Tourism Research*”, t. 28

Jiang L., Xu H., 2017, *The growth of literary places in ancient town tourism destinations: based on the theories of Bourdieu, Danto and Dickie*, „*Journal of Tourism and Cultural Change*”, 15/3, s. 213-228

MacLeod N., 2021, *A faint whiff of cigar: the literary tourist's experience of visiting writers' homes*, „*Current Issues in Tourism*”, vol. 24, is. 9, s. 1211-1226

Mendes R., Vareiro L., Ferreira R.A., 2017, *Residents' perceptions of film-induced tourism: A Portuguese case study*, „*Tourism and Hospitality Research*”, vol. 17/4, s. 424-433

Michael N., Sreejith B., Michael I., Fotiadis A., 2020, *Underlying motivating factors for movie-induced tourism among Emiratis and Indian expatriates in the United Arab Emirates*, „*Tourism and Hospitality Research*”, vol. 20/4, s. 435-449

O'Connor N., Kim S., 2014, *Pictures and prose: exploring the impact of literary and film tourism*, „*Journal of Tourism and Cultural Change*”, 12/1, s. 1-17

- Oviedo-García M.A., 2016, *Film-induced tourist motivations. The case of Seville (Spain)*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 7, s. 713-733
- Pookaiyaudom G., Tan N.H., 2020, *The Buppaesanniwas phenomenon: 'Thainess' and national identity as a film tourism motivation*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/5, s. 497-513
- Squire S. J., 1996, *Literary tourism and sustainable tourism: promoting 'Anne of Green Gables' in Prince Edward Island*, *Journal of Sustainable Tourism*, vol. 4, nr 3, s. 119-139
- Thelen T., Kim S., Scherer E., 2020, *Film tourism impacts: a multi-stakeholder longitudinal approach*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is. 3, s. 291-306
- Yen Ch.-H., Croy W.G., 2016, *Film tourism: celebrity involvement, celebrity worship and destination image*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 10, s. 1027-1044
- Yu X., Xu H., 2016, *Ancient poetry in contemporary Chinese tourism*, "Tourism Management" nr 54, s. 393-403
- Yu X., Xu H., 2018, *Moral gaze at literary places: Experiencing "being the first to worry and the last to enjoy" at Yueyang Tower in China*, "Tourism Management" nr 65, s. 292-302
- Zhang X., Ryan C., Cave J., 2016, *Residents, their use of a tourist facility and contribution to tourist ambience: Narratives from a film tourism site in Beijing*, "Tourism Management" nr 52, s. 416-429
- Zimmermann S. 2003, *Reisen in den Film, Filmtourismus in Nordafrika*, [W:] H. Egner (red.), *Tourismus – Lösung oder Fluch? Die Frage nach der nachhaltigen Entwicklung peripherer Regionen*, „Mainzer Kontaktstudium Geographie“, Bd. 9, s. 75-83
- Żemła M., 2014, *Film -Induced Tourism. Basic Relations between Films and Tourism from Tourism Destinations Perspective*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (28), s. 203-221

Polskie publikacje zwarte:

brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Bernat S., 2016, *Film i turystyka filmowa a krajobraz*, "Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego" Nr 34/2016, s. 85-101
- Buczowska K., 2007, *O wartościach turystyki stworzonej na bazie bestsellerów autorstwa Dana Browna („Kod Leonarda da Vinci”, „Anioły i Demony”)*, [w:] M. Kazimierczak (red.) *Turystyka i podróżowanie w aksjologicznej perspektywie*, AWF, Poznań, s. 168-180
- Buczowska K., 2009, *Literatura podróżnicza faktu niedocenianą niszą turystyki literackiej*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 1, s. 3-12
- Ciszewska E., 2017, *Turystyka i film w PRL w latach 1950-ch*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2., s. 178-194
- Handayani B., Costa J.H., 2021, *Cienka linia między czerwienią a mrokiem: antykomunistyczna turystyka filmowa*, "Turyzm" t. 31, nr 2, s. 7-23
- Kaczmarek J., 2020, *Turystyka literacka w ujęciu aleatorycznym na przykładzie Hawany*, "Turyzm" nr 30/1, s. 31-42
- Konieczna E., 2014, *Festiwal i przeglądy filmowe jako cel turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 10, s. 6-18
- Korpysz A., 2019, *Literackie obrazy Barcelony a doświadczenia turystów*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2, s. 34-46
- Miedzińska M.; Tanaś S., 2007, *Biblioteki jako przedmiot zainteresowań turystyki*, „*Turystyka i Hotelarstwo*” nr 12, s. 57-71. (publikacja faktyczna: 2009)
- Pudełko A., 2014, *Turystyka literacka w Małopolsce*, "Turystyka Kulturowa" nr 9., s. 75-91
- Pudełko A., 2015, *Zbrodnia w mieście – turystyka literacka śladami powieści kryminalnych*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 38-57
- Roszak J., Godlewski G., 2013, *Homo legens jako homo turisticus. Ku metodologii turystyki literackiej*, „*Folia Turistica*”, nr 28, s. 57-66
- Roszak J., Godlewski G., 2015, *Zamość – nie dość literatury. Propozycja implementacji trasy turystycznej*, "Folia Turistica" nr 34, s. 169-192
- Roszak J., Godlewski G., 2018, *Chronotop Lubelszczyzny. Ocena atrakcyjności regionu dla turystyki literackiej z wykorzystaniem bonitacji punktowej*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 85-96
- Rozwadowski W., 2008, *Edukacja czytelnicza i turystyka edukacyjna*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 257-270

- Stasiak A., 2009, *Turystyka literacka i filmowa*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 223-265
- Stefanik M., Kamel M., 2011, *Kreowanie markowego produktu turystyki kulturowej (na przykładzie potencjalnego produktu pt Filmowym tropem po Polsce)*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 4-29
- Szpara K., Musz R., 2016, *Turystyka filmowa w Sandomierzu*, „Prace Geograficzne” nr 145, s. 31-45
- Wawrzyniak M., 2010, *Czytanie miasta - idea produktu turystyki literackiej na przykładzie Łodzi*, „Turystyka Kulturowa” nr 1-3, s. 96-109
- Zmyślony P., 2001, *Literatura jako podstawa tworzenia produktu turystycznego*, „Problemy Turystyki” nr 1-2, s.21-31
- Zmyślony P., 2001, *Wpływ sztuki filmowej na rozwój nowych produktów turystycznych w Polsce*, „Problemy Turystyki” nr 3-4, s. 21-30

8.1.4. Turystyka eventowa

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

- Allen J., O'Toole W., Harris R., McDonnell I., 2010, *Festival and Special Event Management*, Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey
- Ali-Knight J.; Chambers D. (red.), 2006, *Case Studies in Festival and Event Marketing and Cultural Tourism*, Leisure Studies Association Publication, nr. 92, LSA, Eastbourne
- Bochert R. (red.), 2015, *Eventtourismus*, Uni-edition, Berlin
- Cavicchi A., Santini C., (red.), 2014, *Food and Wine Events in Europe. A stakeholder approach*, Routledge, London-New York
- Chaturvedi A., 2009, *Event Management. A Professional and Development Approach*, Global India Publications Pvt. Ltd., Delhi
- Dwyer L., Wickens E., 2013, *Event Tourism and Cultural Tourism. Issues and Debates*, Routledge, London - New York
- Elgersson A., 2005, *Exploring event tourism strategies – a case study of four Nordic tourism organizations*, Uniwersytet Göteborg
- Freyer W., Meyer D., Schierhag K., (red.), 1998, *Events – Wachstumsmarkt im Tourismus?*, FIT-Verlag, Dresden

- Getz D., 1991, *Festivals, Special Events and Tourism*, Van Nostrand Reinhold, New York
- Getz D., 1997. *Event management and event tourism*, Cognizant Corporation, New York
- Getz D., 2018, *Event Evaluation. Theory and methods for event management and tourism*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Jordan J., Newbold Ch. (red.), 2016, *Focus on World Festivals: Contemporary Case Studies and Perspectives*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Korstanje M. E., Raj R., Griffin K., 2018, *Risk and Safety Challenges for Religious Tourism and Events*, CABI, Wallingford
- Lucas R., 2005, *Der öffentliche Raum als Bühne. Events im Stadt- und Regionalmarketing*, Seria: Wuppertal Papers, Band 154, Wuppertal
- Newbold Ch., Jordan J., Kelly P., Diaz K., 2019, *Principles of Festival Management*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Niekerk v. M., Getz D., 2019, *Event Stakeholders Theory and methods for event management and tourism*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Opaschowski H., 1991, *Events im Tourismus. Sport- Kultur- und Städtereisen*, Seria: Schriften des deutschen Übersee-Instituts, Band 41, Hamburg
- Page S., Connell J., 2009, *Event Tourism*, Routledge, New York
- Picard D., Robinson M., 2006, *Festivals, Tourism And Social Change*, Channel View Publications, Bristol
- Rennen W., 2007, *City Events. Place Selling in a Media Age*, Amsterdam University Press, Amsterdam
- Raj R., Morpeth N.D. (red.), 2007, *Religious Tourism and Pilgrimage Festivals Management: An International Perspective*, CABI, Wallingford
- Richards G., Palmer R., 2010, *Eventful Cities. Cultural management and urban revitalization*, Elsevier Ltd. / Butterworth-Heinemann
- Rosa M. C., 2002, *Festa, Lazer e Cultura*, Wyd. Papirus, Campinas
- Säfken A., 1999, *Der Event in Regionen und Städtekooperationen. Ein neuer Ansatz des Regionalmarketings?*, „Schriften zur Raumordnung und Landesplanung“, Augsburg
- Shruti A., Anuktrati S., 2021, *Event Tourism in Asian Countries. Challenges and Prospects*, Apple Academic Press, Palm Bay

Smith M, Onderwater L., Veldman J., 2012, *Tourism, Leisure and Mega-Events in the Transformation of 21st Century Cities*, ATLAS, Arnhem

Van der Wagen L., White L., 2010, *Events Management. For tourism, cultural, business and sporting events*, Pearson Australia, Frenchs Forest

Yeoman I., Robertson M., Ali-Knight J., Drummond S., McMahon-Beattie U., 2011, *Festival and Events Management - an international arts and culture perspective*, Routledge, Abington – New York

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

Brida J. G., Meleddu M., Tokarchuk O., 2017, *Use value of cultural events: The case of the Christmas markets*, "Tourism Management" nr 59, s. 67–75

Chang S., Gibson H., Sisson L., 2014, *The loyalty process of residents and tourists in the festival context*, "Current Issues in Tourism", vol. 17, is. 9, s. 783-799

Chen Z., King B., Suntikul W., 2020, *Co-creation of value for cultural festivals: behind the scenes in Macau*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is.4, s. 430-444

Dowson R., 2016, *Event as Spiritual Pilgrimage: A Case Study of the 'Cherish' Christian Women's Conference*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/2, art. 4

Everett S., Parakootathil D.J., 2018, *Transformation, meaning-making and identity creation through folklore tourism: the case of the Robin Hood Festival*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 1, s. 30-45

Ezeuduji I.O., 2015, *Strategic event-based rural tourism development for sub-Saharan Africa*, "Current Issues in Tourism", vol. 18, is. 3, s. 212-228

Ferdinand N., Williams N.L., 2013, *International festivals as experience production systems*, "Tourism Management", nr 34, s. 202–210

Fernandes C., Melo C., Cardoso M., 2016, *Monitoring the Tourism Impact of a Cultural and Religious Event: A Case Study in Northern Portugal*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/2, art. 5

Getz D., 2008, *Event tourism: Definition, evolution and research*, "Tourism Management" 29 (2008), s. 403-428

- Heejeong H.L., Shim H.C., 2019, *Experiential festival attributes, perceived value, satisfaction, and behavioral intention for Korean festival goers*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 19/2, s. 199–212
- Kazár K., 2020, *Brand communities and self-concept congruency in the case of a music festival*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 20/2, s. 157–169
- Kim S., Chung J.Y., King B., 2018, *Intra-Asian performing arts tourism – the motivations, intentions, and performance preferences of Japanese visitors*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is. 3, s. 372–388
- Kruger M., Saayman M., 2019, *'All that jazz': the relationship between music festival visitors' motives and behavioural intentions*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 19, s. 2399–2414
- Lau Ch. Y., Li Y., 2015, *Producing a sense of meaningful place: evidence from a cultural festival in Hong Kong*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 13/1, s. 56–77
- McKercher, B.; Wan S. M.; Tse T., 2006, *Are Short Duration Cultural Festivals Tourist Attractions?* „Journal of Sustainable Tourism” nr 14(1)
- Richards G. 2000, *The European Cultural Capital Event: Strategic Weapon in the Cultural Arms Race?* “International Journal of Cultural Policy” nr 6
- Yeh H-R., Lin L-Z., 2017, *Exploring tourists' nostalgic experiences during culture festivals: the case of the Sung Chiang Battle Array*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, is. 4, s. 391–424
- Yeh H-R., Lin L-Z., Lu C-F., 2019, *Classification of traditional cultural elements in temple street festivals using the fuzzy Kano model*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 10, s. 1190–1215
- Zhang C.X., i inni, 2019, *National identity and cultural festivals in postcolonial destinations*, "Tourism Management" nr 73, s. 94–104

Polskie publikacje zwarte:

Krakowiak B., Stasiak A. (red.), 2014, *Kultura i turystyka – w kręgu wydarzeń*, ROTWŁ, Łódź

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Bełkot A., 2009, *Karnawał i „karnawał” w turystyce*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 24–34

- Buczowska K., 2009, *Kulturowa turystyka eventowa*, [w:] K. Buczowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 91-118
- Buczowska K., Majchrowicz E., 2010, *Fiesty hiszpańskie – jeszcze święta lokalne, czy już tylko atrakcje dla turystów?*, „Turystyka Kulturowa” nr 4-6, s. 18-38
- Ćwikła M., 2012, *Turystyka eventowa a nowe trendy w kształtowaniu programów artystycznych festiwali i instytucji teatralnych*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 5-17
- Dziadowiec J., 2016, *Imprezy folklorystyczne jako forma folkturystyki/etnoturystyki oraz forma organizacji i zarządzania dziedzictwem niematerialnym. Perspektywa folkorganizatorów i folkturystów*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 91-115
- Geise P., 2008, *Karnawał i karnawalizacja w kontekście turystyki miejskiej*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 257-270
- Gładysz E., Wszendybył-Skulska E., 2018, *Festiwal im. Jana Kiepury w Krynicy Zdroju jako produkt turystyczny oraz jego znaczenie dla rozwoju miasta*, „Folia Turistica” nr 48, s. 241-260
- Konieczna E., 2014, *Festiwale i przeglądy filmowe jako cel turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 6-18
- Kromka G., Kurowski P., Kudłacz A., 2018, *Targi Bożonarodzeniowe jako atrakcyjny produkt turystyczny Krakowa*, „Folia Turistica” nr 47, s. 137-158
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Eventy kulturalne Wielkopolski jako część potencjału turystyki kulturowej regionu (+ raport z analizy potencjału turystycznego eventów regionu)*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 6-24 (i raport): s. 78-91
- Orłowski D., Woźniczko M., 2012, *Imprezy gastronomiczne jako element kształtujący rynek turystyki kulinarnej w Małopolsce*, [w:] M. Jalinik, R. Ziółkowski (red.), *Rynek usług turystycznych*, Politechnika Białostocka, s. 276-302
- Orłowski D., Woźniczko M., 2019, *Festiwale promujące żywność i napoje w turystyce kulinarnej*, [w:] A. W. Brzezińska, K. Smyk, (red.), *Festiwale, konkursy, przeglądy a ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego*, UMCS w Lublinie / PTL we Wrocławiu i NID, Lublin–Wrocław–Warszawa, s. 307-328

- Ratkowska P., 2010, *O festiwalu w kontekście turystyki kulturowej, czyli turystyka eventowa raz jeszcze*, „Turystyka Kulturowa” nr 4-6, s. 109-129
- Rekuć I., 2018, „Oblężenie Malborka”, jako event militarnej turystyki kulturowej. *Analiza profilu turystów biorących udział w wydarzeniu*, „Turystyka Kulturowa”, nr 1, s. 80-94
- Skoczylas K., Brzezińska-Wójcik T., 2016, *Natężenie ruchu turystycznego na wybranych festiwalach - pozytywne i negatywne aspekty jego wpływu na system społeczno-gospodarczy Lublina w opinii mieszkańców miasta*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (35), s. 109-121
- Smoleńska O., 2009, *Najnowsze trendy w turystyce eventowej. Gry fabularne i wydarzenia związane z fantastyką i technologią XXI wieku*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 31-39
- Świergiel S., Buczkowska K., 2009, *Wyjazdy na imprezy elektronicznej muzyki tanecznej forma kulturowej turystyki eventowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s.28-40
- Święcicki K., 2010, *Peregrynacje do miejsc związanych z teatrem Cricot 2. Przyczynek na temat rozwoju turystyki teatralnej* [w:] M. Kazimierzak (red.) *Współczesne podróże kulturowe*, AWF Poznań, s. 203-214
- Zarębski P.M, Kurdyś-Kujawska A., 2020, *W poszukiwaniu wartości pozaekonomicznych eventów i festiwali: ujęcie teoretyczne*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 44-57

8.2. Turystyka edukacyjna

8.2.1. Podróże studyjne

Literatura zagraniczna - publikacje zwarte:

- Demmer B., 2012, *Eine Studienfahrt nach Nordamerika*, Salzwasser-Verlag, Paderborn
- Dürste H., Fenner M, 1986, *Studienreisen in der Erwachsenenbildung in die Dritte Welt. Neue Ansätze zum interkulturellen Lernen*, Deutscher Volkshochschul-Verband, Bonn

Rudolphi P., 2007, *Studienreisen in der erlebnisgesellschaft. Eine Untersuchung zu den Implikationen der Erlebnisorientierung in der Touristik*, „Paderborner Geographische Studien zur Tourismusforschung und Destinationsmanagement“ nr 20, Paderborn

Schäfer K.H., 1995, *Reisen um zu lernen. Zur Funktion von Studienreisen in der Erwachsenenbildung. Dargestellt an Beispielen der Volkshochschulen*, „Paderborner Geographische Studien zur Tourismusforschung und Destinationsmanagement“ nr 9, Paderborn

Steinecke A., 2001, *Konzeption, Organisation und Durchführung einer Studienreise – Beispiel Republik Irland*, Universität Paderborn, Paderborn

The impact of travel experiences on the cultural, personal and social development of young people, 2007, WYSE Travel Confederation, Amsterdam.

Polskie publikacje zwarte:

Brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Mikos von Rohrscheidt A., 2009, *Podróże studyjne jako klasyczna forma turystyki kulturowej*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 119-156

8.2.2. Podróże tematyczne i szlaki kulturowe

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Timothy D.J., Boyd S.W., 2014, *Tourism and Trails: Cultural, Ecological and Management Issues* (seria: *Aspects of Tourism*, 64), Channel View Publications, Bristol - Buffalo - Toronto

Cultural Routes of the Council of Europe, 2016, Council of Europe, Madrid

Global Cultural Routes, Tourism and socio-economic viability, 2012, (zbiorowe), University of Jammu

Global Report on Cultural Routes and Itineraries, 2015, The UNWTO Affiliate Members Global Report, vol. 12, UNWTO, Madrid

Maier J. (red.), 1994, *Touristische Straßen – Beispiele und Bewertung*, „Arbeitsmaterialien zur Raumordnung und Raumplanung“, Band 137, Bayreuth

Meyer-Cech K., 2003, *Themenstraßen als regionalne Kooperationen und mittel zur touristischen Entwicklung – fünf österreichische Beispiele*, Universität für Bodenkultur, Wien

Pechlaner H., (red.), 1999, *Burgen und Schlösser zwischen Tradition und Wirtschaftlichkeit. Probleme und Perspektiven*, Wien

Repp T., 1999, *Route 66: The empires of amusement*, Mock Turtle Press, Lynnwood

Schmude J., Trono A., 2003, *Routes for tourism and culture. Some examples for creating thematic routes from Italy, Greece, Portugal and Germany*, Seria: *Beiträge zur Wirtschaftsgeographie*, Regensburg, Band 5, Universität Regensburg

Western Silk Road Roadmap, 2018o, UNWTO / European Commission, UNWTO, Madrid

Williams T., 2014, *The Silk Roads: an INCOMOS Thematic Study*, Working Paper, ICOMOS, Charenton-le-Pont

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Caton K., Santos C., 2007, *Heritage tourism on Route 66: Deconstructing nostalgia*, "Journal of Travel Research", 45, s. 371–386

Hassen T.B., Tremblay D-G., 2016, *Wine Routes in Quebec: Between Marketing and Development of Networks*, *Journal of Gastronomy and Tourism*", 2/1, s. 27-42

MacLeod N., 2017, *The role of trails in the creation of tourist space*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 5, s. 423-430

Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *Materiality of a themed route as a benchmark for contemporary tourist products and a chance for creation of a competitive offer*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 146-156

Moir P., Mylonopoulos D., Konstantinou G., 2021, *Tourists, Pilgrims and Cultural Routes: The Case of the Kumano Kodo Route in Japan*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 9/3, s. 36-48

Paiva O., Seabra C., Abrantes J.L., 2019, *Cultural Routes Crossing Portugal: history and traditions*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 7/4, art. 4

Pereiro X., 2018, *Ancient ways, new cultural tourism routes: The Inner Portuguese Way to Santiago de Compostela*, [w:] E. Gómez Pellón (red.), *Rural Worlds*,

Social Sustainability and Local Landscapes in Globalisation Era. Case Studies in Southern Europe, Thompson Reuters, Iruña, s. 289-315

Polskie publikacje zwarte:

Bogacz-Wojtanowska E., Gawęł Ł., Góral A. (red.), 2016, *Szlaki kulturowe jako medium zmian w kulturze*, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Kraków

Dominik P., 2015, *Szlaki kulinarne jako element turystycznej atrakcyjności regionu – Mazowsze*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-IR, Warszawa

Gawęł Ł. 2011, *Szlaki dziedzictwa kulturowego. Teoria i praktyka zarządzania*, UJ, Kraków

Jackowski A.; Mróz F.; Chodorowicz I. (red.), 2008, *Drogi św. Jakuba w Polsce: stan badań i organizacja*, Podhalańska PWSZ w Nowym Targu

Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Regionalne szlaki tematyczne. Idea, potencjał, organizacja*, Proksenia, Kraków

Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, zarządzanie, oferta kulturowo-turystyczna*, Proksenia, Kraków

Tomczak J., 2013, *Kulturowe szlaki tematyczne Warszawy*, Uniwersytet Warszawski (e-book)

Włodarczyk B., Krakowiak B., Latosińska J. (red.), *Kultura i Turystyka. Wspólna Droga*, ROTWŁ, Łódź

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Czajkowski Sz., 2014, *Szlak Orlich Gniazd – waloryzacja potencjału turystyczno-kulturowego*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 78-100

Dubińska A., 2013, *Kreowanie nowego produktu turystycznego na bazie szlaku tematycznego – Małopolska Ścieżka Winna*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 38-52

Duda T., 2018, *Szlak dziedzictwa kulturowego jako produkt identyfikujący tożsamość i stymulujący dywersyfikację turystyki w regionie – na przykładzie budowanego Szlaku Gryfitów (Pomorze Zachodnie)*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 95-112

- Gaweł Ł., 2012, *Szlaki dziedzictwa kulturowego – praktyka zarządzania. Refleksje po audycie śląskiego Szlaku Zabytków Techniki*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 5-27
- Gaweł, Ł., 2012, *W cieniu Zagłębia Ruhry? O potencjale kulturowym obiektów przemysłowych województwa śląskiego, wpisanych w obręb Szlaku Zabytków Techniki*, [w:] K. Skalski, Ł. Gaweł (red.), *Od hałdy do kultury*, Wydawnictwo Attyka, Kraków, s. 17-32
- Graczyk M., Kabacińska M., Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Lubuski Szlak Wina i Miodu, waloryzacja potencjału turystyczno-kulturowego*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 65-92
- Kłás J., 2019, *Nowa Huta na szlakach kulturowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 92-114
- Kowalczyk A., 2003, *Szlaki wina - nowa forma aktywizacji turystycznej obszarów wiejskich*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 32, s. 69-98
- Łach J., 2019, *Wołoskie tradycje pasterskie Beskidu Małego jako podstawa kreowania liniowego produktu w ramach turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 92-111
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Kulturowe szlaki turystyczne - próba klasyfikacji oraz postulaty w zakresie ich tworzenia i funkcjonowania*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 201-228 oraz: „Turystyka Kulturowa”, Nr 2, s. 17-32 (wersja rozszerzona).
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Polskie szlaki turystyczno-kulturowe: kryteria i zasady waloryzacji potencjału*, „Turystyka Kulturowa” Nr 4, s. 4-29
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Tematyczne podróże po szlakach jako forma turystyki kulturowej*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 384-402
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Wykorzystanie średniowiecznych obiektów obronnych w Polsce w ramach różnych form turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 4-25
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Szlaki kulturowe jako skuteczna forma tematyzacji przestrzeni turystycznej na przykładzie Niemieckiego Szlaku Bajek*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 4-27

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Koordinacja turystycznych szlaków tematycznych – analiza wybranych systemów polskich i europejskich* „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 35-61
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Elementy formalno-prawne w organizacji kulturowych szlaków turystycznych - balast czy istotna potrzeba? Zarys problematyki na podstawie analizy funkcjonowania wybranych systemów* [w:] Cubuła P. (red.) *Szlaki turystyczne a prawo. Przeszłość, teraźniejszość przyszłość*, COTG PTTK, Kraków, s. 73-94
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Materialność szlaku tematycznego jako wyznacznik współczesnego standardu produktu turystycznego i szansa na konkurencyjną ofertę*, [w:] T. Studzienicki (red.), *Szlaki kulturowe w Europie. Organizacja, promocja, zarządzanie*, „Bernardinum”, Pelplin 2013, s. 33-46
- Orzechowska K., 1997, *Szlaki dziedzictwa kulturowego jako produkt turystyczny*, [w:] *Kulturowe aspekty turystyki i gospodarki turystycznej*, UKFiT/PST, Warszawa, s. 41-49
- Orzechowska-Kowalska K., 2003, *Zasady tworzenia europejskich szlaków kulturowych* „Turyzm” z.2 , s. 69-78
- Orzechowska-Kowalska K., 2009, *Europejskie Szlaki Kulturowe Rady Europy*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 3-19
- Orzechowska-Kowalska K., 2014, *Europejskie Szlaki Kulturowe Rady Europy w Polsce*, „Rozprawy Naukowe AWF we Wrocławiu” nr 46, s. 112-118
- Piotrowski, P., Czerny, K., 2017, *Współpraca na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego z wykorzystaniem analizy sieci społecznych*, „Turystyka Kulturowa” nr 1/2017 (styczeń-luty 2017), s. 160-170
- Pokojska W., 2017, *Szlaki kultury industrialnej jako element procesu rewitalizacji obszarów poprzemysłowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 30-41
- Stasiak A., 2006, *Produkt turystyczny – szlak*, „Turystyka i Hotelarstwo” nr 10, s. 9-40
- Stasiak A., 2007, *Szlaki turystyczne – zagospodarowanie, atrakcja czy produkt turystyczny?* [w:] P. Kuleczka (red.) *Szlaki turystyczne a przestrzeń turystyczna, materiały konferencyjne*, Zarząd Główny PTTK, Warszawa, s. 45-54
- Tomczak J., 2013, *Szlak kulinarny jako przykład szlaku tematycznego*, „Prace i Studia Geograficzne” nr 52, s. 47-62

- Wieszczyńska A.I., 2015, *Szlak Tradycyjnego Rzemiosła Podkarpacia jako szansa na rozwój turystyki kulturowej w regionie*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 36-46
- Woźniczko M., Orłowski D., 2011, *Lubuski Szlak Wina i Miodu oraz jego kulturowe znaczenie dla rozwoju turystyki winiarskiej*, [w:] B. Sawicki, J. Janicka (red.), *Wielowymiarowe aspekty turystyki kulturowej*, UP w Lublinie, s. 158-174
- Woźniczko M., Orłowski D., 2011, *Szlaki kulinarne komponentem wiejskiego produktu turystycznego*, [w:] C. Jastrzębski (red.), *Turystyka wiejska na drodze do komercjalizacji*, WSEiP w Kielcach, s. 101-123
- Woźniczko M., Orłowski D., 2012, *Innowacyjność szlaków winnych w ofercie turystycznej wybranych krajów europejskich*, [w:] M. Jalinik, R. Ziółkowski (red.), *Rynek usług turystycznych*, Politechnika Białostocka, s. 536-555

8.2.3. Turystyka biograficzna i genealogiczna

Literatura zagraniczna:

- Basu P., 2002, *Homecomings: Genealogy, Heritage-Tourism and Identity in the Scottish Highland Diaspora*, dysertacja doktorska - University of London
- Higginbotham, G., 2012, *Seeking roots and tracing lineages: constructing a framework of reference for roots and genealogical tourism*, „Journal of Heritage Tourism”, vol. 7, is. 3, s. 189-203
- Santos C. A., Yan G., 2009, *Genealogical tourism. A phenomenological examination*, „Journal of Travel Research”, s. 371-386
- Soligo M., Dickens D.R., 2020, *Rest in Fame: Celebrity Tourism in Hollywood Cemeteries*, "Tourism Culture & Communication", 20/2-3, s. 141-150
- Timothy, D. J., 1997, *Tourism and the Personal Heritage Experience*, „Annals of Tourism Research”, 24(3), s. 751-754

Polskie pozycje książkowe

brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Kołodziejczyk K.P., 2018, *Fenomen Járy Cimrmana w perspektywie turystycznej*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 7-24

- Kołodziejczyk K.P., 2021, *Postać Tomáša G. Masaryka w ofercie turystycznej Republiki Czeskiej – niewykorzystany potencjał?*, "Turystyka Kulturowa" nr 2 (119), s. 104-147
- Osojca-Kozłowska S.I., 2021, *Dziedzictwo wybitnych astronomów - potencjał czy niewykorzystana szansa dla turystyki kulturowej Polski*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (120), s. 180-210
- Słomiński M., Wanat G., 2021, *Wybrane praktyki pamięci o "polskich kryptoanalitikach" i ich znaczenie dla turystyki kulturowej w Polsce*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (120), s. 211-235
- Prinke R.T., 2009, *Turystyka genealogiczna – niedostrzegana nisza*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 3-11
- Rodacka M., 2003, *Specyfika i walory muzeów biograficznych w Polsce*, „Turystyka i Hotelarstwo” nr 4, s.35-60
- Rodacka M., 2002, *Ruch turystyczny w muzeach biograficznych w Polsce i ich znajomość wśród społeczeństwa*, „Turyzm” z. 1, s. 37-53
- Rojek K., 2009, *Znaczenie pamiątek i rekonstrukcji historycznych epoki napoleońskiej w Polsce dla rozwoju turystyki kulturowej (historyczno-biograficznej)*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 4-27
- W jaki sposób turystyka kulturowa skupia się na podmiocie?, 2021, dyskusja ekspercka, "Turystyka Kulturowa", nr 3 (120), s. 373-413
- Wyszowska I., 2008, *Szanse rozwoju turystyki biograficznej w Polsce*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 381-391
- Wyszowska I., 2008, *Turystyka biograficzna - istota, znaczenie, perspektywy*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 21-31.
- Wyszowska I., Hinc A., 2021, *Paweł Edmund Strzelecki (1797-1873) – dziedzictwo i pamięć w perspektywie turystyki biograficznej*, "Turystyka Kulturowa", nr 3 (120), s. 236-268

8.2.4. Pozostałe podróże edukacyjne

Literatura zagraniczna:

- Falk J. H., Ballantyne R., Packer J., Benckendorff P., 2012, *Travel and learning: A neglected tourism research area*, „*Annals of Tourism Research*“, nr 39 (2), s. 908–927
- Fu X., Huang Z.J., Li Q., Kirillova K., 2018, *Dissecting Chinese adolescents' overseas educational travel experiences: movements, representations and practices*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 10, s. 1115-1136
- Gibson H. J., 1998, *The educational tourist*, "Journal of Physical Education, Recreation & Dance" nr 69 (4), s. 32–34
- Gómez-Ullate M., Pereiro X., 2017, *Cultour + An Erasmus + strategic partnership on cultural tourism, entrepreneurship education and innovation*, "International Journal of Scientific Management and Tourism" t. 3, nr 3, s. 207–242
- Iglesias M., 2016, *The language tourism market system: conceptualising language tourism*, "International Journal of Scientific Management and Tourism", t. 2, s. 25–40
- Menzel N., Weldig A., 2011, *Educational tourism: Language holidays, study trips, educational trips and further training* [w:] A. Papathanassis (red.), *The long tail of tourism*, Gabler Verlag / Springer Fachmedien, Heidelberg - Wiesbaden, s. 201–211
- Pitman T., Broomhall S., McEwan J., Majocha E., 2010, *Adult learning in educational tourism*, „*Australian Journal of Adult Learning*“ nr 50 (2), s. 219–238
- Ritchie B.W., Carr N., Cooper Ch.P., 2003, *Managing Educational Tourism*, Channel View Publications, Clevedon
- Sie L., Patterson I., Pegg S., 2016, *Towards an understanding of older adult educational tourism through the development of a three-phase integrated framework*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 2, s. 100-136
- Steinecke A., 1990, *Lernen. Auf Reisen? Bildungs- und Lernchancen im Tourismus der 90er Jahre*, Bielefelder Tourismus-Lektionen, Seria IKFA, Nr 9, Bielefeld.
- Tang C.F., 2021, *The threshold effects of educational tourism on economic growth*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 1, s. 33-48
- Yang F.X., Lau V., 2019, *Experiential learning for children at World Heritage Sites: The joint moderating effect of brand awareness and generation of Chinese family travelers*, "Tourism Management" nr 72, s. 1-11

Polskie publikacje zwarte:

Cynarski W.J., 2015, *Turystyka naukowa w perspektywie socjologii wizualnej*, Fabryka Druku, Warszawa

Czerniawska O., Juraś-Krawczyk B.(red.), 2001, *Podróże jako projekt edukacyjny*, Wyd. WSHE, Łódź

Przychodzeń Z.J. (red.), Seria: *Problemy rozwoju turystyki edukacyjno-kulturowej w Polsce i na świecie*, Wyd. SGGW, Warszawa, do roku 2010 ukazało się 12 tomów (część publikacji w większości tomów odnosi się do regionów i obszarów w kontekście turystyki edukacyjnej)

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Alejziak B., 2018, *Międzynarodowa turystyka edukacyjna a rozwój osobisty i zawodowy młodzieży studenckiej*, "Zeszyty Naukowe MWSE w Tarnowie", z. 1 (37), s. 115–134

Buczowska K., 2012, *Edukacja kulturalna i artystyczna poprzez turystykę kulturową*, [w:] M. Kosińska K. Sikorska, A. Skórzyńska (red.), *Edukacja kulturalna jako projekt publiczny?* Galeria miejska Arsenał, Poznań, s. 335-353

Cieślakowski K., Brusokas A., 2020, *Wybrane czynniki atrakcyjności konferencji naukowych jako produktów systemowych na międzynarodowym rynku turystycznym*, "Turizm" nr 30/1, s. 13-20

Cynarski W.J., 2010, *Między Tajpej a Pensacolą. O turystyce naukowej refleksje własne*, "Ido. Ruch dla kultury", t. 10 / 2010, s. 89-101

Cynarski W.J., 2020, *Antropologia turystyki naukowej i kongresowej – typy turystów i gospodarzy*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 55-68

Hetman K., 2015, *Możliwości realizacji edukacyjnych i wychowawczych funkcji turystyki na przykładzie Poznania*, "Studia Peregrinica" nr 13 (1), s. 69-81

Kosmala G., Chylińska D., 2017, *Science tourism – rozważania nad genezą i zakresem znaczeniowym definicji zjawiska*, "Folia Turistica" nr 43, s. 167-188

Leśniewska-Napierała K., Napierała T., Tjørve K.M.C., Tjørve E., 2020, *Konkurs jako metoda pedagogiczna w turystycznej edukacji uniwersyteckiej: studium przypadku nauczania twórczego rozwiązywania problemów*, "Turizm" nr 30/1, s. 43-53

Mika M., 2007, *Formy turystyki poznawczej*, [w:] W. Kurek (red.), *Turystyka*, PWN, Warszawa, s.198-231

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Podróże seminaryjne*, [w:] *Turystyka Kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, GWSHM Milenium, Gniezno, s. 92-96
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Podróż jako wyraz dynamizmu życia oraz czynnik osobistego rozwoju*, [w:] Krawczyk Z., Lewandowska-Tarasiuk E., Sienkiewicz J.W. (red.), 2009, *Człowiek w podróży*, Almamater, Warszawa, s. 315-336
- Murrmann J., 2016, *Turystyka lingwistyczna rozpatrywana przez pryzmat danych wizualnych – o prawdziwym charakterze wakacyjnych kursów językowych na podstawie analizy fotografii*, "Folia Turistica" nr 40, s. 27-46
- Pokojski W., Wołejko A., Starszuk A., 2020, *Turystyka językowa i jej znaczenie w edukacji młodzieży na przykładzie Malty*, "Prace i Studia Geograficzne", t. 65.4, s. 81-93
- Pytel S., Szkup R., 2018, *Kształceniowa funkcja wyjazdów turystycznych seniorów i młodzieży*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (42), s. 115-123
- Różewska J. M., 2008, *Wybrane aspekty młodzieżowej turystyki językowej - nauka angielskiego w Wielkiej Brytanii*, „*Turystyka i Rekreacja*”, t.4, s. 119-127
- Skotniczna E., 2020, *Antropologia turystyki naukowej i kongresowej – typy turystów i gospodarzy*, "Turystyka Kulturowa" nr 2., s. 69-92
- Śniadek J., Górka J., 2016, *Aktywność turystyczna słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku na przykładzie wybranych placówek w Wielkopolsce*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (34), s. 107-118

8.3. Powszechna turystyka kulturowa

8.3.1. Turystyka kulturowa w miastach i turystyka miejska

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- AlSayyad N. 2001, *Consuming tradition, manufacturing heritage: global norms and urban forms in the age of tourism*, Routledge, London
- Ashworth, G. J.; Tunbridge, J. E., 1990, *The Tourist-Historic City. Retrospect and Prospect of Managing the Heritage City*, Belhaven, London
- Ashworth, G. J., 2000, *The tourist-historic city: retrospect and prospect of managing the heritage city*, Pergamon, Amsterdam-New York

- Barrera-Fernandez D., 2016, *Attracting Visitors to Ancient Neighbourhoods: Creation and Management of the Tourist-historic City of Plymouth*, UK, InPlanning, Groningen
- Boberg K. Fechner O., Feist R., 2009, *Kulturtourismus - Zukunft für die historische Stadt*, VDG-Verlag, Weimar
- Cazes, G., Potier F., 1998, *Le tourisme et la ville: expériences européennes*, L'Harmattan, Paris
- Chesnel M., 2001, *Le tourisme culturel de type urbain : aménagement et stratégies et mise en valeur*. Wyd. L'Harmattan, Paris
- City Tourism and Culture. The European experience*, 2005, Redakcja: grupa badawcza LA group & Interarts, Wyd. UNWTO, Madrid / European Travel Commission, Bruxelles
- Colomb C., Novy J. (red.), 2016, *Protest and resistance in the tourist city*, Routledge, London
- Fainstein S., Judd D., 1999, *The tourist City*, Yale University Press, Yale
- Hayllar B., Griffin T., Edwards D. (red.), 2008, *City Spaces – Tourist Places: Urban Tourism Precincts*, Elsevier, Oxford
- Hill S.E., 2017, *Alternative Tourism in Budapest: Class, Culture, and Identity in a Postsocialist City*, Lexington Books, Lanham - Boulder - New York - London
- Khirfan L., 2017, *World Heritage, urban design and tourism: three cities in the Middle East*, Routledge, London - New York
- Kolb B.M., 2006, *Tourism Marketing for Cities and Towns. Using Branding and Events to Attract Tourists*, Elsevier, Amsterdam
- La demande touristique en espace urbain*, 1999, (red.), *Direction du Tourisme*, Collection Données Économiques nr 33, ONZ
- Landgrebe S., Schnell P.(red.), 2005, *Städtetourismus*, Oldenburg Verlag, München / Wien
- Lauterbach B., 2013, *Städtetourismus. Kulturwissenschaftliche Studien. Eine Einführung*, Königshausen und Neumann, Würzburg
- Law C. M., 1995, *Urban Tourism: attracting visitors to large cities*, Cassell, London.
- Law, C. M., 2002, *Urban Tourism The Visitor Economy and the Growth of Large Cities*, Continuum, London
- Maitland R., Brent W.R., 2009, *City Tourism: National Capital Perspectives*, CABI Publishing, Wallingford

- Maitland R., Newman P., 2009, *World Tourism Cities: Developing Tourism Off the Beaten Track*, Routledge, New York-London
- Maier, G., Grabler, K., Wöber, K., Mazanec, J. A. (red.), 1997, *International city tourism: analysis & strategy*, Pinter/Cassell, London
- Manual for tourism management in heritage cities and towns in Asia for local government and community stakeholders*, 2000 (opr.: McDougall & Vines, Conservation and Heritage Consultants, Norwood), UNESCO
- Meier I., 1994, *Städtetourismus*, Trierer Tourismus Bibliographie, Band 6, Trier
- Orbash A., 2000, *Tourists in Historic Towns: Urban Conservation and Heritage Management*, Routledge: Spon Press, London
- Page S., 1995, *Urban tourism*, Routledge, New York-London
- Page S., Hall C. M., 2002, *Managing Urban Tourism. Themes in Tourism*, Prentice Hall, New Jersey
- Pearce D.G., 2001, *An integrative framework for urban tourism research*, Elsevier Science, Oxford
- Richards G., Duif L., 2019, *Small Cities with big dreams. Creative Placemaking and Branding Strategies*, Routledge, New York - Abington
- Selby M., 2003, *Understanding Urban Tourism: Image, culture and experience*, IB Tauris, London
- Spirou C., 2011, *Urban tourism and urban change. Cities in a global economy*, Routledge, New York
- The Future of City Tourism, 2006*, (red.), WTO, UNWTO, Madrid
- Tourisme Urbain, 1994, Collection Revue Espaces, Cahier Espaces*, nr. 39
- UNWTO/ WTCF *City Tourism Performance Research*, 2019, UNWTO, Madrid
- Walton M., 2003, *Managing tourism in cities*, Wiley, Baffins Lane
- Wober K.W., 2002, *City tourism*, Springer Verlag, Wien
- World Tourism Organization i in., 2018, 'Overtourism'? – *Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions*, vol. 1, UNWTO, Madrid
- World Tourism Organization i in., 2019, 'Overtourism'? *Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions*, vol. 2: Case Studies, UNWTO, Madrid
- Wyrzykowski J. (red.), 2005, *Urban tourism - present state and development perspectives*, A.U.T. Interior, Wrocław

Yazigi E., 2003, *Civilização Urbana, Planejamento e Turismo, Contexto*, Sao Paulo
Zuziak Z., Broński K., 1992, *Managing tourism in historic cities*, International Cultural Centre, Kraków.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Ashworth G.J., 1992, *Is there an urban tourism? "Tourism Recreation Research" nr 17 (2), s. 3–8*

Barber L.B., 2019, *Heritage tours and trails on foot in Hong Kong: towards a typology that crosses the tourist-local divide*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, Is. 4, s. 295-307

Cantillon Z., 2020, *Urban heritage walks in a rapidly changing city: tensions between preservation and development on the Gold Coast, Australia*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 2, s. 149-163

Castro Fernández B.M. i in. 2016, *Historic city, tourism performance and development: The balance of social behaviours in the city of Santiago de Compostela (Spain)*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/3, s. 282–293

Clave S.A., 2019, *Urban Tourism and Walkability*, [w:] E. Fayos-Sola, Ch. Cooper (red.), *The Future of Tourism. Innovation and Sustainability*, Springer International Publishing, Cham, s. 195-211

D'Auria A., 2009. *Urban cultural tourism: Creative approaches for heritage-based sustainable development*, "International Journal of Sustainable Development", 12(2-4), s. 275-289

Dulska A.K., 2021, *Urban Jewish heritage and its (in)visibility: perspectives from Navarre, Spain*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is 5, s. 580-597

Ebejer J., 2019, *Urban heritage and cultural tourism development: a case study of Valletta's role in Malta's tourism*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/3, s. 306-320

Ebejer J., Xuereb K., Avellino M., 2021, *A critical debate of the cultural and social effects of Valletta 2018 European Capital of Culture*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/1, s. 97-112

Kowalczyk-Anioł J., Nowacki M., 2018, *Tourist Consumption of a Contemporary City - a Transgenerational Analysis*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (44), s. 7-15

- Kramer C.S., 2018, *Die sprachliche Konstruktion von Mußeräumen im Städtetourismus am Beispiel von Florenz, Italien*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 10/1, s. 29-47
- Liszewski S., 2014, *Urban Tourist Penetration Space - an Industrial City Case Study*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (28), s. 307-324
- Matoga Ł., Pawłowska A., 2018, *Off-the-beaten-track tourism: a new trend in the tourism development in historical European cities. A case study of the city of Krakow, Poland*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 14, s. 1644-1669
- Maxim C., 2019, *Challenges faced by world tourism cities – London's perspective*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 9, s. 1006-1024
- Mullins P., 1992, *Cities for pleasure: The emergence of tourism urbanization in Australia*, "Built Environment", 18, s. 187–198
- Novy J, Colomb C., 2017, *Urban tourism and its discontents: an introduction* [w:] C. Colomb J. Novy (red.), *Protest and resistance in the tourist city*, Routledge, London, s. 1-30
- Paradis T., 2004, *Theming, tourism, and fantasy city*, [W:] A. Lew, C. Hall, A. Williams (red.), *A companion to tourism*, Blackwell, Oxford, s. 195–209
- Pirillo Ramos S., Mundet L., 2021, *Tourism-phobia in Barcelona: dismantling discursive strategies and power games in the construction of a sustainable tourist city*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/1, s. 113-131
- Tokarchuk O., Gabriele R., Maurer O., 2017, *Development of city tourism and well-being of urban residents: A case of German Magic Cities*, „Tourism Economics“, 23(2), 343-359
- Ostrowska-Tryzno A., Pawlikowska-Piechotka A., 2016, *Planning Short-Stay 'Weekend Breaks' Based on the Cultural, Natural And Social Resources of the Small Town*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (36), s. 153-163
- Stoltenberg L., Stors N., Frisch T., 2021, *Reisen in der eigenen Stadt: Stadt(teil)tourismus während der Corona-Pandemie*, „Zeitschrift für Tourismuswissenschaft“, vol. 13, nr 3, s. 316-323
- Su M.M., Yu J., Qin Y., Wall G., Zhu Y., 2021, *Ancient town tourism and the community supported entrance fee avoidance – Xitang Ancient Town of China*, "Journal of Tourism and Cultural Change" vol. 19, is.5, s. 709-731

Weng L., Weng S., Luo X., 2021, *Development of petite bourgeoisie commercial landscapes in China's historic towns: a perspective from tourists' taste and distinction*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/1, s. 19-37

Wickens E., 2017, *The consumption of cultural experiences in city tourism*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 17/3, s. 264–271

Polskie publikacje zwarte:

Jażdżewska I. (red.), 2008, *Funkcja turystyczna miast*, UŁ, Łódź

Lisowski M. (red.), 2008, *Turystyka i rekreacja w mieście*, WSM, Białystok

Maczak A. (red.), 2008, *Turystyka miejska*, Wydawnictwo Uczelniane WS Gospodarki, Bydgoszcz

Mikos v. Rohrscheidt A. (red.), 2011, *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek miejskiej turystyki kulturowej*, Proksenia/KulTour.pl, Kraków/Poznań

Pawlicz A., 2008, *Promocja produktu turystycznego: turystyka miejska*, Difin, Warszawa

Zmyślony P., 2015, *Funkcja turystyczna w procesie internacjonalizacji miast*, Proksenia, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Adamus J., Paluch M., 2012, *Wydarzenia kulturalne w mieście przemysłowym. Przykład Łodzi*, „Turystyka Kulturowa”, nr 9, s. 35-54

Baczwarow M., 1999, *Europejskie miasta kultury a turystyka*, „Turyzm”, t. 9, z.1., s. 189-199

Buryan P., 2014, *Nowe oblicza miast jako element miejskiej turystyki kulturowej na przykładzie azjatyckich tygrysów i innych azjatyckich metropolii*, „Turystyka Kulturowa”, nr 4, s. 41-57

Cieloch G., 2015, *Relacyjny model produktu turystycznego w kontekście turystyki miejskiej*, "Studia Peregrinica" nr 13 (1), s. 27-38

Chylińska D., Kosmala G., 2018, *Turystyka miejska schodzi pod ziemię. Rola piwnic i podziemi w turystyce – zarys zagadnienia*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 25-43

Czarnecka M., 2014, *Idea miasta-ogrodu a turystyka kulturowa – studium przypadku dzielnicy Włochy m. st. Warszawy*, „Turystyka Kulturowa” nr 5., s. 78-89

- Derek M., 2013, *Turystyka poza utartym szlakiem – nowy model turystyki miejskiej*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 5-17
- Dzieńdziura K., 2008, *Turystyka kulturowa w przestrzeni miejskiej - relacje przestrzenne i międzykulturowe*, [w:] Bosiacki S. (red.) *Gospodarka turystyczna w XXI wieku: problemy i perspektywy rozwoju w skali regionalnej i lokalnej*, AWF Poznań, 2008, s. 319-325
- Faracik R., Kurek W., Mika M., Pawlusiński R., 2015, „Stare” i „nowe” wartości w turystyce miejskiej. *Zarys problematyki*, [w:] P. Trzepacz, J. Więclaw-Michniewska, A. Kołoś (red.), *Miasto w badaniach geografów*, t. 1., IGiGP, UJ, Kraków, s. 121–133
- Faryś M., Kijowska J., 2018, *Projekt kulturowego szlaku turystycznego śladami Witolda Gombrowicza w Buenos Aires*, "Studia Peregrinica" nr 22 (2), s. 85-102
- Gawel Ł., 2013, *Rozwój turystyki a polityka zrównoważonego rozwoju miast historycznych (na przykładzie Krakowa)*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 39-52
- Głyda B., 2013, *Miejski turysta – przyglądając się pustce*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 48-60
- Górna A., Górny K., Kowalczyk A., 2016, *Dziedzictwo kolonialne jako atrakcja dla turystyki miejskiej*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 59-90
- Górna A., Górny K., 2019, *Perspektywy wykorzystania rolnictwa miejskiego jako nowej formy turystyki miejskiej – przykład Singapuru*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 69-83
- Głyda B., 2013, *Miejski turysta – przyglądając się pustce*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 48-60
- Jażdżewska I., 2017, *Mural jako atrakcja turystyczna w mieście przemysłowym – przykład Łodzi*, „Turyzm” nr 27/2, s. 45-57
- Kaczmarek J., Kaczmarek S., 2009, *Turystyka kulturowa - Człowiek w miejskiej przestrzeni wymiany*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF Poznań, s. 7-35
- Kaczmarek S., 2020, *Odsłony miejskiej turystyki kulturowej w Kanadzie: Quebec City, Montreal, Toronto*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 7-40
- Kołodziejczyk K., 2018, *Potencjał polskich miast pod względem zabytkowych tramwajów i ich wykorzystanie w turystyce*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (42), s. 209–224

- Kołodziejczyk K.P., 2020, *Między elitarnością i egalitaryzmem – w poszukiwaniu właściwego charakteru produktu turystycznego Zabytkowej Linii Tramwajowej we Wrocławiu*, "Turystyka Kulturowa" nr 30/1, s. 107-124
- Komorowski J., 2018, *Współczesne problemy ekonomiczno-społeczne turystyki masowej w miastach*, "Studia Peregrinatio" nr 22 (2), s. 13-32
- Korpysz A., Kowalczyk A., 2017, *Franz Kafka w praskiej przestrzeni miejskiej: rozwój produktu turystyki literackiej w oparciu o życie i twórczość pisarza*, "Turystyka Kulturowa" nr 2., s. 53-82
- Kosiński W., 2002, *Krajobraz małych miast a turystyka – silne i słabe strony*, „Folia Turistica” nr 12, 31-41
- Kosowska P., 2013, *Oferta kulturalna jako jedna z możliwości poznania charakteru kulturowego miasta – na przykładzie dzielnicy Friedrichshain-Kreuzberg w Berlinie*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 18-29
- Kowalczyk A., 2003, *Rozwój funkcji turystycznej jako cel polityki miejskiej*, [w:] G. Gołębowski (red.), *Kierunki rozwoju badań naukowych w turystyce*, WN PWN, Warszawa, s. 183-194
- Kowalczyk A., 2005, *Nowe formy turystyki miejskiej*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 35, s. 155-197
- Kowalczyk A., 2013, *Kultura, nauka i rozrywka we miejskiej przestrzeni turystycznej*, [w:] B. Włodarczyk, B. Krakowiak, A. Stasiak (red.), 2013, *Kultura i turystyka. Miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź, s. 103-122
- Kowalczyk A., 2016, *Atrakcyjność turystyczna parków na obszarach miejskich – zarys problemu*, "Turystyka Kulturowa" nr 1., s. 94-130
- Kowalczyk A., 2020, *Wielofunkcyjność turystyczno-rekreacyjna miejskich waterfrontów*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 173-231
- Kowalczyk-Anioł J., Zmysłony P., 2017, *Turystyka miejska jako źródło protestów społecznych: przykłady Wenecji i Barcelony*, "Turystyka Kulturowa" nr 2., s. 7-36
- Królikowska-Tomczak A., Machnik A., 2019, *Zrównoważona turystyka miejska w kontekście turystyki kulturowej*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 76-98
- Kruczek Z., 2018, *Turyści vs. mieszkańcy. Wpływ nadmiernej frekwencji turystów na proces gentryfikacji miast historycznych na przykładzie Krakowa*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 29-41

- Lewandowska A.M., Chodkowska-Miszczuk J., 2019, *Zrównoważona turystyka miejska jako nowe, niezbędne podejście do rozwoju turystyki kulturowej. Przykład Torunia*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 99-120
- Liniany J., 2015, *O związkach turystyki z przestrzenią miejską – „stare miasto” jako symulacja*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 58-71
- Liubitseva O., Mykhaliuk M., Mykhailenko T., 2017, *Turystyka jako czynnik zrównoważonego rozwoju małych miast*, „Studia Peregrinica” nr 18 (2), s. 51-64
- Liszewski S., 1999, *Przestrzeń turystyczna miasta (przykład Łodzi)*, „Turystyka”, t. 9/1, s. 51-73
- Madurowicz M., 2008, *Rozumienie turystyki miejskiej*, Warszawa, dostępny online: www.wgsr.uw.edu.pl/turyzm/uploads/publikacje/TurystykaWmieście_MMadurowicz.pdf
- Mika M., 2007, *Turystyka miejska*, [w:] W. Kurek (red.), *Turystyka*, PWN, Warszawa, s. 319-328
- Madurowicz M., 2008, *Kto jest turystą w wielkim mieście? Poszukiwania badawcze*, [w:] A. Kowalczyk. (red.), *Turystyka Kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 59-84
- Meyer B., Gardzińska A., Sawińska A., 2016, *Miasto jak o obszar aktywności turystycznej i rekreacyjnej na przykładzie Szczecina*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki” nr 3 (35), s. 85-95
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Nowoczesne trasy miejskie jako forma prezentacji historii i kultury oraz oferta turystyczna*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź, s. 95-126
- Miszewska B., 2009, *Miasto jako obiekt detektywistycznych odkryć turysty*, [w:] Leniartek M.K. (red.), *Terra incognita w turystyce*, WSZ, Wrocław, s. 421-436
- Niezgoda A., Wyszowska I., 2020, *Architektura baroku jako inspiracja do uczestnictwa w turystyce miejskiej (na podstawie opinii turystów o wybranych zabytkach Krakowa, Warszawy i Poznania)*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 71-94
- Olejniczak M., 2018, *Możliwości rowerowej rekreacji i turystyki kulturowej w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym*, „Studia Peregrinica” nr 22 (2), s. 65-83
- Papińska-Kacperek J.B., 2016, *Miejskie aplikacje mobilne w turystyce kulturowej w Polsce*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 67-85

Prylińska M., Ratkowska P., 2009, *City break – próba wyjaśnienia i zdefiniowania zjawiska w odniesieniu do polskiego rynku usług turystycznych*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 3-15

Rogowski M., 2013, *Miejskie trasy turystyczne „CityWalk” na przykładzie Kłodzka – ewaluacja produktu turystycznego*, "Studia Peregrinica" nr 10 (2), s. 91-107

Skalski K., 2013, *Cittaslow – światowa sieć miast dobrego życia a turystyka kulturowa*, [w:] Włodarczyk B., Krakowiak B., Stasiak A. (red.), 2013, *Kultura i turystyka. Miejsca spotkań*, ROTWŁ, Łódź, s. 123-134

Smoleńska I.E., 2012, *Opuszczone miasta jako destynacje w turystyce kulturowej – analiza przykładów*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 5-21

Stefanowska A., 2014, *Rola rzeki w rozwoju turystyki miejskiej na przykładzie Warszawy i wybranych miast europejskich*, "Turystyka Kulturowa" nr 8, s. 6-19

Tomczykowska P., 2014, *Turystyka kulturowa szansą na rozwój miasta kreatywnego. Przykład Bydgoszczy i Torunia*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 39-54

Tomczykowska P., 2014, *Święta ulic toruńskiego Starego Miasta – nowa forma promocji dziedzictwa kulturowego w turystyce miejskiej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5., s.6-27

Warcholik W., 2014, *Turystyka kulturowa - na krakowskiej planszy gry miejskiej*, "Turystyka Kulturowa" nr 7, s. 6-19

Wilkońska A., 2016, *Slow turystyka w dużych miastach – kreowanie nieśpiesznych dzielnic*, „Folia Turistica”, nr 36, s. 199-218

Zmyślony P., 2018, *Miasto 24 godziny* [w:] Walas B., Kachniewska M., Mikołajczyk A., Zmyślony P. (red.), 2018, *Miasta Historyczne 3.0. Mieszkańcy a odwiedzający – w poszukiwaniu jakości i komfortu* (skrót wystąpień i wnioski z konferencji), Urząd Miasta Krakowa, Kraków, s. 12-20.

8.3.2. Wiejska turystyka kulturowa

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

Drews K., 2017, *Kulturtourismus im ländlichen Raum an dritten Orten der Begegnung als Chance zur Integration von Kultur und Tourismusentwicklung*, Universität Hildesheim, Hildesheim

- Feng X., 2017, *Tourism and Prosperity in Miao Land: Power and Inequality in Rural Ethnic China*, Lexington Books, Lanham - Boulder - New York - London
- George W.E, Mair H., Reid D.G., 2009, *Rural Tourism Development: Localism and Cultural Change*, Channel View Publications
- Hausmann A., 2020, *Handbuch Kulturtourismus im ländlichen Raum. Chancen - Akteure - Strategien*, transcript Verlag, Bielefeld
- Kaul A., 2012, *Turning the Tune: Traditional Music, Tourism, and Social Change in an Irish Village*, Berghahn Books, New York - Oxford
- World Tourism Organization and Huzhou City, 2017, *International Rural Tourism Development – An Asia-Pacific Perspective*, UNWTO, Madrid.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Anderson W., 2015, *Cultural tourism and poverty alleviation in rural Kilimanjaro, Tanzania*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 13/3, s. 208-224
- Blapp M., Mitas O., 2018, *Creative tourism in Balinese rural communities*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, Is. 11, s. 1285-1311
- Cempaka D., Murti W., 2020, *Performing rural heritage for nation branding: a comparative study of Japan and Indonesia*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 2, s. 127-148
- Christou P., Sharpley R., 2019, *Philoxenia offered to tourists? A rural tourism perspective*, "Tourism Management" nr 72, s. 39-51
- Cichowska J., 2017, *Cultural Heritage of Pałuki in Relation to Development of Agritourism in the Region*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (40), s. 83-91
- Csurgó B., Hindley C., Smith M.K., 2020, *Imagined Idylls and Nostalgic Idealization: Gastronomic Tourism in Rural Hungary*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 4/1, s. 13-28
- Doğan M., 2019, *Ecological ideals, sustainable tourism and the heritage concept of an eco-village: the case of Arcosanti, USA*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 4., s. 371-381
- Frisvoll S., 2013, *Conceptualising authentication of ruralness*, "Annals of Tourism Research", nr 43, s. 272-296

- Gupta V., Roy H., Promsivapallop P., 2021, *Local cuisine image dimensions and its impact on foreign tourist's perceived food contentment in Delhi*, "Tourism Recreation Research", vol. 46, is. 4, s. 487-499
- Juschten M., Hössinger R., 2021, *Out of the city – but how and where? A mode-destination choice model for urban–rural tourism trips in Austria*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 10, s. 1465-1481
- Koster R.L.P., 2008, *Mural-based tourism as a strategy for rural community economic development. Advances in culture*, „Tourism and Hospitality Research”, nr 2, s. 153–192
- Kwiatkowski G., 2018, *The Multifarious Capacity of Food Festivals in Rural Areas*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 3/3, s. 217-227
- MacDonald R.; Jolliffe L (red.), 2003, *Cultural rural tourism: Evidence from Canada*, "Annals of Tourism Research" nr 30 (2), s. 28-48
- Martins Almeida A.M., Correia A., Pimpão A., 2014, *Segmentation by benefits sought: the case of rural tourism in Madeira*, "Current Issues in Tourism", vol. 17, is. 9, s. 813-831
- Mitchell P., Fisher R., 2010, *From Passenger to Driver: Creativity and Culture in Rural Communities*, "Tourism Culture & Communication", 10/3, s. 187-200
- Mokoena L.G., 2020, *Cultural tourism: cultural presentation at the Basotho cultural village, Free State, South Africa*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/4, s. 470-490
- Murti D., 2021, *Home and Away: Australian Travelers' Consumption Of Everyday Village Life in Indonesia*, "Tourism Culture & Communication", vol. 21, nr 3, s. 183-202
- Nematpour M., Khodadadi M., 2021, *Farm tourism as a driving force for socioeconomic development: a benefits viewpoint from Iran*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 2, s. 247-263
- Oster R.L.P., 2008, *Mural-based tourism as a strategy for rural community economic development. Advances in culture*, „Tourism and Hospitality Research”, nr 2, s. 153–292
- Pham L.D.Q., Driml S., Walters G., 2018, *Managing seasonality in rural destinations: a case study of South Gippsland – Australia*, "Tourism Recreation Research", vol. 43, is. 4, s. 445-455
- Popp L., McCole D., 2016, *Understanding tourists' itineraries in emerging rural*

tourism regions: the application of paper-based itinerary mapping methodology to a wine tourism region in Michigan, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 11, s. 988-1004

Prince S., 2017, *Craft-art in the Danish countryside: reconciling a lifestyle, livelihood and artistic career through rural tourism*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 15/4, s. 339-358

Royo-Vela M., 2009, *Rural-cultural excursion conceptualization: A local tourism marketing management model based on tourist destination image measurement*, "Tourism Management" nr 30, s. 419-428

Soewarlan S., 2019, *Re-creating rural performing arts for tourism in Indonesia*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/5, s. 577-593

Tiberghien G., Xie Ph.F., 2018, *The life cycle of authenticity: neo-nomadic tourism culture in Kazakhstan*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/3, s. 234-247

Ting H., i inni, 2019, *Ethnic food consumption intention at the touring destination: The national and regional perspectives using multi-group analysis*, "Tourism Management" nr 71, s. 518-529

Tirado Ballesteros J.G., Hernandez M., 2021, *Challenges facing rural tourism management: A supply-based perspective in Castilla-La Mancha (Spain)*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 21/2, s. 216-228

Wu M-Y., 2016, *Approaching tourism: perspectives from the young hosts in a rural heritage community in Tibet*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 11, s. 1158-1175

Yu W., Spencer D.M., 2020, *A qualitative study of visitors to small-scale farms on a tropical Island*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is. 3, s. 389-400.

Polskie publikacje zwarte:

Janicka J. (red.) 2011, *Dziedzictwo kulturowe wsi a turystyka*, Wyd. UP w Lublinie, Lublin

Jastrzębski C. (red.), 2015, *Turystyka wiejska bez granic*, WSEPiNM w Kielcach

Jędrzyak T., 2010, *Wiejska turystyka kulturowa*, PWE, Warszawa

Piotrowski J.P.; Idziak W., 2001, *Kultura bogactwem turystyki wiejskiej*, Fundacja Wspomaganie Wsi, Warszawa

Widawski K., 2011, *Wybrane elementy dziedzictwa kulturowego środowiska wiejskiego - ich wykorzystanie w turystyce na przykładzie Hiszpanii i Polski*, IG Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Cynarski W.J., Słupecki J., 2011, *Treści turystyki kulturowej w obszarze badań agroturystyki i turystyki wiejskiej w świetle polskiej literatury przedmiotu*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 25-34

Dorocki S., 2020, *Lokalne dziedzictwo kulturowe, jako element rozwoju usług agroturystycznych w Polsce*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 72-84

Gorączko M., Cichowska J., 2017, *Znaczenie lokalnych zasobów kulturowych w zagospodarowaniu turystycznym przestrzeni wiejskiej Kotliny Kolskiej*, „Studia Obszarów Wiejskich” nr 45, s. 59-83

Kowalska N., 2019, *Wioski tematyczne jako przykład innowacji w turystyce na terenie pogórnictwa*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 7-19

Idziak W., 2009, *Wioska tematyczna w aspekcie ekonomicznym*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka. Wspólnie zyskać!*, WSTH, Łódź, s. 51-60

Idziak W., 2009, *Specjalizacja tematyczna wsi a turystyka*, Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 127-138

Kłoczko-Gajewska A., Śpiewak R., Zarębski P., 2015, *Aktywizacja obszarów wiejskich w oparciu o produkty żywnościowe na przykładzie wsi tematycznych*, "Turystyka Kulturowa" nr 12, s. 37-50

Kosmaczewska J., 2009, *Tworzenie markowych produktów turystyki wiejskiej w oparciu o wybrane dyscypliny sztuki ludowej*, [w:] P. Palich (red.) *Marka wiejskiego produktu turystycznego*, AM w Gdyni, Gdynia, s. 203-209

Machnik A., 2008, *Na pograniczu turystyki kulturowej i przyrodniczej – turystyka wiejska i agroturystyka*, [w:] M. Kazimierzak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 226-232

Maćkowiak M.; Seelieb P., 2009, *Wioski tematyczne jako produkt turystyczny i ich rola w rozwoju społeczności lokalnych*, [w:] M.K. Leniartek (red.), *Terra incognita w turystyce*, WSZ, Wrocław, s. 315-324

Midura F., 2008, *Dziedzictwo kulturowe elementem ożywienia ruchu turystycznego na wsi* [w:] *Ochrona środowiska. - turystyka i dziedzictwo kulturowe Pogórza Dynowskiego: V Konferencja Naukowo-Techniczna "Błękitny San". Materiały konferencyjne*, Jabłonka, 24-25 kwietnia 2008, Dynów, s. 33-42

Mokras-Grabowska J., 2007, *Kultura ludowa w polskiej turystyce – autentyczność czy komercja?* [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem czy osobno?*, WSTH Łódź, s. 257-272

- Mokras-Grabowska J., 2009, *Możliwości rozwoju turystyki kulturowej obszarów wiejskich w Polsce* „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 13-30
- Mokras-Grabowska J., 2009, *Wykorzystanie kultury ludowej w turystyce – nieuchronna komercjalizacja czy „ostatnia deska ratunku”?*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 139-162
- Orłowski D., 2008, *Pożywienie ludowe jako znacząca atrakcja turystyki etnograficznej*, [w:] M. Jalinik (red.), *Innowacje w rozwoju turystyki*, Politechnika Białostocka, s.181-191
- Orłowski D., Woźniczko M., 2007, *Edukacyjne znaczenie skansenów w propagowaniu tradycji kulinarnych w turystyce wiejskiej*, [w:] J. Sikora (red.), *Turystyka wiejska a edukacja-różne poziomy, różne wymiary*, Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, s. 228-241
- Orłowski D., Woźniczko M., 2006, *Kuchnia jako element tradycji ludowej w turystyce wiejskiej*, [w:] B. Ditrich (red.), *Marka w turystyce wiejskiej, catering/bar/mała gastronomia z elementami tradycyjnego produktu regionalnego*, Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku, s. 38-55
- Orłowski D., Woźniczko M., 2015, *Inicjatywy Lokalnych Grup Działania w Polsce promujące dziedzictwo kulinarne w turystyce wiejskiej*, [w:] C. Jastrzębski (red.), *Turystyka wiejska bez granic*, WSEPiNM w Kielcach, s. 71-85
- Pabian B., 2014, *Folklorizm i mistyfikacja w kulturowej działalności gospodarstw agroturystycznych – nieformalny sposób przekazywania wiedzy o kulturze ludowej*, "Turystyka Kulturowa" nr 9, s. 32-45
- Poczta J., 2008, *Kultura bogactwem turystyki wiejskiej – „odkrywanie wartości małych ojczyzn”*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 217-225
- Poczta J., 2013, *Wiejska turystyka kulturowa zgodna z paradygmatem zrównoważonego rozwoju*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 21-35
- Przybyś J., 2008, *Dylematy wiejskiej turystyki kulturowej*, [w:] A. Kowalczyk (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 85-117
- Woźniczko M., Orłowski D., 2006, *Bogactwo kuchni polskiej jako markowy produkt turystyki wiejskiej*, [w:] B. Ditrich (red.), *Marka w turystyce wiejskiej, catering/bar/mała gastronomia z elementami tradycyjnego produktu*

regionalnego, Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku, Gdańsk, s. 21-37

Woźniczko M., Orłowski D., 2008, *Wielkanocne obrzędy oraz tradycje kulinarne i ich wykorzystanie w ofercie turystyki wiejskiej*, [w:] I. Sikorska-Wolak (red.), *Potencjał turystyczny w regionach*, SGGW, Warszawa, s. 51-69

Zakrzewska J., 2011, *Wiejska turystyka kulturowa na przykładzie Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 4-19.

8.3.3. Turystyka etniczna i sentymentalna

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Bunten A.C., Graburn N.H., (red.), 2018, *Indigenous Tourism Movements*, University of Toronto Press, Toronto

Butler R., Hinch T. (red.), 2007, *Tourism and indigenous peoples*, Elsevier, Oxford

Diekman A., Smith M.K. (red.), 2015, *Ethnic and Minority Cultures as Tourist Attractions*, seria: Aspects of Tourism: 65, Channel View Publications, Bristol

Jacobsen C., 2019, *Tourism and indigenous heritage in Latin America: as observed through Mexico's magical village Cuetzalan*, Routledge, Oxon - New York

Lehrer E.T., 2013, *Jewish Poland Revisited: Heritage Tourism in Unquiet Places*, Indiana University Press, Indianapolis

Maier P., 1996, *Rootstourismus. Reisen auf den Spuren der ausgewanderten Vorfahren unter besonderer Berücksichtigung des Hunsrück-Nahe-Raumes*, Seria: Materialien zur Fremdenverkehrsgeographie, t. 36, Geographische Gesellschaft, Trier

Nath J., 2000, *The cultural heritage of a tribal society*, Wyd. Omsons Publications, New Delhi

Picard M., Wood R., 1997, *Tourism, ethnicity, and the state in Asian and Pacific societies*, University of Hawaii Press, Honolulu

Ryan C., Aicken M., 2005, *Indigenous tourism. The commodification and management of culture*, seria: Advances in research tourism series, Elsevier, Amsterdam

Watson I., 2007, *Roots Tourism in Hofsos*, Hofsos-Reykjavik, 2007

- Whitford M., Ruhanen L., Carr A. (red.), 2017, *Indigenous Tourism Cases from Australia and New Zealand*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Xie Ph. F., 2011, *Authenticating Ethnic Tourism*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo- Toronto
- Zeppel H., 2006, *Indigenous Ecotourism: Sustainable Development and Management*, Ecotourism Series, Nr 3, CABI Publishing, Wallingford.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – artykuły:

- Bechtel D., 2016, *Remembrance tourism in former multicultural Galicia: The revival of the Polish–Ukrainian borderlands*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/3, s. 206–222
- Buultjens J., Brereton D., Memmott P., Reser J., Thomson L., O'Rourke T., 2010, *The mining sector and indigenous tourism development in Weipa, Queensland*, "Tourism Management" nr 31(5), s. 597–606
- Cassel S.H., Maureira T.M., 2017, *Performing identity and culture in Indigenous tourism – a study of Indigenous communities in Québec, Canada*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 15/1, s. 1-14
- Chołuj A., Gawrecki K., 2019, *Jewish quarter in Medieval Lorca (south-eastern Spain)*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 107-122
- Cohen E., 2016, *Ethnic tourism in mainland Southeast Asia: the state of the art*, "Tourism Recreation Research", vol. 41, is. 3, s. 232-245
- Corsale A., Vuytsyk O., 2018, *Jewish heritage tourism between memories and strategies. Different approaches from Lviv, Ukraine*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, Is. 5, s. 583-598
- Gholamian A., Maleki F., Rezaii A., 2021, *Are they the 'other'? The ethno-nationalism experiences of Iranian Kurdish ethnic tourists*, "Journal of Tourism and Cultural Change" vol. 19, is.5, s. 587-605
- Godis N., Nilsson J.H., 2018, *Memory tourism in a contested landscape: exploring identity discourses in Lviv, Ukraine*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 15, s. 1690-1709
- Higgins-Desbiolles F., Trevorrow G., Sparrow S., 2014, *The Coorong Wilderness Lodge: A case study of planning failures in Indigenous tourism*, "Tourism Management" nr 44, s. 46–57

- Holder A., Ruhanen L., 2017, *Identifying the relative importance of culture in Indigenous tourism experiences: netnographic evidence from Australia*, "Tourism Recreation Research", vol. 42, is. 3, s. 316-326
- Hsu P-H., 2018, *Tourist Perceptions of Living Authenticity in Indigenous Tourism Destinations: The Case of Smangus Village in Taiwan*, "Tourism Culture & Communication", 18/1, s. 117-131
- Hu Y., Ngai Ph., 2021, *Organizational Communications in Developing Ethnic Tourism: Participatory Approaches in Southwest China*, "Tourism Culture & Communication", 21/2, s. 123-142
- Io M-U., 2017, *Exploring the motivation of Chinese immigrants for homeland tourism*, *Current Issues in Tourism*", vol. 20, is. 5, s. 521-535
- Mackellar J., Derrett R., 2015, *Standing Stones, Festival, and the Celtic Diaspora*, "Tourism Culture & Communication", 15/3, s. 227-236
- Maleki F., Gholamian A., 2020, *Antecedents and consequences of ethnic tourist satisfaction: the moderating role of ethnic identity*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 6, s. 597-611
- Mensah I., 2015, *The roots tourism experience of diaspora Africans: A focus on the Cape Coast and Elmina Castles*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 10, is 3, s. 213-232
- Oakes T., 2000, *Ethnic tourism* [w:] J. Jafari (red.), *Encyclopedia of tourism*, Routledge, New York, s. 204-205
- Pelliccia A., 2018, *In the family home: roots tourism among Greek second generation in Italy*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 18, s. 2108-2123
- Phommavong S., Sörenso E., 2014, *Ethnic tourism in Lao PDR: gendered divisions of labour in community-based tourism for poverty reduction*, "Current Issues in Tourism", vol. 17, is. 4, s.350-362
- Picard D., Pocock C., Trigger D., 2014, *Tourism as theatre: performing and consuming indigeneity in an Australian wildlife sanctuary*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 12/3, s. 206-223
- Ranasinghe R., Cheng L., 2018, *Tourism-induced mobilities and transformation of indigenous cultures: where is the Vedda community in Sri Lanka heading to?*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/5, s. 521-538

Redicker S., Reiser D., 2017, *Ethnic tourism* [w:] L. Lowry (red.), *The SAGE International Encyclopedia of Travel and Tourism*, Sage Publications Ltd., t. 4, s. 441-444

Ruhanen L., Whitford M., McLennan, C.-l., 2015, *Indigenous tourism in Australia: Time for a reality check*, "Tourism Management" nr 48, s. 73–83

Scheyvens R., i inni, 2021, *Indigenous tourism and the sustainable development goals*, "Annals of Tourism Research", nr 90, art. 103260

Smith V.L., 1996, *Indigenous tourism: the four Hs* [w:] R. Butler, T. Hinch (red.), *Tourism and indigenous peoples*, International Thomson Business Press, London, s. 283-307

Smith V. L., 1997, *The four Hs of tribal tourism: Acoma – a Pueblo case study*, [w:] Ch. Cooper, S. Wanhill (red.), *Tourism development environmental and community issues*, John Wiley & Sons, Chichester-New York, s. 141–152

Sotomayor S., Arroyo C.G., Barbieri C., 2019, *Tradition and modernity side-by-side: experiential tourism among Quechua communities*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 17/4, s. 377-393

Su M.M., i inni, 2016, *Tourist–community interactions in ethnic tourism: Tuva villages, Kanas Scenic Area, China*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/1, s. 1-26

Thimm T., Karlaganis C., 2020, *A conceptual framework for indigenous ecotourism projects – a case study in Wayanad, Kerala, India*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 3, s. 294-311

Tingting E.L., McKercher B., Tak E., Chan H., 2020, *Towards a conceptual framework for diaspora tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 17, s. 2109-2126

Whitford M., Ruhanen L., 2014, *Indigenous Tourism Businesses: An Exploratory Study of Business Owners' Perceptions of Drivers and Inhibitors*, *Tourism Recreation Research*", vol. 39, is. 2, s. 149-168

Woosnam K.M., i inni, 2018, *Stereotypes and perceived solidarity in ethnic enclave tourism*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/2, s. 138-154

Wu T.Ch., Wall G., Tsou L-Y., 2017, *Serious tourists: a proposition for sustainable indigenous tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, is. 13, s. 1355-1374

Wu T-Ch., Lin Y-E., Wall G., Feifan P.X., 2020, *A spectrum of indigenous tourism experiences as revealed through means-end chain analysis*, "Tourism Management" nr 76, art. 103969

Yang L., 2011, *Ethnic tourism and cultural representation*, "Annals of Tourism Research" nr 38(2), s. 561–585

Yang L., 2011, *Cultural tourism in an ethnic theme park: tourists' views*, "Journal of Tourism and Cultural Change", vol.9, is. 4, s. 320-340

Yang J., Ryan C., Zhang L., 2016, *Impersonation in ethnic tourism - The presentation of culture by other ethnic groups*, "Annals of Tourism Research" nr 56, s. 16–31

Yang L., Wall G., 2009, *Ethnic tourism: A framework and an application*, "Tourism Management" nr 30(4), s. 559–570

Yun H.J., Zhang H., 2017, *Cultural conservation and residents' attitudes about ethnic minority tourism*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 17/2, s. 165–175

Zhang, M., 2019, *Boundaries Versus Borders: Transforming Ethnic Cultural Representation into Place Identity Through Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 19/4, s. 243-251

Zhuang L., i inni, 2017, *Socially sustainable ethnic tourism: a comparative study of two Hakka communities in China*, *Tourism Recreation Research*", vol. 42, is. 4, s. 467-483.

Polskie publikacje zwarte:

Horolets A., 2013, *Konformizm, bunt, nostalgia. Turystyka niszowa z Polski do krajów byłego ZSRR*, Universitas, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Balińska A., 2016, *Warszawa jako obszar recepcji turystyki jidysz-kulturowej*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (35), s. 73-84

Banaszkiewicz M., 2008, *Wybrana Ziemia Szamanów. Unikatowy okaz turystyki przyszłości czy raj zdeptany?* [w:] M. Kazimierzak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s.170-177

Banaszkiewicz M., 2009, *Turystyka etniczna*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 175-200

- Cichoń P., 2016, „Podwieczorek u Berbera” – gospodarze i goście w świetle turystyki etnicznej. *Antropologiczna analiza ofert biur podróży*, „Folia Turistica” nr 36, s. 219-240
- Duda-Seifert M., 2016, Wydarzenia jako etniczna atrakcja kulturowa - nowy trend w turystyce eventowej - na przykładzie mniejszości żydowskiej w Polsce, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki”, nr 1 (33), s. 235-246
- Kamler K., 2018, Dziedzictwo żydowskie Białegostoku i możliwości jego wykorzystania w turystyce, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 63.2, s. 43-63
- Lisocka-Jaegermann B., 2003, *Turystyka etniczna w Ameryce Łacińskiej. Przegląd problematyki badawczej*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 32, s. 49-67
- Małkowska-Bieniek E., 2009, *Polskie judaika jako magnes turystyczny*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 30-63
- Motyka M., 2016, *Turystyka etniczna a turystyka sentymentalna*, „Przestrzeń Społeczna” nr 1 (11), s. 156-177
- Parzych K., Kibycz A., 2010, *Etnoturystyka na Huculszczyźnie – stan obecny i możliwości rozwoju*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 4-16
- Tomczewska-Popowycz N., 2016, *Wokół definicji turystyki sentymentalnej i etnicznej*, „Folia Turistica” nr 40, s. 47-70.
- Ziołkowska-Weiss K.J., 2020, *Krakowski Kazimierz w kontekście turystyki sentymentalnej Żydów*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 86-104.

8.3.4. Kulturowa turystyka militarna

Literatura zagraniczna:

- Bornarel F., i inni, 2021, *Exploring travellers' experiences when visiting Verdun battlefield: a TripAdvisor case study*, „Current Issues in Tourism”, vol. 24, is. 6, s. 824-841
- Gordon B.M., 2018, *War tourism: Second World War France from defeat and occupation to the creation of heritage*, Cornell University Press, Ithaca NY
- Lloyd D.W., 1998, *Battlefield Tourism: Pilgrimage and the Commemoration of the Great War in Britain, Australia and Canada (Legacy of the Great War)*, Berg Publisher, Oxford

- Miles S., 2014, *Battlefield sites as dark tourism attractions: an analysis of experience*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 9, is. 2, s. 134-147
- Miles S.T., 2016, *The western front – landscape, tourism and heritage*, Pen & Sword Books Ltd.
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Adaptation of fortress-type sites for cultural tourism „IDO, Movement for physical culture”*, vol. 13, no. 2, s. 38-55
- Naef P., 2016, *Tourism and the ‘martyred city’: memorializing war in the former Yugoslavia*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/3, s. 222-239
- Ryan C., 2007, *Battlefield Tourism. History, Place and Interpretation*, Seria: *Advances in Tourism Research*, Elsevier, Oxford
- Samida S., 2018, *Schlachtfelder als touristische Destinationen: Zum Konzept des Thanatourismus aus kulturwissenschaftlicher Sicht*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 10/2, s. 267-290
- Winter C., 2016, *Social memory and battle names: Exploring links between travel, memory and the media*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/3, s. 242–253.

Polskie publikacje zwarte:

- Białuński G. (red.) 2003, *Fortyfikacje jako atrakcje turystyczne*, Wyd. PWSZ w Giżycku/Towarzystwo Miłośników Twierdzy Boyen w Giżycku, Giżycko
- Jędrusiak T., Mikos von Rohrscheidt A., 2011, *Militarna turystyka kulturowa*, Wyd. PWE, Warszawa
- Ziarkowski D., 2014, *Zamki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Problemy konserwacji i udostępniania dla turystyki*, Proksenia, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Barwicka K., 2018, *Veer Yatra jako przykład działalności turystycznej umożliwiającej realizację turystyki militarnej w Indiach*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 47-61
- Bernaciak A., Wiśniewska R., 2015, *Możliwości turystycznego wykorzystania dawnych obiektów militarnych północnego odcinka Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego*, "Studia Peregrinatio" nr 14 (2), s. 123-135

- Białek P., 2018, *Obiekty z czasów II wojny światowej jako atrakcje turystyczne południowej Norwegii (na przykładzie Kristiansand Kanonmuseum)*, "Turystyka Kulturowa" nr 1., s. 7-25
- Bończak B., 2013, *Bitwa Łódzka z 1914 roku jako szansa na rozwój militarnej turystyki kulturowej w metropolitalnym regionie turystycznym Łodzi*, „Turyzm”, z. 23/1, s. 17-28
- Cynarski W.J., 2012, *Zamki, jako dziedzictwo polskiej sztuki fortyfikacji i jako atrakcja turystyczna*, „IDO, Movement for physical culture”, t. 12, nr 4, s.56-67
- Cynarski W.J., Chała J., 2015, *Zamki i turnieje: Turystyka pasjonatów kultury militarnej Europy*, "Turystyka Kulturowa" nr 6., s. 21-35
- Chylińska D., 2006, *Obiekty militarno-wojskowe z czasów II wojny światowej na Dolnym Śląsku jako produkt turystyczny : aktualne wykorzystanie i szanse rozwoju*, „Turyzm” z.1, s. 5-19
- Chylińska D., 2013, *Pole bitwy jako przedmiot zainteresowania i przystosowania turystycznego - zarys problematyki*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 6-16
- Chylińska D., 2014, *Pola bitewne dzisiejszego polsko-czeskiego pogranicza Dolnego Śląska w aspekcie turystycznym. Wspólny produkt turystyczny?*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 6-29
- Chylińska D., 2014, *Uczytelnienie historycznego krajobrazu pól bitewnych a jego interpretacja na przykładach pobojuwiska racławickiego i Pól Grunwaldzkich*, „Folia Turistica” nr 31, s. 77-104
- Faracik R., 2009, *Miejsca pamięci z okresu II wojny światowej a współczesna turystyka (ze szczególnym uwzględnieniem Krakowa)*, [w:] Stasiak A. (red.), *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 113-126
- Kociszewski P., 2018, *Turystyka militarna: zagospodarowanie zasobów i funkcja turystyczna w zarządzaniu obiektami*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 274-293
- Kowalczyk A., 2009, *Turystyka historyczno-militarna* [w:] Buczkowska K., Mikos von Rohrscheidt A. (red.) *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF Poznań, s. 286-312
- Kowalczyk A., 2009, *Proces przekształcania zasobów kulturowych w atrakcje turystyczne (na przykładzie zagospodarowania turystycznego pól bitewnych)*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH Łódź, s.33-46
- Kowalczyk A., 2018, *Treść i forma map wykorzystywanych w turystyce historyczno-militarnej*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 95-143

- Kozak M.W., 2014, *Gotyckie zamki ceglane: szansa czy problem?*, *Turystyka Kulturowa* nr 5, s. 50-77
- Kupiec M., 2014, *Pole bitwy pod Sarbinowem (Zorndorf) jako obiekt turystyki kulturowej*, *"Turystyka Kulturowa"* Nr 9, s. 59-74
- Maćkowiak P (i inni), 2013, *Formy popularyzacji fortecznego dziedzictwa kulturowego. Studium przypadku imprezy Weekend Forteczny w Poznaniu – sylwetka uczestnika*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 2, s. 5-32
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Polska: największe muzeum fortyfikacji na wolnym powietrzu w aspekcie rozwoju turystyki kulturowej*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 2, s.27-52
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Zagospodarowanie obiektów fortecznych dla celów turystyki kulturowej „IDO, Movement for physical culture”*, t. 13, nr 2 (2013), s. 38-55
- Molski P., 2008, *Zabytkowe fortyfikacje. Ochrona a turystyka* [w:] M.K. Leniartek (red.) *Eksploracja przestrzeni historycznej*, WSZ „Edukacja”, Wrocław, 2008, s. 101-113
- Moniak A., Suszczewicz M., 2018, *Przestrzeń kulturowa i niechciane dziedzictwo garnizonów poradzieckich na pograniczu Polski i Niemiec*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 2, s. 40-53
- Pokojska W., Suszczewicz M., 2016, *Turystyka miejsc niechcianych – poradzieckie garnizony w Polsce Zachodniej*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 2, s. 101-115
- Pstrocka –Rak M., Nowacińska M., 2013, *Uczestnictwo reanimatorów dawnej historii w imprezach turystyki kulturowej na przykładzie inscenizacji Bitwy pod Grunwaldem*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 4, s. 5-20
- Stach E., 2015, *Wykorzystanie potencjału militarno-historycznego dla potrzeb turystyki na przykładzie Szlaku Frontu Wschodniego I Wojny Światowej w województwie małopolskim*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 5, s. 39-54
- Szulec M., 2014, *Struktura wartości osobistych i motywy zainteresowań osób biorących udział w rekonstrukcjach historycznych*, *"Turystyka Kulturowa"* nr 4, s. 28-40
- Środulska-Wielgus J.; Wielgus K., 2009, *Terra incognita fortificata*, [w:] Leniartek M.K. (red.), *Terra incognita w turystyce*, WSZ, Wrocław, s. 61-81

Trojanowski A., 2020, *Możliwości turystycznego wykorzystania nekropolii wojennych w Polsce – uwagi w świetle zasad interpretacji dziedzictwa Freemana Tildena*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 214-238

Zgłobicki W.J., Smyk J., Kabała A., 2016, *Ocena oferty wybranych obiektów militarnych na obszarze Polski dla potrzeb turystyki dzieci i młodzieży*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 116-134

Żyto A., 2018, *Gry turystyczne jako narzędzie promocji dziedzictwa militarnego* Poznań, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 26-46.

8.3.5. Turystyka industrialna i postindustrialna

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna - publikacje zwarte:

Baumgartner C., Biedenkapp A. (red.), 2001, *Landschaften aus Menschenhand. Die touristische Nutzung von (Industrie-) Kulturräumen*, Profil Verlag, München

Conlin M.V., Bird G.R., 2014, *Railway Heritage and Tourism: Global Perspectives*, Channel View Publications

Conlin M., Jolliffe L., 2015, *Mining Heritage and Tourism: A Global Synthesis*, Routledge, London - New York

Cudny W., 2018, *Car tourism*, Springer, Cham

Fontanari M.; Treinen M.; Weid M. (red.), 1999, *Industrietourismus im Wettbewerb der Regionen*, seria: ETI-Texte, Universität Trier

John H., Mazzoni I., (red.), 2005, *Industrie- und Technikmuseen im Wandel. Standortbestimmungen und Perspektiven*, „transcript Verlag“, Bielefeld

Pechlaner H., Hammann E-M., Fischer E., 2008, *Industrie und Tourismus*, Schmidt Erich Verlag, Berlin

Schwark J., Boshold A.(red.), 2004, *Tourismus und Industriekultur. Vermarktung von Technik und Arbeit*, „Schriften zum Tourismus und Freizeit, Nr 2, Berlin

Wolf A., 2005, *Erfolgsfaktoren industrietouristischer Einrichtungen*, Universität Paderborn

Xie F. Ph., 2015, *Industrial Heritage Tourism*, Channel View Publications.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Beer M., Rybár R., Kaľavský M., 2018, *Renewable energy sources as an attractive element of industrial tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 18 s. 2139-2151
- Bhati A., Pryce J., Chaiechi T., 2014, *Industrial railway heritage trains: the evolution of a heritage tourism genre and its attributes*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 9, is. 2, s. 114-133
- Cudny W., Horňák M., 2016, *The tourist function in a modern car factory Audi Forum Ingolstadt example*, "Bulletin of Geography. Socio-economic Series", nr 33, s. 23-38
- Cudny W., Jolliffe J., 2019, *Car tourism – conceptualization and research advancement*, "Geografický časopis/Geographical Journal" nr 71 (4), s. 319-340
- Lee Ch.-F., 2016, *An investigation of factors determining industrial tourism attractiveness*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 16/2, s. 184-197
- Perfetto M.C., Vargas-Sánchez A., 2018, *Towards a Smart Tourism Business Ecosystem based on Industrial Heritage: research perspectives from the mining region of Rio Tinto, Spain*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 6, s. 528-549
- Rosa G., 2018, *Narrow-Gauge Railway as a Tourist Attraction Illustrated by the Example of Zachodniopomorskie Voivodeship*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (43), s. 105-114
- Syafrini D. i inni, 2020, *The impact of multiethnic cultural tourism in an Indonesian former mining city*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is.4, s. 511-525
- Szromek A.R., Herman K., Naramski M., 2021, *Sustainable development of industrial heritage tourism – A case study of the Industrial Monuments Route in Poland*, "Tourism Management" nr 83, art. 104252
- Xie Ph. F., 2006, *Developing industrial heritage tourism: A case study of the proposed Jeep Museum in Toledo, Ohio*, "Tourism Management", 27 (6), s. 1321-1330
- Xie Ph. F., Lee M.Y., Wong J.W-C., 2020, *Assessing community attitudes toward industrial heritage tourism development*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/3, s. 237-251

Yang H.S., 2017, *Industrial heritage tourism development and city image reconstruction in Chinese traditional industrial cities: a web content analysis*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 12, is. 3, s. 267-280.

Polskie publikacje zwarte:

Burzyński T., Łabaj M. (red.), 2005, *Dziedzictwo przemysłowe jako atrakcyjny produkt dla turystyki i rekreacji. Doświadczenia krajowe i zagraniczne*, GWSH, Katowice

Bogactwo dziedzictwa przemysłowego jako wyzwanie i atrakcyjny produkt dla turystyki i rekreacji, Materiały z I Międzynarodowej Konferencji, Zabrze, 10-11.09. 2004, GWSH, UM w Zabrzu

Dziedzictwo przemysłowe jako atrakcyjny produkt dla turystyki i rekreacji. Doświadczenia krajowe i zagraniczne. Materiały z II Międzynarodowej Konferencji, Zabrze 12-13.05. 2005, GWSH, Katowice

Dziedzictwo kultury przemysłowej jako szansa rozwoju turystyki europejskiej: (red. T. Burzyński). Materiały z III Międzynarodowej Konferencji, Zabrze, 15-16.09. 2007, GWSH / UM w Zabrzu, Katowice

Kronenberg M., 2012, *Wpływ zasobów dziedzictwa przemysłowego na atrakcyjność turystyczną miasta. Przykład Łodzi*, UŁ, Łódź

Turystyka w obiektach poprzemysłowych : koncepcja promocji i rozwoju markowego produktu turystycznego w zabytkach techniki i przemysłu w Polsce, 2004, POT, Warszawa

Widawski K., Duda-Seifert M. (red.), 2014, *Turystyka przemysłowa w kontekście rozwoju zrównoważonego*, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego UW, Wrocław.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Brenk A., 2015, *Turystyka przemysłowo-podziemna szansą dla Górnośląskiej Aglomeracji*, "Studia Peregrinica" nr 13 (1), s. 51-68

Chodkowska-Miszczuk J., Lewandowska A., 2021, *Dziedzictwo naukowo-techniczne w przestrzeni turystycznej miasta w perspektywie osób młodych*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (120), s. 106-125

- Cieplik J., Sołtysik M., 2016, *Uczestnictwo w imprezach kolejowych w Polsce w 2015 roku*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3(35), s. 37-48
- Derek M., 2010, *Turystyka przemysłowa*, [w:] A. Kowalczyk (red.) *Turystyka zrównoważona*, WN PWN, Warszawa
- Gaweł Ł., 2014, *Poprzemysłowe dziedzictwo kulturowe a rozwój turystyki. Zastosowanie modelu AUDEE do oceny industrialnych atrakcji turystycznych*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 53-67
- Godlewski G., Leniart J., 2017, *Turystyka industrialna w Nowej Słupi – stan obecny i perspektywy rozwoju na przykładzie działalności Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego i Centrum Kulturowo-Archeologicznego*, "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 123-140
- Herman K., 2015, *Identyfikacja i hierarchizacja cech oraz umiejętności przewodników świadczących usługi w zabytkowych obiektach przemysłowych*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 25-39
- Herman K., Naramski M., Szromek A., 2016, *Frekwencja w wybranych obiektach szlaku zabytków techniki województwa śląskiego w latach 2009-2014*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (35), s. 135-146
- Jasiuk J., 2001, *Polskie zabytki techniki – nowa atrakcja turystyczna*, „Ziemia”, s. 75-84
- Jędrusiak T., *Turystyka kulturowa w obiektach poprzemysłowych – zagadnienia ogólne*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, 17-35.
- Kaczmarek S., 2021, *Kulturowe dziedzictwo techniki w turystyce: od eksponatu do miejsca spotkań*, "Turystyka Kulturowa", nr 3 (120), s. 7-46
- Kaczmarek S., Kowalczyk A., 2016, *Rewitalizacja terenów poprzemysłowych i poturystycznych*, "Folia Turistica" nr 41, s. 283-308
- Koralewska P., 2009, *Turystyka przemysłowa (industrialna), do obiektów poprzemysłowych i technicznych*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 201-222
- Kowalczyk A., 2020, *Czy miasto (po)górnictwo może być atrakcją turystyczną? Refleksje nawiązujące do badań roli miastotwórczej górnictwa w wybranych krajach Afryki Sub-Saharyjskiej*, "Prace i Studia Geograficzne", t. 65.3, s. 39-81

- Kozina I. M., 2021, *Czy turystyka stwarza perspektywy dla ratowania dziedzictwa postindustrialnego? Obserwacje poczynione na podstawie analizy kilku przypadków górnośląskich*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (120), s. 47-66
- Kronenberg M., 2007, *Turystyka dziedzictwa przemysłowego – próba sprecyzowania terminologii* [w:] *Dziedzictwo przemysłowe jako strategia rozwoju innowacyjnej gospodarki*. Materiały z IV Międzynarodowej Konferencji, Zabrze, 6-7.09, 2007, ŚOT, UM w Zabrzu, GWSH, Katowice, s. 33-42
- Król Z., Kaczor B., 2014, *Turystyka poprzemysłowa na obszarach miejskich na przykładzie miasta Bytomia*, "Studia Peregrinica" nr 12 (2), s. 71-92
- Kruczek Z., 2019, *Rola turystyki w zachowaniu dziedzictwa przemysłu naftowego w Polskich Karpatach*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 33-52
- Libor G., Nowalska-Kapuścik D., 2014, *Regiony poprzemysłowe jako trend i atrakcja turystyczna na przykładzie województwa śląskiego i Południowej Walii*, "Turystyka Kulturowa" nr 8, s. 20-32
- Lisowska A., 2016, *Stara Kopalnia Centrum Nauki i Sztuki w Wałbrzychu – przykład rewitalizacji obiektów poprzemysłowych na cele kulturowe*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 6-20
- Mazurski K.M., 2010, *Zabytki techniki – niedoceniony walor Dolnego Śląska* [w:] *Lewandowska i inni (red.), Labor omnia vincit. Studia z zakresu muzealnictwa, sztuki, turystyki i ochrony zabytków*, Almamer, Warszawa, s. 247-254
- Orłowski B., 2008, *Fenomen turystyki industrialnej*, "Region - Polityka – Promocja" nr 6, Pułtusk
- Paluch M., 2014, *Rola turystyki w rewitalizacji małych miast poprzemysłowych i regionów – studia przypadków Cork, Jeffersonville, New Albany i Regionu Walonii*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 6-23
- Pijet-Migoń E., 2021, *Trudne dziedzictwo lotnicze Dolnego Śląska i jego turystyczny potencjał*, "Turystyka Kulturowa" nr 3 (120), s. 84-105
- Pukowiec K., Kurda W., 2015, *Potencjał turystyczny wybranych dworców kolejowych w Polsce*, "Turystyka Kulturowa" nr 11, s. 6-20
- Rosicka B., 2018, *Atrakcje turystyczne dziedzictwa przemysłowego ziemi wałbrzyskiej*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (42), s. 225-232
- Suszciewicz M., 2015, *Dziedzictwo poprzemysłowe i techniczne województwa lubuskiego jako podstawa nowego regionalnego szlaku turystyczno-kulturowego*, "Turystyka Kulturowa" nr 8, s. 20-40

Śliwa M., 2005, *Rola i znaczenie dziedzictwa industrialnego w edukacji krajoznawczej dzieci i młodzieży szkolnej*, „Folia Turistica” nr 16, s. 105-114

Woźniczko M., Orłowski D., 2017, *Zabytkowe obiekty przemysłowe w turystyce muzealnej na przykładzie browarnictwa*, [w:] D. Orłowski (red.), *Przestrzeń turystyki kulturowej*, WSTiJO w Warszawie, s. 113-142

Zajfert M., 2017, *Ekonomiczne perspektywy funkcjonowania kolei wąskotorowych w Polsce jako atrakcji turystycznej*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki” nr 1(37), s. 147-157

Ziółkowska-Weiss K., 2017, *Industriada - święto Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego jako przykład dziedzictwa przemysłowego*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki” nr 3 (39), s. 177-189.

8.3.6. Turystyka historyczna, żywej historii i archeologiczna

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Carstensen J; Meiners U., Mohrmann R-E., 2008, *Living History in Museum. Möglichkeiten und Grenzen einer populären Vermittlungsform*, Waxmann, Münster

Horsler V., 2003, *Living the past*, Weidenfeld & Nicholson, London

Groen C., van der Neut, 1995, *Cultuurhistorisch toerisme, erf goed al goed*, Special Recreatie, Grunewald

Melotti M., 2008, *Turismo archeologico. Dalle piramidi alle veneri di plastica*, Bruno Mondadori, Milano

Timothy D.J., Tahan L.G., 2020, *Archaeology and Tourism: Touring the Past*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo – Toronto

Walker C., Carr N.(red.), 2013, *Tourism and Archaeology: Sustainable Meeting Grounds*, Routledge, London - New York.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Alazaizeh M.M., Ababneh A., Jamaliah M.M., 2020, *Preservation vs. use: understanding tourism stakeholders' value perceptions toward Petra Archaeological Park*, „Journal of Tourism and Cultural Change”, 18/3, s. 252-266

- Alrawadie Z., 2020, *Developing a typology of tourist harassment in archeological sites: a netnographic approach*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/2, s. 96-112
- Ashworth G.J., 2000, *Historical Tourism*, [w:] J. Jafari (red.) *Encyclopedia of Tourism*, Routledge, New York, s. 277-278
- Binoy T. A., 2011, *Archaeological and heritage tourism interpretation: A study. South Asian "Journal of Tourism and Heritage"*, vol. 4, is. 1, s. 100–105
- Jankowiak A., 2019, *Die römischen Relikte in Portugal entdecken - ein archäologisches Abenteuer in Mirobriga Celtica (Mirobriga bei Santiago do Cacém)*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 66-84
- López M.F., Virto N.R., Manzano J.A., García-Madariaga J., 2020, *Archaeological tourism: looking for visitor loyalty drivers*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, is. 1, s. 60-75
- Matos da Silva F., 2019, *Tourism potential of castreja culture from the northwestern Iberian Peninsula*, "Turystyka Kulturowa", nr 1, s. 123-141
- Mortensen L., 2014, *Branding Copán: valuing cultural distinction in an archaeological tourism destination*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 12/3, s. 237-252
- Ross D., Saxena G., Correia F., Deutz P., 2017, *Archaeological tourism: A creative approach*, "Annals of Tourism Research", nr 67, s. 37–47
- Takayama Y., 2012, *Red Tourism in China*, [w:] T. Mochizuki (red.), *India, Russia, China: Comparative Studies on Eurasian Culture and Society*, Slavic-Eurasian Research Center, Sapporo, s. 113-130.

Polskie publikacje zwarte:

- Giergiel T.(red.), 2008, *Archeoturystyka. Nowoczesny produkt turystyczny (materiały z konferencji Czyżów Szlachecki, 10-11, 18.stycznia 2008)*, LOT, Sandomierz
- Mikos v. Rohrscheidt 2018, *Historia w turystyce kulturowej*, WN PWN, Warszawa
- Głowacka-Penczyńska A., Woźny J., Żychlińska J. (red.), 2015, *Archeoturystyka w regionie region w archeoturystyce*, Wyd. UKW, Bydgoszcz.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Bogacki M., 2010, *O współczesnym „ożywianiu” przeszłości – charakterystyka odtwórstwa historycznego*, „Turystyka Kulturowa”, nr 4-6, s. 39-62
- Głębocki B., Kacprzak E., Garus B., 2007, *Odtwórstwo historyczne jako produkt turystyczny*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy” t. 6, nr 4, s. 231-262
- Kaczmarek K., 2010, *Turystyka archeologiczna*, „Turystyka Kulturowa” nr 1-3, s. 5-14
- Koralewski T., 2009, *Bitwa pod Gettysburgiem w 1863 roku jako przykład wykorzystania historii na potrzeby rozwoju produktu turystycznego*, [w:] A. Stasiak (red.) *Turystyka i kultura. Wspólnie zyskać*, WSTH, Łódź, s. 147-158
- Krüger M., 2012, *Śródziemnomorska turystyka archeologiczna – między ekskluzywnością a masowością*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 5-21
- Krueger M., Rybarczyk A., 2019, *Greckie miasto Emporion: archeologia i turystyka u stóp Pirenejów*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 7-22
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *(Re)animatorzy dawnej historii a podróże w czasie wolnym. Profil polskich uczestników ruchu „historical reenactment” i ich potencjał dla rozwijania turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 22-54
- Tomaszewska-Bolalek M., 2019, *Kulinaria w turystyce rekonstrukcji historycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 60-75
- Walkowski B., 2019, *Pozostałości kultury materialnej starożytnych Greków na Półwyspie Iberyjskim. Propozycja szlaku muzealnego*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 44-65
- Włodarczyk A., 2019, *Tarragona jako cel turystyki archeologicznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 23-43
- Woźniczko M., Orłowski D., 2019, *Rekonstrukcja kuchni historycznej w dolnośląskich zamkach na wybranych przykładach*, *Zeszyty Naukowe „Turystyka i Rekreacja” WSTiJO*, Warszawa, z. 24 (2), s. 29-44.

8.3.7. Turystyka kulturowo-przyrodnicza

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

- Blandignères M. Racine M., 2002, *Tourisme de jardins en France*, Les Cahiers de l'AFIT, Paris

Fletcher R., 2014, *Romancing the Wild: Cultural Dimensions of Ecotourism*, Combined Academic Publishers, Harrogate

Füllenbach S., 2003, *Gartenanlagen als touristische Ressource: Geschichte – Beispiele – Trends*, Universität Paderborn, Paderborn

Garthe Ch., 2015, *Erholung und Bildung in Nationalparks. Gesellschaftliche Einstellungen, ökologische Auswirkungen und Ansätze für ein integratives Besucher-management*, Verlag Dr. Kovač, Hamburg.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Bushell R., Bricker K., 2017, *Tourism in protected areas: Developing meaningful standards*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 17/1, s. 106–120

Čakovská B., 2018, *Garden tourism: reasons for opening private gardens in the UK National Garden Scheme*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 12 s. 1344-1348

Esfehani M.H., Albrecht J.N., 2018, *Roles of intangible cultural heritage in tourism in natural protected areas*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 13, is. 1, s. 15-29

Guri E., Osumanu I.K., Bonye S.Z., 2021, *Eco-cultural tourism development in Ghana: potentials and expected benefits in the Lawra Municipality*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/4, s. 458-476

Luo S., Furuya K., Xie J., 2021, *Impacts and residents' attitudes to flower-viewing tourism in Chengdu, PR China*, "Tourism Recreation Research", vol. 46, is. 4, s. 516-530

Niezgoda A., Markiewicz E., 2021, *The effects of the COVID-19 pandemic in National Parks – diagnosis and forecast of sustainable tourism*, "Studia Peregrinica" nr 33 (1), s. 9-24

Spenceley A., 2017, *Tourism and protected areas: Comparing the 2003 and 2014 IUCN World Parks Congress*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 17/1, s. 8–23

Polskie pozycje książkowe:

Partyka J., 2002, *Użytkowanie turystyczne parków narodowych: ruch turystyczny - zagospodarowanie - konflikty – zagrożenia*, Ojcowski Park Narodowy, Ojców

Zaręba D. (red.), 2008, *Ekoturystyka i odkrywanie dziedzictwa. Zbiór dobrych praktyk*, Fundusz Partnerstwa, Fundacja dla Środowiska, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Adamski P., Ciapała Sz., 2016, *Turystyka przyrodnicza, ekoturystyka i turystyka zrównoważona – problemy klasyfikacyjne*, "Folia Turistica" nr 40, s. 9-26
- Basińska A., Kurczewski R., Machnik A., Smoleńska O., 2009, *Turystyka przyrodniczo-kulturowa (ekoturystyka)*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 360-383
- Duda T., 2018, *Zrównoważona turystyka kulturowa na obszarach przyrodniczo cennych. Studium przypadku Drawieńskiego Parku Narodowego*, "Turystyka Kulturowa" nr 7, s. 102-116
- Eksploatacja dróg wodnych w Polsce – szansa czy zagrożenie dla turystycznego zagospodarowania zasobów kulturowych w dolinach rzek?*, 2019, dyskusja ekspercka "Turystyka Kulturowa" nr 2, s. 145-163
- Graja-Zwolińska S., Spychała A., 2016, *Dziedzictwo kulturowe a turystyka w polskich parkach narodowych*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 79-93
- Grzyb T., 2020, *Rzeka w mieście – atrakcja przyrodnicza czy kulturowa?*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 140-172
- Kasprzak K., 2016, *Polskie uzdrowiska jako atrakcja dla turystyki kulturowej*, ""Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 131-156
- Kasprzak K., Raszka B., 2019, *Planowany rozwój polskich dróg wodnych zagrożeniem dla kulturowych usług rzek*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 46-60
- Kazior B., 2008, *Żywa interpretacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na przykładzie ekomuzeów* [w:] Zaręba D. (red.) *Ekoturystyka i odkrywanie dziedzictwa. Zbiór dobrych praktyk*, Fundusz Partnerstwa / Fundacja dla Środowiska, Kraków, s. 11-16
- Kociszewski P., 2016, *Razem czy osobno ...? Dziedzictwo przyrodnicze a kulturowe w przestrzeni turystycznej Podlasia*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 157-177
- Kolasińska A.M., 2019, *Wykorzystanie nowych technologii cyfrowych w ramach ekspozycji przyrodniczych funkcjonujących w polskich parkach narodowych*, "Turystyka Kulturowa" nr 6, s. 19-33
- Kołodziejczyk K., 2017, *Organizacja ruchu turystycznego w Parku Narodowym Czeska Szwajcaria*, "Folia Turistica" nr 43, s. 9-44
- Kowalczyk A., 2013, *Zasoby przyrodnicze jako atrakcje kulturowe: przykłady z wyspy Lanzarote (Hiszpania)*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 35-57

- Kowalczyk A., Kulczyk S., Duda-Gromada K., 2010, *Przyrodnicze aspekty turystyki zrównoważonej*, [w:] A. Kowalczyk (red.), *Turystyka zrównoważona*, PWN, Warszawa, s. 78-161
- Kulczyk S., 2016, *Między kulturą a naturą. Zastosowanie koncepcji usług ekosystemowych w badaniach nad turystyką kulturową – przykład szlaku Wielkich Jezior Mazurskich*, "Turystyka Kulturowa" nr 1, s. 64-78
- Leniartek M.K. (red.) *Kurort versus spa- konflikt pomiędzy tradycją a nowoczesnością* [w:] M.K. Leniartek (red.), *Komercjalizm turystyki kulturowej*, WSZ, Wrocław, s. 201-211
- Kordowska M.E., 2015, *Współczesne muzea przyrodnicze w Polsce i ich działalność*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 24-40
- Machnik A., 2018, *Turystyka przyrodnicza w mieście*, "Studia Peregrinica" nr 21 (1), s. 119-135
- Miażek P., 2020, *Przyczyny zróżnicowania ruchu turystycznego w polskich parkach narodowych*, "Turyzm" nr 30/1, s. 73-86
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *Przyroda w turystyce kulturowej. Programy, oferty, zagospodarowanie walorów i obszarów*, „Turystyka Kulturowa” nr 1, s. 6-46
- Nowak A., Ciaciura M., 2010, *Turystyczne i edukacyjne walory ogrodów biblijnych*, [w:] Kroplewski Z, Panasiuk A. (red.), 2010, *Turystyka religijna*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 249-259
- Rogowski M., 2015, *Geopark Morasko jako potencjalny produkt turystyczny*, "Studia Peregrinica" nr 13 (1), s. 215-230
- Skrobot W., 2020, *Zintegrowane wartości przyrodniczo-kulturowe Wzgórz Dylewskich. W stronę Centrum Interpretacji Dziedzictwa w Glaznotach*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 154-178
- Styperek J., 2001, *Piesze szlaki turystyczne w polskich parkach narodowych*, „Turyzm” nr 1, s. 25-37
- Styperek J., 2013, *Postrzeganie parków narodowych w kategoriach systemu rekreacyjnego, produktu turystycznego i zagospodarowania turystycznego przez organy zarządzające parkami*, "Studia Peregrinica" nr 10 (2), s. 139-145
- Szczepańska M., Krzyżaniak M., Świerk D., Przybył A., 2013, *Turystyka ornitologiczna jako forma turystyki poznawczej*, "Studia Peregrinica" nr 9, s. 9-29
- Uglis J., Jęczyk A., Spychała A., 2012, *Zasoby kulturowe rejonu wielkopolskich parków krajobrazowych*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 5-34

Wojtanowicz P., 2014, *Typologizacja i periodyzacja rozwoju ścieżek dydaktycznych w polskich parkach narodowych*, „Folia Turistica” nr 30, s. 27-54

Ziółkowska-Weiss K., 2013, *Kształtowanie i ochrona przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej na przykładzie Parku Muzakowskiego*, „Studia Peregrinatio” nr 9, s. 31-41.

8.3.8. Kulturowa turystyka egzotyczna

Literatura zagraniczna, pozycje zwarte:

Edensor T., 1998, *Tourists at the Taj: Performance and Meaning at a Symbolic Site*, Routledge, London

Johnston A. M., 2006, *Is the sacred for sale: Tourism and indigenous peoples*, Earthscan, London

Scherrer Ch., 1986, *Dritte Welt-Tourismus. Entwicklungsstrategische und kulturelle Zusammenhänge*, Reimer, Berlin.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna - ważniejsze artykuły:

Azcárate M.C., 2011, „Thanks God, this is not Cancun!” *Alternative tourism imaginaries in Yucatan (Mexico)*, „Journal of Tourism and Cultural Change”, vol. 9, is. 3, s. 183-200

Darma Putra I.N., Verheijen B., Ardika I.W., Yanthy P.S., 2021, *Affinity tourism and exotic tourism in Bali. The Chinese and Indian tourist gaze in the Garuda Wisnu Kencana Park*, „Journal of Tourism and Cultural Change” vol. 19, is.4, s. 427-443

Peyvel E., 2011, *Visiting Indochina, the imaginary of the French colonial period in today's touristic Việt Nam*, „Journal of Tourism and Cultural Change”, vol.9, is. 3, s. 226-236

Shim Ch., Vargas P.T., Santos C.A., 2015, *Oriental imagery and American attitudes toward Asia: an exploratory tourism study*, „Journal of Tourism and Cultural Change”, vol. 13, is.2, s. 165-181

Singh S., 2021, *Quixotic’ tourism? Safety, ease, and heritage in post-COVID world tourism*, „Journal of Heritage Tourism”, vol. 16, is 6, s. 716-721

Polskie publikacje zwarte:

Awedyk M., 2009, *Pozaeuropejska turystyka poznawcza mieszkańców Polski w aspekcie przemian ustrojowych*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań

Kulczyk S., Bajtyngier A., 2013, *Świadomi i pomocni. W stronę odpowiedzialnej turystyki. Przykłady z Nigru i Sierra Leone*, Polska Akcja Humanitarna, Warszawa.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Gutowska A., 2019, *Slumming* czyli oglądanie obrazów codziennego życia – przykład Kibery (Kenia), "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 45-59

Kruczek Z., 2011, *Egzotyczna turystyka kulturowa (trendy, organizatorzy, uczestnicy)*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 4-21

Lipińska I., 2011, *Oferta turystyki plemiennej Indian Nawaho*, *Turystyka Kulturowa*” nr 11, s. 16-24

Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Turystyka egzotyczna* [w:] *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, GWSHM, Gniezno, s. 140-145.

8.3.9. Turystyka religijna i pielgrzymkowa

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – pozycje zwarte

Albera D., Eade J., (red.), 2015, *International Perspectives on Pilgrimage Studies. Itineraries, Gaps and Obstacles*, Routledge, London–New York

Alberta D., Eade J., (red.), 2017, *New Pathways in Pilgrimage Studies. Global Perspectives*, Routledge, London – New York

Alaverdov E., Bari M.W. (red.), 2021, *Global Development of Religious Tourism*, IGI Global

Álvarez-García J., Cruz del Río-Rama M. de la, Gómez-Ullate M., (red.), 2019, *Handbook of Research on Socio-Economic Impacts of Religious Tourism and Pilgrimage*, IGI Global

Badone E., Roseman S. R., 2004, *Intersecting Journeys. The Anthropology of Pilgrimage and Tourism*, University of Illinois Press, Chicago

Barber R., 1993, *Pilgrimages*, The Boydell Press, London

Bhardwaj S. M., Rinschede G., (eds.), 1988, *Pilgrimage in World Religions*, (Geographia Religionum, Bd. 4.), Dietrich Reimer Verlag, Berlin

- Bhardwaj S. M., Rinschede G., Sievers, A., (eds.), 1994, *Pilgrimage in the Old and New World*, (Geographia Religionum, Bd. 8.), Dietrich Reimer Verlag, Berlin
- Butler R., Suntikul W., (red.), 2018, *Tourism and Religion. Issues and Implications*, Channel View Publications, Bristol
- Coleman S., Eisner J., 1995, *Pilgrimage: Past and Present in the World Religions*, Harvard University Press, Cambridge (USA)
- Cohen-Hattab K., Shoval N., 2017, *Tourism, Religion and Pilgrimage in Jerusalem*, Routledge, London - New York
- Di Giovine M. A., Choe J., (red.), 2020, *Pilgrimage beyond the Officially Sacred: Understanding the Geographies of Religion and Spirituality in Sacred Travel*, Routledge, London–New York
- Di Giovine M. A., Picard D., (red.), 2018, *The Seductions of Pilgrimage: Sacred Journeys Afar and Astray in the Western Religious Tradition*, Routledge, London–New York
- Dowson R., Yaqub J., Raj R., 2019, *Spiritual and Religious Tourism. Motivations and Management*, CABI, Wallingford
- Dyas D., (red.), 2020, *The Dynamics of Pilgrimage: Christianity, Holy Places, and Sensory Experience*, Routledge, London – New York
- Eade J., Katić M., 2014, *Pilgrimage, Politics and Place-Making in Eastern Europe. Crossing the Borders*, ASHGATE, Abingdon – New York
- Eickelman D.F., Piscatori J., (red.), 1990, *Muslim Travellers: Pilgrimage, Migration, and the Religious Imagination*, Routledge, London
- El-Gohary H., Edwards D. J., Eid R., (red.), 2018, *Global Perspectives on Religious Tourism and Pilgrimage*, IGI Global
- Fernandes C.; McGettigan F.; Edwards J. (red.), 2003, *Religious tourism and pilgrimage*, ATLAS, Arnhem
- Foster N., 1982, *Die Pilger. Reiselust in Gottes Namen*, Krüger Verlag, Frankfurt am Main
- Griffiths M., Wiltshier P. (red.), 2019, *Managing religious tourism*, CABI, Wallingford
- Jackowski A. (red.), 2000, *Selected Research Problems in the Geography of Pilgrimage*, „*Peregrinus Cracoviensis*”, z. 10.
- Jamal A., Griffin K., Raj R., 2018, *Islamic Tourism. Management of Travel Destinations*, CABI, Wallingford

- Jansen W., Notermans C., (red.), 2012, *Gender, Nation, and Religion in European Pilgrimage*, Ashgate Publishing, Abingdon
- Griffin K., Raj R., 2013, *Reflecting on Religious Tourism and Pilgrimage*, ATLAS, Arnhem
- Griffiths M., Wiltshier P., 2019, *Managing Religious Tourism*, CABI, Wallingford
- Gunzburg D., Brady B., (red.), 2020, *Space, Place and Religious Landscapes. Living Mountains*, Bloomsbury Academic, London
- Harman L.D., (red.), 2014, *A Sociology of Pilgrimage: Embodiment, Identity, Transformation*, Ursus Press, London (Ontario)
- Howard Ch. A., 2016, *Mobile Lifeworlds: An Ethnography of Tourism and Pilgrimage in the Himalayas*, Routledge, London - New York
- Kaell H., 2014, *Walking Where Jesus Walked: American Christians and Holy Land Pilgrimage*, New York University Press, New York - London
- Morinis E. A., 1984, *Pilgrimage in the Hindu Tradition: A Case Study of West Bengal*, Oxford University Press, New Delhi
- Morinis A., (red.), 1992, *Sacred Journeys. The Anthropology of Pilgrimage*, Greenwood Press, Connecticut - London
- Norman A., 2011, *Spiritual Tourism. Travel and Religious Practice in Western Society*, Continuum, London – New York
- Leppäkari M., Griffin K.(red.), 2017, *Pilgrimage and tourism to holy cities: ideological and management perspectives*, CABI, Wallingford
- Liutikas D., 2020, *Pilgrims: Values And Identities*, CABI, Wallingford
- Peters F. E., 1994, *The Hajj: The Muslim Pilgrimage to Mecca and the Holy Places*, Princeton University Press, New Jersey
- Pinkney A.M., Whalen-Bridge J. (red.), 2018, *Religious Journeys in India: Pilgrims, Tourists and Travelers*, Sunny Press, New York
- Raj R., Morpeth N.D., 2007, *Religious Tourism and Pilgrimage Festivals Management An International Perspective*, Leeds Metropolitan University, Leeds
- Raj R., Griffin K. (red.), 2015, *Religious Tourism and Pilgrimage Management. An International Perspective*, CABI, Wallingford
- Raj R., Griffin K., Fernandez C., Morpeth N. (red.), 2011, *Managing The Religious Tourism Experience*, Wyd. Specj. "International Journal of Business and Globalization", t. 7, z. 1

- Ron A.S., Timothy D.J., 2019, *Contemporary Christian travel: pilgrimage, practice and place*, Channel View Publications, Bristol
- Shinde K. A., Olsen D. H., 2020, *Religious Tourism and the Environment*, CABI, Wallingford
- Tagliacozzo E., Toorawa S., (red.), 2016, *The Hajj: Pilgrimage in Islam*, Cambridge University Press, New York
- Swatos H. W., Tomasi L., (red.), 2002, *From Medieval Pilgrimage to Religious Tourism. The Social and Cultural Economics of Piety*, Praeger Publishers, Connecticut - London
- Timothy D.J; Olsen D.H. (red.), 2006, *Tourism, Religion & Spiritual Journeys*, Routledge, London - New York
- Turner V., Turner E., 1978, *Image and pilgrimage in Christian culture*, Columbia University Press, New York
- Vidal-Casellas D., Aulet S., Crous-Costa N. (red.), 2019, *Tourism, Pilgrimage and Intercultural Dialogue. Interpreting Sacred Stories*, CABI International, Oxfordshire-Boston
- World Tourism Organization, 2020, *Buddhist Tourism in Asia: Towards Sustainable Development*, UNWTO, Madrid,
- Yasuda Y., Raj R., Griffin K., 2018, *Religious Tourism in Asia. Tradition and Change through Case Studies and Narratives*, CABI, Wallingford.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Amaro S., Antunes A., Henriques C., 2018, *A closer look at Santiago de Compostela's pilgrims through the lens of motivations*, "Tourism Management", nr 64, s. 271–280.
- Aziz H., El-Said O.A., 2020, *Understanding the Impact of Knowledge on Perception of Islam – What Role Cultural Tourism Can Play?*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 12/2, s. 247-273
- Bausch T., Schröder T., Gunya A., 2020, *Pilgrimage as a Field of Tourism Development: the Case of Kavala (Northern Greece) and Its Institutional and Cultural Challenges*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/3, art 10

- Cassar G., Munro D., 2016, *Malta: a differentiated approach to the pilgrim-tourist dichotomy*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 4/4, art. 6
- Cerutti S., Piva E., 2015, *Religious Tourism and Event Management: An Opportunity for Local Tourism Development*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 3/1, art. 8
- Chun B. Roh E.Y., Spralls A.A., 2017, *Living Like A Monk: Motivations and Experiences of International Participants in Templestay*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/1, art. 6
- Collins-Kreiner N., 2018, *Pilgrimage-Tourism: Common Themes in Different Religions*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 6/1, art. 3
- Dhamija A., 2020, *The Increasing Significance of Religious Tourism: A Case from Uttar Pradesh, India*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage" 8/8, art. 12
- Digance J., 2003, *Pilgrimage at Contested Sites*, "Annals of Tourism Research", 30 (1), s. 143-159
- Dowson R., 2020, *Religious Pilgrimage: Experiencing Places, Objects and Events*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/6, art 4
- Dowson R., 2020, *Eventization of Religious Heritage: Case Studies and Practical Considerations*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/2, art. 6
- Duda T., Doburzyński D., 2019, *Religious Tourism vs. Sacred Space Experience: Conflict or complementary interaction?*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 7/5, art. 2
- Egresi I.O., Kara F., 2018, *Residents' attitudes to tourists visiting their mosques: a case study from Istanbul, Turkey*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/1, s. 1-21
- Fedele A., 2014, *Energy and transformation in alternative pilgrimages to Catholic shrines: deconstructing the tourist/pilgrim divide*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 12/2, s. 150-165
- Gassiot A., Prats L., Coromina L., 2015, *Analysing Accessible Tourism in Religious Destinations: The Case of Lourdes, France*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 3/2, art. 6.

- Goodnow J., Bloom K.S., 2017, *When Is A Journey Sacred? Exploring Twelve Properties of the Sacred*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/2, art. 4.
- Gozzoli R.B., Chen K.T., Talawanich S., 2019, *Religious Tourism and Heritage Knowledge at Phra Pathom Chedi, Thailand*, "Tourism Culture & Communication", 19/2, s. 135-152
- Greenia G.D., 2018, *What is Pilgrimage?*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 6/2, art. 3
- Griffin K., Raj R., 2017, *The Importance of Religious Tourism and Pilgrimage: reflecting on definitions, motives and data*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/3, Art. 2
- Griffiths M., 2011, *Those who come to pray and those who come to look: Interactions between visitors and congregations*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 6, is. 1, s. 63–72
- Haller S.F., 2017, *The Possibility of Pilgrimage in a Scientific World*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/3, art. 5
- Harman L.D., 2017, *Journeying Home: Toward a Feminist Perspective on Pilgrimage*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/2, art. 7
- Jackowski A., Bilska-Wodecka E., Sołjan I., 2014, *Pilgrimages and Religious Tourism in Poland in the 21st Century - Current Situation and Perspectives for Development*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (28), s. 253-270
- Jirásek I., 2014, *Pilgrimage – tourism continuum once again: matrix of sacred, spiritual and profane connectedness to authenticity*, "Ido Movement for Culture", vol. 14, nr 4, s. 46-53
- Kessler K., 2015, *Conceptualizing Mosque Tourism: A central feature of Islamic and Religious Tourism*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 3/2, art. 2
- Kim B., Kim S., King B., 2016, *The sacred and the profane: Identifying pilgrim traveler value orientations using means-end theory*, "Tourism Management" nr 56, s. 142–155
- Kim B., Kim S., King B., 2020, *Religious tourism studies: evolution, progress, and future prospects*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, is. 2, s. 185-203

- Kocygitt M., 2016, *The Role of Religious Tourism in Creating Destination Image: The Case of Konya Museum*, *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage*, 4/7, art. 4
- Küblböck S., 2021, *Auf dem Weg zum bewussteren Management heiliger Stätten: Balinesische Tempel als touristische Attraktion*, *"Zeitschrift für Tourismuswirtschaft"* 13/1, s. 78-100
- Lochrie S. i inni, 2019, *Self-expression and play: can religious tourism be hedonistic?* *"Tourism Recreation Research"*, vol. 44, is. 1, s. 2-16
- Lois-González R.C., Santos X.M., 2015, *Tourists and pilgrims on their way to Santiago. Motives, Caminos and final destinations*, *"Journal of Tourism and Cultural Change"*, 13/2, s. 149-164
- Marine-Roig E., 2015, *Religious Tourism versus Secular Pilgrimage: The Basilica of La Sagrada Família*, *"International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage"*, 3/1, art. 5
- McGettigan F., 2016, *Walking Labyrinths : spirituality, religion and wellness tourism*, *"International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage"*, 4/5, art. 6
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Religion as a subject of cognitive interest to tourists. Analysis of the phenomenon and products on offer for cultural-religious tourism*, *„Turystyka Kulturowa”* nr 5, s. 5-19
- Moal-Ulvoas G.M., 2016, *The Tourism Experience Offered by Religious Theme Parks: Taman Tamadun Islam (TTI) in Malaysia*, *"International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage"*, 4/5, art. 8
- Moufahim M., Lichrou M., 2019, *Pilgrimage, consumption and rituals: Spiritual authenticity in a Shia Muslim pilgrimage*, *"Tourism Management"* nr 70, s. 322-332
- Muriuki L.M., Bururia D., Mutegi J., 2018, *Determinants of religious tourism branding tactics in Kenya: A cross sectional study*, *"Tourism and Hospitality Research"*, vol. 18/4, s. 456-469
- Nair B.B., Dileep M.R., 2021, *Drivers of Spiritual Tourism: A Destination-Specific Approach*, *"International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage"*, vol. 9, is. 5, art. 2, s.1-12
- Nguyen V.B., Nguyen V.S., 2021, *Factors Affecting Satisfaction and Revisit-intention of Pilgrimage Tourists: Bà Chúa Xứ Shrine in Vietnam*, *"International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage"*, vol 9, Is. 4, art. 9, s. 101-112

- Olsen D.H., 2011, *Towards a Religious View of Tourism: Negotiating Faith Perspectives on Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 11/1, s. 17-30
- Olsen D.H., Timothy D., 2020, *The COVID-19 Pandemic and Religious Travel: Present and Future Trends*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage" 8/7, art. 17
- Pawlikowska-Piechotka A., Ostrowska-Tryzno A., Gołębieska K., 2017, *Urban Pilgrims Tourism - Local Community and Visitors Perspective (St. Stanislaus Kostka Sanctuary in Warsaw)*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (40), s. 93-101
- Piramanayagam S., Seal P.P., 2021, *Experience Dimensions of Religious Festivals: Religion and Spirituality at Paryaya, Udupi, India*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", vol. 9, is. 5, art 9, s. 81-95
- Plichta P., 2016, *"We Were Like Pilgrims From the 12th Century. This Is Something! I Do Not Praise, I Appreciate It". Camino de Santiago in The Memories of Polish Peregrinos*, [w:] Z. Drozdowicz, S. Sztajer (red.) „Człowiek i Społeczeństwo” vol. XLI, , s. 189-207, Adam Mickiewicz University Press, Poznań.
- Poria Y., Butler R., Airey D., 2003, *Tourism, Religion and Religiosity: A Holy Mess*, "Current Issues in Tourism" t. 6, nr 4, s. 340-363
- Puşcaşu V., 2015, *Religious Tourism or Pilgrimage? "European Journal of Science and Theology"*, 11/3, s. 31-142
- Qurashi J., 2017, *Commodification of Islamic Religious Tourism: from Spiritual to Touristic Experience*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage" 5/1, art. 9
- Shekari F., i inni, 2021, *Proposing a Model for Religious Tourism Development: Evidence from Iran*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 9/1, art. 4
- Shepherd R., 2018, *When Sacred Space Becomes a Heritage Place: Pilgrimage, Worship and Tourism in Contemporary China*, "International Journal of Religious Tourism & Pilgrimage", 6/1, art. 5
- Shinde K.A., Rizello K., 2014, *A Cross-cultural Comparison of Weekend-trips in Religious Tourism: Insights from two cultures, two countries (India and Italy)*, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 2/2, art. 3
- Shyju P.J., Vinodan A. Meera S., Kokkranikal J., 2021, *Women's Experiences in Religious*

- Tourism: An Investigation into Women's Involvement in Sabarimala Pilgrimage, Kerala, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", vol. 9, is. 5, art 3, s.13-25*
- Sobry M., Purnamasari T.I., 2021, *Motivation and Experience of Sacred Tomb Pilgrimage: Learnings from the Sasak Tribe Lombok, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", vol. 9, is. 4, art. 8, s. 89-100*
- Thomas S., White G.R.T., Samuel A, 2018, *To pray and to play: Post-postmodern pilgrimage at Lourdes, "Tourism Management" nr 68, s. 412–422*
- Vučetić A.Š., 2020, *Analysing Religious Tourism's Influence on Tourism Policy Makers, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/8, art. 2*
- Wendt J., Ilieş A., Wiskulski T., Ilieş M., 2018, *Wooden Orthodox Churches in the Maramureş region - Opportunities and Threats of Tourism Development, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (43), s. 133-140*
- Wiltshier P., 2017, *Creating and storing a toolkit for pilgrimage and religious tourism sites, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 5/3, art. 6*
- Wiltshier P., 2015, *Derby Cathedral as a beacon: The role of the Church of England in tourism management, "International Journal of Religious Tourism & Pilgrimage", vol. 3, nr 2, art. 7. s. 65-76*
- Wilson K., 2020, *Place and Space in Walking Pilgrimage, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/1, Art. 3*
- Yasin R., i inni, 2020, *COVID-19 and Religious Tourism: an overview of impacts and implications, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/7, art. 15*
- Zarb J.C., 2020, *How Religious Tourism and Pilgrimages Can Be Beneficial to Communities, "International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage", 8/2, art. 4.*

Polskie publikacje zwarte:

Bilska-Wodecka E., Sołjan I. (red.), 2004, *Problemy rozwoju wybranych ośrodków pielgrzymkowych, „Peregrinus Cracoviensis” z. 15 (rocznik 2003)*

- Bogacz-Wojtanowska E., Góral A. (red.), 2018, *Fenomen turystyki religijnej i pielgrzymek w Krakowie i Małopolsce*, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Kraków
- Glaeser Z., Górecki J. (red.), 2005, *Pielgrzymowanie a integracja*, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Śląski, Opole
- „Folia Turistica”, 2012, nr 27 (red. P. Różycki) - numer tematyczny poświęcony turystyce religijnej
- Jackowski A., 1991, *Zarys geografii pielgrzymek*, seria: Zeszyty Naukowe UJ: Prace Geograficzne; UJ, Kraków
- Jackowski A., 1991, *Pielgrzymki i turystyka religijna w Polsce*, Instytut Turystyki, Warszawa
- Jackowski A., 1996, *Przestrzeń i sacrum: geografia kultury religijnej w Polsce i jej przemiany w okresie od XVII do XX w. na przykładzie ośrodków kultu i migracji pielgrzymkowych*, Wyd. (2) Instytut Geografii UJ, Kraków.
- Jackowski A., 2004, *Pielgrzymowanie*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław
- Jackowski A., Mróz F., Chodorowicz T., (red.), 2008, *Drogi św. Jakuba w Polsce*, „Czuwajmy”, Kraków
- Jeziarska-Thöle A., Biczkowski M., Thöle M., 2018, *Znaczenie i rola Drogi Świętego Jakuba w rozwoju turystyki międzynarodowej w strefie pogranicza Polski z Niemcami*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 2 (42), s. 195-207
- Jędrusiak T., Wyszowska I., 2021, *Turystyka religijna na świecie. Wybrane aspekty*, PWE, Warszawa
- Kroplewski Z., Panasiuk A. (red.), 2010, *Turystyka religijna*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin
- Kroplewski Z., Panasiuk A. (red.), 2011, *Turystyka religijna. Zagadnienia interdyscyplinarne*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin
- Marciniak K., 2010, *Oblicza wielkopolskiego pielgrzymowania. Studium etnograficzne na przykładzie sanktuariów maryjnych*, WN UAM, Poznań
- Mokras-Grabowska J., Latosińska J. (red.), 2016, *Kultura i turystyka. Sacrum i Profanum*, ROTWŁ, Łódź
- Pabian B., 2016, *Kulturowe konteksty pielgrzymowania i rozwoju turystyki religijnej: przykład regionu częstochowskiego*, UEK, Katowice

Robinson M., 2002 (przekład), *Miejsca święte, szlaki pątnicze. Antologia pielgrzymowania*, przeł. A. Urbańska i A. Wichłacz, Księgarnia Świętego Wojciecha, Poznań

Rogowski C., 2018, *Sakroturyzm w dobie globalizacji. Studium interdyscyplinarne*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń

Roszak P., Mróz F., (red.), 2016, *Droga do Composteli – przeszłość i teraźniejszość*, „Czuwajmy”, Kraków

Różycki P., 2016, *Turystyka a pielgrzymowanie*, WAM, Kraków

Turystyka religijna, 2012, - numer tematyczny czasopisma „*Folia Turistica*” nr 27, rocznik 2012, red. W. Alejziak, Z. Kruczek, R. Winiarski

Turystyka religijno-pielgrzymkowa, 2005, (Międzynarodowa Konferencja Naukowa) Gdańsk, 8-9 września 2005 : zbiór materiałów pokonferencyjnych, WSTiH, Gdańsk

Wyrwa A. M. (red.), 2015, *Camino de Santiago. Szkice historyczne do peregrynacji i dziejów kultu św. Jakuba Apostoła Większego*, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Lednica – Poznań.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Bremer J., 2012, *Camino de Santiago – droga świętych legend*, „*Folia Turistica*” nr 12, s. 93-108

Buczowska K., 2012, *Aspekty religijne w podróżach kulturowych osób starszych (na przykładzie słuchaczy UTW i ATW w Poznaniu)*, „*Folia Turistica*” nr 27, s. 53-73

Dłużewska A., 2012, *Muzułmanie jako uczestnicy ruchu turystycznego – wybrane determinanty turystyki religijnej i pozareligijnej*, „*Folia Turistica*” nr 27, s. 21-36

Durydiwka M., 2015, *Przestrzenie sakralne i sposoby ich wykorzystania we współczesnej turystyce*, [w:] E. Bilska-Wodecka, I. Sołjan (red.) *Geografia na przestrzeni wieków. Tradycja i współczesność*, IGiGP UJ, Kraków, s. 431-444

Durydiwka M., 2020, „*Urlop w klasztorze*”, czyli oferta religijno-rekreacyjna obiektów klasztornych w Polsce i profil gości, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2, s. 7-23

Grotowska S., 2017, *Turystyka religijna osób starszych w Polsce - próba analizy jakościowej*, *Turystyka Kulturowa*” nr 3, s. 7-20

- Grzyb T., 2019, *Zapomniane dziedzictwo? Ślady protestantyzmu w wielokulturowej przestrzeni Podlasia i ich wykorzystanie w internetowej promocji turystycznej na poziomie regionalnym i lokalnym*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 142-162
- Hodorowicz I., Mróz F., 2008, *Pielgrzymowanie i turystyka religijna do ośrodków pielgrzymkowych i kultu religijnego wpisanych na listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO* [w:] M. K. Leniartek (red.), *Komercjalizm turystyki kulturowej*, WSZ „Edukacja” Wrocław, s. 299-328
- Jackowski A., 1998, *Pielgrzymki = turystyka pielgrzymkowa = turystyka religijna? Rozważania terminologiczne*, „Turyzm” z. 1, s. 5-20
- Jackowski A. i in., 1999, *Ośrodki turystyki religijnej w Polsce i perspektywy ich rozwoju*, „Turyzm”, t. 9, nr 1, s. 91-103
- Jackowski A., 2007, *Pielgrzymki zagraniczne szansą dla rozwoju polskich ośrodków kultu religijnego*, „Prace Geograficzne”, z. 117, s. 239-257
- Jackowski A., 2010, *Pielgrzymki a turystyka religijna. Rozważania na czasie*, [w:] Kroplewski Z., Panasiuk A. (red.), *Turystyka religijna*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 17-31
- Jackowski A., Soljan I., 1995, *Pielgrzymki w polskim prawosławiu*, „Turyzm”, t. 5/2, s. 49-64
- Jackowski A., Soljan I., 2008, *Główne problemy badawcze w zakresie turystyki religijnej*, „Turyzm”, t. 18/1, s. 39-50
- Łazarek M., Łazarek R., 1999, *Turystyka pielgrzymkowa*, „Zeszyty Naukowe” (WSE w Warszawie) nr 4, s. 157-173
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, *Religia jako przedmiot zainteresowań turysty. Analiza fenomenu i oferty kulturowej poznawczej turystyki religijnej (+ wersja ang.)*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 5-19
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, *Analiza programów imprez turystycznych jako podstawa typologii uczestników turystyki religijnej*, "Folia Turistica" nr 39, s. 65-99
- Mikos v. Rohrscheidt A., Szczepankiewicz-Battek J., 2017, *Dzieje i dziedzictwo reformacji luterkańskiej w Polsce jako potencjał i przedmiot turystyki religijnej*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 21-61
- Mróz F., 2007, *Pielgrzymowanie i turystyka religijna do sanktuariów Krzyża Świętego w Polsce*, „Prace Geograficzne”, z. 117, s. 215-236
- Mróz F., 2015, *Droga św. Jakuba w Polsce – geneza i rozwój – w 10. rocznicę otwarcia pierwszego szlaku jakubowego*, [w:] A. Wyrwa (red.), *Camino de*

- Santiago. Szkice historyczne do peregrynacji i dziejów kultu św. Jakuba Apostoła Większego* (wyd. II), Lednica: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, s. 65–95
- Mróz F., 2019, *Przemiany w turystyce religijnej w Polsce na początku XXI wieku*, "Turyzm" nr 29/2, s. 99-108
- Niemczyk A., 2011, *Turystyka religijna i turystyka pielgrzymkowa – subprodukty turystyki kulturowej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie”, nr 857, s. 37-51
- Panasiuk A., 2010, *Koncepcja produktu turystyki pielgrzymkowej*, [w:] Kroplewski Z., Panasiuk A. (red.), 2010, *Turystyka Religijna*, WN Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 366-377
- Pilarska M.E., 2019, *Zapomniane dziedzictwo – szlakiem siemianowickich ewangelików*, "Turystyka Kulturowa", nr 3, s. 115-141
- Plichta P., 2016, *Camino de Santiago jako współczesny most nadziei*, [w:] L. Korporowicz, P. Plichta (red.), *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2016, s. 197–217
- Plichta P., 2016, *Camino Francés – jeszcze pielgrzymka czy już turystyka? Próba odpowiedzi na podstawie wspomnień polskich caminowiczów*, „Folia Turistica”, nr 39, s. 263-292
- Plichta P., 2017, *Camino del Norte – studium przypadku w kontekście doświadczeń polskich caminowiczów*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 117-134
- Plichta P., 2017, *O doświadczeniach inności w drodze do Santiago de Compostela*, [w:] M., Rabizo-Birek, M. Zatorska (red.), *Inny w podróży, t. 2, Narracje podróżnicze w XX i XXI wieku*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów, s. 248-260
- Plichta P., 2017, *Filozofia (i) Camino de Santiago w relacjach Marka Kamińskiego z pielgrzymki*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 19-34
- Plichta P., 2018, *Camino de Santiago w przestrzeni wirtualnej (wybrane aspekty internetowych materiałów polskojęzycznych)*, [w:] red. P. Roszak, F. Mróz, Ł. Mróz, *Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago, Bractwo św. Jakuba Apostoła – Wyd. Czuwajmy*, Kraków, s. 221-252
- Plichta P., 2020, *Turystyka religijna – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 192-220

- Plichta P., 2017, *Elementy kultu św. Jakuba w wybranych narracjach polskich pielgrzymów do Santiago de Compostela*, [w:] P. Roszak, F. Mróz, Ł. Mróz, (red.), *Dziedzictwo religijne i kulturowe Drogi św. Jakuba – w 30. rocznicę uznania szlaku za pierwszy Europejski Szlak Kulturowy*, Wyd. „Czuwajmy”, Kraków, s. 223-241
- Plichta P., 2019, *Odkrywane dziedzictwo: przypadek Camino de Santiago*, [w:] E. Kocój, T. Kosiek, J. Szulborska-Łukaszewicz, (red.), *Dziedzictwo kulturowe w regionach europejskich. Odkrywanie, ochrona i (re)interpretacja*, UJ, Kraków, s. 129-153
- Różycki P., 2007, *Turystyka religijna w dobie globalizacji - szanse i zagrożenia dla współczesnego człowieka*, [w:] Dziubiński Z. (red.) *Drogi i bezdroża sportu i turystyki*, Salezjańska Organizacja Sportowa, Warszawa, s. 239-248
- Różycki P., 2008, *Pielgrzymowanie – ewolucja celów i form od starożytności do współczesności*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 105-111
- Różycki P., 2009, *Turystyka religijna i pielgrzymkowa*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 157-171
- Różycki P., Sowa A., 2010, *Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego i pielgrzymkowego na przykładzie Taizé*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 4-22
- Walkowska J., 2019, *Nieczynne cmentarze protestanckie: kłopotliwe dziedzictwo czy niewykorzystany potencjał turystyczny?*, „Turystyka Kulturowa” nr 3, s. 163-179
- Ponadto znaczną liczbę opracowań opublikowano w czasopiśmie naukowym „Peregrinus Cracoviensis” w okresie od 1995 do 2012. Wydawca: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

8.3.1.0 Turystyka kulinarna

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Anbalagan K., Lovelock B., 2014, *The potential for coffee tourism development in Rwanda – Neither black nor white*, „Tourism and Hospitality Research”, vol. 14/1, s. 81–96

- Brulotte R.L., Di Giovine M.A. (red.), 2016, *Edible Identities: Food as Cultural Heritage*, Routledge, London - New York
- Bruwer J., Rueger-Muck E., 2019, *Wine tourism and hedonic experience: A motivation-based experiential view*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 19/4, s. 488–502
- Büssing C., 2004, *Tourismus und Gastronomie. Bestandaufnahme und Stellenwert regionalspezifischer gastronomischer Angebote im Deutschlandtourismus*, Universität Paderborn, Paderborn
- Collen, J.; Richards, G.(red.), 2003, *Gastronomy and Tourism*. Schilde: ASG, Joseph Rowntree Foundation, York
- Dixit S. K. (red.), 2019, *The Routledge handbook of gastronomic tourism*, Routledge, New York
- Dreyer A., Ratz J., Berauer J., 2015, *Weintourismus – Marketing für Weinregionen und Winzer*, ITD-Verlag, Elmshorn,
- Getz D., Robinson R., Andersson T., Vujicic S., 2014, *Foodies & Food Tourism*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford
- Global Report On Food Tourism*, 2012, , AM Reports: vol. 4, UNWTO, Madrid
- Gohlis T. (red.), 2002, *Reisen und Essen*, „Voyage – Jahrbuch für Reisen und Tourismusforschung“, t. 5, Du Mont, Köln
- Hall C.M., 2004, *Wine tourism around the world: development, management and markets*, Elsevier (Butterworth-Heinemann), Oxford
- Hjalager A-M.; Richards G. (red.), 2002, *Tourism and Gastronomy*, Routledge, London
- Jolliffe L., 2010, *Coffee Culture, Destinations and Tourism*, Channel View Publications, Bristol - Toronto - Buffalo
- Jolliffe L., 2014, *Spices and Tourism: Destinations, Attractions and Cuisines*, Channel View Publications, Bristol - Toronto - Buffalo
- Kowalczyk A., Derek M. (red.), 2020, *Gastronomy and Urban Space. Changes and Challenges in Geographical Perspective*, Springer, Cham
- Kyuh L., 2015, *Strategic Winery Tourism and Management. Building Competitive Winery Tourism and Winery Management Strategy*, Apple Academic Press, Palm Bay

Lavandoski L., Vargas-Sánchez A., Pinto P., Silva J.A., 2018, *Causes and effects of wine tourism development in organizational context: The case of Alentejo, Portugal*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 18/1, s. 107–122

Levitt J.A., Meng F., Zhang P., DiPietro R.B., 2019, *Examining factors influencing food tourist intentions to consume local cuisine*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 19/3, s. 337–350

Long L. (red.), 2010, *Culinary Tourism*, The University Press of Kentucky, Lexington

Schulter R., 2003, *Gastronomia e Turismo*, Wyd. Aleph, São Paulo

Second Global Report on Gastronomy Tourism, 2017, vol. 16, UNWTO Madrid

Sidali K. L., Spiller A., Schulze B. (red.), 2011, *Food, Agri-Culture and Tourism*.

Linking Local Gastronomy and Rural Tourism: Interdisciplinary Perspectives, Springer Verlag, Berlin

Wolf E., 2004, *Culinary tourism; a tasty economic proposition*, International Culinary Tourism Association, Portland

Wolf E., (red.), 2014, *Have Fork Will Travel. A Practical Handbook For Food & Drink Tourism Professionals*, World Food Travel Association, Portland

World Tourism Organization, 2019, *Gastronomy Tourism – The Case of Japan*, UNWTO, Madrid

World Tourism Organization / Basque Culinary Center, 2019, *Guidelines for the Development of Gastronomy Tourism*, UNWTO, Madrid

Yeoman I., McMahon-Beattie U., Fields K., Albrecht J.N., Meethan K. (red.), 2015, *The Future of Food Tourism. Foodies, Experiences, Exclusivity, Visions and Political Capital*, Channel View Publications, Bristol – Buffalo – Toronto.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Akyürek S., 2021, *Cooking Courses and Tourism: Entertainment, Education, Escapism, or Esthetics?*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/3, s. 145-161

Bradley M.J., i inni, 2016, *Beer Tourism in Central Kentucky: Identifying On-Site Experience Preferences for Kentucky Brewery Tourists*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 2/3, s. 153-161

Brochado A., Stoleriu O., Lupu C., 2021, *Wine tourism: a multisensory experience*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, is. 5, s. 597-615

- Chang R.C.Y., Kivela J., Mak A.H.N., 2011, *Attributes that influence the evaluation of travel dining experience: When East meets West*, "Tourism Management", nr 32(2), s. 307–316
- Chang R.C.Y., Mak A.H.N., 2018, *Understanding gastronomic image from tourists' perspective: A repertory grid approach*, "Tourism Management", nr 68, s. 89–100
- Charters S., Ali-Knight J., 2002, *Who is the wine tourist?*, "Tourism Management", t. 23, s. 311-319
- Chitrakar K., Carr N., Albrecht J.N., 2020, *Community-Based Homestay Tourism and Its Influence on Indigenous Gastronomic Heritage*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 4/2, s. 81-96
- Contreras D., Thomé-Ortiz H., 2021, *The Old and the New World of Wine: Rethinking Enogastronomic Tourism from Contextual Factors*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/4, s. 177-193
- De Jong A., i inni, 2018, *Gastronomy Tourism: An Interdisciplinary Literature Review of Research Areas, Disciplines, and Dynamics*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 3/2, s. 131-146
- Duarte Alonso A., Kok S.K., 2020, *Identifying key wine product and wine tourism attributes in an ultra-peripheral wine region: implications for wine consumers and wine tourism*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, Is.4, s. 469-484
- Duarte Alonso A., Kok S., 2021, *Sense of place and certainty in uncertain socioeconomic conditions: contributions of local cuisine to culinary tourism*, "Journal of Heritage Tourism", Vol. 16, is. 3, s. 247-262
- Freytag P.V., Hjalager A-M., 2021, *The Coextension of Food and Tourism Business Models*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/3, s. 163-175
- Hall C.M., 2020, *Improving the recipe for culinary and food tourism? The need for a new menu*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, Is. 2, s. 284-287
- Haller C., Thach L., Olsen J., 2020, *Understanding eWinetourism Practices of European and North America Wineries*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 4/3, s. 141-156
- Latham E., 2021, *Food Tourism in Oceania: Telling the Stories*, "Tourism Culture & Communication", vol. 21, nr 3, s. 221-234
- Levitt J.A., DiPietro R.B., 2021, *Authentic Restaurants and Food Tourism: Food Tourists Versus General Tourists*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 5/4, s. 221-236

- Lynch B., 2018, *Gourmet Travel: Culinary Television Representations of Food-Inspired Touring*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 3/1, s. 55-65
- Mahachi-Chatibura D., 2016, *Local Cuisine as a Potential Tourism Attractor and Marker of National Identity in Botswana*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 2/2, s. 117-134
- Munsters W., 2016-2017, *Regional gastronomy tourism as a cultural tourism growth market: an analysis of the demand side*, „Terroir“, 32 (3-4), s. 8-22
- Munsters W., 2018, *The regional gastronomy tourist: a typification from gastronomic tourist and cultural tourist perspective*, „Terroir“, 33 (1), s. 6-21
- Pitoska E., 2014, *Wine Tourism and Local Development in Greece*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki", nr 4 (28), s. 357-368
- Prada-Trigo J., 2018, *Tourism, territory and cuisine: food consideration and perceptions regarding origin and social changes: the case of Guinea pig*, "Journal of Tourism and Cultural Change", vol. 16, is. 4, s. 400-415
- Presenza A., Minguzzi A., Petrillo C., 2010, *Managing wine tourism in Italy*. "Journal of Tourism Consumption and Practice", vol. 2 (1), s. 46-61
- Quadri-Felitti D., Fiore A.M., 2012, *Experience economy constructs as a framework for understanding wine tourism*, "Journal of Vacation Marketing", vol. 18 (1), s. 3-15
- Thome-Ortiz H., Moctezuma-Pérez S., 2015, *Leisure time and food memory: an anthropological approach to culinary tourism in Central Mexico*, „Folia Turistica” nr 37, s. 69-84
- Walter P., 2017, *Culinary tourism as living history: staging, tourist performance and perceptions of authenticity in a Thai cooking school*, "Journal of Heritage Tourism", t. 12, z. 4, s. 365-379
- Yousaf S., Xiucheng F., 2018, *Halal culinary and tourism marketing strategies on government websites: A preliminary analysis*, "Tourism Management" nr 68, s. 423-443.

Polskie publikacje zwarte:

Buczkowska-Gołabek K., Dominik P., Kociszewski P., 2018, *Kulinaria wizytówką regionów turystycznych*, Akademia Finansów i Biznesu Vistula / SGTiR, Warszawa

Derek M. (red.), 2014, *Turystyka kulinarna*, „Prace i Studia Geograficzne” (tom 52), Wydział GiSR UW, Warszawa

Klein-Wrońska S. (red.), 2014, *Smaki regionów. Dziedzictwo kulinarne w muzeach na wolnym powietrzu*, Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce, Wdzydze Kiszewskie Krakowiak B., Stasiak A. (red.), 2015, *Kultura i turystyka – wokół wspólnego stołu*, ROTWŁ, Łódź

Milewska M., Prączko A., Stasiak A., 2017, *Podstawy gastronomii. Od żywności do turystyki kulinarnej*, PWE, Warszawa

Woźniczko M., Jędrysiak T., Orłowski D., 2015, *Turystyka kulinarna*, PWE, Warszawa.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Batyk I., 2017, *Szlaki kulinarne jako forma konkurencyjności oferty turystycznej*, „Zeszyty

Naukowe Uczelni Vistula” nr 54(3), Warszawa, s. 98-111.

Buczkowska-Gołabek K., 2016, *Antropologia jedzenia w podróży*, „Folia Turistica” nr 39, s. 45-64

Buczkowska-Gołabek K., 2020, *Kulinaria w turystyce oraz turystyka kulinarna – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6 (117), s. 221-235

Buczkowska-Gołabek K., 2020, *Kulinaria w turystyce oraz turystyka kulinarna – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 221-235

Buczkowska-Gołabek K., Herbik K., 2017, *Kuchnie świata jako atrakcja turystyki kulinarnej dla Polaków w Polsce w kontekście trzech czasów podróży*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 145-161

Charzyński P., Podgórski Z., 2017, *Polscy biro- i enoturysty – charakterystyka komparatystyczna*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 88-102

Czachara J., Krupa J., 2013, *Koncepcja szlaku kulinarnego „Smaki Bieszczadów”*, [w]: Halina Makała (red.), *Kulturowe uwarunkowania żywienia w turystyce*, WSTiJO, Warszawa, s. 77-100

Czarniecka-Skubina E., 2008, *Turystyka kulinarna*, „Przegląd Gastronomiczny”, t. 62, nr. 12, s. 20-22

- Dominik P., 2014, *Gastronomia narodowa jako produkt markowy polskiej turystyki*, Zeszyty Naukowe - Almamater Wyższa Szkoła Ekonomiczna, nr 2(71), s. 231-247
- Dominik P., 2014, *Dialog międzypokoleniowy i turystyka kulinarna*, [w:] J. Śledzińska, B. Włodarczyk (red.), *Międzypokoleniowe aspekty turystyki*, PTTK „Kraj”, Warszawa, s. 189-206
- Dominik P., 2016, *Edukacyjna rola szlaków kulinarnych*, „Rocznik Naukowy Przedsiębiorczość-Edukacja”, nr 12, s. 282-299
- Dominik P., 2017, *Autentyczność kulinariów i doznań kulinarnych motywacją do aktywności współczesnego turysty*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 103-125
- Duda-Gromada K., 2013, *Biroturystyka w Polsce – charakterystyka zjawiska*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 52, 63–84
- Duda-Gromada K., Materna K., 2021, *Wybrane atrakcje w turystyce piwnej. Przykład Czech i Polski*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 66.2., s. 71-82
- Durydiwka M., 2013, *Turystyka kulinarna – nowy (?) trend w turystyce kulturowej*, „Prace i Studia Geograficzne”, tom 52, s. 9-30
- Fabisiak A.M., Grzymała A., Jaworski M., 2019, *Street food w aspekcie turystyki kulinarnej na przykładzie Tajlandii*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, 121-132
- Głąbiński Z., Koźmiński Cz., 2019, *Turystyka winiarska jako czynnik lokalnego rozwoju obszarów wiejskich na przykładzie województwa zachodniopomorskiego*, „Folia Turistica” nr 53, s. 263-284
- Iwan K., Iwan B., 2014, *Kulinarny wymiar podróży turystycznych*, „Zeszyty Naukowe Turystyka i Rekreacja” WSTiJO w Warszawie, 2014, s. 45-61
- Jęczmyk A., Sammel A., 2012, *Ochrona tradycyjnych produktów regionalnych jako czynnik rozwoju turystyki kulinarnej*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki” z. 4 (20), s. 217-228
- Kanp R., 2017, *Turystyka zrównoważona – zarządzanie ofertą enoturystyczną w Polsce*, „Studia Peregrinatio” nr 18 (2), s. 39-49
- Koper A., 2020, *Wpływ targowisk miejskich na rozwój włoskiej turystyki kulinarnej*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 41-70.
- Kordowska M., Kowalczyk M., Kulczyk S., 2013, *Smakowanie natury – o przyrodniczych korzeniach turystyki kulinarnej*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 52, s. 31-45

- Kosmaczewska J., 2008, *Szlaki wina w Polsce - perspektywy i bariery rozwoju*, „*Studia Periegetica*” nr 2, s. 153-160
- Kosmaczewska J., 2008, *Turystyka piwna jako nowy przejaw aktywności turystycznej w Polsce*, [w:] W. Siwiński, R. Tauber, E. Mucha-Szajek (red.), *Współczesne tendencje w rekreacji i turystyce*, Wyd. Naukowe, Bogucki, Poznań, s. 349-356
- Kowalczyk A., 2003, *Szlaki wina – nowa forma aktywizacji turystycznej obszarów wiejskich*, „*Prace i Studia Geograficzne*”, tom 32, Wydział GiSR UW, s. 69-98.
- Kowalczyk A., 2005, *Turystyka kulinarna – ujęcie geograficzne*, „*Turyzm*” nr 15, z.1-2, s. 163-186
- Kowalczyk A., 2008, *Turystyka kulinarna jako element turystyki kulturowej*, „*Rocznik Naukowy WSTiR w Warszawie*”, t. 7, s. 22-30
- Kowalczyk A., 2010, *Turystyka winiarska*, [w:] A. Kowalczyk (red.), *Turystyka zrównoważona*, WN PWN, Warszawa, s. 208-230
- Kowalczyk A., 2014, *Od street food do food districts – usługi gastronomiczne i turystyka kulinarna w przestrzeni miasta*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 9, s. 6-31
- Kowalczyk A., 2016, *Turystyka kulinarna – podejścia ‘geograficzne’ i ‘niegeograficzne’*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 5, s. 29-59
- Kowalczyk A., Gwiazdowska K., 2015, *Zmiany upodobań żywieniowych i zainteresowanie kuchniami etnicznymi – przyczynek do turystyki (kulinarnej?)*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 9, s. 6-24
- Królikowska K, Pijet-Migoń E, 2019, *Turystyka kulinarna w wojewódzkich i miejskich strategiach rozwoju turystyki w Polsce*, „*Folia Turistica*”, nr 51, s. 35-58.
- Kruczek Z., 2009, *Enoturystyka*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 333-345
- Kruczek Z, 2016, *Turystyka kulinarna – fenomen naszych czasów*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 5, s. 162-164.
- Kruczek Z., 2018, *Małopolski szlak winny – droga od pomysłu do produktu turystycznego*, „*Zeszyty Naukowe Uczelni Vistula*” nr 60(3) - Turystyka IV), s. 130-142
- Krupa J., Stokłosa Ł., 2015, *Winnice oraz imprezy winiarskie atrakcją turystyczną regionu*, „*Europa Regionum*” nr 23, s. 259-270

- Krupa J., Mantaj A., 2017, *Znaczenie żywnościowych produktów tradycyjnych i regionalnych w turystyce kulinarnej województwa podkarpackiego*, "Folia Turistica" nr 45, s. 93-116
- Makowski J., Miętkiewska-Brynda J., 2015, *Turystyka winiarska w Polsce*, „Zeszyty Naukowe. Turystyka i Rekreacja” nr 1 (15), s. 163-172
- Matusiak A., 2009, *Kulinarne wojaże jako element turystyki kulturowej. Dziedzictwo kulinarne Górnego Śląska*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 2, s. 4-26
- Matusiak A., 2009, *Turystyka kulinarna*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 313-332
- Mazurkiewicz-Pizło A., 2012, *Turystyka winiarska (enoturystyka) – korzyści i koszty*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług” nr 84, s. 633-645
- Orłowski D., 2008, *Pożywienie ludowe jako znacząca atrakcja turystyki etnograficznej*, [w:] M. Jalinik (red.) *Innowacje w rozwoju turystyki*, Politechnika Białostocka, Białystok, s. 181-191
- Orłowski D., 2018, *Polskie kuchnie regionalne i ich miejsce w turystyce kulinarnej na obszarach wiejskich*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 132-157.
- Orłowski D., Woźniczko M., 2008, *Kuchnia kurpiowska i jej wpływ na atrakcyjność turystyczną regionu etnograficznego*, „Zeszyty Naukowe Turystyka i Rekreacja” WSTiJO w Warszawie, nr 1, Warszawa, s. 43-65.
- Orłowski D., Woźniczko M., 2016, *Turystyka kulinarna w Polsce – wstępne badania nad fenomenem zjawiska*, "Turystyka Kulturowa" nr 5., s. 60-100
- Orłowski D., Woźniczko M., 2018, *Gastronomiczne unikaty na Liście reprezentatywnej niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości – inspiracją dla turystyki kulinarnej*, „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, t. 18, s. 98-124.
- Orłowski D., Woźniczko M., 2019, *Festiwale promujące żywność i napoje w turystyce kulinarnej*, [w:] A.W. Brzezińska, K. Smyk (red.), *Festiwale, konkursy, przeglądy a ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego*, UMCS, PTL, NiD, Lublin - Wrocław - Warszawa, s. 307-328
- Ozimek I., Szlachciuk J., Dobkowska A., Przeździecka-Czyżewska N., 2017, *Promocja szlaków kulinarnych w Polsce w świetle badań ankietowych*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (39), s. 65-75

- Pink M., 2017, *Dobre praktyki w turystyce winiarskiej w wybranych krajach i konkluzje dla Polski*, „Folia Turistica” nr 45, s. 117-140
- Plebańczyk K., 2013, *Turystyka kulinarna w kontekście zrównoważonego rozwoju w kulturze – perspektywy dla Polski*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s.23-38
- Poczta J., Zagrocka M., 2016, *Uwarunkowania rozwoju turystyki winiarskiej w Polsce na przykładzie regionu zielonogórskiego*, „Turystyka Kulturowa”, nr 5, s. 115-130.
- Ratkowska P., Jędrusiak T., 2013, *Muzea związane z żywnością jako obiekty kulinarnej turystyki kulturowej. Przegląd najciekawszych placówek*, [w:] H. Makała (red.), *Kulturowe uwarunkowania żywienia w turystyce*, WSTiJO w Warszawie, s. 29-56
- Rogowski M., 2016, *Turystyka piwna w Polsce - aktualne uwarunkowania rozwoju oraz sylwetka i zainteresowania biroturysty*, „Zeszyty Naukowe. Turystyka i Rekreacja” nr 1 (37), s. 207-226
- Rogowski M., Kasianchuk A., 2016, *Atrakcyjność turystyczna winnic Lubuskiego Szlaku Wina i Miodu*. „Zeszyty Naukowe. Turystyka i Rekreacja” nr 2 (18), s. 101-118
- Sieczko A., 2017, *Biroturystyka jako nowy trend turystyczny w Warszawie*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki” nr 2 (38), s. 105-114
- Sokół J.L., 2015, *Perspektywy rozwoju turystyki winiarskiej w Polsce – szanse i bariery*, „Zeszyty Naukowe. Turystyka i Rekreacja” nr 2 (16), s. 39-48
- Stasiak A., 2016, *Turystyka kulinarna w gospodarce doświadczeń*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 6-28
- Światała-Trybek D., 2014, *Dziedzictwo kulinarne w kontekście europejskiego ruchu turystycznego*, „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, t. 14, s. 28-43
- Woźniczko M., Orłowski D., 2010, *Etnografia i jej znaczenie w kształtowaniu współczesnej turystyki kulinarnej w Polsce*, [w:] D. Orłowski, E. Puchnarewicz (red.), *Turystyka kulturowa a regiony turystyczne w Polsce*, WSTiJO w Warszawie, s. 163-180
- Woźniczko M., Orłowski D., 2017, *Wydarzenia jako urozmaicona forma turystyki kulinarnej na przykładzie festiwalu „Europa na widelcu” we Wrocławiu*, „Zeszyty Naukowe Uczelni Vistula” nr 54(3), Warszawa, s. 125-154
- Žuromskaite B., 2009, *Rozwój turystyki kulinarnej na Litwie*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 21-32.

8.3.11. Turystyka kreatywna

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Duxbury N., Albino S., Carvalho C.P., 2021, *Creative Tourism. Activating Cultural Resources and Engaging Creative Travellers*, CABI International, Wallingford, UK

Duxbury N., Richards G., 2019, *A Research Agenda for Creative Tourism*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham

Kiralova A., 2017, *Driving Tourism through Creative Destinations and Activities*, IGI Global

Long Ph., Morpeth N.D. (red.), 2016, *Tourism and the creative industries: Theories, policies and practice*, Routledge, London-New York

Richards, G., 2009, *Tourism development trajectories – From culture to creativity?* Tourism Research and Marketing, Barcelona. Paper presented to the Asia-Pacific Creativity Forum on Culture and Tourism, Jeju Island, Republic of Korea, 3-5 June 2009

Richards G., Wilson J. (red.), 2007, *Tourism, creativity and development*, Routledge, London-New York

Richards G., Wilson J. (red.), 2008, *From cultural tourism to creative tourism. Proceedings of the ATLAS International Conference*, vol. 3. *Changing places - The spatial challenge of creativity*, ATLAS, Barcelona

Richards G., Wilson J. (red.), 2008, *From Cultural Tourism to Creative Tourism. Proceedings of the ATLAS International Conference*, Barcelona, 2005, t. 4. *Changing experiences - The development of creative tourism*, ATLAS, Barcelona

Richards G. Wisansing J.J., Paschinger E, DASTA Team, 2018, *Creating Creative Tourism Toolkit*, OWN, Bangkok

Special Issue on Creative Tourism, 2012, "Journal of Tourism Consumption and practice", vol. 4, nr 2,

Sriono L.A. (red.), 2014, *Implementation of creative economy to improve performance based tourism. The 3rd International Conference on Business and Banking (ICBB 2014) Pattaya, Thailand-February 5-7, 2014*

Wurzbürger R.; Aageson T.; Pattakos A.; Pratt, S. (red.), 2009, *Creative Tourism, a global Conversation: How to Provide Unique Creative Experiences for Travelers Worldwide*, Wyd: Sunstone Press, Santa Fe.

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

Al-Ababneh M., Masadeh M., 2019, *Creative Cultural Tourism as a new model for Cultural Tourism*, "Journal of Tourism Management Research", 6/2, s. 109-118

Binkhorst E., Dekker T. D., 2009, *Agenda for co-creation tourism experience research*, "Journal of Hospitality Marketing and Management", t. 18/z. 2-3, s. 311 – 327

Booyens I., Rogerson C. M., 2015, *Creative tourism in Cape Town: an innovation perspective*, "Urban Forum", 26, s. 405-424

Brouder P., 2012, *Creative Outposts: Tourism's Place in Rural Innovation*, "Tourism Planning and Development", vol. 9 (4), s. 383-396

Carvalho R., Ferreira A.M., Figueira L.M., 2016, *Cultural and Creative Tourism in Portugal*, "Pasos. Revista de Turismo y Patrimonio Cultural", t. 14 (5), s. 1075-1082

Dias A., González-Rodríguez M.R., Patuleia M., 2021, *Developing poor communities through creative tourism*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/4, s. 509-529

Ferreira Carvalho R.M., da Costa C.M.M., Alves A.M., Ferreira P., 2019, *Review of the theoretical underpinnings in the creative tourism research field*, "Tourism & Management Studies" nr 15 (SI), s. 11-22

Martínez-Pérez Á., Elche D., García-Villaverde P. M., Parra-Requena G., 2019, *Cultural Tourism Clusters: Social Capital, Relations with Institutions, and Radical Innovation*, "Journal of Travel Research", 58 (5), s. 793-807

Mohammadi A., i inni, 2019, *The business model and balanced scorecard in creative tourism: the ultimate strategy boosters*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 17, s. 2157-2182

Moreira Cabeça S., Rodrigues Gonçalves A., Marques J.F., Tavares M., 2019, *Mapping intangibilities in creative tourism territories through tangible objects: a methodological approach for developing creative tourism offers*, "Tourism & Management Studies" nr 15(SI), s. 42-49

- Pawlusiński R., Kubal M., 2018, *A new take on an old structure? Creative and slow tourism in Krakow (Poland)*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/3, s. 265-285
- Richards G., 2014, *Tourism and creativity in the city*, „Current Issues in Tourism”, nr 17(2), s. 119–144
- Richards, G., 2016, *The challenge of creative tourism*, "Ethnologies", nr 38, s. 1-2 i 31-42
- Richards G., 2020, *Designing creative places: The role of creative tourism*, "Annals of Tourism Research", nr 85, nr 102922
- Richards G., Wilson J., 2006, *Developing creativity in tourist experiences: A solution to the serial reproduction of culture?*, „Tourism Management”, vol. 27, s. 1209–1223
- Suhartanto D., i inni, 2020, *Tourist loyalty in creative tourism: the role of experience quality, value, satisfaction, and motivation*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 7, s. 867-879
- Tan S.K., Kung S.F., Luh D.B., 2013, *A model of “creative experience” in creative tourism*, "Annals of Tourism Research", nr 41, s. 153–174
- Tan S.K., Luh D.B., Kung S.F., 2014, *A taxonomy of creative tourists in creative tourism*, "Tourism Management", nr 42, s. 248–259
- Tan S-K., i inni, 2016, *Understanding tourist perspectives in creative tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 19, is. 10, s. 981-987
- Zhang Y., Xie Ph. F., 2019, *Motivational determinates of creative tourism: a case study of Albergue art space in Macau*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 20, s. 2538-2549.

Polskie publikacje zwarte

Brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Buczowska K., 2010, *Turystyka kreatywna – znaczący trend podróży kulturowych*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *Współczesne podróże kulturowe*, AWF Poznań, s. 164-174
- Dziedzic E., Kaczmarek J., 2016, *Turystyka w gospodarce kreatywnej*, "Folia Turistica", nr 41, s. 137-164

Rotter-Jarzębińska K., 2009, *Turystyka kreatywna – nowy trend w rozwoju turystyki miejskiej*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 81-92

Kaczmarek J., Paluch M., 2015, *Kreatywność turystyki vs. turystyka kreatywna – wstęp do dyskusji*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 54-76

Żabińska T., 2012, *Turystyka kreatywna. Koncepcja i możliwości rozwoju w Polsce*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” nr 258, s. 260-270.

8.3.12. Turystyka hobbystyczna

Literatura zagraniczna:

Duarte A.A., Sakellarios N., 2017, *The potential for craft brewing tourism development in the United States: a stakeholder view*, "Tourism Recreation Research", vol 42, Is. 1, s. 96-107

Jelinčić D. A., 2007, *Creative and Hobby Tourism as Cultural Industries and Cultural Tourism Products*, [w:] A.V. Malafeev, V.I. Ionesov (red.), *Social Innovations in Cultural Process: Art of Management*, Samara International Society for Cultural Studies, Samara, s. 268-281

Jelinčić D. A., 2009, *Splintering of Tourism Market: New Appearing Forms of Cultural Tourism as a Consequence of Changes in Everyday Lives. Cultural, Creative and Hobby Tourism*, „Collegium Antropologicum“, Nr.33 (1,2009), Zagreb, s. 259-266.

Polskie publikacje zwarte

Brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania”

Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Turystyka hobbystyczna i kolekcjonerska*, [w:] *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, Wyd. (2.) KulTour.pl, Poznań, s. 184-189.

8.3.13. Kulturowa turystyka regionalna

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna:

Amirou R.; Bachimon Ph., 2000, *Le tourisme local - Une culture de l'exotisme*, L'Harmattan, Paris

Humair C., Knoll M., Tissot L., 2017, *How to Deal with Regional Tourism? Historical (and Interdisciplinary) Reflections*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 9/1, s. 5-31

Lindstädt B., 1994, *Kulturtourismus als Vermarktungschance für ländliche Fremdenverkehrsregionen*, *Seria: Materialien zur Fremdenverkehrsgeographie*, t. 29, Trier Wyd. Geographische Gesellschaft, Trier

Wiesner K.A., 2010, *Regionaltourismus. Destinationsmarketing als Gemeinschaftsaufgabe aller regionalen Tourismusakteure*, Oldenburg Verlag, München-Wien

Niemczewska Z.E., 2020, *Increasing the socio-cultural influence of immovable cultural heritage on local communities – the case of historic residential buildings in Wielkopolska used as hotels*, "Studia Peregrinica" nr 32 (4), s. 43-57.

Polskie publikacje zwarte:

Mokras-Grabowska J., Wyszowska I., Jedrysiak T., 2019, *Turystyka etnograficzna*, Fundacja Oko-lice Kultury, Zblew

Turos L., 2004, *Turystyka i odkrywanie wartości „małej ojczyzny”*, WSPed. ZNP Warszawa

Orłowski D., Puchnarewicz E. (red.), 2010, *Turystyka kulturowa a regiony turystyczne w Polsce*, WSTiJO, Warszawa.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Jessa M., Wyszowska I., 2011, *Specyfika i znaczenie folkloru łowickiego w turystyce regionalnej*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s.13-45

Kłos A., Malchrowicz E., 2013, *Poszukiwanie tożsamości społeczno-kulturowej w wielokulturowym środowisku regionu turystycznego na przykładzie Andaluzji*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 30-46

Lisowska A., 2017, *Norweski „hotel skansenowski”, czyli o połączeniu funkcji kulturowej z komercyjną*, "Turystyka Kulturowa" nr 4, s. 7-29

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Region jako cel współczesnej turystyki kulturowej*, „Folia Turistica”, nr 21, s.71-94
- Sikorska-Wolak I., 2002, *Popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu i jej znaczenie w rozwoju turystyki (na przykładzie Beskidu Śląskiego)*, „Problemy Turystyki i Hotelarstwa” nr 4, s.17-23
- Chojka K., 2008, *Turystyka i dziedzictwo kulturowe jako wyróżnik regionu w warunkach integracji europejskiej*, [w:] *Ochrona środowiska. - turystyka i dziedzictwo kulturowe Pogórza Dynowskiego: V Konferencja Naukowo-Techniczna "Błękitny San"*, Materiały konferencyjne, Jabłonka, 24-25 kwietnia 2008, Dynów, 2008, s. 9-24.

8.3.14. „Ciemna” turystyka kulturowa

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – publikacje zwarte:

- Ashworth G., Hartmann R., 2005, *Horror And Human Tragedy Revisited: The Management Of Sites Of Atrocities For Tourism (Tourism Dynamics)*, Cognizant Communication Corp., New York
- Dalton D., 2014, *Dark Tourism and Crime*, Taylor & Francis Ltd;
- Dann G.M.S., 1998, *The Dark Side of Tourism*, „Etudes et Rapports/Studies and Reports”, Seria: Sociology/Psychology/Philosophy/Anthropology, t. 14
- Gosar A., Koderman M., Rodela M., 2015, *Dark Tourism. Post-WWI Destinations of Human Tragedies and Opportunities for Tourism Development – Proceedings of the International Workshop*, University of Priomorska Press, Koper
- Kaul A., Skinner J., (red.), 2018, *Leisure and death: an anthropological tour of risk, death, and dying*, University Press of Colorado
- Lennon J.J., Foley M., 2000, *Dark Tourism: The Attraction of Death and Disaster*, Cassell, London
- Olsen D.H., Korstanje M.E. (red.), 2020, *Dark tourism and pilgrimage*, CABI, Wallingford - Boston
- Sharpley R., Stone Ph.P., (red.), 2009, *The Darker Side of Travel. The Theory and Practice of Dark Tourism*, Channel View Publications, Bristol
- Stone P.R., i inni, 2018, *The Palgrave Handbook of Dark Tourism Studies*, Palgrave Macmillan

White L., Frew E. (red.), 2013, *Dark Tourism and Place Identity: Managing and interpreting dark places*, Routledge (Taylor & Francis Ltd.), London - New York.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

Ashworth G.J., Isaac R.K., 2015, *Have we illuminated the dark? Shifting perspectives on 'dark' tourism*, "Tourism Recreation Research", vol. 40, Is. 3, s. 316-325

Chen S., Xu H., 2021, *The moral gaze in commercialized dark tourism*, "Current Issues in Tourism", vol. 24, Is. 15, s. 2167-2186

Cui R. i inni 2020, *International tourists' dark tourism experiences in China: the case of the memorial of the victims of the Nanjing Massacre*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, Is. 12, s. 1493-1511

Jang K., Sakamoto K., Funck C., 2021, *Dark tourism as educational tourism: the case of 'hope tourism' in Fukushima, Japan*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, Is. 4, s. 481-492

Kamber M., Karafotias T., Tsitoura T., 2016, *Dark heritage tourism and the Sarajevo siege*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/3, s. 255-269

Kennell J., Powell R., 2021, *Dark tourism and World Heritage Sites: a Delphi study of stakeholder perceptions of the development of dark tourism products*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, Is. 4, s. 367-381

Kerr M.M., Price R.H., 2016, *Overlooked encounters: young tourists' experiences at dark sites*, "Journal of Heritage Tourism" vol. 11, Is 2, s. 177-185

Kleshcheva A., 2021, *Perception of Dark Tourism*, "Zeitschrift für Tourismuswissenschaft", vol. 13, Is. 2, s. 191-208

Lacanieta A., i inni., 2020, *Provocation and related subjective experiences along the dark tourism spectrum*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, Is. 6, s. 626-647

Martini A., Buda D.M., 2020, *Dark tourism and affect: framing places of death and disaster*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 6, s. 679-692

Olejniczak M., 2019, *Dark Tourism – the Dark Side of Berlin*, "Studia Peregrinica" nr 27 (3), s. 139-151

Sharma N., Rickly L., 2019, *'The smell of death and the smell of life': authenticity, anxiety and perceptions of death at Varanasi's cremation grounds*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 14, is. 5-6, s. 466-477

- Wang E., i inni, 2021, *The antecedents and consequences of awe in dark tourism*, "Current
- Wang J., Luo X., 2018, *Resident perception of dark tourism impact: the case of Beichuan County, China*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 16/5, s. 463-481
- Wang S., Chen Ch., Xu H., 2019, *Resident attitudes towards dark tourism, a perspective of place-based identity motives*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, is. 13, s. 1601-1616
- Issues in Tourism*", vol. 24, Is. 8, s. 1169-1183
- Wielde Heidelberg B.A., 2015, *Managing ghosts: exploring local government involvement in dark tourism*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 10, is. 1, s. 74-90
- Yankovska G., Hannam K., 2014, *Dark and toxic tourism in the Chernobyl exclusion zone*, "Current Issues in Tourism", vol. 17, is. 10, s. 929-939
- Zheng Ch., i inni, 2018, *The inner struggle of visiting 'dark tourism' sites: examining the relationship between perceived constraints and motivations*, "Current Issues in Tourism", vol. 21, is. 15, s. 1710-1727.

Polskie publikacje zwarte:

brak

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Duda A., 2016, *Turystyka szoku – między sensacją a empatią. 9/11 studium przypadku*, "Folia Turistica" nr 39, s. 241-262
- Duda A., 2019, *Mroczna turystyka w obliczu wyzwań ponowoczesności na przykładzie Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 27-44
- Hajduk-Nijakowska K., 2018, *W pogoni za sensacją. Kulturowy wymiar mrocznej turystyki (dark tourism)*, "Turystyka Kulturowa" nr 3, s. 42-57
- Komsta A., 2013, *Problem dark tourism i jego możliwości w Polsce*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 46-65
- Sahaj T., 2018, *Dark tourism na przykładzie wybranych „atrakcji turystycznych” Poznania*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 7-25.

8.3.15. Pozostałe formy turystyki kulturowej

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Antz Ch., Eisenstein B., Eilzer Ch. (red.), 2011, *Slow Tourism: Reisen zwischen Langsamkeit und Sinnlichkeit*, Peter Lang GmbH. / Martin Meidenbauer, München

Dann G.M.S.; Seaton A.V., 2001, *Slavery, contested heritage and Thanatourism*, Haworth Hospitality Press, New York

Hanks M., 2015, *Haunted Heritage. The Cultural Politics of Ghost Tourism, Populism, and the Past*, Routledge, London - New York

Hannam K., Diekmann A.(red.), 2010, *Beyond Backpacker Tourism: Mobilities and Experiences*, Channel View Publications, Bristol

Evans, M., 1999, *Where to now for arts tourism?*, „Insights”, British Tourism Authority, Maj 1999

Johnston T., Mandelartz P., 2015, *Thanatourism. Case Studies in Travel to the Dark Side*, Goodfellow Publishers Ltd., Oxford

Jolliffe L., 2010, *Coffee Culture, Destinations and Tourism*, Channel View Publications, Bristol

Kotur A.S., Dixit S.K., 2021, *The Emerald Handbook of Luxury Management for Hospitality and Tourism*, Emerald Publishing Ltd.

Novelli, M. (red.), 2005, *Niche tourism. Contemporary issues, trends and cases*, Elsevier, Oxford

Richards G., Wilson J., 2004, *The Global Nomads: Backpacker Theory in Travel and Practice*, Channel View Publications, Cleverdon (odnośny rozdział)

Ryan C., Hall C.M., 2001, *Sex Tourism: Marginal People and Liminalities*, Routledge, London

Seaton Ph., Yamamura T., Sugawa-Shimada A., 2017, *Contents Tourism in Japan: Pilgrimages to "Sacred Sites" of Popular Culture*, Cambria Press, Amherst, NY

Skinner J., Jolliffe L. (red.), 2017, *Murals and tourism: heritage, politics and identity*, Routledge, London - New York

Tzanelli R., 2016, *Thanatourism and Cinematic Representations of Risk. Screening the End of Tourism*, Routledge, London - New York

Vorobjovas-Pinta O. (red.), 2021, *Gay Tourism. New Perspectives*, Channel View Publications, Bristol - Buffalo - Toronto

World Tourism Organization, 2012, *Global Report on LGBT Tourism*, UNWTO, Madrid.

Literatura zagraniczna i obcojęzyczna – ważniejsze artykuły:

- Bae S.Y., Chick G., 2016, *A rail pass as a culture code among youth travelers: the case of Rail-ro in Korea*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 14/1, s. 27-44
- Cano L.M., Mysyk A., 2004, *Cultural tourism. The state and Day of the Dead*, "Annals for Tourism Research", nr 31 (4), s. 879–898
- Caseau C., 2018, *Spiritourism and Brand Identity Building: The Case of Printemps Des Liqueurs*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 3/2, s. 93-105
- Chylińska D., 2021, *Lighthouses as traditional coastal landscape heritage and the basis for lighthouse tourism development: the case of Poland*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/3, s. 315-344
- Clyde D., 2020, *Pilgrimage and prestige: American anime fans and their travels to Japan*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 18/1, s. 58-66
- Cohen E., Spector S., 2020, *Transhumanism and cosmic travel*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, Is. 2, s. 176-184
- Cynarski W.J., 2021, *Martial arts: travel and purpose*, "Ido Movement for Culture", vol. 21 (2), s. 38-43
- Farsani N.T., 2020, *Promoting ghetto niche tourism in Isfahan, Iran*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 15, Is. 1, s. 93-102
- Gilli M., Palmisano S., 2021, *Spiritual seekers in esoteric tourism contexts. The Damanhur community in Italy*, "Journal of Tourism and Cultural Change", vol. 19, Is.5, s. 696-708
- Gonzalez de la Fuente E., 2021, *Recentering the Cartographies of Karate: Martial Arts Tourism in Okinawa*, "Ido Movement for Culture", vol. 21 (3), s. 51-66
- Isaac R.K., Abu Eid T., 2019, *Tourists' destination image: an exploratory study of alternative tourism in Palestine*, "Current Issues in Tourism", vol. 22, Is. 12, s. 1499-1522
- Jablonska J., Jaremko M., Timcak G. M., 2016, *Social Tourism, Its Clients and Perspectives*, "Mediterranean Journal of Social Sciences", t. 7., nr 31, s. 42-52
- Janowski I., Gardiner S., Kwek A., 2021, *Dimensions of adventure tourism*, "Tourism Management Perspectives" nr 37, art. 100776

- Maddox C.B., 2015, *Studying at the source: Ashtanga yoga tourism and the search for authenticity in Mysore, India*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 13/4, s. 330-343
- McFarlane-Morris S., 2021, 'Come this close, but no closer!' *Enclave tourism development and social change in Falmouth, Jamaica*, "Journal of Tourism and Cultural Change", 19/1, s. 132-146
- Minnaert L., Maitland R., Miller G., 2006, *Social Tourism and its Ethical Foundations*, "Tourism, Culture & Communication", t. 7, s. 7 - 17
- Murphy B., Keaney R., 2018, *The Rise of Whiskey Tourism in Ireland: Developing a Terroir Engagement Template*, "Journal of Gastronomy and Tourism", 3/2, s. 107-121
- Ono A., i inni, 2020, *Anime pilgrimage in Japan: Focusing Social Influences as determinants*, "Tourism Management" nr 76, art. 103935
- Palmowski T., Korneevets V.S., 2018, *Cruising Ships in the Ports of Gdynia and Gdańsk*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 3 (43), s. 95-104
- Robledo M.A., Batle J., 2017, *Transformational tourism as a hero's journey*, "Current Issues in Tourism", vol. 20, Is. 16, s. 1736-1748
- Serdane Z., Maccarrone-Eaglen A., Sharifi S., 2020, *Conceptualising slow tourism: a perspective from Latvia*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, Is. 3, s. 337-350
- Shinde K.A., 2021, *Religious theme parks as tourist attraction systems*, "Journal of Heritage Tourism", vol. 16, is. 3, s. 281-299
- Steinkrüger J.-E., 2014, *Slums als Thematisierung. Das Beispiel Shanty Town in Bloemfontein*, "Zeitschrift für Tourismuswirtschaft" 6/2, s. 243-254
- Wang Y-Ch, Chen P-J., Shi H., Shi W., 2021, *Travel for mindfulness through Zen retreat experience: A case study at Donghua Zen Temple*, "Tourism Management", nr 83, art. 104211
- Williams R., 2017, *Fan tourism and pilgrimage* [w:] M.A. Click, S. Scott (red.), *The Routledge companion to media fandom*, Routledge, London, s. 98–106
- Willson G.B., 2016, *Conceptualizing Spiritual Tourism: Cultural Considerations and A Comparison with Religious Tourism*, "Tourism Culture & Communication", 16/3, s. 161-168
- Yang Z., Li T., 2020, *Does high-speed rail boost urban tourism economy in China?*, "Current Issues in Tourism", vol. 23, is. 16, s. 1973-1989.

Polskie publikacje zwarte:

Berbeka J. (red.), 2012, *Turystyka martyrologiczna w Polsce – na przykładzie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau*, Proksenia, Kraków

Cynarski W.J., 2020, *Turystyka sztuk walki. Perspektywa społeczno-kulturowa // Tourism of Martial Arts. Social-cultural Perspective*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów

Godlewski G., Zalech M. (red.), 2015, *Turystyka kontrowersyjna na współczesnym rynku podróży – formy, uwarunkowania, skutki*, AWF, Biała Podlaska

Hochleitner J. (red.), 2009, *Bursztyn jako stymulator turystyki kulturowej*, PTTK, O. Ziemi Elbląskiej, Jantar

Tanaś S., 2008, *Przestrzeń turystyczna cmentarzy: wstęp do tanatoturystyki*, UŁ, Łódź

Tanaś S., 2008, *Percepcja śmierci w turystyce kulturowej* (The perception of death in cultural tourism), „*Turyzm*”, z. 18/1

Tanaś S., 2013, *Tanatoturystyka. Od przestrzeni śmierci do przestrzeni turystycznej*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Banaszkiewicz M., 2010, *Gender w podróży*, [w:] M. Kazimierczak, *Współczesne podróże kulturowe*, AWF Poznań, s. 292-302

Banaszkiewicz M., 2014, *Seks jako atrakcja turystyczna. Szkic o turystyce romansowej*, „*Folia Turistica*”, nr 31, s. 53-76.

Banio A., Omorczyk A., 2018, *Turystyka olimpijska. Zarys problematyki*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7, s. 90-101

Bernat S., 2014, *Potencjał turystyki dźwiękowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 6, s. 36-51

Bernat S., 2021, *Organowe podróże po Polsce – rozwojową formą turystyki*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2 (119), s. 50-80

Borzyszkowski J., 2011, *Problem zdefiniowania i klasyfikacji seksturystyki*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 1, s. 19-31

Buczowska K., Masztalerz A., 2009, *Potencjał kulturowy Wielkopolski w zakresie rozwoju turystyki kulturowej śladami jeździeckich tradycji i dziedzictwa*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 183-199

- Bursiewicz N.K., 2019, *Architekturystyka (Turystyka architektoniczna): w poszukiwaniu "spektakularnych" obiektów*, "Turystyka Kulturowa" nr 5, s. 7-26
- Rozwadowski W., 2008, *Edukacja czytelnicza i turystyka edukacyjna*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s.329-336
- Cynarski W.J., 2009, *Turystyka sztuk walki*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 346-359
- Duczyńska M., 2013, *Seksturystyka jako część produktu turystycznego, wpływającego na rozwój turystyki w regionie na przykładzie Kenii*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 33-45
- Durydiwka M., Duda-Gromada K., 2017, "Nowe" atrakcje kulturowe i ich wykorzystanie w promocji regionów wypoczynkowych w Polsce (na przykładzie Pojezierza Kaszubskiego), "Ekonomiczne Problemy Turystyki", nr 1 (37), s. 195-208
- Godlewski G., 2019, *Kontrowersyjne rodzaje podróży w opiniach polskich producentów turystycznych: turystyka doświadczeń*, "Turyzm" nr 29/2, s. 23-29
- Golemo K., 2016, *Zwiedzanie dźwiękami. Muzyczne podróże po Lizbonie*, „Folia Turistica”, nr 39, s. 171-198
- Jędrusiak T., Kamel M., 2014, *Turystyka ezoteryczna – zjawisk paranormalnych*, "Turystyka Kulturowa" nr 7, s. 20-33
- Lipińska I., 2011, *Turystyka penitencjarna*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 4-12
- Kołodziejczyk K.P., Michnicka K., 2021, *Popularność turystyki motoryzacyjnej przez perspektywę frekwencji w muzeach motoryzacji w Polsce i Republice Czeskiej*, "Turystyka Kulturowa" nr 2 (119), s. 7-49
- Krupa J., Nawrocka E., 2020, *Fanoturystyka i fanoturysta – głos w dyskusji nad definicjami i problematyką badawczą*, "Turyzm" nr 30/2, s. 27-34
- Miedzińska I., 2008, *Krajobraz dźwiękowy w turystyce kulturowej – peregrynacje muzyczne*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 196-201
- Pisarski M., 2009, *Światowy przemysł parków tematycznych*, [w:] Stasiak A. (red.) *Kultura i turystyka: razem, ale jak?*, WSTH, Łódź, s. 285-296
- Poczta J., Szabotka I., 2014, *Seksturystyka – między turystyką kulturową a patologiczną*, „Turystyka Kulturowa” nr 4., s. 16-27

- Prinke R., 2009, *Turystyka genealogiczna – niedostrzegana nisza*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 6, s. 4-12
- Prinke R.T., 2018, *Czeladnicy i loże: Ukryta kultura wolnomularstwa w świecie turystyki*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7, s. 62-74
- Prylińska M., 2018, *Milonga – od produktu rekreacyjnego do turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 6, s. 94-111
- Samoląg M., 2013, *Geocaching - nowa forma turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 11, s. 17-31
- Stasiak A., Tanaś S., 2005, *Przestrzeń sepulkralna w turystyce*, „*Turystyka i Hotelarstwo*” nr 8, s. 9-42
- Świeściak M., Matulewski P., Makohonienko M., 2015, *Turystyka graffiti w opinii respondentów z wybranych miast: Gdańsk, Łódź, Poznań*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 8, s. 41-56
- Tanaś S., 2008, *Miejsce cmentarzy w turystyce kulturowej - wokół problemu badawczego*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2, s. 4-16
- Tanaś S., 2008, *Percepcja śmierci w turystyce kulturowej*, „*Turyzm*”, z. 1, s. 51-63
- Tanaś S., 2009, *Tanatoturystyka*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 266-285
- Tanaś S., 2013, *Znaczenie ludobójstwa i terroru w turystyce poznawczej*, „*Turyzm*” z. 1, s. 7-16
- Tanaś S., 2020, *Sfera profanum dnia Wszystkich Świętych wobec społecznego aspektu cmentarzy*, „*Turyzm*” nr 30/2, s. 103-112
- Tchorek Z., Kulykovets O., Górską-Warsewicz H., 2016, *Tematyczne parki rozrywki w Europie i Polsce w percepcji turystów*, „*Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki*” nr 2 (34), s. 285-295
- Urbański M., 2012, *Podróże malarzy graffiti – nietypowa forma turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 8, s. 49-64
- Wcisło A., Buczkowska K., 2009, *Turystyka zjawisk paranormalnych (śladowi duchów po Polsce)*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 435-451
- Woś B., 2017, *Turystyka zielarska i uwarunkowania jej rozwoju*, „*Prace i Studia Geograficzne*”, t. 62. z.3, s. 141-156.

9. Wybrana literatura na temat miejsc i obszarów recepcji turystyki kulturowej

9.1. Miejsca i miejscowości

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Aldous T., 2000, *Canterbury: Historic city becomes centre of learning.* (Feature: Centre for the new century including discussion of tourism and traffic issues), "Urban Environment Today", 103 (2000)

Baud M., Ypeij A., 2009, *Cultural Tourism In Latin America. The Politics of Space and Imaginery*, Koninklijke Brill, Leiden / Boston

Cultural Tourism DC (portal internetowy poświęcony turystyce kulturowej w Waszyngtonie, USA), zawiera artykuły naukowe.: www.culturaltourismdc.org (dostęp: 25. 09. 2010)

Davis P., 1999, *Ecomuseums: A sense of Place*, Leicester University Press, Leicester

Lira S., Amoêda R., Pinheiro C., Davis P., Stefano M., Corsane G. (red.) 2012, *Ecomuseums 2012. Proceedings of the 1st International Conference on Ecomuseums, Community Museums and Living Communities Seixal, Portugal, 19-21 September*, Green Lines Institute for sustainable development, Barcelos

Kretschmann M., 2015, *Innovationen im Kulturtourismus: dargestellt an der Beispieldomäne Dresden*, AV Akademikerverlag, Saarbrücken

Myerscough J., 1990, *Glasgow - City of Culture*, PSI, London

Ooi, C.S., 2002, *Cultural tourism and tourism cultures: the business of mediating experiences in Copenhagen and Singapore*, Copenhagen Business School Press, Copenhagen

Plankensteiner A., 2016, *Burgen und Schlösser im Kulturtourismus: Eine beispielhafte Marketingkonzeption zweier Burgenvereine*, Tectum Verlag, Marburg

Rémillard M.F. 2003, *Le tourisme culturel à Montréal*, Université Laval, Quebec

Ruggieri, G., 2011, *Tourism in Mediterranean Islands: a Comparative Analysis.*, [w:] J. Carlsen i R. Butler (red.). *Island Tourism: Sustainable Perspectives*, CABI Publishing, Wallingford

Van der Berg L.; Van der Berg J.; Van der Meer J. 1995 *Urban Tourism Performance and Strategies in Eight European Cities*, Avebury Press, Aldershot.

Polskie publikacje zwarte:

Hochleitner J. (red.) 2016, *Wyzwania turystyki kulturowej w Malborku*, Muzeum Zamkowe w Malborku, Malbork

Kozolup M., Bordun O., 2018, *Analiza SWOT oraz kluczowe wskaźniki trwałości Lwowa jako destynacji turystycznej*, "Studia Peregrinica" nr 24 (4), s. 37-58

Kruczek Z., Mazanek L., 2019, *Krakow as a Tourist Metropolitan Area. Impact of Tourism on the Economy of the City*, "Studia Peregrinica" nr 26 (2), s. 25-41

Martens H.M., Reiser D., 2019, *Analysing the image of Abu Dhabi and Dubai as tourism destinations – The perception of first-time visitors from Germany*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 19/1, s. 54-64

Mikos v. Rohrscheidt A. (red.), 2011, *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek miejskiej turystyki kulturowej*, Proksenia/KulTour.pl, Kraków/Poznań

Ptaszycka – Jackowska D. (red.), 2007, *Polska przestrzeń turystyczna*, Kraków, „Prace Geograficzne”, nr 117

Widawski K. (red.), 2009, *Turystyka kulturowa na Dolnym Śląsku – wybrane aspekty*,

Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław

Widawski K. (red.), 2011, *Turystyka kulturowa na Dolnym Śląsku – wybrane aspekty, tom II*, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Banaszkiewicz M., 2009, *Turystyka kulturowa – przypadek Sankt Petersburga*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s.16-28

Banaszkiewicz M., 2012, *Rosyjska turystyka kulturowa w Krakowie*, „Turystyka Kulturowa” nr 11, s. 18-31

Borówka D., Mazurkiewicz E., Okoń P., 2008, *Wpływ turystyki kulturowej na rozwój lokalny – rozważania na przykładzie miasta i gminy Pułtusk*, [w:] A. Kowalczyk (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 227-244

Borzyszkowski J., Szwichtenberg A., 2013, *Potencjał i możliwości rozwoju turystyki kulturowej w Koszalinie*, „Turystyka Kulturowa”, nr 12, s. 25-35

- Derek M., 2008, *Turystyka kulturowa a rozwój gospodarczy, czyli: czy Frombork żyje z turystyki?* [w:] A. Kowalczyk (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 179-198
- Derek M., 2010, *Warszawska Praga jako miejska przestrzeń eksploracji turystycznej*, „*Turystyka i Hotelarstwo*”, nr 16, s. 9-30
- Dudzińska M., Koper M., 2010, (Raport) *Europeizacja turystyki kulturowej na przykładzie Gdańska*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 7-9, s. 119-125
- Duridywka M., 2008, *Walory kulturowe obszarów wiejskich w Polsce i ich wykorzystanie w promocji turystycznej (na przykładach powiatów gorlickiego i sokólskiego)*, [w:] A. Kowalczyk (red.), *Turystyka Kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW, Warszawa, 121-146
- Faracik R., 2007, *Dziedzictwo kulturowe Pogórza i możliwości jego wykorzystania w turystyce*, [w:] A. Stasiak (red.), *Kultura i turystyka: razem czy osobno?*, WSTH Łódź, s. 31-46
- Faracik R., 2017, *Sandomierz – miasto historyczne jako ośrodek turystyki*, „*Turyzm*” nr 27/2, s. 35-44
- Gandecka A., 2016, *Ostatnia enklawa autentyczności? Slumsy jako atrakcja turystyczna*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 6, s. 90-107
- Krabel S., 2003, *Twierdza Boyen (Giżycko) - fortyfikacja jako atrakcja turystyczna*, „*Prace i Studia Geograficzne*” t. 32, s. 99-115
- Kowalska K., 2010, *Parco Museo Jalari jako obiekt zainteresowania turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7-9, s. 90-102
- Górczyńska M. 2008, *Rewaloryzacja przestrzeni miejskiej a rozwój turystyki kulturowej (na przykładzie miasta Cork – Republika Irlandii)*, [w:] A. Kowalczyk (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 199-226
- Kędziora Ł., Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Organizacja miejskich tras turystycznych Nowego Orleanu jako przykład lokalnej oferty turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 11, s. 3-17
- Koralewska P., 2008, *Plany i koncepcje przestrzeni kultury w Poznaniu szansą dla turystyki*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 400-407
- Marczak M., Szwichenberg AS., 2013, *Potencjał i możliwości rozwoju turystyki kulturowej w Koszalinie*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 12, s. 25-35

- Milecka M., *Opactwo cysterskie w Fontenay – model turystycznego wykorzystania założenia poklasztornego*, [w:] M.K. Leniartek (red.), *Terra incognita w turystyce*, WSZ, Wrocław, s. 49-60
- Mikos v. Rohrscheidt, A., 2012, *Poznański Ostrów Tumski na „nowym” Szlaku Piastowskim*, [w:] D. Konieczka-Śliwińska, M. Herkt, R. Pernak (red.), *Dziedzictwo kulturowe Ostrowa Tumskiego w Poznaniu*. CTK TRAKT, Poznań, s. 176-199
- Leśniak E., Mazurski K., 2006, *Twierdza Srebrnogórska jako obiekt turystyczny*, „*Folia Turistica*” nr 17, s. 137-152
- Orzechowska J., 2010, *W poszukiwaniu istoty miasta - przez łódzkie podwórka przy ulicy Piotrkowskiej*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 1-3, s. 15-44
- Pawlikowska-Piechotka A., 2006, *Turystyka kulturowa w małych miastach (region Mazowsza)* „*Roczniki Naukowe AWF (w Warszawie)*”, Warszawa, t. 44, s. 69-83
- Paszenda J., 1998, *Pielgrzymowanie do Świętej Lipki dawniej i dziś*, „*Peregrinus Cracoviensis*” z. 6, s. 137-162
- Potyrała J., Pardela Ł., 2008, *Twierdza Wrocław (1890-1918) jako element wzbogacający ofertę turystyczną Wrocławia*, [w:] Leniartek M.K. (red.) *Komercjalizm turystyki kulturowej*, WSZ Wrocław, s. 195-200
- Raczkowska I., 2003, *Ruch turystyczny w Kopalni Soli "Wieliczka" - początki, rozwój i perspektywy*, „*Folia Turistica*”, nr 14, s. 81-101
- Różycki P., Sowa A., 2010 *Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego i pielgrzymkowego na przykładzie Taizé*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7-9, s. 32-50
- Seweryn R., 2006, *Turystyka kulturowa w przyjazdach do Krakowa (w oparciu o wyniki badań ruchu turystycznego)*, [w:] A. Nowakowska; M. Przydział (red.), *Turystyka w badaniach naukowych: prace ekonomiczne*, WSiZ, Rzeszów, s. 549-566
- Urbaniak J., 2008, *Turystyka postindustrialna szansą rozwoju gospodarczego gminy Bogatynia* [w:] R. Grzywacz (red.) *Turystyka i rekreacja szansą rozwoju aktywności społecznej*, WSiZ, Rzeszów 2008, s. 205-216
- Widawski K., 2008, *Muzeum jako czynnik generujący ruch turystyczny w Hiszpanii na przykładzie Muzeum Prado*, [w:] Leniartek M. (red.) *Eksploracja przestrzeni historycznej*, WSZ „Edukacja”, Wrocław, s.157-170
- Wyszowska I., 2010, *Poznańskie felietony XIX wieku jako znaczące źródło do badań nad dziejami miasta i dla związanej z nim turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7-9, s. 13-31

Wiśniewski E., 2013, *Turystyka miejska jako czynnik wspomagający wzrost atrakcyjności turystycznej Kołobrzegu*, „*Ekonomiczne Problemy Turystyki*”, z. 1 (21), s. 133-148

Ząbkowska-Para J., 2013, *Tropem autentyczności kulturowej Zakopanego*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 3, s. 35-48.

9.2. Regiony i szlaki w Polsce

Literatura zagraniczna:

Brak

Polskie publikacje zwarte:

Jackowski A.; Mróz F.; Chodorowicz I. (red.), 2008, *Drogi św. Jakuba w Polsce: stan badań i organizacja*, Podhalańska PWSZ w Nowym Targu

Kaprowski W.; Midura F.; Sienkiewicz J.W. (red.), 2008, *Dziedzictwo przemysłowe Mazowsza i jego rola w turystyce*, Almamer WSE, Warszawa 2008

Kazimierczak M. (red.), 2012, *Turystyka kulturowa w regionie lubuskim*, PWSZ w Sulechowie

Mikos v. Rohrscheidt A., 2013 *Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, organizacja, zarządzanie*, Proksenia, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

Bajda Ł., 2012, *Uwarunkowania rozwoju turystyki kulturowej w Bieszczadach*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 6, s. 5-27

Dąbrowski D., 2009, *Gotyckie kościoły wiejskie Ziemi chełmińskiej – propozycja uprawiania turystyki kulturowej na obszarze wiejskim*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 9, s. 26-47

Duda T., 2018, *Kierunki i perspektywy rozwoju turystyki kulturowej w transgranicznej przestrzeni współdzielonego dziedzictwa (przykład Pomorza Zachodniego)*, „*Folia Turistica*” nr 48, s. 41-60

Dudek-Mańkowska S., Duda-Gromada K., 2009, *Region winiarski Małopolskiego Przełomu Wisły jako produkt turystyczny*, [w:] A. Stasiak (red.) *Kultura i turystyka: wspólnie zyskać!*, WSTH Łódź, s. 189-202

- Duridywka M., Kociszewski P., 2013, *Wielokulturowość Podlasia i możliwości jej wykorzystania w turystyce*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6, s. 5-29
- Hellak M., 2012, *Szlak św. Jakuba jako markowy produkt turystyczny na Dolnym Śląsku*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki”, z. 4 (20), s. 189-202
- Gorączko M. 2020, *Ocena potencjału turystyczno-kulturowego w Polsce-stan zaawansowania badań i perspektywy ich kontynuacji* „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 39-63
- Jalinik M., 2014, *Kierunki zagospodarowania turystycznego-rekreacyjnego Puszczy Białowieskiej*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki”, nr 2 (26), s. 167-182
- Karczewski D., Karczewska J., 2019, *Szlak Kopernikowski – zapomniany turystyczny klasyk*, „Turystyka Kulturowa” nr 2, s. 7-20
- Klimczak D.P., 2020, *Postać św. Wojciecha w służbie umacniania relacji polsko-czeskich po roku 2016 i promocji wspólnej historii poprzez turystykę – Międzynarodowy Szlak Św. Wojciecha*, „Turystyka Kulturowa” nr 4, s. 80-93
- Krajewski A., 2007, *Drewniane kościoły Mazowsza jako obiekty turystyki edukacyjno-kulturowej*, [w:]: Z. Przychodzeń (red.), seria: *Problemy rozwoju turystyki edukacyjno-kulturowej w Polsce i na świecie*, t. 9., SGGW, Warszawa, s. 195-211
- Królikowska-Tomczak A., 2008, *Turystyka kulturowa w Wielkopolsce*, [w:] M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 392-399
- Krupa J., Koneweczka R., 2005, *Szlak turystyczny "Śladami Łemków" jako propozycja markowego produktu turystycznego*, „Folia Turistica” nr 16, s.65-87
- Lniany J., 2012, „Arabska Wiosna”. *Socjologiczne spojrzenie na koncepcję rewolucji oraz jej wpływ na ruch turystyczny w Tunezji*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6, s. 42-53
- Matyaszczyk D., 2008, *Szlaki dziedzictwa kulturowego w Wielkopolsce na przykładzie "Szlaku napoleońskiego"*, „Studia Periegetica” nr 2, s. 131-152
- Meyer B., Panasiuk A., 2002, *Produkt turystyki kulturowej województwa zachodniopomorskiego*, „Problemy Turystyki”, nr 3-4, s. 39-52
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Obiekty obronne okresu średniowiecza w Polsce jako destynacje i atrakcje turystyki kulturowej*, „Ido. Ruch dla kultury”, t. 10 / 2010, s. 102-117

- Mokras J., 2002, *Pozostałości kultury ludowej Kurpiów i ich wykorzystanie przez ruch turystyczny*, „Turystyka i Hotelarstwo” nr 1, s. 55-74
- Nitkiewicz-Jankowska A., Szromek A.R., 2012, *Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego jako czynnik aktywizacji turystycznej w aglomeracji Górnego Śląska*, „Ekonomiczne Problemy Turystyki”, z. 3 (19), s. 99-112
- Orzechowska-Kowalska K., 2004, *Szlak Krzyżacki i Szlak Fryderyka Chopina jako przykład ochrony dziedzictwa kulturowego przez turystykę*, „Problemy Turystyki i Hotelarstwa” nr 1, s. 105-115
- Parzych K.; Kibycz A., 2010, *Etnoturystyka na Huculszczyźnie*, „Turystyka Kulturowa” nr 4-6, s. 5-17
- Ranoszek W., Widawski K., 2008, *Szlaki pielgrzymkowe jako nowa oferta dla turystyki na Dolnym Śląsku*, [w:] M.K. Leniartek (red.), *Eksploracja przestrzeni historycznej*, WSZ „Edukacja”, Wrocław, 2008, s. 129-143
- Sierpowska M., 2001, *Szlak cystersów, idea i jej dydaktyczne funkcje*, „Rocznik Naukowy. WSHiG w Poznaniu”, t.3 (2000/2001), s. 89-99
- Skalska M., 2009, *Wartości wielkopolskich kalendarzy polskich i niemieckich przełomu XIX i XX wieku w aspekcie współczesnej turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa”, nr 7, s. 15-29
- Skulimowska M., 2018, *Informacja i promocja turystyczna na szlaku drewnianych świątyń wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w województwie małopolskim i podkarpackim*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 43-61
- Słowik J, Słowik J., 2006, *Przemysł naftowy w Karpatach Polskich jako unikatowy produkt turystyki przemysłowej* [w:] J. Krupa, J. Biliński (red.), *Turystyka w badaniach naukowych: prace przyrodnicze i humanistyczne*, SIZ Rzeszów, s. 145-154
- Sulich P., Kociszewski P., 2020, *Wielki Gościńiec Litewski (WGL) – reaktywacja historycznego traktu oraz funkcjonowanie Lokalnej Organizacji Turystycznej jako koordynatora szlaku*, „Turystyka Kulturowa” Nr 6 (117), s. 7-38
- Wyrwa A.M., 2008, *Podróże cystersów oraz idea, organizacja i promocja szlaku cysterskiego w Polsce*, „Studia Periegetica” nr 2, s. 87-129
- Wyszowska I., 2009, *Turystyka kulturowa w Wielkopolsce*, [w:] K. Buczkowska, A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), *Współczesne formy turystyki kulturowej*, AWF, Poznań, s. 403-434

Wyszowska I., Zakrzewska P., 2009, *Szlak Wiatraczny w Wielkopolsce jako propozycja turystyki kulturowej obiektów przemysłowych i technicznych*, „Turystyka Kulturowa”, nr 11, s. 18-30.

9.3. Kraje i wielkie regiony świata jako obszary recepcji turystyki kulturowej

Literatura zagraniczna – publikacje zwarte:

Becker C., Steinecke A. (red.), 1993, *Kulturtourismus in Europa: Wachstum ohne Grenzen?* Seria: ETI-Studien, t.2., Universität Trier

Busetta P., Ruosi R., 2006, *L'isola del tesoro. Le potenzialità del turismo culturale in Sicilia*, Ligouri Editore, Napoli

Cronin M., O'Connor B., 2003, *Irish Tourism: Image Culture and Identity*, Channel View Publications, Bristol

Cusimano G., 2006, *Luoghi e turismo culturale*, Patron, Bologna

Die deutschen Ferienstraßen, 1981, Seria: Fremdenverkehrspraxis, Deutscher Fremdenverkehrsverband

Duhme L., 2012, *Cultural tourism: Case study Portugal*, Diplomica Verlag, Hamburg

Grunfeld J. F. 1999, *Tourisme culturel en France*, Association française d'action artistique; Paris

Gupta, S. P., 2002, *Cultural tourism in India : museums, monuments & arts : theory and practice*, Indraprastha Museum of Art and Archaeology i D.K. Printworld, New Delhi

Feige M., 2006, *Städte- und Kulturtourismus in Deutschland*, Deutscher Tourismusverband, Bonn

Hall C.M., McArthur, S. (red.), 1993, *Heritage Management in New Zealand and Australia: Visitor Management, Interpretation and Marketing*, Oxford University Press, Oxford

Hegy B., 2008, *Cultural Tourism from the USA. African American`s pilgrimage tourism to West Africa*, VDM Verlag Dr. Mueller E.K., Riga

Kockel U. (red.) 1994, *Culture, Tourism and Development: the case of Ireland*, University Press, Liverpool

MacCarthy M., 2016, *Making the Modern Primitive: Cultural Tourism in the Trobriand Islands*, University of Hawaii Press, Honolulu

- Manwa H., Moswete N., Saarinen J. (red.), 2016, *Cultural Tourism in Southern Africa*, Multilingual Matters - Channel View Publications, Bristol
- Merriman, N., 1991, *Beyond the Glass Case: the past, the heritage and the public in Britain*, Leicester University Press, Leicester
- Richards G. 1996, *Cultural Tourism in Europe*, CABI Publishing, Wallingford
- Richards G., 2001, *Cultural attractions and European Tourism*, CABI Wallingford
- Picard M., 1996, *Bali: Cultural Tourism and Touristic Culture*, Archipelago Press, Singapore
- Richards G.; Russo A.P.; Grossman, M., 2008, *Cultural Corridors in South East Europe: Refinement of concept and development of pilot Project*, Council of Europe, Strasbourg
- Ringer G. (red), 1998, *Destinations: Cultural Landscapes of Tourism*, Routledge, London
- Ryan C.; Higgins O., 2006, *Experiencing Cultural Tourism: Visitors at the Maori Arts and Crafts Institute*, New Zealand , Sage Publications, Inc, Thousand Oaks
- Ryan Ch, Huimin G. (red.), 2008, *Tourism in China: Destination, Cultures and Communities*, Routledge, New York / London
- Rothman, H. (red.), 2003, *The Culture of Tourism, the Tourism of Culture: Selling the Past to the Present in the American Southwest*, University of New Mexico Press, Albuquerque
- Schmidt A., van Beek W., 2012, *African Hosts and Their Guests: Cultural Dynamics of Tourism*, James Currey, London
- Teo P., Chang T.C., Ho K.C., 2001, *Interconnected World. Tourism in Southeast Asia*, Pergamon, Oxford / Tokio (przedruk z edycji Elsevier, Oxford)
- Tourism and the Arts in Scotland - A development strategy*, 1993, Redakcja: Scottish Tourism Coordinating Group (STCG), Wyd. Scottish Office, Edinburgh
- World Tourism Organization, 2016, *Tourism and Culture Partnership in Peru – Models for Collaboration between Tourism, Culture and Community*, UNWTO, Madrid
- Xiao H., Li M.(red.), 2014, *China tourism: cross-cultural studies*, Routledge, London
- Yan H., 2017, *Heritage tourism in China: modernity, identity and sustainability*, Channel View Publications, Bristol
- Zhang R., 2020, *Chinese heritage sites and their audiences: the power of the past*, Routledge, Abingdon.

Literatura zagraniczna – ważniejsze artykuły:

- Allen D., Rhoden S., Sakharchuk E., Ilkevich S., Sharafanova E. E., Pecheritsa E., 2015, *Cultural Tourism*, [w:] F. Dimanche, L. Andrades (red.), *Tourism in Russia: A Management Handbook*, Emerald Group Publishing, Bingley, s. 133-178
- Banaszkiewicz M., Graburn N., Owsianowska S., 2017, *Tourism in (Post) socialist Eastern Europe*, "Journal of Tourism and Cultral Change", Vol. 15(2), s. 109-121
- Bui H.T., Trupp A., 2020, *Asian tourism in Europe: consumption, distinction, mobility, and diversity*, "Tourism Recreation Research", vol. 45, Is. 1, s. 4-18
- Czerny M., Serna Mendoza Ciro A., Czerny A., Serna Giraldo D.S., 2018, *Cultural Heritage and the Development of Sustainable Tourism in the Eje Cafetero Region of Colombia*, "Ekonomiczne Problemy Turystyki" nr 4 (44), s. 83-99
- Deursen van, R.E., Raaphorst W.E., 2014, *Proud to be Dogon: An exploration of the local perspective on cultural tourism and cultural heritage management in Dogon country, Mali*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 14/1, s. 67-80
- Ho P. S., McKercher B., 2004, *Managing Heritage Resources as Tourism Products*, "Asia Pacific Journal of Tourism Research" nr 9 (3), s. 255-266
- Jones A., 2000, *Cultural Tourism in Wales: Paradox Polemics and Paragons*, "Tourism Culture & Communication", vol. 2, nr 3, s. 177-189
- Liutikas D., 2014, *Lithuanian valuistic journeys: traditional and secular pilgrimage*, *Journal of Heritage Tourism* vol. 9, Is 4, s. 299-316
- Wu M-Y., Pearce Ph.L., 2012, *Tourism research in and about Tibet: Employing a system for reviewing regional tourism studies*, "Tourism and Hospitality Research", vol. 12/2, s. 59-72.

Polskie publikacje zwarte:

- Jackowski A., Sołjan I., 2000, *Szlaki pielgrzymkowe Europy: Leksykon*, Znak, Kraków.

Ważniejsze polskojęzyczne artykuły i opracowania:

- Basińska A., 2008, *Współpraca partnerska jako pomysł na rozwój turystyki kulturowej w Europie – Europejskie Szlaki Kulturowe*, [w:] M. Kazimierczak

- (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 359-370
- Buryan P., 2012, *Region Andaluzji w różnych formach turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 5, s. 38-55
- Buczowska K., Pajsert E., 2009, *Możliwości i konieczność rozwoju turystyki polonijnej na Cyprze w oparciu o historię podróży i życie Polaków na wyspie. Projekty tras turystycznych*, „*Turystyka Kulturowa*” Nr 3, s. 3-23
- Gurnik G., 2007, *Kolumbia – turystyka archeologiczna i etnograficzna*, [w:]: Z. Przychodeń (red.), seria: *Problemy rozwoju turystyki edukacyjno-kulturowej w Polsce i na świecie*, t. 9, SGGW, Warszawa, s. 361-380
- Jarnecki M., 2010, *W poszukiwaniu autentyczności kulturowej w relacjach ludności marokańskiej z turystami*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 7-9, s. 51-68
- Jarnecki M., 2010, *W poszukiwaniu mistycznego autentyzmu czyli Birma/Myanmar jako destynacja turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 1-3, s. 62-83
- Jaskólski M. W., Pawłowski Ł., 2017, *Turystyka kulturowa na Spitsbergenie – stan obecny i możliwości rozwoju*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 2., s. 161-177
- Jędrusik M., 2008, *Kilka aspektów turystyki kulinarnej w tropikalnej Oceanii*, [w:]: A. Kowalczyk (red.), 2008, *Turystyka kulturowa. Spojrzenie geograficzne*, UW, Warszawa, s. 161-178
- Jędrysiak T., 2008, *Zabytki UNESCO w Indiach i ich znaczenie dla turystyki kulturowej*, [w:]: M. Kazimierczak (red.), *W kręgu humanistycznej refleksji nad turystyką kulturową*, AWF Poznań, s. 96-104
- Kołodziejczyk K.P., 2020, *Ruch turystyczny w ponadregionalnych ośrodkach turystyki kulturowej w Republice Czeskiej – analiza porównawcza na przykładzie Kutnej Hory i Kroměříža*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 4, s. 120-161
- Kugiejko M., 2021, *Zagospodarowanie walorów turystyczno-kulturowych północnego i południowego Omanu*, „*Turystyka Kulturowa*”, nr 2 (119), s. 204-230
- Lewandowska M., 2012, *Niedoceniany potencjał turystyczny wschodnich regionów Turcji w aspekcie rozwoju turystyki kulturowej*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 8, s. 23-48
- Lidzbarski T., 2020, *Overtourism: poza granicami sukcesu. Funkcje i dysfunkcje turystyki na greckiej wyspie Zakynthos*, „*Turystyka Kulturowa*” nr 4, s. 7-46

- Lipińska I., 2010, *Turystyka kulturowa na obszarze Szwajcarii*, „Turystyka Kulturowa” nr 7-9, s. 5-12
- Malchrowicz E., 2009, *Półwysep Iberyjski – raj dla turystów kulturowych. Przegląd potencjału Hiszpanii i Portugalii dla rozwoju wybranych form turystyki kulturowej*, „Turystyka Kulturowa”, nr 9, s. 3-25
- Matusiak A., 2012, *Turystyka w Iranie - analiza potencjału i ocena perspektyw rozwoju*, „Turystyka Kulturowa”, nr 11, s. 32-53
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Niemiecki Szlak Bajek*, „Turystyka Kulturowa” nr 9, s. 52-77
- Orzechowska-Kowalska K., 2002, *Europejski Szlak Kultury Wikingów*, „Problemy Turystyki”, nr 3-4, s. 53-61
- Orzechowska-Kowalska K., 2008, *Europejski Szlak Pielgrzymkowy Rady Europy nośnikiem wybranych wartości kulturowych*, [w:] M.K. Leniartek (red.) *Komercjalizm turystyki kulturowej*, WSZ „Edukacja”, Wrocław, s.289-298
- Piasta M., Kamel M., 2013, *Polskie dziedzictwo kulturowe w Estonii – potencjał turystyczny*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6, s. 46-64
- Podhorodecka K., 2019, *Krajobraz turystyczny na Saint Vincent i Grenadynach jako element krajobrazu kulturowego*, *Prace i Studia Geograficzne*, t. 64.3, s. 23-36
- Urbaniak A.M., 2013, *Natura, Święty Mikołaj czy tajemniczy lud Saami. Trendy i kierunki rozwoju turystyki w Finlandii*, „Turystyka Kulturowa”, nr 6, s. 30-45
- Warszyńska J., 2005, *Turystyka kulturowa we Francji na przełomie XX i XXI wieku - według rodzajów obiektów i regionów*, „Turyzm”, z. 1-2 , s. 203-208
- Zakrzewska J., 2010, *Potencjał kulturowy Turcji a preferencje turystyczne Polaków i dostępność kulturowej oferty turystycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 12, s. 17-34
- Žuromskaite B., 2009, *Rozwój turystyki kulinarnej na Litwie*, „Turystyka Kulturowa”, nr 12, s. 20-35
- Žuromskaite B., 2009, *Przestrzeń historyczna w rozwoju turystyki kulturowej na Litwie (turystyka historyczna)*, „Turystyka Kulturowa” nr 7, s. 4-14.

10. Całościowe opracowania krajowych obszarów recepcji (miororegionów) wraz z oceną potencjału turystyczno-kulturowego

- Bydgoszcz i powiat bydgoski, Bagniewska E., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 12
- Grudziądz i powiat grudziądzki, Gorączko M., 2020, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Kalisz i powiat kaliski, Kempański P., Mikos v. Rohrscheidt, A., Szmańda M., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Katowice i powiat katowicki, Ochmański A., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Koszalin i powiat koszaliński, Lewańska A., 2014, „Turystyka Kulturowa”, nr 11
- Kraków i powiat krakowski, 2014, Franczak P., Banaszkiewicz M., Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Konin i powiat koniński, Kędziora Ł., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Legnica i powiat legnicki, Pitek B., Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, „Turystyka Kulturowa” nr 5
- Leszno i powiat leszczyński, Goździewicz E., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Opole i powiat opolski, Ochmański A., 2014, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat aleksandrowski, 2021, Gorączko M., Gorączko A., „Turystyka Kulturowa” nr 3 (120)
- Powiat białogardzki, Duda T., Głabiński T., Szostak D., 2019, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat bieszczadzki, Bajda Ł., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 8
- Powiat bolesławiecki, Sałamacha M., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 7
- Powiat brodnicki, Zdziech M., Charzyński P., 2020, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat brzeski (Brzesko-Okocim), Kowalik A., 2021, „Turystyka Kulturowa”, nr 2 (119)
- Powiat chełmiński, Gorączko M., Targowski M., 2017, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat choszczeński, Kacprzak M., Duda T., 2020, „Turystyka Kulturowa”, nr 6 (117)
- Powiat chodzieski, Grzebyta D., Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Powiat chojnicki, Jankowski T., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat czarnkowsko-trzcianecki, Czajkowski Sz., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat drawski, Kupiec M., Duda T., 2021, „Turystyka Kulturowa”, nr 1 (118)
- Powiat dzierzoniowski, Mikos v. Rohrscheidt A., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat gliwicki, Ochmański A., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat głogowski, Suszczewicz M., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Powiat gnieźnieński, Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, „Turystyka Kulturowa”, nr 1

- Powiat gostyński, Wendlandt E., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat grodziski (Wlkp.), Funka Ł., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 3.
- Powiat gryficki, Duda T., 2020, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat gryfiński, Duda T., 2019, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat inowrocławski, Buryan P., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 12
- Powiat jarociński, Janas M., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 3 (po raz drugi:
Antoniewicz B., Mikos v. Rohrscheidt A., 2015, Turystyka Kulturowa” nr 5)
- Powiat jasielski, 2015, Płazińska K., „Turystyka Kulturowa”, nr n2
- Powiat jaworski, Antoniewicz B., 2013, „Turystyka Kulturowa, nr 10
- Powiat jeleniogórski, Lisowska A., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat kamiennogórski, Lisowska A., 2014, „Turystyka Kulturowa” nr 3
- Powiat kamieński, Duda T., 2019, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat kępiński, Malchrowicz E, Urbaniak A., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 11
- Powiat kłodzki, Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat kolski, Głowczyńska A., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat kołobrzeski, Buryan P., Mikos v. Rohrscheidt, A., 2014, „Turystyka Kulturowa” nr 6
- Powiat kościański, Stępniewski M., 2011, Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat krotoszyński, Handke A., 2010 „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Powiat leski, Bajda Ł., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat lęborski, Czajkowski Sz., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat lipnowski, Gorączko M., 2021, Turystyka kulturowa, nr 4 (121)
- Powiat lwówecki (Lwówek Śl.), Lisowska A., Wieszaczewska A., Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat łączycki, Gorączko M., Gorączko A., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat międzychodzki, Piasta M., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 12
- Powiat międzyszycki, Maćkowska I., 2014, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Powiat milicki, Uglis J., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat mogileński, Piasta M., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Powiat myślenicki 2015, Witkowski K., „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat nakielski, Gorączko M., Gorączko AJ., 2017, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat nowosolski, Suszczewicz M., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Powiat nowotarski, Franczak P., Listwan K., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Powiat nowotomyski, Buryan P., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 11

- Powiat obornicki, Rudy E., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Powiat oleśnicki, Jakubowska A., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 10
- Powiat ostrowski, Siewka M., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat ostrzeszowski, Trepieńska A., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat pilski, Szyńska A., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 7
- Powiat pleszewski, Pawlak J., 2011, „Turystyka Kulturowa” nr 12
- Powiat poddębicki, Gorączko M., Gorączko A., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat radziejowski, Jakubowski Ł., 2012, „Turystyka Kulturowa”, nr 11
- Powiat rawicki, Kołodziejczyk D., Funka Ł., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 8
- Powiat sanocki, Bajda Ł., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat słupecki, Soszyńska P., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat starachowicki, Witkowski K., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Powiat stargardzki, Duda T., 2018, „Turystyka Kulturowa”, nr 6
- Powiat strzeliński, Lisowska A., Wieszaczewska A., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat suski (Sucha B.), Franczak P., 2014, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat szamotulski, Twardowska M., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 8
- Powiat średzki (Wlkp.), Bartczak A., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 7
- Powiat śremski, Walczak J., 2011, „Turystyka Kulturowa”, nr 7
- Powiat świdnicki, Kałka D., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 8.
- Powiat świecki, Gorączko M., Targowski M., 2018, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat tarnogórski, Ochmański A., 2012, „Turystyka Kulturowa” nr 10
- Powiat trzebnicki, Ślęzak K., Wawrzyniak A., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat tucholski, Gorączko M., 2019, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat turecki, Stefańska J., Mikos v. Rohrscheidt A., Górzyński M., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 12
- Powiat wadowicki, Franczak P., Listwan K., 2014, „Turystyka Kulturowa” nr 7
- Powiat wąbrzeski, Dąbrowski D., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat wągrowiecki, Masłowska N., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 8
- Powiat włocławski, Czajkowski Sz., 2012, „Turystyka Kulturowa” nr 10
- Powiat wolsztyński, Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 9
- Powiat wołowski, Wawrzyniak A., 2017, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Powiat wrzesiński, Hejna A., Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat wschowski, Suszczewicz M., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 4

- Powiat ząbkowicki, Mikos v. Rohrscheidt A., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 7
- Powiat zgorzelecki, Lisowska A., Ochmański A., 2018, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat złotoryjski, Lisowska A., Wieszaczewska A., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Powiat złotowski, Balcer P., 2010, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Powiat żagański, Suszczewicz M., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Powiat żarski, Suszczewicz M., Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, „Turystyka Kulturowa” nr 8
- Powiat żniński, Wieczorek P., „Turystyka Kulturowa”, 2009, nr 2
- Powiat żywiecki, Franczak P., Listwan K., 2015, „Turystyka Kulturowa”, nr 11
- Poznań i powiat poznański, Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, „Turystyka Kulturowa, nr 4
- Rzeszów i powiat rzeszowski, Płazińska K., 2017, „Turystyka Kulturowa”, nr 5
- Słupsk i powiat słupski, Czajkowski Sz., Mikos v. Rohrscheidt A., 2016, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Szczecin, Duda T., 2019, „Turystyka Kulturowa”, nr 1
- Tarnów i powiat tarnowski, Kowalik A., 2020, „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Toruń i powiat toruński, 2017, Gorączko M., Targowski M., „Turystyka Kulturowa”, nr 2
- Wałbrzych i powiat wałbrzyski, Lisowska A., Wieszaczewska A., 2017, „Turystyka Kulturowa”, nr 4
- Wrocław i powiat wrocławski, 2012, Ochmański A., „Turystyka Kulturowa”, nr 3
- Zabrze (powiat miejski), Ochmański A., 2013, „Turystyka Kulturowa”, nr 11.

Powyższe rozbudowane oceny zostały przeprowadzone oparciu o analizy potencjału turystyczno-kulturowego obszarów bazujące na jednolitej metodzie, opracowanej w roku 2008 dla potrzeb współczesnej turystyki kulturowej [Mikos v. Rohrscheidt A., *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, 2008] uwzględniającej zainteresowania różnorodnych jej form. Każda z wyżej wymienionych ocen potencjału jest uzupełniona m.in. o propozycje pobytu turystyczno-kulturowego w danym mikroregionie, zestawioną w oparciu o jej wyniki.

11. Całościowe opracowania szlaków kulturowych wraz z oceną potencjału turystyczno-kulturowego

Droga Świętego Jakuba (odcinek wielkopolski), Cerkaski T., „Turystyka Kulturowa”, nr 6 / 2012

Droga Świętego Jakuba - Pomorska (odcinek zachodniopomorski), Duda T., "Turystyka Kulturowa" nr 12 / 2014

Droga św. Jakuba - Camino Polaco (odcinek „Suwalszczyzna” i „Warmia i Mazury”: Dusznica – Olsztyn), Mróz F., "Turystyka Kulturowa" nr 3 / 2018

Droga Św. Jakuba - Camino Polaco (odcinek kujawsko-pomorski), Mróz F., „Turystyka Kulturowa” nr 5 / 2020

Lubuski Szlak Miodu i Wina, Graczyk M., Kabacińska M., Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa”, nr 7 / 2012

Szlak Cysterski - pętla wielkopolsko-lubuska, Czajkowski Sz., Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa, nr 1 / 2012

Szlak Cysterski w Małopolsce – Stachowski P., "Turystyka Kulturowa" nr 5 / 2019

Szlak Fortyfikacji Mazurskich, Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa" nr 1 / 2018

Szlak Kalifatu Kordoby, Buryan P., „Turystyka Kulturowa”, nr 4 / 2012

Szlak Kanału Elbląskiego, Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa”, nr 4 / 2016

Szlak Maryjny „Światło ze Wschodu”- Mróz F., „Turystyka Kulturowa” nr 4 / 2019

Szlak Orlich Gniazd, Czajkowski Sz., „Turystyka Kulturowa” nr 1 / 2014

Szlak Piastowski, Mikos v. Rohrscheidt A., „Turystyka Kulturowa”, nr 4 / 2009

Szlak Wikliny – Mikos v. Rohrscheidt A., Raport z badania potencjału turystyczno-kulturowego Szlaku Wikliny i koncepcja reorganizacji systemu (dokument w posiadaniu Muzeum Narodowego Rolnictwa i PR-S w Szreniawie (pdf)

Wielki Gościniec Litewski – Sulich P., Kociszewski P., „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117) / 2020.

Powyższe rozbudowane oceny zostały przeprowadzone oparciu o analizy potencjału szlaków turystyczno-kulturowych obszarów bazujące na jednolitej metodzie, opracowanej w roku 2010 [Mikos v. Rohrscheidt A., *Regionalne szlaki tematyczne. Idea, potencjał, organizacja*, 2010] uwzględniającej zainteresowania różnorodnych jej form. Każda z wyżej wymienionych ocen potencjału jest uzupełniona m.in. o propozycje pobytu turystyczno-kulturowego w przestrzeni danego szlaku, zestawioną w oparciu o jej wyniki.

III. Komentarz do publikacji krajowych w okresie 2014-2021 i analiza pozostałych „białych plam”

Niniejszy komentarz jest skoncentrowany na ocenie polskojęzycznej części wyżej zestawionej literatury.

Przegląd publikacji w Dziale 1 niniejszej Bibliografii pozwala stwierdzić, że ogólne zagadnienia związane z uwarunkowaniami i kontekstami zjawiska turystyki kulturowej, jak również jej dziejów (zob. Dział 2) w niewielkim stopniu przyciągają zainteresowanie krajowych badaczy. Najwyraźniej uznali oni, że istniejące już monografie i artykuły problemowe, opublikowane w latach 2008-2014 (a także nowsze opracowania odnoszące się do zarządzania ofertą TK i podejmujące szeroko wyżej wymienione kwestie) wyczerpały tę tematykę, a ich aktualność jest jak dotąd wystarczająca.

O ile widoczny jest wyraźny postęp w analizach antropologicznych i etycznych dotyczących turystyki kulturowej (Dział 3), to zdecydowanie mniej pojawia się krajowych analiz socjologicznych i ekonomicznych. Być może głównym powodem tego jest każdorazowa potrzeba prowadzenie szerzej zakrojonych badań empirycznych, wymagających czasu i poważniejszych środków. Tymczasem dynamiczny rozwój właśnie tej grupy badań może przełożyć się na wzrost profesjonalizmu marketingu turystyki kulturowej i tym samym silniejszy popyt na jej krajową ofertę, a także lepsze przygotowanie jej liniowych kadr w ośrodkach akademickich.

Stosunkowo niewiele zmieniło się w obszarze metodologii badania turystyki kulturowej i turystów kulturowych - w tej dziedzinie spowolnionemu przyrostowi zagranicznemu odpowiada skromne tempo publikacji polskich analiz (zob. Dział 4). W krajowej refleksji naukowej nadal oryginalnej lub zaadaptowanej z innych krajów ugruntowanej i zweryfikowanej metody kompleksowej analizy eventów kulturalnych i ustalania ich potencjału turystycznego. Ten znaczący brak uniemożliwia całościowe określenie potencjału turystyczno-kulturowego regionów, co przecież jest niezbędnym elementem przy formułowaniu strategii rozwoju ich oferty turystyczno-kulturowej.

Opracowanie i publikacja takiej metody wydaje się jedną z najważniejszych potrzeb w dziedzinie metodologii badań nad turystyką kulturową.

W obszarze zarządzania ofertą turystyki kulturowej (Dział 5) od roku 2014 nastąpił znaczny – ilościowy i jakościowy - przyrost liczby polskich opracowań (zob. Działy 3 i 5 Bibliografii). Są wśród nich zwarte zbiory odnoszące się do poszczególnych aspektów zarządzania [Mikos v. Rohrscheidt 2016] oraz artykuły, a także specjalny numer tematyczny czasopisma „*Turystyka Kulturowa*” (nr 1 / 2017). Z dwutomowej systematycznej monografii dotyczącej zarządzania w TK, obejmującej całość tej problematyki i analizującej ją z przywołaniem szerokiego kontekstu [Mikos v. Rohrscheidt 2020, *Zarządzanie...* t. 1 i 2] polski dydaktyk i praktyk może pozyskać wiedzę o kompleksowym zarządzaniu ofertą turystyczno kulturową jako osobnym segmencie oferty obszaru (ekomuzeum, szlak kulturowy) czy miasta, o jej organizacji i kształtowaniu doświadczeń turystów w rozmaitych jej atrakcjach, jak świątynie, muzea i prywatnie zarządzane zabytki, a także o zarządzaniu eventami kulturalnymi jako projektami i produktami turystycznymi. Tym samym wypełnione zostały luki w piśmiennictwie na temat ogólnej problematyki zarządzania w warunkach polskich, jak i różnorodnych aspektów organizacji przedmiotowej formy turystyki. Zarówno w tej monografii, jak i w pozostałych polskich publikacjach dotyczących omawianego obszaru widać konsekwentną adaptację międzynarodowych wzorców zarządzania partycypacyjnego i sieciowego.

W sferze kształtowania doświadczeń turystów kulturowych dokonał się tak znaczący przyrost analiz i publikacji, że w bibliografii została ona wydzielona (jako nowy Dział 6) z obszaru zarządzania ofertą turystyki kulturowej. Obszar ten w krajowej literaturze, w ślad za światowym trendem, szybko staje się odrębnym obszarem wieloaspektowych badań i kreatywnych propozycji eksperckich kierowanych do praktyków. W ostatnich siedmiu latach bardzo zdynamizowały się krajowe badania dotyczące kreacji i realizacji doświadczeń turystów kulturowych, w tym interpretacji dziedzictwa z ich udziałem. Na widoczny – także na tle rozwijających się w ostatnich 20 latach badań światowych – znaczący postęp krajowej refleksji w tej dziedzinie składa się m.in. publikacja dwóch odrębnych książkowych monografii [Mikos v. Rohrscheidt 2014 *Współczesne przewodnictwo...* i Mikos v. Rohrscheidt 2021 *Interpretacja dziedzictwa...*], dwóch tematycznych tomów „*Turystyki Kulturowej*” (nr 3/2019 i nr 3/2020) oraz kilkunastu artykułów prezentujących szerokie spektrum badawcze. Odzwierciedla to wyodrębnienie tego

obszaru badawczego w powyższej bibliografii (zob. Dział 7, Bibliografia zagraniczna i krajowa).

Wiedza o turystach kulturowych, ich składzie demograficznym, zachowaniach i preferencjach w polskiej literaturze naukowej rozwija się bardzo powoli (zob. Dział 7). Przyczyny tego są zapewne te same, co w przypadku ekonomicznych i socjologicznych aspektów organizacji TK. Na tym tle pozytywnym wyjątkiem są relatywnie liczne analizy dotyczące seniorów jako uczestników TK.

W porównaniu do dwuletnich okresów między dwoma poprzednimi analizami (lat 2010-2012 i 2012-2014, w tym kolejnym - aż siedmioletnim - ukazało się zdecydowanie więcej publikacji odnoszących się do poszczególnych form turystyki kulturowej (zob. Dział 8 Bibliografii). W tym obszarze największy przyrost ilościowy odnotowano w odniesieniu do turystyki industrialnej i postindustrialnej, religijnej i pielgrzymkowej oraz kulinarnej - każdorazowo pojawiła się także polska monografia książkowa wymienionych form turystyki kulturowej. Zwiększyło się również zainteresowanie krajowych badaczy turystyką kulturowo-przyrodniczą, która w poprzednich okresach rzadko tylko była przedmiotem badań i opracowań. Dotychczas jednak brak zwartej publikacji systematycznej na ten temat. Stosunkowo duży przyrost liczby publikacji dotyczy miejskiej i wiejskiej turystyki kulturowej, jednak nie odpowiada on żywemu zainteresowaniu nimi stwierdzonemu wśród badaczy czynnych w ośrodkach zagranicznych. Wciąż brak systematycznych polskich opracowań zwartych odnoszących się do obydwu tych popularnych form turystyki kulturowej. Szczególnie rzuca się w oczy brak całościowych, a przynajmniej systematycznych analiz walorów, potencjału i sposobów organizacji ofert turystyki (miejskiej) w większości polskich metropolii, choć pojawiła się kolejna grupa mniejszych opracowań dotyczących niektórych ośrodków. Nadal też nie ukazała się systematyczna monografia turystyki eventowej, stanowiącej istotny segment polskiej turystyki kulturowej (jedyna zwarta publikacja na ten temat z roku 2014 ma charakter raczej przyczynkarski i nie może zastąpić takiego całościowego opracowania). Pojawiło się natomiast wiele cząstkowych analiz dotyczących poszczególnych imprez cyklicznych przyciągających turystów lub rozmaitych ich rodzajów, które ujęto w formuły artykułów lub raportów.

Stosunkowo niewielki przyrost liczby publikacji dotyczących turystyki historycznej i archeologicznej kompensuje własna krajowa monografia tej formy turystyki [Mikos v. Rohrscheidt A., *Historia w turystyce kulturowej*, PWN 2018].

Choć polskich opracowań dotyczących turystyki dziedzictwa kulturowego przybyło stosunkowo wiele, to jednak trudno je porównać ze znaczącym postępowaniem w badaniach zagranicznych. Należy jednak przyznać, że publikacje z ostatnich siedmiu lat, zamiast nadal koncentrować się tylko na rozlicznych obszarach recepcji tej turystyki (co można spokojnie zostawić autorom przewodników), częściej podejmują jej rozmaite aspekty, konteksty i sposoby organizacji, co ma większą wartość dla profesjonalnie zainteresowanego czytelnika. Bardzo niewielki przyrost odnotowały obszary analiz krajowych badaczy związane z kulturową turystyką regionalną (tu do opublikowanych w latach wcześniejszych monograficznych analiz potencjału turystyki kulturowej na Dolnym Śląsku i w Lubuskiem nie doszły kolejne takie opracowania odnoszące się do innych regionów kraju) a także turystyką hobbystyczną i kolekcjonerską, biograficzną i kreatywną.

W dziedzinie turystyki edukacyjnej dużym zainteresowaniem badaczy cieszą się polskie szlaki kulturowe (z których wiele doczekało się również kompleksowych analiz potencjału, zob. Dział 9). Trudno jednak zauważyć wyraźniejszy przyrost opracowań dotyczących turystyki edukacyjnej, w tym szkolnej. Jest to niekorzystne nie tylko dlatego, że ta forma wyjazdów pozostaje dość popularna, ale także i z tego powodu, że jej oferta stanowi zwykle pierwszy kontakt młodych ludzi z turystyką kulturową. Tym samym może mieć decydujący wpływ na ich późniejsze zainteresowanie tą formą spędzania wolnego czasu i tym sposobem uczestniczenia w kulturze.

W omawianym okresie polscy badacze rzadko tylko interesowali się egzotyczną turystyką kulturową, która (w postaci wypraw „przygodowych”, bardziej ambitnych wycieczek objazdowych po krajach i regionach, a rzadziej wypraw studyjnych) jest przecież uprawiana przez liczne kręgi krajowych turystów.

Odpowiednio do pokaźnego wzrostu liczby światowych publikacji dotyczących „ciemnej” turystyki kulturowej wyodrębniono w bibliografii dział poświęconych jej publikacji, których w krajowej literaturze jest na razie niewiele. Jak zwykle dość liczne opracowania (zwykle pojedynczo) dotyczą innych, nierzadko eksperymentalnych form turystyki kulturowej, jednak w tym wypadku czas rozstrzygnie, czy są one niszowe, a nawet efemeryczne, czy też mają rozwojowy potencjał.

Natomiast staraniem redakcji „Turystyki Kulturowej” kontynuowane są przedsięwzięcia systematycznej analizy potencjału turystyczno-kulturowego polskich mikroregionów i szlaków turystyczno-kulturowych. Zaplanowane na wiele lat,

posuwają się one w nieco wolniejszym tempie, co jest związane ze zmniejszeniem liczby wydań „TK” w ciągu roku. Niemniej do poddanych analizie w okresie między listopadem 2008 a lipcem 2014 sześciu szlaków (w tym czterech krajowych) i 64 mikroregionów (powiatów lub miast na prawach powiatu wraz z otaczającym je powiatem ziemskim) w porównywalnym okresie od sierpnia 2014 do grudnia 2021 opublikowano analizy kolejnych 11 szlaków kulturowych (w tym 10 polskich) oraz 42 krajowych mikroregionów. Wszystkie analizy sporządzono na podstawie jednolitych metod (dla mikroregionów i odrębnie dla szlaków), co umożliwia porównywanie ich wyników i zastosowanie sprawdzonych gdzie indziej rekomendacji oraz rozwiązań. W międzyczasie, obok Wielkopolski i Dolnego Śląska, kompletne lub niemal kompletne (bez 1-2 powiatów) są analizy regionów: kujawsko-pomorskiego, zachodniopomorskiego i lubuskiego, a prócz nich liczne polskie metropolie i bardziej atrakcyjne turystycznie mikroregiony z pozostałych województw. Wszystkim analizom nadal towarzyszą teksty o charakterze indeksacyjnym, historycznym i logistycznym zamieszczane równolegle na osobnej witrynie czasopisma o profilu popularyzacyjnym (www.turystykakulturowa.eu). Umożliwia to m.in. wykorzystanie rekomendacji i gotowych programów dla organizacji własnego pobytu i indywidualnego zwiedzania przez turystów kulturowych oraz dla kompozycji organizowanych przez turoperatorów wycieczek grupowych i konstrukcji lokalnych pakietów turystyczno-kulturowych, w tym tematycznych.

Przedłużający się stan niepodejmowania badań i analiz dotyczących istotnych uwarunkowań (socjologicznych) i wymiarów (demograficznych i ekonomicznych) organizacji turystyki kulturowej można zakończyć prawdopodobnie tylko przez podjęcie szeroko zakrojonych badań podstawowych (w tym empirycznych) przeprowadzanych według jednolitej metody w różnorodnych atrakcjach turystycznych (np. sanktuariach, muzeach) i na szlakach kulturowych, w szeregu miejscowości obszarów recepcji typowych dla różnych form turystyki kulturowej (np. industrialnej, miejskiej, wiejskiej) oraz podczas imprez gromadzących turystów eventowych na reprezentatywnych próbach turystów. Ten brak mogą uzupełnić zespołowe badania realizowane według jednolitej metody i na możliwie najszerszą skalę. Odpowiednią metodą dla takich badań może być ta wypracowana przez międzynarodową grupę ATLAS, sprawdzona już w skali globalnej i dostosowana do realiów polskich oraz zweryfikowana w badaniach przez A. Mikosa v. Rohrscheidt (2013) i K. Buczkowską (2014). Ze względu na znaczenie tego wymiaru dla

efektywności organizacji turystyki kulturowej, w opinii autora te właśnie pola badań najpilniej domagają się zespołowej analizy i całościowej, systematycznej monografii, a potem regularnie powtarzanych badań uczestników turystyki, stanowiąc tym samym wyzwanie dla polskiego środowiska naukowego oraz instytucji które finansują, a w zasadzie nie inicjują i nie finansują jego badań.

Zakończenie

Powyższe zestawienie literatury naukowej na temat turystyki kulturowej, a także wykazane w jego części analitycznej nadal istniejące braki w polskiej refleksji naukowej w tym obszarze dają obraz wielowymiarowej pracy wykonywanej przez rozproszone środowisko polskich badaczy. Jednocześnie wskazują one na istniejące znaczące luki. Ich wyraźne wskazanie i opisanie było jednym z celów niniejszego opracowania. Pracownicy nauki kontynuujący swoje prace oraz nowi badacze będą mogli skoncentrować swoje prace na tych polach badawczych, dzięki czemu ich podjęte i zrealizowane, a potem opublikowane analizy będą przydatne zarówno w pracy koncepcyjnej kreatorów nowych produktów turystyki kulturowej, w procesach decyzyjnych zarządzających jej miejscową, obszarową, linearną i eventową ofertą, jak i w pracy dydaktyków przygotowujących nowe kadry.

Literatura:

Wykorzystane zestawienia bibliograficzne:

CTN Bibliography 2021 [www – bibliografia Creative Tourism Network, www.creativetourismnetwork.org/bibliographie](http://www.creativetourismnetwork.org/bibliographie) (dostęp 14 grudnia 2021).

UNWTO Publications 2021 [www - www.publications.unwto.org](http://www.publications.unwto.org) (stan: 10.08.2021)

„Turystyka Kulturowa” – archiwum publikacji

(www.turystykakulturowa.org/?id=spis), stan: 20.12.2021

Richards G. (red.), 2019, *ATLAS Cultural Tourism Bibliography (4.1.)*. stan na 30.09 2019 r., dokument elektroniczny, www.atlas-euro.org / www.academia.edu (dostęp 14 grudnia 2021).

Opracowania i analizy:

- Buczowska-Gołabek K., 2020, *Kulinaria w turystyce oraz turystyka kulinarna – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” Nr 6 (117), s. 221-235
- Buczowska-Gołabek K., 2021, *Turyści kulturowi – wprowadzenie do kolekcji tematycznej czasopisma naukowego „Turystyka Kulturowa”*, „Turystyka Kulturowa” nr 1 (118), s. 149-170
- Buczowska-Gołabek K., 2021, *Publikacje polsko- i anglojęzyczne z zakresu turystyki kulinarnej oraz kulinariów w podróży autorstwa polskich badaczy z ostatnich dwóch dekad (do roku 2020) – zestawienie z komentarzem*, „Turystyka Kulturowa” nr 2 (119), s. 334-374
- Campos A.C., i inni, 2018, *Co-creation of tourist experiences: a literature review*, „Current Issues in Tourism”, vol. 21, Is. 4, s. 369-400
- De Jong A., i inni, 2018, *Gastronomy Tourism: An Interdisciplinary Literature Review of Research Areas, Disciplines, and Dynamics*, „Journal of Gastronomy and Tourism”, 3/2, s. 131-146
- Gorączko M., 2020, *Ocena potencjału turystyczno-kulturowego w Polsce - stan zaawansowania badań i perspektywy ich kontynuacji*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 39-63
- Kowalczyk A., Kociszewski P., 2020, *Krajobrazowe aspekty w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 155-191
- Mikos von Rohrscheidt A., 2010, *Światowa i polska refleksja naukowa na temat turystyki kulturowej. Bibliografia (stan: wrzesień 2010)*, „Turystyka Kulturowa” nr 10, s. 40-68
- Mikos von Rohrscheidt A., 2012, *Bibliografia światowej i polskiej refleksji naukowej na temat turystyki kulturowej (stan: sierpień 2012)*, „Turystyka Kulturowa” nr 8, s. 79-112
- Mikos von Rohrscheidt A., 2014, *Kierunki badań i naukowa bibliografia turystyki kulturowej w Polsce i na świecie (stan: 30 sierpnia 2014)*, „Turystyka Kulturowa” nr 6, s. 86-135
- Mikos v. Rohrscheidt A., Plichta P., 2021, *Dziedzictwo w turystyce kulturowej – Wprowadzenie do kolekcji tematycznej czasopisma naukowego „Turystyka Kulturowa”*, „Turystyka Kulturowa” nr 3 (120), s. 313-329

- Mikos v. Rohrscheidt A., 2020, *Zarządzanie w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117) s. 133-154
- Mikos v. Rohrscheidt A., Buczkowska-Gołąbek, 2018, *Dziesięć lat turystyki kulturowej w Polsce. Sukcesy i porażki*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 7-35
- Nowacki M., 2018, *Badania nad turystyką kulturową na świecie: krytyczny przegląd publikacji z lat 2008-2018*, „Turystyka Kulturowa” nr 5, s. 52-79
- Plichta P., 2020, *Turystyka religijna – wprowadzenie do kolekcji tematycznej*, „Turystyka Kulturowa” nr 6 (117), s. 192-220.